

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

19'uncu Toplantı

21 Kasım 2019 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A)KANUN TEKLİFLERİ

1.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/278) ile 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277) ve Sayıştay tezkereleri

a) Millî Savunma Bakanlığı

b)Akaryakıt İkmal ve NATO POL Tesisleri İşletme Başkanlığı

III.-SUNUMLAR

1.- Millî Savunma Bakanı Hulusi Akar'ın, 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/278) ile 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277) hakkında sunumu

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU
19'uncu Toplantı
21 Kasım 2019 Cuma

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu saat 10.18'de açılarak dört oturum yaptı.

Millî Savunma Bakanı Hulusi Akar tarafından, 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/278) ile 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277) hakkında sunum yapıldı.

2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/278) ile 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277) ve Sayıştay tezkerelerinin görüşülmelerine devam edilerek;
Millî Savunma Bakanlığının 2020 yılı bütçesi ile 2018 yılı kesin hesabı kabul edildi.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından 18.57'detoplantıya son verildi.

21 Kasım 2019 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 10.18

BAŞKAN: Lütfi ELVAN (Mersin)

BAŞKAN VEKİLİ: İsmail Faruk AKSU (İstanbul)

SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)

KÂTİP: Şirin ÜNAL (İstanbul)

BAŞKAN – Plan ve Bütçe Komisyonumuzun çok değerli üyeleri, Sayın Bakan, kamu kurum ve kuruluşlarımızın çok değerli bürokratları, basınımızın değerli temsilcileri; Başkanlık Divanı adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Komisyonumuzun 19’uncu Birleşimini açıyorum.

II.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A)KANUN TEKLİFLERİ

1.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/278) ile 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277) ve Sayıştay tezkereleri(x)

a) Millî Savunma Bakanlığı

b) Akaryakıt İkmal ve NATO POL Tesisleri İşletme Başkanlığı

BAŞKAN – Gündemimizde Millî Savunma Bakanlığı bütçe, kesin hesap ve Sayıştay raporu ile Akaryakıt İkmal ve NATO POL Tesisleri İşletme Başkanlığının Sayıştay raporu bulunmaktadır.

Şimdi, sunumunu yapmak üzere Sayın Bakana söz veriyorum.

Buyurun Sayın Bakan.

III.-SUNUMLAR

1.- Millî Savunma Bakanı Hulusi Akar ’ın, 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/278) ile 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277) hakkında sunumu

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSİ AKAR – Efendim, teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, Plan ve Bütçe Komisyonunun değerli üyeleri, değerli basın mensupları; hepinizi şahsım ve arkadaşlarım adına saygıyla selamlıyorum.

Konuşmamı yapmaya başlamadan önce, müsaade ederseniz, kısaca geldiğimiz noktadaki durumu bir özetlemek ve dikkatlerinize sunmak istiyorum.

Millî Savunma Bakanlığı, biliyorsunuz, Temmuz 2018’den itibaren yeni bir yapıya kavuştu ve bu yapı çerçevesinde Silahlı Kuvvetlerin sevk ve idaresi sorumluluğunu da almış bulunuyor. Bu çerçevede, Türk Silahlı Kuvvetleri büyük bir kahramanlık ve fedakârlık yapmak suretiyle ülkemiz için, milletimiz için, egemenliğimiz ve bağımsızlığımız için, gece gündüz demeden, elinden gelen her türlü gayreti gösterdi, göstermeye devam ediyor. Burada, gerçekten, bir taraftan operasyonlar yurt içinde ve sınır ötesinde devam ederken diğer taraftan da Silahlı Kuvvetlerimizin her türlü duruma hazır olması bakımından tatbikatları da karada, denizde, havada aralıksız sürdürmekteyiz, arkadaşlarımız büyük bir başarıyla yerine getirmekteler.

Özellikle, malumlarımız olduğu üzere, 2011'den sonra, Suriye'de meydana gelen krizden sonra durumlar daha da bir ciddiyet kesbetti, daha da bir yoğunlaştı güvenlik bakımından, ülkemizin savunması bakımından, egemenliğimiz, bağımsızlığımız, birliğimiz ve bütünlüğümüz bakımından ve bu konu üzerinde önemle durduk, durmaya da devam ediyoruz. Bu çerçevede, 2016 yılında Fırat Kalkanı Harekâtı icra edildi. Bu harekâtla birlikte 3 bin civarında radikal DEAŞ'çı orada etkisiz hâle getirildi. Orada tabii, ülkemize, milletimize çok ciddi bir haksızlık yapılmakta. İçeride, dışarıda, özellikle yurt dışında, basında bazı ülkeler tarafından bu ciddi şekilde gündeme getirilmekte, Türkiye'nin DEAŞ'la savaştığı, mücadele etmediği şeklinde, çok haksız, yersiz iddialar gündeme getirilmekte. Bu gerçekten hiçbir şekilde doğru değil. 600 masum insanımızı katleden DEAŞ'la biz hem yurt içinde hem yurt dışında bugün dahi en etkin şekilde elimizden geldiğince mücadele etmeye çalışıyoruz. Bu konuda -koalisyon güçleri dâhil- diğer bazı ülkelerle ikili anlaşmalar, mutabakatlar çerçevesinde de mücadelemizi sürdürmeye hazır olduğumuzu her ortamda, her seviyede dile getirdik, dile getirmeye devam ediyoruz. Burada, tabii, sadece DEAŞ'la değil, aynı zamanda PKK ve PKK'nın da Suriye kolu olan YPG'yle mücadelemiz aralıksız sürmekte.

Hemen bunun akabinde ki bu, 2016 Fırat Kalkanı Harekâtı'yla alakalı dikkatinizi çekmek istediğim diğer bir husus da hain darbe girişiminden sadece ve sadece bir ay sonra, Silahlı Kuvvetlerimize verilen bu zarar ve ziyandan sonra, Türk Silahlı Kuvvetleri sahip olduğu kültürden, milletimizin duasından, milletimizin desteğinden, sevgisinden aldığı moral ve motivasyonla çok şükür derlendi toparlandı ve 2016'da Fırat Kalkanı Harekâtı'nı yapabildi ve 3 bin civarında DEAŞ'lıyı etkisiz hâle getirdi.

Bunun dışında, gözden kaçan bir diğer husus da DEAŞ'la mücadelemiz sadece Suriye'de olmadı, aynı zamanda Irak'ta da mücadeleyi sürdürdük. Bu çerçevede de 700 civarında DEAŞ'lı etkisiz hâle getirildi Irak'ın kuzeyinde arkadaşlar.

Bunun akabinde, ciddi şekilde, ülkemizin, sınırlarımızın, halkımızın güvenliğini tehdit eder boyutlara gelen Afrin'deki yapılanmayla ilgili, PKK'yla ilgili, YPG'yle ilgili de yine 2018'de yaptığımız Zeytin Dalı Harekâtı'yla orada 4.500 civarında PKK'lı, YPG'li etkisiz hâle getirilmek suretiyle ülkemize buradan yönelik olan tehdit ve risk de etkisiz hâle getirilmiş oldu.

Bunlarla sınırlı kalmayıp aynı zamanda İdlib'de de bildiğiniz gibi, bizim bu insani dramı önlemek bakımından Rusya'yla mutabakatlar yapmak suretiyle önlemeye çalıştığımız bir göç var, radikalleşmenin önlenmesi için çalışmalar var. Bunlarla ilgili de yine Silahlı Kuvvetlerimiz yoğun bir şekilde orada faaliyetlerini sürdürmekte. Bu faaliyetler çerçevesinde olabildiğince oradaki insanların orada kalmasını sağlıyoruz ve herhangi bir yeni göç dalgasının önlenmesi için elimizden gelen gayreti gösteriyoruz ve şu ana kadar 1.100-1.200 civarında sivil vatandaşın hayatını kaybettiğini biliyoruz. Rejimin karadan ve havadan yaptığı saldırıların durdurulması için de Ruslarla sürekli irtibat hâlindeyiz. Rejimin bu faaliyetlerinin, saldırılarının engellenmesi için Rusya'nın nüfuzunu kullanmasını da Rusya'dan talep ediyoruz.

Diğer taraftan, bu operasyonlar bittikten sonra takriben, yuvarlak hesapla 400 bin kişi yerlerine dönebildiler ve orada barış ve huzur içinde yaşamak üzere kendi topraklarına, kendi evlerine dönme şansı buldular.

YPG neler yaptı, PKK'nın Suriye kolu olarak nitelendirdiğimiz, PKK'dan hiçbir farklı olmadığını değerlendirdiğimiz YPG neler yaptı? YPG Kürtlere dahi büyük eza, cefa yaptı ve 400 bin Kürt kardeşimizin Türkiye'ye göç etmesine sebep oldu, 350 bin civarındaki Kürt kardeşimizin Irak'a gitmesine sebep oldu, 1,5 milyon civarında Kürt kardeşimizin de orada, ülkesi içinde evlerini, topraklarını terk etmelerine sebebiyet verdiler.

Biz bu faaliyetlerimizi yaparken -Fırat'ın doğusu dâhil- sürekli koalisyonla beraber hareket etmeye, sürekli diğer ülkelerle birlikte iş birliği hâlinde bu terörle mücadeleyi sürdürmeye gayret gösterdik, bunu teklif ettik, bu konuda görüşmeler yaptık, bazı noktalara kadar mutabakatlar sağladık ancak maalesef sonunda bu mümkün olmadı ve dolayısıyla terörle mücadele konusunda Türkiye'nin, Türk Silahlı Kuvvetlerinin yalnız bırakıldığını rahatlıkla söyleyebiliriz. Bu konuda çeşitli temaslarla en üst düzeyde, Sayın Cumhurbaşkanımız dâhil, çeşitli seviyelerde görüşmelerle bu birlikteliği sağlamaya çalışmamıza rağmen, maalesef bu mümkün olmadı. Özellikle, Fırat'ın doğusuyla ilgili çalışmalarda, bildiğiniz gibi, özellikle ağustos ayından itibaren çok yakın temaslarımız oldu, konuştuk, görüştük, ikna etmeye çalıştık, bizim terörle mücadeleden başka bir gayemizin olmadığını, YPG'nin hiçbir şekilde Kürt demek olmadığını, YPG'nin, PKK'nın Kürtleri temsil edemeyeceğini, nasıl ki DEAŞ İslamiyet'i, Müslümanları temsil edemiyorsa PKK'nın da YPG'nin de böyle bir özelliği olmadığını, bizim Kürt kardeşlerimizle hiçbir sorunumuz olmadığını, Araplarla, Keldanilerle, Süryanilerle, Aramilerle, oradaki Hristiyan, Yahudi topluluklarıyla hiçbir sıkıntımız olmadığını da tekrar tekrar ifade etmemize rağmen, maalesef, bu Barış Pınarı Harekâtı'nı biz yalnız yapmak zorunda kaldık. Bildiğiniz gibi, 9 Ekimde başlayan bu harekât çerçevesinde 145 kilometre genişliğinde, 30-32 kilometre derinliğinde bir alan şu anda terörden temizlenmiş durumda. İçeride bazı kalıntılar, gizli saklı, uyuyan hücreler olmakla beraber genel anlamda o bölge temizlenmiş durumda ancak harekât alanının doğusundan ve batısından sürekli tacizler devam etmekte. Bu konuda Amerikalılarla ve Ruslarla yaptığımız bazı mutabakatlar var. Bu mutabakatlar çerçevesinde Amerikalıların ve Rusların gerekli tedbirleri alması konusunda kendilerine tekrar tekrar ifade ediyoruz.

Malum, 17 Ekimde Amerikalılarla, 22 Ekimde Ruslarla mutabakatımız oldu, bölgenin YPG'den temizlenmesi konusunda mutabakat sağlandı, ayrıca ağır silahların toplanması konusunda da yine mutabakat sağlandı fakat bunların tamamen yapıldığını söylemek mümkün değil fakat bu şekilde de olsa buradaki faaliyetlerimizi sürdürüyoruz, temasımızı sürdürüyoruz, buradaki problemleri çözmek için elimizden gelen gayreti gösteriyoruz.

Burada, tabii, bu bölgede yaşayan insanların dinî, manevi ihtiyaçları başta olmak üzere, camilerin, kiliselerin yapılması, onarımı dâhil olmak üzere, insani yardım konusuna da büyük ağırlık vermekteyiz. Kızılay, bakanlıklarımız, AFAD dâhil, valiliklerimiz, herkes gece gündüz çalışmak suretiyle burada hayatı normalleştirmeye çalışıyoruz.

Sağlık konusunda çok ciddi gelişmeler gerçekleştirildi. Bu konuda insani yardımla beraber bu hizmetler de oradaki insanlara, oradaki kardeşlerimize, Suriyeli vatandaşlara verilmeye çalışıldı.

Maalesef, şu anda okullar kapalı. Okulların açılması için de elimizden gelen gayreti gösteriyoruz. Bu konuda, Birleşmiş Milletlere ve diğer uluslararası kurum ve kuruluşlarla da irtibatımız ve koordinasyonlarımız devam etmektedir.

Şu ana kadar binden fazla, 1.100-1.200 civarında el yapımı patlayıcı tespit edildi. Bunlar tabii, sadece askerlerin emniyeti bakımından değil, aynı zamanda orada yaşayan sivil halkın da emniyeti bakımından büyük önem arz etmektedir. Şu ana kadar burada 100 binden fazla, 135-140 bin civarında insanın evlerine döndüğünü, topraklarına döndüğünü de Birleşmiş Milletler kayıtlarından öğreniyoruz. Bütün bunlara rağmen, maalesef, tacizler devam etmekte, günde ortalama 10-15 taciz olmakta. Bunların büyük bir bölümünü sabırla atlatmaktayız fakat herhangi bir şekilde zayıya sebebiyet veren olursa bunlara da misliyle mukabele etmekteyiz. Bunları yaparken de yine mutabakat çerçevesinde Ruslarla irtibatımızı sürdürüyoruz, onlardan bu konuda gerekli tedbirleri almasını tekrar tekrar kendilerine hatırlatıyoruz.

Ben bir kez daha dikkatlerinize sunmak istiyorum. Bizim buradaki yaptığımız harekâtın hem uluslararası hukuk bakımından hem de iç hukuk bakımından çok ciddi bir çerçevesi var, bir çerçeveye dayalı. Bunlardan birincisi, Birleşmiş Milletler Charter'ının 51'inci maddesindeki meşru müdafaa hukuku, diğer taraftan da Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin 2254 başta olmak üzere aldığı kararlar var. Ayrıca, bizim, Suriye ile Türkiye arasında 1998 yılında imzalanan Adana Mutabakatı var. Bu çerçevede faaliyetlerimizi sürdürdük, sürdürmeye devam ediyoruz. Hedefimizin sadece ve sadece teröristler olduğunu, sadece bölgeyi teröristlerden temizlemek olduğunu, sadece hudutlarımızın ve halkımızın güvenliğini sağlamak olduğunu ve bu şekliyle bir güvenli bölge, Cumhurbaşkanımızın Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda da tüm dünyaya ilan ettiği şekliyle bir güvenli bölgeyi orada ihdas etmek suretiyle Suriyeli kardeşlerimizin evinden, bağından, bahçesinden edilmiş olan insanların güven içinde ve gönüllü olarak, saygın bir şekilde evlerine ve topraklarına dönmelerini sağlamak, amacımız budur, buna gayret gösteriyoruz. Özetlemek gerekirse bizim orada tek hedefimiz PKK'dır, DEAŞ'tır, YPG'dir, terör örgütleridir. Onun dışında hiçbir şekilde herhangi bir etnik, dinî, mezhepsel bir grupla hiçbir ilişkimiz olmadığını herkesin bilmesi lazım. Özellikle bu dinî gruplarla münasebetlerimizi sürdürüyoruz, o kiliselerin açılması konusunda ilgili papazlarla temaslarımızı sürdürüyoruz, onların bir an önce dönmelerini, oradaki cemaatlerini toplamalarını, onların moral ve motivasyonunu yükseltmek bakımından dinî bakımdan ne yapmaları gerekiyorsa onları yapabileceklerini, gerek intikalde gerekse orada güvenliklerinin sağlanmasında her türlü desteği sağlayacağımızı açık ve net bir şekilde kendilerine ifade ettik.

Sayın milletvekilleri, mevzu itibarıyla, konuştuğumuz konular itibarıyla da bir kez daha son olarak gündeme getireceğim bir husus da kimyasal konusu. Bu, basında, sosyal medyada çok sık gündeme getirildi. Gerçekten hiçbir şekilde aslı, hiçbir şekilde esası, hiçbir şekilde temeli olmayan bir iddia bu. Çünkü Türk Silahlı Kuvvetlerinin envanterinde bunların ne atma vasıtası var ne kullanma vasıtası var ne mühimmatı var ne konsepti var ne doktrini var ne eğitimi var ne öğrenimi var, böyle bir şey söz konusu değil. Dolayısıyla bunun da bu şekilde bilinmesi lazım. Aksi hâlde bu sürekli bir şekilde birtakım imalarla, birtakım böyle iddialarla birtakım şeyleri sahada kaybeden teröristler kendilerine bir yer bulabilmek için bu konuda dünya kamuoyunun, bizim ülke kamuoyunun hassasiyetlerini bildikleri için bu gayriinsani olan silahlarla alakalı devamlı surette tezviratta bulunuyorlar, buna da hepimizin uyanık olmamız lazım. Hiçbir ülkenin göstermediği kadar da sivil ve masum insanların güvenliği için elimizden gelen her türlü gayreti gösterdik, göstermeye devam ediyoruz.

Burada uluslararası bir kurumun anket yaptığını biliyoruz ve bu Birleşmiş Milletler tarafından da kullanılan bir rakam. Rakka ve Haseke'deki halkın büyük bir çoğunluğunun bu operasyonu desteklediğine dair uluslararası -bir kurum, bunun ismini vermek lazım mı değil mi bilmiyorum- bir kurumun şeyi var yani bizim tamamen dışımızda, tamamen bağımsız ve özgür olarak yaptıkları bir anketin sonuçları var, oradaki halkın bu harekâtı desteklediğine dair.

Bir diğer husus da burada Suriye Millî Ordusu var yeni kurulan şekliyle. Burada bildiğiniz gibi, Suriye Geçici Hükümeti var, başında bunların Mustafa Abdurrahman Bey var, Mustafa Abdurrahman Bey'in temsil ettiği Hükümetin de altında Millî Savunma Bakanlığı ve Genelkurmay Başkanlığı ihdas edildi, onların da başında Selim İdris Bey var ve burası bir meşruiyet içinde bu faaliyetleri yürütüyorlar ve Birleşmiş Milletler tarafından tanınan bir kuruluş, oluşum bu. Ve buna bağlı da işte bizim bahsettiğimiz Suriye Millî Ordusu var. Onlar da bizlerle beraber, Türk Silahlı Kuvvetleriyle beraber kendi topraklarını, kendi evlerini, kendi vatanlarını kurtarmaya katkı sağlamak için, kurtarmak için ellerinden gelen gayretleri bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da göstereceklerdir.

Burada, herhangi bir şekilde yine bu kimyasala benzer şekilde aslı astarı olmadan bazı iddialar ortaya atılmakta, bu savaş suçlarından bahsedilmekte. Savaş suçları konusunda şunu söylüyoruz biz: Türk Silahlı Kuvvetleri mensuplarıyla alakalı, Suriye Millî Ordusuyla alakalı herhangi bir iddia olduğu takdirde biz bunları idari ve adli olarak sonuna kadar soruşturmasını yapıyoruz, bunlarla alakalı gerekli olan, yapılması gereken neyse tüm modern ordularda olduğu gibi, tüm ordularda olduğu gibi, yapılması gereken neyse bunları bugüne kadar yaptık, bundan sonra da biz yapmaya hazırız. Burada bizim verdiğimiz talimatlar, bizim verdiğimiz emirler tamamen savaşın yahut da –“savaş” demeyelim- diğer deyişle mücadelenin, operasyonun kendi kuralları içinde yapılmaktadır. Bunun dışında asla, teröristlerin dışında bir hedefe herhangi bir şekilde etki edilmesini kabul etmedik, etmeyeceğiz, böyle bir şey söz konusu olamaz. Nitekim bu Suriye Millî Ordusu da Resulayn’da ve Tel Abyad’da iki askerî mahkeme kurmak suretiyle bu ve benzeri iddiaları orada incelemek üzere çalışmalarını sürdürmektedirler.

Efendim, Irak’ın kuzeyinde de mücadelemiz devam etmekte, terörlü mücadele bir taraftan devam ederken yurt içinde, aynı zamanda Irak’ın kuzeyinde de gerçekten orada yuvalanan PKK sığınakları, mağaraları, mevzileri, depoları neler varsa bunlara karşı da harekâtlarımızı, faaliyetlerimizi sürdürüyoruz.

Özet olarak söyleyeceğim diğer bir husus da bu çerçevede yine NATO’yla ilgili çeşitli tartışmalar yapılmakta. Biz NATO’yla ilgili sorumluluklarımızı yerine getirdik, getirmeye devam ediyoruz. ister operasyonlar olsun, Afganistan gibi, ister tatbikatlar olsun, karada, denizde, havada bunlarla da ilgili sorumluluğumuzu yerine getirdik. Ayrıca bütçe konusunda sizlerin çok yakından bildiği gibi bu gayrisafi millî hasılanın yüzde 2’ye ulaşması için NATO’ya verilen taahhütler çerçevesinde çalışmalar sürmekte, en kısa zamanda da bu hedefe ulaşacağımızı değerlendiriyorum.

Yine bu arada bizim bu Libya, Somali, Katar gibi yerlerle de askerî eğitim ve iş birliği konusunda çeşitli anlaşmalarımız var, çeşitli münasebetlerimiz var, mutabakatlarımız var, bu çerçevede onlarla ilişkimizi sürdürüyoruz.

Sonuç olarak tabii, bunların hepsini yapabilmek için de modern bir orduya ihtiyacımız var. Yine biraz sonra bahsedeceğimiz, takdim edeceğimiz, takdimimizde olacağı, anlayacağımız gibi, göreceğiniz gibi modernizasyon çalışmalarımız da yoğun bir şekilde eldeki imkânları en iyi şekilde kullanmak suretiyle devam ediyor.

Sonuç olarak varmaya çalıştığımız nokta şudur: Türk Silahlı Kuvvetlerinin etkin, caydırıcı ve saygın bir şekilde ülkemizin ve milletimizin egemenliği ve bağımsızlığı için gece gündüz demeden yapılması gereken ne varsa bunları aklın ve bilimin ışığında, Atatürk’ün her zaman dediği gibi, Anayasa çerçevesinde, yasalar doğrultusunda, milletin de emrinde görevinin başında verilen görevleri yapmaya bugüne kadar çalıştı, çalışmaya devam ediyor.

Şimdi, müsaade ederseniz süratle... Bu, özetti Sayın Başkanım. Dolayısıyla şimdi süratle ben hemen sonuca geleceğim.

Efendim, burada bizim tabii sizlerin de yakından takip ettiğiniz üzere tüm dünyada güvenlik ve istikrarın birtakım risklere, tehdit ve tehlikelere maruz kaldığını hepimiz gördük, görüyoruz. Başta siyasi, sosyal, ekonomik, askerî, teknolojik ve çevre faktörleri olmak üzere hemen her alanda yaşanan gelişmeler istikrar ve güven ortamını da ciddi şekilde tehdit etmektedir. Böyle bir ortamda, başta FETÖ, DEAŞ, PKK/KCK/PYD-YPG gibi terör örgütleri olmak üzere, vatanımızın, mavi vatanımızın, semalarımızın güvenliğine, 82 milyon vatandaşımızın huzur ve refahına, egemenlik ve bağımsızlığına yönelecek her türlü tehdit ve tehlikeye karşı “Ölürsem şehit kalırsam gazi.” anlayışı içerisinde azim ve

kararlılıkla mücadelemizi sürdürmekteyiz. Mücadelemiz en son terörist etkisiz hâle gelinceye kadar gece gündüz, yaz kış, dağ bayır demeden yurt içinde ve sınır ötesinde devam edecektir. “Bu harekât ne zamana kadar sürecek?” deniliyor, bunun cevabı, en son terörist etkisiz hâle getirilinceye kadar.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; asil milletimizin ve sizlerin de desteğiyle terör örgütleriyle mücadelemiz tüm güvenlik güçlerimizle birlik, bütünlük ve koordinasyon içerisinde azim ve kararlılıkla sürdürülmüş ve büyük başarılar elde edilmiştir. Terör örgütlerine yönelik artan bir tempoda devam eden operasyonlarda barınma alanları ile lojistik üs ve depolarının imha edilmesi, sözde lider kadroların etkisiz hâle getirilmesi, hudut altında, ötesinde alınan tedbirlerle oluşturulan baskı neticesinde terör örgütlerinin hareket serbestisi ve eylem kabiliyetleri önemli ölçüde engellenmiştir.

Malumunuz olduğu üzere Fırat Kalkanı Harekâtı 24 Ağustos 2016’da başlatılmış, 29 Mart 2017 tarihinde tamamlanmıştır. Önceliğimiz, bu harekâtı DEAŞ’le Küresel Mücadele Koalisyonu ile birlikte gerçekleştirmektir, çok arzu etmemize rağmen bu durum maalesef gerçekleşmemiş, biraz önce bahsettim, Türk Silahlı Kuvvetleri harekâtı tek başına yapmak zorunda kalmıştır. Türk Silahlı Kuvvetleri, DEAŞ’a karşı göğüs göğüse savaşı tek ordu olup, Fırat Kalkanı Harekâtı’yla 3 binden fazla radikal DEAŞ’lı Suriye’nin kuzeyinde etkisiz hâle getirmiştir.

Sınırımızda bir terör koridoru oluşturulma girişimlerinin bertaraf edilmesi, hudutlarımızda güvenlik ve istikrarın sağlanması, sınırımızda konuşlanmış olan PKK/PYD-YPG ve DEAŞ’lı teröristlerin etkisiz hâle getirilmesi amacıyla 20 Ocak 2018’de de Zeytin Dalı Harekâtı icra edilmiştir.

Değerli Komisyon üyeleri, İdlib gerginliği azaltma bölgesinde Astana Mutabakatı gereği ateşkes ihlallerinin gözlenebilmesi amacıyla Türk Silahlı Kuvvetleri unsurlarınca 12 gözlem noktası oluşturulmuş, İdlib’de Astana süreci ve Soçi Mutabakatı çerçevesinde çabalarımız ve insani yardımlarımız hassasiyetle devam ediyor. Yeni bir mülteci akımının, yeni bir insanlık dramının yaşanmaması için her türlü çabayı gösteriyoruz. Kalıcı bir istikrar ve ateşkes ancak rejimin işgal ettiği alanlardan 17 Eylül 2018 tarihli Soçi Mutabakatı’nda belirlenen hatta çekilmesiyle sağlanabilecektir.

Münbiç bölgesinde yaşanan gelişmeler kapsamında, Amerika Birleşik Devletleri güçleri 14 Ekim 2019 tarihinde bölgeden çekilmiş, müteakiben rejim unsurları tarafından güneyden kuzeye intikal faaliyetleri gerçekleştirilmiştir.

Tel Rıfat bölgesinde Suriye krizine askeri yollarla çözüm üretme arayışından vazgeçmeyen ve İdlib gerginliği azaltma bölgesi kışkırtmalarını sürdüren rejimin bu tutumunu burada da sürdüreceğini değerlendiriyoruz. Bu kapsamda, özellikle Tel Rıfat’ta aktif bir tutum izlenmekte ve bölgedeki devriyelerin yoğunlaştırılması için Rusya Federasyonu unsurlarıyla mutabakat görüşmeleri devam etmektedir.

Fırat’ın doğusuna gelince, sizlerin de yakından takip ettiği üzere, Fırat’ın doğusundan ülkemize yönelik başta PKK/PYD-YPG, hatta DEAŞ olmak üzere ciddi bir terör tehdidi mevcuttaydı. Bu tehdidin ortadan kaldırılması konusundaki görüşlerimizi, amaçlarımızı ve kararlılığımızı Sayın Cumhurbaşkanımız başta olmak üzere bizler kamuoyuyla ve muhataplarımızla uzun zamandır paylaştık, paylaşıyoruz. Yaklaşık yetmiş yıllık NATO üyesi bir ülke olarak önceliğimiz müttefiklerimizle birlikte hareket ederek bu terör örgütü tehdidini ortadan kaldırmak yönündeydi. Bu amaçla uzun görüşmeler gerçekleştirdik, ortak birtakım çalışmalar yaptık ancak birçok konuda anlaşma sağlanmasına rağmen nihai noktada mutabakat sağlanamadı ve maalesef Türkiye terörle mücadelede yalnız bırakıldı. Bunun üzerine Sayın Cumhurbaşkanımızın talimatları doğrultusunda kendi adımlarımızı attık ve 9 Ekim 2019 tarihinde Barış Pınarı Harekâtı’nı başlattık. Harekât ülkemizin uluslararası hukuktan kaynaklanan hakları, Adana Mutabakatı, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin terörle mücadeleye yönelik kararları, Birleşmiş Milletler Sözleşmesi’nin 51’inci maddesinde yer alan meşru müdafaa

hakkı çerçevesinde yapılmaktadır. Bu hareketle, Fırat'ın doğusunda DEAŞ ve PKK/ KCK/PYD-YPG varlığını sonlandırmayı, hudutlarımızın ve halkımızın güvenliğini sağlamayı, burada bir barış koridoru tesis ederek Suriyeli kardeşlerimizin de kendi evlerine, kendi topraklarına güvenli, gönüllü ve saygın bir şekilde dönüşlerini gerçekleştirmeyi amaçladık, çalışmamızın amacı bu.

Sayın Cumhurbaşkanımızın Birleşmiş Milletler Güvenlik Kurulunda tüm dünyaya ilan ettiği gibi güvenli bölge, Suriye halkının kendi evlerine, kendi topraklarına dönüşü konusunda en makul, en mantıklı, en insani yoldur. Bunun böyle olduğunu düşünüyoruz, buna inanıyoruz.

Şunu burada özellikle ifade etmek isterim ki: Biz tüm komşularımızın toprak bütünlüğüne saygılıyız. Bundan kimsenin şüphesi olmasın, kimsenin toprağında gözümüz yok ancak sınırlarımızda bir terör koridoru oluşturulmasına da göz yummayız. Burada terör örgütlerinin varlığını asla kabul etmeyiz çünkü bu bizim için son derece ciddi bir risktir, tehdittir, tehlikedir. Sadece ülkemizin ve milletimizin güvenliğine değil, aynı zamanda bölgede yaşayan Kürtler, Araplar, Asuriler, Keldaniler, Aramiler, Hristiyanlar, Yezidiler gibi diğer dinî ve etnik grupların güvenliğine de büyük önem veriyoruz. Bölgede yaşayan vatandaşlarla bizim hiçbir sorunumuz yoktur. Hedefimizde ardı değişse de birbirinden farkı olmayan ve bölgeyi istikrarsızlığa, kaosa sürüklemeyi amaç edinen PKK/PYD-YPG ve DEAŞ gibi terör örgütleri ile bunlara ait barınak, sığınak, mevzii, silah, araç ve gereçleri bulunmaktadır.

Türkler ve Kürtler kardeşlerdir, buna bütün kalbimizle inanıyoruz. Biz etle tırnak gibiyiz. Türkler ve Kürtler, binlerce yıldır bu coğrafyada ekmeği, suyu paylaşmıştır ve paylaşmaya da devam edecektir. Bilinmelidir ki PKK/PYD Kürtlerin, DEAŞ da hiçbir şekilde Müslümanların temsilcisi değildir, olamaz. Bunun en açık göstergesi, sahada Mehmetçik'in karşısında duramayan alçak, aşağılık teröristlerin Şanlıurfa, Mardin, Şırnak ve Gaziantep illerimizde silahsızları hedef almasıdır. PYD/PKK-YPG terör örgütü tarafından sınır hattına yakın bölgelerdeki yerleşim yerlerine 1.300 civarında havan ve roket atışı yapılmıştır. Bu alçakların havan ve roket saldırıyla, aralarından bebek ve çocuklar da olmak üzere 22 vatandaşımız şehit olmuş, 187 vatandaşımız da yaralanmıştır. Yine, bu caniler masumların kanı ve canı üzerinden propaganda üretmek için saldırılarını sivil halkın bulunduğu park, hastane, ibadethane gibi yerlerden yapmışlardır. Amaçları, Silahlı Kuvvetlerimizin bunlara karşılık vermesi ve sivil kayıpların yaşanmasıydı ama biz, bu oyunu gördük ve karşılık vermedik, dünyanın da bu namertlerin gerçek yüzlerini görmesini bekliyoruz. Burada, kilisenin ortasındaki boşluktaki alandan havanla atış yapıldığının SİHA'yla, İHA'yla fotoğraflarını çektik, bizim "web" sayfamızda bunlar mevcut fakat bütün bu atışlara rağmen, herhangi bir şekilde karşılık vermedik, herhangi bir hataya, herhangi bir yanlış anlamaya meydan vermemek için.

Bu alçaklar, aynı şekilde, dünyanın çeşitli yerlerinde yaşanmış olaylara ait fotoğrafları hareket sırasında olmuş gibi sosyal medyada yayınladılar, hatta kimyasal silah kullanıldığı iddiasıyla da kara propaganda yaptılar. Ancak arkadaşlarımız, ajanslarda çalışanlar, Eğitim Başkanlığında çalışanlar, bizim buradaki, basındaki arkadaşlarımız yoğun bir çalışmayla, burada da çok iyi çalışarak bu alçakların sahtekârlıklarını ortaya koydular. Vietnam fotoğrafları sanki yeni yapılmış gibi, Musul'da çekilen fotoğraflar yeni yapılmış gibi, Afganistan'da yapılan fotoğraflar ve oradaki insani dramlar yeni yapılmış gibi Türk Silahlı Kuvvetlerine mal edilmeye çalışılmıştır. "Bunların 'fake'leri bunlar, doğruları bunlar." şeklinde bütün yayın kuruluşlarımız tarafından yayınlanmıştır. Biz, uluslararası hukuk ve anlaşmalarla yasaklanan hiçbir mühimmatı veya kimyasal silahı kullanmadık, kullanmayız. Bu konuda hiçbir yetkimiz yok, hiçbir emrimiz yok, böyle bir şey söz konusu değil. Türk Silahlı Kuvvetlerin envanterinde kimyasal silahların atma vasıtaları vesaire -biraz önce bahsettim- bulunmamaktadır. Her şeyden önce, masum insanları gözetmeksizin toplu katliama neden olan kimyasal silah kullanma caniliğinin şanlı tarihimizde de ahlaki değerlerimizde de yeri yoktur. Gururla ifade etmek istiyorum ki,

bugüne kadar gerçekleştirdiğimiz tüm operasyonlarda masum insanların zarar görmemesi için diğer hiçbir ülkenin göstermediği kadar hassasiyet gösterilmiştir. Bugün ne yaptığımızın anlaşılabilmesi için, dün Afrin’de, dün Cerablus’da ne yaptığımıza bakmak lazım. O zaman da buna benzer iddialar ortaya atıldı. Onların hiçbirinin aslı olmadığı daha sonra ortaya çıkan gerçeklerle görüldü.

Yedi iklim, üç kıtaya barışı, huzuru, istikrarı ve adaleti götüren atalarımızdan ilham alan Mehmetçik Barış Pınarı Harekâtını da aynı hassasiyet ve aynı duygular içinde icra etmektedir. Binlerce yıllık tarihimizden süzülüp gelen millî, manevî, mesleki değerlerimiz yani kültürümüz ve inancımız gereği, sivil ve masum insanlar, tarihi eserler, kültürel ve dinî yapılar ile çevre bizim için dokunulmazdır, bizim namusumuzdur. Bunları korumak, kollamak gerçekten bizim için önemli görevdir.

Terör örgütleri PKK/YPG ve DEAŞ’ten temizlediğimiz Suriye’nin kuzeyindeki bölgelerde herkesin dinini, kültürünü özgürce yaşaması için teröristlerin işgal ettiği cami ve kiliseler onarılmış, kimsenin dinini gizlemeden ve değiştirmeden yaşayabilmesi için güven ortamı sağlanmıştır, bunun için her türlü tedbir alındı, alınmaya devam ediliyor.

Fırat Kalkanı ve Zeytin Dalı Harekâtlarıyla bölge halkını zalim, cani terör örgütlerinin zulmünden kurtaran kahraman ve fedakâr Mehmetçik Fırat’ın doğusunda da Suriyeli kardeşlerinin yanında, terör örgütlerinin karşısındadır.

Harekât çerçevesinde 4.300 kilometrekarelik alan, 600 yerleşim yeri kontrol altına alınmış ve M4 yolunda kontrol noktaları tesis edilmiş, bugüne kadar da 1.200 civarında terörist etkisiz hâle getirilmiştir bölgede. 12 personelimiz şehit olmuş, 160 personelimiz ise yaralanmıştır. Türk Silahlı Kuvvetleriyle omuz omuza mücadele eden Suriye Millî Ordusundan da 236 personel şehit olmuş, 722 Suriyeli kardeşimiz de yaralanmıştır. Bu vesileyle, harekât sırasında şehadet mertebesine ulaşan başta kahraman ve fedakâr silah arkadaşlarımız ve Suriye Millî Ordusu mensupları olmak üzere, asker-sivil tüm şehitlerimize Allah’tan rahmet, yaralılara acil şifalar diliyorum.

Bölge halkının temel ihtiyaçlarının karşılanması ve yaşamsal destek sağlanması faaliyetleri Türk Silahlı Kuvvetlerinin ve ilgili kurum ve kuruluşlarımızın katkılarıyla yoğun bir şekilde devam etmektedir.

Barış Pınarı Harekâtı devam ederken, 17 Ekim 2019 tarihinde Amerika Birleşik Devletleri’yle varılan mutabakatta PKK/YPG terör örgütlerinin yüz yirmi saat içinde 30 kilometre güneye çekilmesi, terör unsurlarına ait tahkimat ve tünellerin imha edilmesi, ağır silahların toplanması ve sahanın tüm kontrolünün Türk Silahlı Kuvvetlerine verilmesi konusunda mutabakat sağlanmıştır. Yüz yirmi saatlik süre içerisinde birliklerimize karşı 48 kez taciz gerçekleştirilmiş, tacizler neticesinde 1 kahraman silah arkadaşımız şehit olmuş, 8 personelimiz de yaralanmıştır. Bu tacizlere meşru müdafaa hakkı kapsamında gerekli karşılık verilmiştir. Sürenin sonunda, Amerika Birleşik Devletleri yetkilileri tarafından söz konusu bölgeden terörist unsurların çekildiği bilgisi tarafımıza iletilmiştir fakat bu teyit edilememiştir. Bu, bir beyandır, bu beyanın teyit çalışmaları hâlâ devam etmektedir. Şu anda, bölgeyle alakalı, operasyon yaptığımız 145’e 30 kilometrelik alandaki terör durumu nedir dersiniz, şu anda, büyük ölçüde buradan YPG’li teröristlerin çıktığı fakat uyuyan, gizli, saklı, gizlenmiş olabileceğini de değerlendiriyoruz. Buna göre de tedbirlerimiz aldık, almaya da devam ediyoruz. Nitekim, geçtiğimiz dönemde, 2 kez bombalı araç patlaması suretiyle bu düşüncemiz gerçekleşmiştir. Şu anda, bizim yol kontrolleri, o şehirlere giriş çıkışları, köylere giriş çıkışları kontrol altına almak suretiyle, olsa dahi teröristlerin bölge içinde hareketleri son derece kısıtlanmış, sınırlanmış, kontrol altına alınmıştır fakat hem doğusundan hem batısından ciddi şekilde bu tacizler devam etmektedir. Bunu da yine Ruslarla görüşmek, konuşmak suretiyle sonlandırmaya çalışıyoruz.

Yapılan mutabakatla Barış Pınarı Harekâtının hedef ve meşruiyetini AB ve Amerika Birleşik Devletleri dâhil bütün uluslar kabul etmiş, Türkiye, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin 2254 sayılı Kararı kapsamında siyasi sürece bağlılığını ortaya koymuş ve Türkiye ile ABD'nin eş güdüm ve iş birliği içerisinde DEAŞ'ın etkisiz hâle getirilmesinde fikir birliği bir kez daha teyit edilmiştir. Biz, her zaman, her ortamda söylüyoruz, bütün seviyelerde söylüyoruz, biz DEAŞ'la ve YPG'yle hiçbir ayırım gözetmeksizin mücadeleye hazırız. "DEAŞ'lılar şöyle yaptı." "DEAŞ'la mücadele konusunda gücümüz azaldı." yahut da "DEAŞ güçleniyor." gibi bazı ifadeler var. Bunları şiddetle reddediyoruz. Ne lazımsa hepsini yapmaya hazırız, orada, burada, neredeyse, bunu da defaten ilgililere söyledik.

Diğer taraftan, 22 Ekimdeyse Soçi'de Sayın Cumhurbaşkanımız ve Sayın Putin arasında yapılan görüşmeler sonucunda, terörist varlığının ortadan kaldırılması ve güvenli bölgenin tesisi konusunda bir mutabakat sağlanmış, yüz elli saatlik süre içerisinde terör örgütü unsurlarının Tel Rıfat, Münbiç ve Fırat'ın doğusundan 30 kilometre güneye gönderilmesi, ellerinde bulunan ağır silahların toplatılması, yüz elli saatin bitimine müteakip Barış Pınarı Harekâtı bölgesinin batısında ve doğusunda bulunan bölgelerde huduttan itibaren 10 kilometre derinlikte -Kamışlı şehri hariç- Rusya Federasyonu'yla ortak devriye icra edilmesi şartlarını içeren yeni bir mutabakat yapılmıştır Ruslarla. Bu yüz elli saatlik süre içerisinde unsurlarımıza yapılan 75 taciz -diğerlerinde 45-50'ydı, burada 75- meydana gelmiş ve saldırı sonucunda maalesef Türk Silahlı Kuvvetlerinden 2 kahraman arkadaşımız şehit olmuş, 49 arkadaşımız yaralanmıştır. Suriye Millî Ordusundan bu dönem içinde 22 şehit var, 78 de yaralı var. Söz konusu saldırı ve tacizlerde meşru müdafaa kapsamında gerekli karşılık verilmiştir.

Soçi Mutabakatı kapsamında, Ekim 2019'da Rusya Federasyonu'ndan bir askerî heyet Ankara'ya gelmiş, askerî heyetler arasında görüşmeler gerçekleşmiştir. Rusya Federasyonu heyeti tarafından 29 Ekim sabahından itibaren Soçi Mutabakatı'nda belirtilen esaslar çerçevesinde Tel Rıfat, Münbiç ve Fırat'ın doğusundan 34 bin -Rus temsilcilerin tutanak altındaki beyanları- YPG'nin 3.260 ağır silahla birlikte 30 kilometre derinlikteki güvenli bölge dışına çıkarıldığı bildirilmiştir. Aksi yöndeki bulgular Rusya'yla devamlı görüşülmektedir. Bunların teyide muhtaç bilgiler olduğunu değerlendiriyoruz ve herhangi bir şekilde bunun arkasından birtakım bilgi ve belge bulduğumuz zaman da bunu doğrudan, gece gündüz demeden Ruslarla paylaşıyoruz, gerekli tedbirleri almaları konusunda da kendileriyle görüşmelerimizi sürdürüyoruz.

Görüşmeler 1-2 Kasım'da da devam etmiş, kurulacak kontrol ve denetim mekanizmasını icra edecek devriyelerin detayları da orada görüşülüp karara bağlanmıştır. 1 Kasımdan itibaren de -malumlarınız olduğu üzere- devriyeler başlamıştır, dün de sonuncusunu, 9'uncusunu yaptık, devriyeler devam ediyor.

Suriye krizinin siyasi çözümünün hayata geçirilmesini sağlayacak en önemli etken, hepimizin malumları olduğu üzere, Anayasa Komitesinin teşkiliydi. Bu gerçekleşti. Bu kapsamda, Anayasa Komitesinin çalışmalarının olumlu ilerlemesini ve Suriyelilerin kendi kaderlerini belirleyecekleri demokratik seçimlerin en kısa zamanda yapılmasını temenni ediyoruz. Bu konuda, Türkiye olarak bize düşen neyse bugüne kadar yaptık, bundan sonra da yapmaya devam edeceğiz.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Irak'ın kuzeyinde de terör örgütüne karşı mücadele azim ve kararlılıkla sürdürülmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bakanım, otuz dakikalık süremiz doldu ama bir on beş dakikada toparlarınız değil mi?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSİ AKAR - Olabildiğince hızlı gideceğim bu bilgileri aktarmak adına...

BAŞKAN – Tamam. Başlıklar hâlinde de gidebilirsiniz.

Buyurun.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSİ AKAR – Bu kapsamda, Irak'ın kuzeyinde terör örgütüne karşı mücadele azim ve kararlılıkla sürdürülmektedir. Bu kapsamda öncelikle Hakurk ve Haftanın bölgelerinde olmak üzere Pençe Harekâtları başlatılmış ve planlandığı şekilde devam etmektedir. Operasyonlarda şu ana kadar 9 silah arkadaşımız şehit olmuş, 74 personelimiz yaralanmıştır. Buna karşılık da 158 terör örgütü mensubu etkisiz hâle getirilmiştir.

Suriye sınırında yürütülen Acil Sınır Fiziki Güvenlik Sistemi kapsamında sınır hattı boyunca modüler beton duvar, devriye yolu, yüksek güvenli tel çit ve gözetleme kulelerinin tesisi sayesinde hudut ihlallerinin önüne önemli ölçüde geçilmiştir. Bu husustaki faaliyetlerimiz, çalışmalarımız devam etmektedir.

Aynı faaliyetlerimiz İran sınırında da devam etmektedir. Bu projeye alakalı, Ağrı, Iğdır ve Hakkâri olmak üzere 3 aşamalı olarak planlama yapılmış, 137 kilometrelik bölüm gerçekleştirilmiştir.

Diğer taraftan, yurt içi ve sınır ötesinde yürütülen terörle mücadele faaliyetlerimizin yanı sıra Kıbrıs ve çevresi dâhil, mavi vatanımızdaki hak, alaka ve menfaatlerimizi de azim ve kararlılıkla korumaya devam ediyoruz.

İyi komşuluk ilişkilerini geliştirmek, karşılıklı anlayışı artırmak amacıyla Türkiye ve Yunanistan Savunma Bakanlıkları arasında başlatılan güven artırıcı önlemler kapsamında, 22-24 Mayıs 2019'da Atina'da, 17-20 Haziran 2019'da Ankara'da olmak üzere 2 toplantı icra edilmiştir, 3'üncü toplantının hazırlıkları devam etmektedir. Bu toplantılarda, 20 başlıkta güven artırıcı önlemin icra edilmesi üzerinde anlayış birliğine varılmıştır. Bununla birlikte, Doğu Akdeniz ve Ege'de Türkiye'yi âdeta denize ayak basamayacak hâle getirmeyi amaçlayan çabalara ve uluslararası hukuktan kaynaklanan haklarımızın çiğnenmesine de asla izin vermeyeceğiz.

Aynı şekilde, Doğu Akdeniz'deki doğal kaynakların ülkemiz ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti dışlanarak âdeta gasbedilmesi girişimlerini de kesinlikle kabul etmeyeceğiz. Türkiye ısrarla Doğu Akdeniz ve Kıbrıs'ta, deniz yetki alanlarında eşit egemen hakların korunması ve kaynakların adil paylaşımının tüm kıyıdaş devletlerin mutabakatıyla belirlenmesi gerektiğini savunmaktadır. Bu kapsamda, Barbaros Hayrettin Paşa ve Oruç Reis araştırma gemilerimiz ile Yavuz ve Fatih sondaj gemilerimiz, Deniz Kuvvetlerimize ait fırkateyn ve korvetlerin korumasında araştırma ve sondaj yapılmasına ilişkin faaliyetlerine hâlen devam etmektedirler.

Diğer özel, tekil bir olay da bildiğiniz üzere Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin bayrağının yakılması olayı oldu. Bunu en sert şekilde kınıyoruz bir kez daha burada. Bu ırkçı saldırılar Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin bayrağının adada ebediyen dalgalanmasına asla engel olamayacaktır. Bizim, kimsenin hakkında, hukukunda, hele hele toprağında gözümüz yoktur. Bu konuda "iyi komşuluk ilişkilerini arzu etmemiz" taviz ve zafiyet; "Hiçbir oldubittiye izin vermeyeceğiz." dememiz de tehdit olarak algılanmamalıdır. Kıbrıs bizim millî meselemizdir, kimse bu konuda bizden taviz beklemesin. Bu konudaki fikirlerimiz ve yaklaşımımız zaten ortadadır.

Türk Silahlı Kuvvetleri Ege ve Doğu Akdeniz'de ülkemizin ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin hak, alaka ve menfaatlerini korumaya, Kıbrıs Adası'nda uluslararası garanti ve ittifak anlaşmaları doğrultusunda barış ve güvenliğin teminatı olmaya devam edecektir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; son dönemde NATO üyesi bazı ülkeler Türkiye'nin güvenliği başta olmak üzere pek çok konuda müttefiklik ruhuna uygun bir tutum sergilememiş olsa da NATO bizim için hâlâ önemli bir savunma ve iş birliği zemini olmayı sürdürmektedir. Geçmişte olduğu gibi şimdi

de müttefiklerimizle dayanışmayı değerli görüyoruz. NATO üyeliğimizden veya müttefikliğimizden vazgeçmek gibi bir niyetimiz söz konusu değildir. Bu konudaki bütün sorumluluklarımızı yerine getirdik, getirmeye devam ediyoruz.

NATO'nun ruhuna ve misyonuna uygun hareket eden Türkiye'nin, müttefiklerinden de benzer bir yaklaşım beklemesi en doğal hakkıdır. Türkiye sadece kendi sınırlarını değil NATO sınırlarını da korumaktadır. Türkiye'nin güvenliği, aynı zamanda NATO dâhil Avrupa'nın güvenliği demektir. Bilinmelidir ki Avrupa ile terörizm arasındaki son engel olan Türkiye, terörizmle savaşan cephe ülkesidir.

Türk Silahlı Kuvvetleri, NATO, Birleşmiş Milletler ve Avrupa Birliği bünyesinde Afganistan'dan Kosova'ya ve Bosna Hersek'e, Lübnan'dan Somali'ye kadar dünyadaki barışı destekleme operasyonlarına katkı sağlamaktadır. Afganistan'da hâlen NATO tarafından yürütülen Kararlı Destek Misyonuna en büyük katkıyı yapan 2'nci NATO ülkesi Türkiye'dir. Ayrıca, NATO'nun Irak'ta yürüttüğü misyona ülkemiz de azami katkıyı sağlamaktadır.

Malumunuz olduğu üzere, Suriye'deki gelişmelere bağlı olarak hava ve füze tehdidine karşı ülkemizin hava ve füze savunmasını takviye etmek amacıyla müttefiklerimiz tarafından ülkemize Patriot ve SAMP-T sistemleri konuşlandırılmıştır. Bu kapsamda, İspanya'nın 2015 yılında konuşlandığı Patriot sistemleri 2019 yılı sonuna kadar ülkemizde bulunacaktır. Bu sürenin daha da uzatılması söz konusudur. Ancak İtalya'ya ait SAMP-T sistemi yıl sonu itibarıyla ülkemizden ayrılmış olacaktır. Ülkemizin hava ve füze savunması için uzun menzilli bir hava ve füze savunma sisteminin millî imkân ve kabiliyetlerle tasarlanıp üretilmesine yönelik çalışmalarımız da son hızla devam etmektedir.

Türk Silahlı Kuvvetleri, Alçak/Orta İrtifa Hava Savunma Füze Sistemi HİSAR'ı inşallah önümüzdeki yıllardan itibaren kullanmaya başlayacaktır. Bu başarı, Yüksek İrtifa Hava Savunma Füze Sistemi'miz SİPER bakımından da büyük bir önemi arz etmektedir, büyük bir müjde olarak değerlendirilmektedir. SİPER, envantere girinceye kadar aciliyet arz eden yüksek irtifa hava ve füze savunma sistemi ihtiyacımızın bir an evvel karşılanması maksadıyla Rusya Federasyonu'ndan S-400 tedariki için başlattığımız süreç planlandığı şekilde devam etmektedir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; büyük bölümü ülkemizin doğu ile güney sınır bölgesinde yer alan mayınlı bölgeler olmak üzere, toplamda 14 milyon-15 milyon metrekaarelik mayınlı bölgenin temizliği tamamlanarak 21.800 civarında mayının imha edilmesi sağlanmıştır.

Türk Silahlı Kuvvetlerinin hâlihazırdaki mevcuduna geldiğimizde de 367.777'si asker, 41.405'i sivil olmak üzere toplam 409.182 personelimiz bulunmaktadır. 15 Temmuz 2016 tarihinden itibaren FETÖ/PDY bağlantısı nedeniyle Türk Silahlı Kuvvetlerinden 150 general/amiral, 8.413 subay, 7.612 astsubay, 1.232 uzman erbaş/sözleşmeli er, 459 devlet memuru/işçi olmak üzere toplam 17.866 personel ihraç edilmiştir. 2.709 personel de geçici görevden uzaklaştırma kararıyla şu anda görevlerinden uzaklaştırılmış bulunmaktadır. Ayrıca 909 emekli personelin de daha sonra ortaya çıkan bilgi ve belgeler çerçevesinde rütbeleri geri alınmıştır.

Silahlı Kuvvetlerimiz, içindeki FETÖ'cüler temizlendikçe güçlenmiş, milletimizle çok daha sıkı bütünleşerek bugün her zamankinden daha etkin, caydırıcı ve saygın bir şekilde faaliyetlerini sürdürmektedir. FETÖ'yle mücadele kapsamında, cumhuriyet başsavcılıkları, Millî İstihbarat Teşkilatı ve Emniyet Genel Müdürlüğüyle koordinasyon faaliyetlerimiz aksatılmadan sürdürülmektedir. Yeni bilgi ve belge elde edildikçe gerekli adli ve idari işlemler derhâl başlatılmaktadır. FETÖ bağlantılı son personel de Bakanlığımız bünyesinden temizleninceye kadar mücadelemiz kararlılıkla devam edecektir. Amacımız, bu şanlı üniformayı tek bir hainin bile taşımasına engel olmaktır, müsaade etmemektir.

15 Temmuz 2016 tarihinden sonra, personel destekleme oranlarında meydana gelen azalma nedeniyle başlatılan personel temin ve eğitim süreci ile yeniden yapılandırma sürecini başlattığımız ordumuz her zamankinden daha güçlü ve kararlı bir şekilde verilen görevleri ifa etmektedir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Millî Savunma Üniversitesine bağlı olan Harp Okulları ve Sağlık Bilimleri Üniversitesinde 7.215, astsubay meslek yüksek okullarında 4.413, dost ve müttefik ülkelerden 971 misafir askerî öğrenci olmak üzere toplam 12.599 askerî öğrenci öğrenim görmektedir. Harp Enstitülerinde verilen karargâh subaylığı eğitiminden 1.198 Türk subay ile dost ve müttefik ülkelerden 251 misafir askerî personel mezun olmuştur ve 146 subayın ise eğitimi devam etmektedir. Ayrıca ilk dönemi icra edilen komuta kurmay eğitiminden 206 subay eğitimini tamamlamış olup 137 subay ise yeni dönemde eğitime başlamış bulunmaktadır.

Modern, öngörülebilir, eşit hizmet sürelerine sahip, eğitimli insan gücü kaynağının etkin ve verimli kullanılması, Türk Silahlı Kuvvetlerinin uzmanlaşmasına katkı sağlayan zorunlu askerlik hizmetine tabi yükümlülüklerden azami derecede istifade edilmesi, gençlerimizin bir taraftan ordumuzun ihtiyacını karşılayarak ülkemizin ve milletimizin savunmasına katkı sağlarken diğer taraftan da kendi eğitim, öğretim ve mesleki gelişmelerini sürdürebilmeleri amacıyla hazırlanan 7179 sayılı Askeralma Kanunu 26 Haziran 2019 tarihinde sizlerin oylarıyla da yürürlüğe girmiş, kanunlaşmıştır. Bundan dolayı bir kez daha ben sizlerin şahsında tüm yüce Meclisimize teşekkür ediyorum. Bu kanunun çıkmasını sağlayan siz milletvekillerimize gerçekten anlayışınızdan dolayı da biz ne kadar teşekkür etsek azdır. Askerlik hizmeti erbaş ve erler için ilk altı ay zorunlu, ikinci altı ay gönüllülük esaslı olmak üzere yeniden düzenlenmiş, kanun kapsamında ilk kez ihdas edilen yedek astsubaylık statüsü ile yedek subaylık statüsü için hizmet süresi on iki ay olarak belirlenmiştir. Bunun yanı sıra, dövizle askerlik hizmetinde yaş sınırı kaldırılmış, bedelli askerlik hizmeti uygulaması sürekli hâle getirilmiş, yapılan değişikliklerden özellikle yedek astsubaylık statüsü halkımızın büyük teveccühüyle karşılanmıştır. Böylece, e-devlet üzerinden askerlik hizmet tercihlerinin alınmasına, askerlik erteleme taleplerinin girilmesine, askerlik hizmet borçlanması bilgilerinin Sosyal Güvenlik Kurumuyla paylaşılmasına ve istiklal madalyasının hak sahiplerine verilmesi ile mirasçılarının intikal işlemlerinin yürütülmesine imkân sağlanmıştır ve bu konuda çalışmalarımız sürmektedir.

Diğer bir taraftan -bizim için çok önemli olan konulardan biri de- şehit ve gazilerimizin fedakârlıklarının karşılığı yok, bunun tamamen bilincindeyiz. Devletimiz ve milletimiz, bütün imkânlarıyla bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da şehit ve gazilerimizin yanlarında oldu, olmaya devam edecektir. Millî ve manevi değerleri canı pahasına koruyan şehitlerimizin yakınlarına ve gazilerimize yönelik olarak devletimiz tarafından ilgili bakanlıkların sorumluluğunda sağlanan birçok hak bulunmaktadır. Bu hakların geliştirilmesine ilişkin çalışmalarımız başta Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı olmak üzere, bizler dâhil, tüm ilgili bakanlıklarla koordineli bir şekilde yürütülmektedir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Türk Silahlı Kuvvetlerinin ihtiyaçlarının karşılanmasında hızlı, kaliteli, güvenli ve maliyeti etkin bir tedarik sistemi oluşturulabilmesi için 2017 tarihli Bakanlar Kurulu kararı ve 17 Eylül 2019 tarihli Cumhurbaşkanlığı Kararı yayınlanmış, bu kapsamda Tarım ve Orman Bakanlığıyla imzalanan iş birliği protokolüne istinaden kamu kurum ve kuruluşlarından 55 kalem gıda maddesi alınmıştır. Böylece Mehmetçik'in en iyi şekilde beslenmesi ve gelişmesi sağlanmıştır. Bu faaliyetler devam etmektedir.

Diğer bir husus da inşaat faaliyetlerimiz. Türk Silahlı Kuvvetlerinin görev yapacağı hareket bölgelerinde konuşlanma ihtiyaçlarına yönelik yurt içi ve sınır ötesinde üs bölgesi kurulması çalışmaları da devam etmektedir.

Dost ve kardeş ülkelerle yaptığımız askerî yardım ve güvenlik iş birliği faaliyetleri kapsamında Bakanlığımızca 2019 yılında dost ve müttefik ülkelere 126 milyon Türk lirası tutarında hibe ve tahsis işlemi gerçekleştirilmiştir.

Sağlık hizmetlerine gelindiğinde, yurt içinde ve yurt dışında icra edilen harekâtların sağlık hizmet desteği, sınır ötesi ve muharebe hattında askerî sağlık personeli, geri bölgede ise Sağlık Bakanlığı personeliyle başarılı bir şekilde icra edilmektedir. Pençe Harekâtı için Hakkâri Derecik'te, İdlib Gerginliği Azaltma Bölgesi Harekâtı için Hatay Cilvegözü'nde, Zeytin Dalı Harekâtı için Afrin Cinderes'te Bakanlığımıza ait 3 seyyar asker hastanesi aynı anda açılmış ve faaliyetlerine Sağlık Bakanlığının personel desteğiyle devam etmektedir.

Diğer bir husus da savunma, güvenlik ve istihbarat ile kalkınma, eğitim ve bilimsel araştırma amaçlı yurt içi ve yurt dışına ait temel harita, ortogörüntü ve coğrafi veriler hava fotoğrafı çekim uçağı, GÖKTÜRK-1 uydusu ve mini İHA'lardan elde edilen görüntülerin işlenmesi suretiyle üretilerek çeşitli platformlar üzerinden sunulmaktadır. Harita kolunda ciddi şekilde bir gelişim sağlanmıştır bu şekliyle.

Biraz önce bahsettim, modernizasyon da önemli faaliyetlerimizden biri. Türk Silahlı Kuvvetlerinin ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla sahip olduğumuz teknolojiyi geliştirmek, diğer taraftan da mevcut teknolojimizi daha verimli hâle getirmek için var gücümüzle çalışıyoruz. Yüksek teknolojiye dayalı savunma sanayisinde yerlilik ve millilik oranı Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliği, teşviki ve desteğiyle yüzde 70'ler seviyesine ulaşmış bulunmaktadır.

Burada modernizasyon faaliyetlerimizden ismen zikretmek gerekirse; F-16 uçaklarının modernizasyonu; lazer güdüm kiti, hassas güdüm kiti, kanatlı güdüm kitlerinin geliştirilmesi, lazer güdümlü roketlerin yapılması, tank topu mühimmatı, modüler barut, tank taşıyıcı araç ve römorku, çevre gözetleme radarlarımız, silah tespit radarlarımız, hava savunma erken ikaz radarlarımız, Denizgözü Ahtapot-S Elektro-Optik Keşif ve Gözetleme Sistemlerimiz, Ateş Destek Otomasyon Sistemleridir. Bunlar devam ediyor.

Diğer taraftan da tam araç olarak da HÜRKUŞ üzerindeki çalışmalarımız devam ediyor. ATAK helikopteri devam ediyor. Bayraktar'ın yaptığı çalışmalar, İHA'lar ve SIHA'lar devam ediyor. ANKA devam ediyor. Millî Gemi Sistemi'miz devam ediyor. Havadan bağımsız tahrikli denizaltı çalışmalarımız devam ediyor. Millî piyade tüfeğimiz devam ediyor. ALTAY tankı ve zırhlı araçlar devam ediyor. BORA, KASIRGA ve HİSAR Sistemlerimiz geliştirilmeye devam ediyor. Tanksavar Sistemi üzerinde çalışmalarımız sürüyor. Kundağı Motorlu Namlulu Hava Savunma Silah Sistemi'miz yani KORKUT üretime başlamış bulunuyor. Satıhtan Satha Güdümlü Mermi (ATMACA) Projesi de yürütülmektedir.

Askerî fabrika ve tersanelerin sanayicilerle daha yakından çalışması; fabrika, tersane imkânlarının ekonomiye kazandırılması için Bakanlığımız mevzuatında bazı düzenlemeler yapılmış, gerek yurt dışı gerekse yurt içi pazara yönelik ürün ve hizmet arzında, özel sektör ile askerî fabrika ve tersaneler arasında muhtelif iş modelleri geliştirilmiştir. Bu düzenlemelerin arasında onaylı tedarikçi havuzu ve stratejik iş birliği anlaşmaları da yer almaktadır.

Onaylı tedarikçi havuzuyla kaliteli malzemenin zamanında ve en doğru şekilde teslimi konusunda standartlık sağlamak, mal ve hizmet tedarikinde esneklik ve güvenilirliği artırmak ve tedarikçiler arasında rekabet artırılarak en düşük maliyetle en kaliteli malın ve hizmetin temin edilmesine de gayret gösterilmektedir.

Stratejik iş birliği anlaşmalarıyla da üretim, bakım, onarım, modernizasyon faaliyetlerinde kritik önem arz eden ve yurt dışından temin edilen ham madde, malzeme, yedek parça ve sistemlerin ve/veya bunlarla ilgili hizmetlerin yurt içi tedarik kaynaklarının oluşturulması maksadıyla kamu ve özel sektör kurum ve kuruluşlarıyla uzun vadeli iş birliği yapılması yoluna gidilmiştir.

Tedarik edilmiş olan sistemlerin askerî fabrikalarca bakım, onarım ve idamesi güvenilir, sürekli ve maliyet etkin olarak gerçekleştirilmekte, lojistik sistem mümkün olduğunca dışa bağımlı olmadan sürdürülmeye çalışılmaktadır. Diğer taraftan, hava mühimmatına ait güdüm kitlerinin üretilmesi gibi farklı alanlarda fabrikaların imkân kabiliyetinin azami seviyede kullanılmasına da gayret gösterilmektedir.

MİLGEM Projesi'nin, Millî Gemi Projesi'nin 4'üncü gemisi Kınalıada Korveti 3 Temmuz 2017 tarihinde denize indirilmiş, geçici teslimi Sayın Cumhurbaşkanımızın da katılımıyla 29 Eylül 2019 tarihinde yapılmıştır.

İ sınıfı fırkateynlerin 1'inci gemisi olan İstanbul'un 3 Temmuz 2017 tarihinde ilk kaynağı yine Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından gerçekleştirilmiş, geminin blok inşa ve kızak üstü montaj faaliyetlerine devam edilmektedir.

6 adet Yeni Tip (Havadan Bağımsız Tahrikli) Denizaltı Projesi inşası başlamış, bu kapsamda 4'üncü denizaltı Aydınreis'in ilk kaynak töreni 4 Kasım 2018 tarihinde yapılmıştır. İnşa ve donatım faaliyetlerine de devam edilmektedir. Projenin ilk denizaltısı Pirireis'in Aralık 2019 içerisinde havuza çekiminin gerçekleştirilmesi planlanmaktadır. 2'nci denizaltı Hızırreis'in donatımına, 3'üncü ve 4'üncü denizaltılarımızın da gövde imalatlarına devam edilmektedir. Yine bu dönemde projenin 5'inci denizaltısı olan Seydialireis'in ilk kaynak töreninin icra edilmesi planlanmakta. Bu projedeki kazanımlar, Millî Denizaltı kapsamında inşa edilmesi hedeflenen yerli ve millî denizaltılar için güçlü bir referans olacaktır. Ayrıca, Preveze Sınıfı Denizaltıların Yarı Ömür Modernizasyonu ve Barbaros Sınıfı Fırkateynlerin Yarı Ömür Modernizasyonu Projeleri yürütülecektir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; barışta ve savaşta Türk Silahlı Kuvvetlerinin ve dış takviye kuvvetlerinin, Sahil Güvenlik Komutanlığı ile Jandarma Genel Komutanlığının akaryakıt stoklarını muhafaza etmek ve bunları akaryakıt boru hattı veya diğer nakliye araçlarıyla askeri birliklere ulaştırmak, atıl kapasitenin ülke ekonomisi yararına değerlendirilmesi amacıyla faaliyetlerde bulunan Akaryakıt İkmal ve NATO POL Tesisleri İşletme Başkanlığı da bu görevlerini aksatmadan sürdürmektedir.

Diğer bir husus da Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumu tarafından, ALTAY Ana Muharebe Tankı'nın, BORAN, FIRTINA-PANTER-YAVUZ obüslerinin ve KORKUT Hava Savunma Sistemi'nin namluları; 12,7 Milimetrelik ve 20 Milimetrelik Döner Namlulu Silah Sistemleri, nüfuz edici bomba, 120 Milimetrelik Yivsiz Setsiz Havan Silah Sistemi ile MPT-76 Millî Piyade Tüfeği ve ailesi gibi diğer hafif silah ve bunların mühimmatı olmak üzere, yeni nesil modern ve millî silah ve mühimmat üretim projelerinin yanı sıra 155 Milimetrelik Modüler Barut Sistemi geliştirilmesi ve enerjik malzeme üretim tesisinin iş birliği modeliyle kurulması gibi AR-GE projeleri de gerçekleştirilmektedir. Ciddi mesafelerin katedildiğini de burada özetle söyleyebilirim. Bunun ayrıntılarına girmiyorum. Diğer bir husus da buradaki çalışmalarımızın büyük bir azimle, büyük bir gayretle gerekli düzenlemeleri yapmak suretiyle yürütüldüğüdür.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; İbni Haldun'un da dediği gibi "Coğrafya kaderdir." Ancak coğrafya ne kadar kaderse Türkiye de bu coğrafyanın kaderidir. Bu nedenle, Türk Silahlı Kuvvetlerinin yerli ve millî silah sistemleriyle donatılmış; eğitilmiş, disiplinli, moral ve motivasyonu yüksek; modüler, esnek ve uluslararası harekâtlar dâhil, her türlü ortamda gece gündüz kesintisiz görev yapma kabiliyetine sahip; etkin, caydırıcı ve saygın bir ordu niteliğinde olması hayati önemi haizdir.

2020 yılı bütçe teklifi hazırlanırken yukarıda belirttiğim gerekçelerin yanı sıra Bakanlığımıza tahsis edilecek kaynakların etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılması esas alınmıştır. Bakanlığımıza tahsis edilen kaynakların harcama süreçleri ile harcama alanları sürekli gözden geçirilmekte, böylece kaynakların optimal kullanımı sağlanarak harcamalar kontrol altında tutulmakta ve tasarruf tedbirlerine gerekli hassasiyet gösterilmektedir.

Sayıştay denetçileri tarafından Bakanlığımızda yapılan denetimler neticesinde düzenlenen Millî Savunma Bakanlığı 2018 yılı Sayıştay Denetim Raporu incelendiğinde de herhangi bir kamu zararının tespit edilmediği, denetim sürecinde sorgu gönderilen personel bulunmadığı; yersiz ödeme, ihale iptali veya yargılamayı gerektirecek herhangi bir hususa rastlanmadığı memnuniyetle müşahade edilmiştir. Yüce Meclisimize sunulan Bakanlığımıza ait 6 adet bulgu, mevzuat değişikliği gerektiren hususlar ile muhasebe sistemlerinden, ödeneküstü harcama ise personel giderlerinden kaynaklanmaktadır.

Sayın Başkan, Komisyonumuzun değerli üyeleri, sayın milletvekilleri; bu bilinçle hazırlanan Bakanlığımız 2020 yılı bütçe teklifi 53 milyar 859 milyon 342 bin lira olarak huzurlarınıza getirilmiş bulunmaktadır. Ayrıca, Bakanlığımızın 2018 yılı kesin hesap teklifi de Komisyonun takdirlerine sunulmuştur.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; asil milletimiz tarihimiz boyunca karşılaştığı tüm zorlukları kederde ve kıvançta bir ve beraber olarak aşmıştır. Bugün de milletçe birlik, beraberlik ve dayanışma içerisinde, karşılaştığımız zorlukları birer birer aşıyoruz. Bu asil milletin bağrından çıkan Türk Silahlı Kuvvetleri de başta FETÖ, DEAŞ, PKK/KCK/PYD-YPG gibi terör örgütleri olmak üzere vatanımızın, mavi vatanımızın, semalarımızın güvenliğine ve 82 milyon vatandaşımızın huzur ve refahına yönelecek her türlü tehdit ve tehlikeye karşı “ölürsem şehit, kalırsam gazi” anlayışı içerisinde azim ve kararlılıkla mücadelesini sürdürmektedir.

Mücadelemiz en son terörist etkisiz hâle getirilinceye kadar gece gündüz, yaz kış, dağ bayır demeden yurt içinde ve sınır ötesinde devam edecektir. Gücünü asil milletimizin sevgisi, güveni ve duasından alan Türk Silahlı Kuvvetlerinin kahraman ve fedakâr evlatları aynı zamanda yedi iklim üç kıtaya barış, huzur, adalet ve istikrar götüren atalarımız gibi hem bölgemize hem de dünya barışına katkı sağlamaya devam edecektir.

Türk Silahlı Kuvvetleri binlerce yıllık şanlı tarihimizden süzülüp gelen milli, manevi ve mesleki değerleriyle, akıllı ve bilim ışığında, Anayasa çerçevesinde ve yasalar doğrultusunda, milletin emrinde ve görevinin başındadır. Bizler savunma ve güvenlik konularını ülke, millet ve devlet meselesi olarak görüyoruz ve çalışmalarımızı da bu anlayışla sürdürüyoruz.

Asil milletimizin temsilcileri olan Komisyonun Sayın Başkan ve üyelerinin Millî Savunma Bakanlığı 2020 yılı bütçe teklifini uygun yaklaşımla mütalaa edeceklerine inanıyor, terörle mücadele sırasında ve sınır ötesi harekâtlarda, ülkemizin ve milletimizin birliği ve beraberliği için görev ifa ederken şehit olan kahraman askerlerimizi ve güvenlik güçlerimizin kahraman mensuplarını bir kez daha rahmetle anıyor, gazilerimize acil şifalar diliyorum.

Ayrıca şu anda karada, denizde, havada, yurt içinde ve sınır ötesinde zorlu hava ve arazi şartlarında görevlerini büyük bir kahramanlık ve fedakârlıkla yürüten kahraman mensuplarımıza sağlık ve esenlik içinde kazasız belasız, hayırlı, başarılı görevler diliyorum.

Sabırınız için teşekkür ediyorum, sizleri bir kez daha saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Bakana sunuşları için çok teşekkür ediyorum.

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 11.12

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.17

BAŞKAN: Lütfi ELVAN (Mersin)**BAŞKAN VEKİLİ: İsmail Faruk AKSU (İstanbul)****SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)****KÂTİP: Şirin ÜNAL (İstanbul)**

BAŞKAN – Komisyonumuzun değerli üyeleri, 19’uncu Birleşimin İkinci Oturumunu açıyorum.

Değerli arkadaşlar, müzakerelere başlamadan önce Bakan Yardımcıları ve bürokrat arkadaşlar kendileri tanıtacaklar.

(Bürokratlar kendilerini tanıttı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

İlk olarak, Sayın Çıray, buyurun lütfen.

II.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER**A)KANUN TEKLİFLERİ**

1.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/278) ile 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277) ve Sayıştay tezkereleri

a) Millî Savunma Bakanlığı

b)Akaryakıt İkmal ve NATO POL Tesisleri İşletme Başkanlığı

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Sayın Bakan –Komutanım demeyi tercih ediyorum Sayın Bakanadeğerli arkadaşlar; öncelikle biz tezkere görüşmeleri sırasında bir şey söylemiştik, “Bu tezkereyi Millî Savunma Bakanlığına ve Türk Silahlı Kuvvetlerine emanet ediyoruz.” demiştik; teknik olarak bu emanet hakikaten yerine getirilmiştir. Sayın Komutanın şahsında Türk ordusuna teşekkür etmek istiyorum. Bu Millî Savunma bütçesinin özelliği nedeniyle ve şu anda Türkiye’nin içinden geçtiği bu zorlu süreçte bu Millî Savunma bütçesine olumlu oy vereceğimizi şimdiden ifade etmek istiyorum.

Bizim bundan sonra yapacağımız konuşma, eleştiriler daha ziyade siyasilere, işin siyasi boyutuna ait olacaktır yani biz, teknik olarak kendi görevini yapan, başarılı olan Türk Silahlı Kuvvetleri ve Millî Savunma Bakanı ile Türkiye’yi bu noktaya getiren siyasiler arasındaki farkı ayrı ayrı ortaya koymak istiyoruz.

Şimdi bir kısa hafıza tazelemesi yapmak zorundayız. Türkiye’nin Suriye’deki iç savaşa dâhil olması bir siyasi karardır. Bu kararı aldıklarını söylediklerinde biz siyasi iktidarı uyardık, dedik ki: Suriye’nin rejimini tanzim etmek, Suriye’de nasıl bir hayat tarzı olacağını tanzim etmek Türkiye’nin millî meselesi değildir. Türkiye’nin millî meselesi olmayan bir konuda vereceğimiz her şehidin âdeta bir cinayete kurban gideceğini 2011-2012 yıllarında söyledik, Parlamento tutanaklarında da mevcut bunlar.

Değerli arkadaşlar, içinden geçtiğimiz süreç bütün dünyanın buraya çöktüğü, kanlı cürümlerle dolu bir oyundan ibaret. Hâlbuki bizim stratejimiz, Türkiye Cumhuriyeti devletinin stratejisi ağırlık merkezi Orta Doğu olan değil, Avrasya olan bir stratejydi. Bölge ülkeleriyle ilişkiler büyük güçlerin bölgesel menfaatlerinden bağımsız olarak kurgulanıyor, statükonun korunması ilke ediniliyor ve çatışma hâllerinde tarafsızlık, nötralite benimseniyordu. İktidar cumhuriyetle rövanş mücadelesine

girip ne yazık ki bu stratejiyi terk etti. Arap Baharı rüzgârıyla yükselen İhvacı anlayışın bölgede egemen olacağı varsayımıyla Türkiye'nin millî menfaatlerini kumar masasına sürdüler. Kumarın altın kuralını hepimiz bilirsiniz, kumarbazın kazananı yoktur.

Değerli arkadaşlar, Sayın Erdoğan, Suriye'de Esad'ın Batı'nın desteğiyle çabucak devrileceğini düşündü. Esad ailesi ve rejimin diğer seçkinleri Şii oldukları hâlde Suriye'nin nüfusunun büyük çoğunluğu Sünni'ydi ve Esad karşıtı protestolar Sünnilerin yoğun olarak yaşadığı bölgelerden başladı. AKP iktidarı ne yazık ki mezhepçi dış siyaset anlayışı yüzünden Suriye'de Sünni bir iktidar oluşacağına inandı ve bunun hamiliğine talip oldu. Bu hata yalnız Suriye'yle sınırlı kalmadı. Mısır'da Müslüman Kardeşler açıkça ve cömertçe desteklendi. Libya'da Türkiye'yle uzun yıllar dostane ilişkiler yürüten Kaddafi'nin devrilmesine ortak olundu. Bunlar ideolojik körlükle alınmış kararlar ve sonuçları düşünülmedi. İran'ın, mezheptaşı ve bölgedeki en yakın müttefiki Esad rejimini sonuna kadar koruyacağı; Rusya'nın, Akdeniz'deki en önemli üssü Tartus'a ev sahipliği yapan Suriye'nin Amerikan destekli bir yönetimin eline tamamen bırakılmasına seyirci kalmayacağı düşünülemedi. Bölgede oluşacak herhangi bir yönetim boşluğunun da Irak'ta zar zor bastırılan El Kaide tehdidini yeniden hortlatacağını ve tıpkı Birinci Körfez Savaşı'ndan sonra olduğu gibi, PKK'nın bölgede kök salmasına imkân vereceğini öngörmek için stratejik dehaya ihtiyaç yoktu, sadece tarih bilmek yeterliydi. Üstelik bu körlük yalnızca Suriye'yle sınırlı da değil. Mesela Libya'nın, Ege ve Akdeniz'deki kıta sahanlığı haklarımızın müdafaası için hayati önemde olduğu dahi bilinmiyordu ama tüm bunlar olurken iktidar o dönemki can dostu -trnak içinde- cemaatle beraber devleti, bilhassa orduyu iğdiş etmekle meşguldü. Kaddafi'nin öldürülmesi ile Türkiye Cumhuriyeti'nin kozmik odalarına girilmesi, en derin sırlarının vatan hainlerinin eline verilmesi arasında bir ay bile yoktur.

Değerli arkadaşlar, Mart 2011'de Suriye'de protestolar başladı. Aynı yılın Ağustos ayında rejim ordusundan kaçan 7 subay Türkiye'de, Türkiye'nin desteğiyle ÖSO'yu kurdu. Bu sırada Türk ordusunun yüzlerce subayı Silivri kumpasıyla esir alınmıştı. Dört ay sonra, Ocak 2012'de bunların arasına Türkiye'nin en rütbeli subayı ve Türk milleti için en saygıdeğer makamı olan Genelkurmay Başkanı Sayın İlker Başbuğ katıldı. Kozmik oda kumpasının ortağı Sayın Bülent Arınç'ın bugüne kadar bu konuda, tek kelimeyle, ifadesi bile alınmadı. Ne hikmetse bizim FETÖ Komisyonunda yazıp çizdiğimiz bütün bu gerçekler bizde var ama Meclisin şeylerinde bulunamıyor. İktidar partisinin en has adamları bile suçluların para karşılığı aklandığı bir FETÖ borsasının varlığından bahsediyor. Bunu Adalet ve Kalkınma Partili saygın milletvekilleri söylüyor. Yani Türkiye'nin hem içeride hem dışarıda bir kuşatma içinden geçtiğinden şüphe yok. Peki, kabahat kimin? Bu anlattıklarım millî güvenlik tehdidi değilse millî güvenlik tehdidi nedir?

Sayın milletvekilleri, Sayın Cumhurbaşkanı 10 Ağustos 2014'te Cumhurbaşkanlığı seçimlerini kazandığında Adalet ve Kalkınma Partisinin merkezinin balkonundan "Bu seçimi Ramallah, Gazze ve Kudüs kazanmıştır." diyordu. Ramallah, bugün barış operasyonumuzu kınayan ülkelerle birlikte ön safta. Müzakere masasında karşınıza oturttuğunuz Apo'nun başında bulunduğu PKK "Rojava kazanacak." diye mesajlar yayınlıyor. On yıldır bu savaş sürüyor ama dünya kamuoyuna YPG'nin PKK'yla denk olduğunu bir türlü anlatamamışız. Bunu anlatmak görevi Dışişleri Bakanlığımındı. IŞİD'in en çok kanını döktüğü milletlerden biri bizimki, Sayın Bakanın söylediği gibi, dünyada IŞİD'le en ciddi mücadeleyi yapan ülke biziz ama dünyada arkamızdan IŞİD'le iş birliği içinde olduğumuz iftirası atılıyor. Milyonlarca dolar akıtılan SETA'nın sözüne itibar eden yok. FETÖ'cüler, sözde liberaller bugün Türkiye karşıtı lobilerle birlikleyken bir zaman düşman sayılan, hedef gösterilen, yapılmadığı bırakılmayan Atatürkçüler ise Türk milletinin ordusunun ve Hükümetinin arkasında. "Aldandık, Allah

affetsin.” deyip işin içinden çıkılabilir ama Türkiye’yi düşmanları affetmiyor. Onların bedelini bugün Mehmetçik’imiz kanıyla ödüyor. İnşallah, ardınızda bıraktığımız bakiyeye baktığımızda bir parça vicdan azabı duyulur.

Sayın Bakan, FETÖ’nün kumpas ve tamamen ele geçirme planlarından kurumsal bedeli ağır da olsa sağ salım çıkmış olan göz bebeğimiz Türk Silahlı Kuvvetleri’nin Barış Pınarı başarısına rağmen sınır manzarası çok iç açıcı değildir yani Türk Silahlı Kuvvetleri’nin başarılı harekâtına rağmen, Amerika Birleşik Devletleri ve Rusya arasında varlığı tartışılmayacak örtülü bir anlaşmanın sonucu olarak PKK, Tel Abyad ve Resulayn arasında 120 kilometrelik alan dışında 330 kilometre genişlikteki bölgede var ve çekilmemiş gözüküyor. Bu tespiti siz de yapıyorsunuz. Yani ABD ve Rusya’yla yaptığımız mutabakat sonuç almamıştır çünkü aklı başında her objektif gözlemcinin teslim edeceği gibi, ABD ve Rusya arasındaki örtülü anlaşma bizim harekâtımızı etkisizleştirmek için mutabakatları görüntüde, sözde mutabakata çevirdi. Sayın Cumhurbaşkanına yakınmak, Dışişleri Bakanına ise kuru tehditler atmaktan başka bir imkân kalmadı. Netice âdeta bir fiyasko çünkü Amerika Birleşik Devletleri, YPG ve PKK’yı “Kürtler” olarak -tırnak içinde söylüyorum- kodluyor. Rusya ise Suriye rejimiyle anlaşmayı teşvik etmeyi içeren bir terimle “SDG” diyor. Sonuç: Türkiye’nin politik hedefleri karşılanmadı, tehdit azalmadı çünkü Türkiye’nin Barış Pınarı Harekâtı’yla Suriye’de ulaşılmadığı hedefleri için 4 temel politik amaç vardı. Bakınız, tekrar tekrar söylüyorum, bana göre, sahada Türk ordusu ve bugün bu ordunun hâlen Komutanlığını yapan Sayın Bakan başarılıdır, bunu ayrı koyuyoruz ama politik başarısızlık var.

Birincisi, amacımız, PYD ve PKK terör örgütlerini etkisiz kılmaktır. Sayın Cumhurbaşkanının Trump’la yaptığı görüşmede Trump’ın Türkiye’nin en tehlikeli terörist olarak kodlayıp başına büyük ödül koyduğu Mazlum Kobani ile Cumhurbaşkanını aynı cümlede, eşitleyici bir tarzda zikretmesi, en azından gezi bağlamında bizim amacımıza aykırıdır, akamete uğratmıştır. Aynı şekilde, Rusya’nın da Suriye’deki silahlı güçlerinin komutanları vasıtasıyla teröristleri meselenin eşit tarafı ve muhatabı olarak aldığına ilişkin görüntüler, bu konudaki başarının sağlanmadığının, amaçlara ulaşılamadığının açık delilidir.

İkinci amacımız terör koridorunu önlemektir. Birinci temel amaçta uğranılan başarısızlık maalesef, bu amacın başarıya ulaşmasını engelleyici bir nitelik taşımaktadır. Yani şu anda “Terör koridorunun oluşmasını tamamen engelledik.” diyebilecek durumda değiliz ama çok önemli bir mesafe aldık, en azından orada fiilî olarak oluşturulacak bir yapının Türk ordusu önünü kesmiştir. Barış Pınarı Harekâtı eğer siyaseten gitmesi gereken, teknik olarak gitmesi gereken yere kadar desteklenmiş olsaydı Türkiye bugün bu sıkıntıların içinde olmazdı.

Üçüncüsü de Suriyelilerin dönüşünü sağlamaktır bizim anladığımız kadarıyla bu harekâtlardan ve bu siyasetten. Bu konuda, Sayın Cumhurbaşkanının bir kez daha 180 derecelik bir dönüş yapması çok çarpıcıdır. Sayın Cumhurbaşkanı ülkemizdeki Suriyelileri varil bombalarına teslim edemeyeceğimizi belirtmiştir. Oysa Amerika gezisi öncesinde güvenli bölgede TOKİ’nin uluslararası destek de bularak inşa edeceği şehirlere ve 2 milyon Suriyelinin bu şehirlere yerleştirilmesini hedefleyen –bana göre afaki de olsa- bir projeden söz ediyordu. “Sayın Cumhurbaşkanı muhtemelen Trump’la yine Türkiye devletinin resmî kayıtlarına geçmeyecek şekilde yaptığı görüşmelerin bir sonucu olarak mı bu projeden vazgeçti?” diye kafamızdaki soru işaretini dillendirmek zorundayız. Sanki, bu dönüşten, Suriyelilerin gönderilmesinden aylarca söz eden kendisi değilmiş gibi, vazgeçmiş ve Suriyelilerin kalıcılığını tescil etmiş gibidir. Bu, Türk milleti açısından çok ama çok vahim bir U dönüşü çünkü Esad ve Suriye rejimiyle doğrudan görüşmelerin öteleneneğinin de göstergesidir.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – O sizin evhamınız.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Öyle olursa çok memnun olurum.

Bunun önümüze yeni maliyetler ve savunma zorlukları çıkaracağı da muhakkaktır.

Dördüncü olarak Suriye'nin toprak bütünlüğüne katkıda bulunma amacımız vardı. Amerika Birleşik Devletleri'yle iş birliği âdeti bu amacımızı imkânsız kılmıştır. Buradan bu eleştiriyi yaparken benim devletler arası ilişkilere ocu, bucu, ondan yana, bundan yana veya onun karşısı olarak bakmadığımı bir dipnot olarak söylemek istiyorum. Her devlet kendi çıkarlarını savunur, buna saygı duymak gereklidir, önemli olan bizim ne yaptığımızdır, bizim kendi çıkarlarımızı ne denli savunduğumuzdur. Sayın Cumhurbaşkanının ABD gezisi Suriye'nin toprak bütünlüğüne katkıda bulunma hedefine ciddi bir şekilde zarar vermiştir çünkü görüşmeler sonunda PYD/PKK terör örgütünün etkisiz kılınması yönünde Amerika Birleşik Devletleri'nin herhangi bir adım atma olasılığı olmadığı ortaya çıkmıştır; tersine, özellikle Barış Pınarı Harekâtı'ndan sonra terörist PYD/PKK örgütü bizzat Trump tarafından meşrulaştırılmış, itibar ve sempati kazandırılmıştır dünya çapında. Bakınız, Bağdadi'nin öldürülmesi sırasında YPG'den yardım alındığının söylenmesi stratejik bir söylemdir. Suriyeli sığınmacıların ülkelerine dönüşü de ABD'nin desteğini sürdürdüğü PYD/PKK terör örgütü nedeniyle hedefine ulaşamayacaktır.

S-400 satışından en kazançlı çıkan ülke hiç şüphesiz Putin'indir. Parayla Türkiye'nin ABD ve NATO'yla arasında bir çatlak oluşturdu. Bir uçak hadisesindeki erken beyanların, erken tutumların Türkiye'yi getirdiği hâle bakın. S-400'ü tüm dünyaya tanıttı, sadece S-400 satmadı, Türkiye'nin F-35 savaş uçağı ve Patriot alımını da önledi, bir taşla birkaç kuş vurdu.

Burada dikkatinizi çekeceğim son nokta, Türk milletini tarihinin derin ekonomik krizine sokan faktörlerden biri olan Suriye ve Suriyeliler sorununun...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Çıray, lütfen konuşmanızı tamamlayınız.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Tamamlıyorum.

...krizden çıkılmasını iyiden iyiye zorlaştıracacağı açıkken Sayın Cumhurbaşkanının birbiriyle uyuşması imkânsız, olağanüstü pahalı silah sistemlerinin alıcısı olmaya soyunarak bu silahların maliyetini de gündelik hayatını yürütmekte bile zorlanmaya başlamış olan Türk milletinin sırtına yüklemeye çalışmasıdır.

Sayın Bakan, millî güvenliğimiz açısından vahim bir duruma dikkatinizi çekmek istiyorum, daha doğrusu hepimizin dikkatini çekmek istiyorum. Bunu daha önce de 2014 yılında Parlamentoda – tutanaklarda var- dile getirmiştım. O zaman Sayın Başbakan, hain FETÖ örgütünün bir hükümet darbesi yapmak için ortaya attığı 17-25 Aralık “tape”lerini ortaya attığında demişti ki: “Beni dinlemişler, Genelkurmay Başkanını dinlemişler, Anayasa Mahkemesini dinlemişler, herkesi dinlemişler.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen konuşmanızı tamamlayınız.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Bitiriyorum, son cümle.

O zaman biz de diyoruz ki: “Bize gösterilenler ellerindekilerin bir kısmı. Peki, başka neler var bu ülkelerin ellerinde?” Bence esas millî güvenlik sorununuz buradadır, bu ülkelerin elinde olan, FETÖ terör örgütü vasıtasıyla ulaştırmış devlet sırlarında.

Dolayısıyla iki tane çözümümüz var bu kadar eleştiriden sonra. Bir tanesi, derhâl parlamenter sisteme geri dönmek, güçlü bir parlamentoyu yaratarak oradan destek almak. İkincisi de Esad'la doğrudan görüşmeye başlamak.

Teşekkür ederim sabrınız için.

Sayın Bakana da teşekkür ederim söz hakkını bana verdiği için.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Şener, buyurun lütfen.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, bürokratlar, basın mensupları; hepimizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Sözlerime başlarken Millî Savunma Bakanlığı bütçesinin Millî Savunma Bakanlığı mensuplarına ve ülkemize hayırlı olmasını diliyorum.

Geçen seneki bu Komisyonda Millî Savunma Bakanlığı bütçesi üzerinde yaptığım konuşma üzerine mahkeme kararıyla yayın yasağı konulmuştu, onun için sadece bu salonda kalmıştı o konuşma. Şimdi, aynı konuşmayı tekrar etmeyeceğim tabii, yeni şeyler söyleyeceğim ama bir hatırlatmak istedim.

Değerli arkadaşlar, millî güvenlik konusu bir ülkede yaşayan herkes için önemlidir, ülkenin geleceği açısından önemlidir. Elbette, siyasetçiler olarak da bürokratlar olarak da ülkemizin millî güvenlik politikalarının ve uygulamalarının sağlıklı olmasını arzu ederiz. Sağlıksız yapılar hepimize zarar verir, ülkemizin geleceğine de zarar verir. Burada yaptığımız eleştiriler daha sağlıklı politikaların ortaya çıkmasına yönelik olmaktadır, başka bir amacı, başka bir hedefi yoktur.

Şimdi, “Türkiye’de millî güvenlik konsepti nedir?” diye baktığımda, ben bu resmî güvenlik konseptinin bir paradigmaya dönüştüğünü görüyorum. “Paradigma” dediğiniz şey, bir toplumda tartışılmadan kabul edilen doğrular demektir. Sadece paradigma hâline gelmiş değil, aynı zamanda da tabu hâline gelmiştir “Aman, zinhar, aleyhinde tek cümle söylemeyeceksin, tek bir eleştiri yapmayacaksın.” Ya, ben yapmayacağım eleştiriyi, siz yapmayacaksınız da doğrular nasıl ortaya çıkacak? Tartışılmadan, müzakere edilmeden, daha geniş platformlarda yanlışları, doğruları ortaya konulmadan bir şeyin doğrusu belirebilir mi? Belirmez. Onun için ben söylemeye, yanlış gördüğüm şeyleri eleştirmeye devam edeceğim. Ama bu politikanın, bu konseptin bir paradigmaya ve tabuya dönüşmüş olmasından öte, işin içerisinde daha riskli bir boyut vardır. O riskli boyut ise bu dış politika konseptinin Cumhurbaşkanının tek başına ağırlığıyla oluşuyor ve yürüyor olmasıdır. Belki buna itiraz edenler olabilir ama bunu şuradan da hissediyorum: Yani Anayasa değişti, tek güç hâline geldi, yasama, yürütme, yargı tek elde toplandı. Eskiden olduğu gibi hükümet artık bakanlar kurulu değil, hükümet tek başına Cumhurbaşkanı. Kanunları çıkarırken artık son maddesine “Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.” yazmıyoruz, “Bu kanunu Cumhurbaşkanı yürütür.” yazıyoruz. Böylesine tek bir güç ve onun inisiyatifıyla, doğrularıyla, yanlışlarıyla oluşan bir yapının, bir konseptin elbette eleştirilmesi lazım.

Bakın, yıllarca devletin değişik yerlerinde görev aldım. Altı yıla yakın Bakanlar Kurulu üyeliğim oldu, dört buçuk yıl Millî Güvenlik Kurulu üyesi olarak çalıştım. 58 ve 59’uncu Hükümetlerde örtülü ödenekle ilgili görevli bakan bendim yani 3 kişinin arasında geçiyordu. Ben bıraktıktan sonra da ilgili bakan görevlendirilmesine son verildi. Sadece şu anda 2 kişinin içerisinde yürüyor. Devletin birçok mekanizmalarının nasıl yürüdüğünü, nasıl yürümediğini aşağı yukarı bilirim.

Şimdi, değerli arkadaşlar, içinde bulunduğumuz durumu değerlendirecek olursak şunu söylemek isterim: Sayın Erdoğan’ın bir yöntemi vardır. Doğrudan önüne bakarak strateji oluşturmaz. O, önce bilgileri sağlar, sonra toplamaya başlar. Yani bir şeyi yapar, yürürken düzenlemeye çalışır. Bence bu yöntem millî güvenlik açısından tehlikeli, riskli ve sorunlar üretebilecek bir yapıdır. Nitekim bakın, kendi yaptığı yanlışları düzeltmekle meşgul bir Hükümetten bahsediyorum. Yani “Şu on yedi yılın özeti nedir?” dersin, işte, bir yanlış yapıyor, sonra o yanlış düzeltmek için mücadele ediliyor, yanlış tasfiye ediliyor, “Bak, gördünüz mü, şurayı düzelttik.” diyor. Ama o yanlış siz inşa ettiniz.

Mesela en çok iktidar milletvekillerinin telaffuz ettiği şey FETÖ olayıdır. Yani değerli arkadaşlar, arayı açılıncaya kadar, çok şey söyleyemeyim ama yani devlet adabına uymayan şeyleri de söylemediğimi belirtmek isterim, Başbakanı o zaman tabii, 3 koruma görevlisi oldu ara açılıncaya kadar, bu 3'ü de FETÖ'den içeri girdi. Biri şimdi dışarıda, ikisi hâlâ galiba içeride. Yani burada bir yanlışlık yok mu? Ve sonra iktidar “Oo, bu FETÖ...” diye muhalefete eleştirilerini yağdırmaya çalışıyor. Pensilvanya maceralarını söyleyemeyim, anlatmayayım.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Sizde bir yanlışlık yok mu?

BAŞKAN – Sayın Çelebi...

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Hayır, doğrudan atanan, ya, girme araya Allah aşkına.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Demin kendiniz söylediniz, altı yıl Bakanlar Kurulu üyeliği, sonra AK PARTİ...

BAŞKAN – Sayın Çelebi...

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Bakın, beni kızdırdıkları zaman ne kadar ters şeyler söylediğimi biliyorsun.

BAŞKAN – Lütfen Sayın Çelebi ya, tamam.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Doğru bir cümle değil yani.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Kardeşim, Başbakanın Koruma Müdürünü Bakanlar Kurulu atamıyor, resen kendisi atıyor, ben atamıyorum. Benim de haberim olmuyor.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Tamam, seni de bakan olarak atadı, milletvekili yaptı.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Beni bakan, milletvekili yapmadı kardeşim.

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Susar mısınız ya? Hayır, niye karışıyorsunuz sen?

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Bak, zamanımı istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Çelebi, lütfen.

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Otorite misiniz siz her şeye karışıyorsunuz?

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen...

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Benim sahip olduğum...

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Benim muhatap olduğum milletvekili ayırdır ama senin arkandan konuşman farklı bir şeydir.

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Lütfen, susar mısınız ya?

(AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

BAŞKAN – Lütfen, Sayın Çelebi...

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Hayır, sözcümüz konuşuyor, neden bölüyor?

BAŞKAN – Lütfen, Sayın Zeybek...

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Sayın Başkan, güvenoyu almış bir bakanla almamış bir bakan aynı değil ama.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Zamanımı tekrar istiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Tamam efendim, buyurun.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Benim sahip olduğum unvanların hiçbirinde Erdoğan'ın hakkı yoktur. O milletvekili değilken ben milletvekiliydim, o milletvekili değilken ben bakandım, o milletvekili değil, siyasi yasaklıyken ben Başbakan Yardımcısıyım. Ama Erdoğan bütün unvanlarımı bana borçludur. “Seni yaptıydı.” filan deyip durma.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – O kadar yani! O kadar yani!

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) - Beni tasfiye edecek gücü de yoktu. “Aday olmuyorum.” dediğim zaman gece ikide Başbakanlık konutunda Gül’le beraber iki saat ikna etmeye çalıştı.

Şimdi, bu konuları bırakalım bir tarafa.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Tayyip Bey’i bu kadar....

BAŞKAN – Sayın Çelebi...

Sayın Şener, buyurun.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Şimdi, değerli arkadaşlar, ne diyecektim, bozdunuz tabii, amacına ulaştın tabii.

Şimdi, değerli arkadaşlar yani bu yaz bozların ülkeyi nereye götüreceğiyle ilgili çok şey söylenebilir.

Şimdi, Sayın Bakan konuşmasında, siz de konuşmalarınızda ve bu bütçede her sözü alan, konuşan bakanın her 10 cümlesinden 1’inde Cumhurbaşkanımıza saygılarını ifade eden, onu öven cümleler sıkıştırma ihtiyacı bile burada, Türkiye’de bir yönetim sorunu olduğunu gösterir.

Ben otuz senedir Meclisteyim ya, hiç böyle konuşan milletvekilinin, konuşan bakanların yani benim bütün tutanaklarım... Belli bir dönemde en fazla konuşan bendim genelde. Bir inceleyin, hiç böyle iltifatlar yağdıran konuşmalarım var mı?

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Hiç siz Başbakan...

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Sadece ben değil, hiçbir dönemde görmedik bunu. Örnek olsun diye söylüyorum, hiçbir dönemde görmedik. İki cümleden biri...

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Rahmetli Erbakan’a da...

BAŞKAN – Arkadaşlar...

Buyurun siz.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Ya incele, “Şurada da lüzumsuz iltifat etmişsin.” diye bir tane cümle bul.

BAŞKAN – Sayın Şener, lütfen.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – İstemezdi ki o iltifat zaten, biz doğruca kendi konumuzu konuşurduk.

Şimdi, değerli arkadaşlar yani işte terör. Sayın Bakan haklı olarak söylüyor, “Terörle mücadele ana amacımızdır.” diyor. Ee, peki bunda bir çelişki yok mu?

Bakın, Suriye olayları ilk başladığı 2011’in Martından itibaren, sürekli olarak, komşu ülkeyi istikrarsızlaştırmanın Türkiye’nin başına terörü bela edeceği yüz kere söylenmiştir. Ya, devlet kendi silahlı kuvvetlerine, polise, askere bile silahı verirken sınav yapıyor, seçme sınavı yapıyor, psikolojik testten geçiriyor. Önce silah vermiyor, hizmet içi eğitim yaptırıyor, sonra bir yönetmelik çıkarıyor -kanun var, Anayasa var- o silahı nasıl taşıyacaklarıyla ilgili kurallar belirliyor, sonra o silahı düzgün kullanmazsa -hem iç denetim hem dış denetim var- gerekirse yargılanıyor, görevinden atılıyor, böylesine bir düzen var. “Ben cihat etmeye geldim, savaşmaya geldim.” diye bir ülkenin kurulu düzenini yıkmak için dünyanın dört bir tarafından akın eden bir ton ruh hastasını birileri eline silah verip cebine para

koyup lojistiğini sağlayıp Suriye'ye sevk ederken bu gidişin Türkiye'nin başına terörü bela edeceğini, Türkiye'de terör olaylarının artacağını herkesin bilmesi lazımdı ve yüzlerce kez de söylenmiştir "Bu politika yanlış." diye. Böyle rastgele eline silah alan insanlarla yürünmez ve onlar desteklenmez. Türkiye'de İstanbul toplantıları yaptılar, 2011'i, 2012'yi, 2013'ü hatırlayın, Antalya'da toplantılar yapıldı, devlet ricaliyle görüştü bu, rastgele, çapulcu takımı. Hatay'ı karargâh yaptılar. Şimdi de benzer bir süreç var. Bu, yanlış bir politika değerli arkadaşlar.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – O insanların vatani Suriye toprakları.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) - Ee, diyorsunuz ki, Sayın Bakan da haklı olarak söyledi "PKK, Kürtlerin temsilcisi değildir." dedi. İyi, güzel de barış sürecinde siz niye Kürtlerin temsilcisiymiş gibi muamele ettiniz PKK'ya. Bu yapılmadı mı? Kurumsallaştıracağınız yerde başka bir yanlışın içine düştünüz. Bu ülke yaz bozlardan çok çekiyor. Bilyeleri saçıp sonra toplamaya çalışmak güvenliği sağlamaz bu ülkede. Veya duygusal... Ya, bu Suriye politikasının bu ülkeye en büyük zararı -bakın, tekrar altını çizerek söylüyorum- bu ülkede duygusal ayrışma meydana getirmiş olmasıdır, bu ayrışmayı gittikçe derinleştirmeye yönelmiş olmasıdır; bunun sorumlusu da Hükûmettir. Nasıl, Hükûmettir?

Şimdi, biz, işte, niye girdik Fırat'ın doğusuna? Orada PYD bir terör devleti kuracaktı, onu engellemeye. Ya, çelişki var işin içinde? Nedir o çelişki? Peşmergenin Türkiye'den geçip PYD'ye hem silah hem asker hem lojistik destek vermesini sağlayan bu Hükûmet değil miydi kardeşim? Ben buraya gelmeden önce o geçişin video kayıtlarını izledim. Türkiye Hükûmeti destekliyor orada soydaşlarımız var diye, o bölge insanı konvoy boyunca büyük kalabalıklar hâlinde, coşkuyla destekliyor bunu. Ee, o yetmedi, bilmem PYD'nin lideri, işte Eş Başkanı Salih Müslim'le defalarca görüştünüz, protokolde saygın bir yer verdiniz, kırmızı halı döşediniz. 3 kere mi görüştünüz, 9 kez mi görüştünüz, farklı rivayetler var. Sonra, Süleyman Şah Türbesi'ni taşırken desteğini aldınız ve

Şimdi, ana hedefe koymuşsunuz. Bunun Türkiye'de, ülkede nasıl bir duygusal kırılma yaşatacağını, oluşturacağını hiç hesap ediyor musunuz? Bu bilye politikası iyi değil arkadaşlar.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Şu an CHP de çözüm sürecini istiyor yalnız.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Bakın, bu bilye politikası iyi değil. Önceden, adımını atmadan önce stratejini düzgünce belirlersin, ülkenin millî birlik ve beraberliğini sağlamak maksadıyla duygusal ortak coşkuyu, ortak duyarlılığı inşa edersin ve onu sürdürürsün. Bir böyle yaparsan, bir öyle yaparsan iş felakete dönüşür, bize zarar verir.

Değerli arkadaşlar, bakın, bir de her tarafla problem oluşturmak, işin içine, sıcak çatışma alanına girip sonra herkesle kavgaya etmek iyi bir şey değil. Ben, her zaman barıştan, huzurdan yanayım, keşke Suriye olayları başladığında "Yurtta sulh cihanda sulh." deseymiş Hükûmetimiz, sınırlarımızı kapatsaymış ve hiç ilgilenmeseymiş.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Kapatabilir miydik insanlara?

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Evet, kapatırdık.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – O kadar insan...

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Kapatırdık.

BAŞKAN – Lütfen, tamamlayınız.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Sınırını kapatamıyorsan sen devlet değilsin be! (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Kapatın ülkeler vardı.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Nasıl kapatacaksınız sınırınızı o insanlara?

BAŞKAN – Arkadaşlar, bir saniye...

Sayın Şener, ilave süre veriyorum.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Yapmayın Sayın Başkan, daha var.

BAŞKAN – Bitti süreniz.

Sayın Şener, süreniz bitti, ilave süre veriyorum.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – O bölgede Türkler, Kürtler yaşıyor,

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Sayın Çelebi, Lübnan, Mısır, Ürdün kapattı.

BAŞKAN – Arkadaşlar, bir saniye... Lütfen... Arkadaşlar, öyle düşünüyor. Siz de görüşlerinizi şimdi ifade edeceksiniz.

Buyurun.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Bakın, bu son harekât sonrası bakıyorum dünyada kim destekledi diye bakıyorum: Bir, Pakistan desteklemiş; iki, Katar desteklemiş; üç, Azerbaycan desteklemiş. Macaristan'dan bir ses geldi ama kurumsal devlet sesi olmadığı için onu da destek saymıyorum. Onun dışında, dünyanın çoğu aleyhte ayaklanmış.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Dünya haklının yanında mı?

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Bir kere, burada bir diploması zaafınız var. İkincisi, süreçleri yürütemeyişinizle ilgili zaafılar var. Olmaz. Niye düşmanı çoğaltıyorsun. Süreci düzgün idare et.

Bak, şu Suriye politikasının Türkiye'ye maliyeti nedir, biliyorum musun? Kaç senedir Türkiye'de bomba patladı, bir ara, sık sık, Ankara'da, İstanbul'da, Antep'te, Suruç'ta, her tarafta. Bunlar maliyet değil mi? Bu dönemdeki kadar terör eylemi oldu mu Türkiye'de? Olmadı. Neden? Yanı başında kontrolsüz bir ton insan türediği için oldu.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Bu dönem kadar başarılı olan bir dönem oldu mu?

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Bu dönem çok harika işler yapıldı.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Burası nitelikli bir komisyon, burada eleştiri yaparken...

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Kendi yanlışlarınızı düzeltmeye çalışarak başarı nutukları atıp durmayın Allah'ınızı severseniz.

BAŞKAN – Sayın Çelebi, size de söz vereceğim şimdi.

CAVİT ARI (Antalya) – 2002'ye gelindiğinde terör bitmek üzereydi.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Bir başka nokta...

CAVİT ARI (Antalya) – Terör olayları bitmek üzereydi.

BAŞKAN – Bir saniye...

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Bakın, şu mal varlığı işi var ya, bilmem yaptırım kararı... (AK PARTİ ve CHP sıralarından karşılıklı laf atmalar)

BAŞKAN – Arkadaşlar, bir saniye ya.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – ... Temsilciler Meclisinden geçti, Senatodan geçeceğini zannetmiyorum bu yaptırımların. Geçmemesi daha tehlikeli. Bu mal varlığı işi bir şantaja dönüşmüştür Türkiye'ye yönelik olarak. Geçirmeyip, sümen altı etmeleri daha tehlikelidir.

Bu ülkenin güvenliğinin birinci problemi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen, tamamlayalım Sayın Şener.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Sayın Başkan, yapma. Dün, iki buçuk dakika hiçbir kesinti olmadan ilave zaman verdiğiniz arkadaşlar oldu, şimdi yarısını verdiniz.

BAŞKAN – Tamam, veriyorum efendim. İki dakika verdim, devam edin siz. İki dakika verdim, on yedi dakika oldu efendim.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – On yedi dakika olmadı daha, on iki dakika oldu.

BAŞKAN – On yedi dakika oldu efendim.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Arada sözü de kesildi.

BAŞKAN – Yok efendim, o dâhil.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Bakın, bu mal varlığı işi, Türkiye açısından bir millî güvenlik sorunu olmuştur ve Sayın Erdoğan'ın istifa etmesi lazımdır. Bu ciddi bir mesele...

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Size göre.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Ne demek “size göre” ya!

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Sonra, bu Tank Palet Fabrikası meselesi...

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Güçlü lider güçlü devlet demektir.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Mal varlığı tartışılan bir lider mi?

ABDULLATİF ŞENER (Konya) – Değerli arkadaşlar, bir taraftan da damat Selçuk Bayraktar'ın bu İHA'ları falan...

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Gene aynı yere geldiniz.

ABDULLATİF ŞENER (Konya) – Bakın, yine geçen sene bu kısma...

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Yapmayın ya!

ABDULLATİF ŞENER (Konya) – Bir şey söyleyeceğim bakın: Dış politika konusunda, millî güvenlik konusunda karar vericilerin -hele tek kişi karar veriyorsa- yandaşı iş adamlarının, eşinin, dostunun, akrabasının silah sanayisinde olması millî güvenlik açısından faydalı değildir. Onun için, istifadan sonra, ikinci bir cümlemi söylüyorum. Tüm bu silah sanayisiyle ilgili ana ünitelerin -özel sektörde olanlar dâhil, damatta olanlar dâhil- devletleştirilmesi lazımdır. Bu ülkede ciddi bir millî güvenlik politikası uygulanacaksa bunların yapılması lazım. Yapılmıyorsa dün başka bir şey söyleriz, bugün başka bir şey söyleriz; ülke yaz boza döner, bundan ne ülkenin bir menfaati olur ne de Hükümetin bir menfaati olur.

Hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar, Sayın Bakan, değerli bürokratlar, basının değerli emekçileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakan, Komisyonumuza hoş geldiniz.

Değerli arkadaşlar, biliyorsunuz, bütçeyi yapıyoruz, ülkenin 2020 yılı bütçesini yapıyoruz ve iktidar çeşitli tercihlerde bulunmuş. Biz, bu tercihlerin vicdansız ve adaletsiz olduğunu düşünüyoruz. Bunları daha vicdanlı ve daha adaletli yapmanın yolu da Meclisin halkın çıkarları için, toplumun huzuru ve refahı için bu bütçeyi dengelemesinden, daha adaletli ve daha vicdanlı yapmasından geçer.

Bakın, tercihlerde bulunuyoruz arkadaşlar. Size birkaç rakam vereceğim, Sayın Bakan da bilir. Dün, İçişleri Bakanlığı bütçesini görüştük Sayın Bakan, bugün de sizin bütçenizi görüşüyoruz. Yani 2 güvenlikçi Bakanlığın bütçesini üst üste görüşüyoruz.

Şimdi, arkadaşlar, bütün güvenlik kalemlerini 2014 yılında toplasaydık, bütün hepsini, Millî Savunma Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, MİT, efendim, örtülü ödeneğinden tutun hepsini toplasaydık 50 milyar TL ediyordu.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Terör olmasaydı, 400 milyar...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Arkadaş, müdahale etme, lütfen, rica ediyorum.

50 milyar TL ediyordu çünkü o günlerde ülke daha çok barışı, demokrasiyi konuşuyordu, bu kadar güvenlikçi kalemlere para aktarmamız gereği yoktu. Evet, Suriye’de büyük bir sıkıntı vardı ama içeride en azından huzur vardı, Suriye meselesinde de her şeyi güvenlikçi bakışla çözeceğiz diye bir pozisyonumuz yoktu.

Bakın arkadaşlar, 2020 yılı bütçesinde bütün bu güvenlikçi kalemlerin toplamı 160 milyar TL. Bakın, 141 diyorlar ama Savunma Sanayii Destekleme Fonu’nu artı örtülü ödeneği de katarsak 160 milyar TL’ye çıkıyor yani 3 katından fazla bir artış var.

Kaynaklar, biliyorsunuz, kıt, sınırsız değil. Bu kaynakları nasıl paylaşacağımız önemli.

Sayın Bakan, siz de duyuyorsunuzdur, toplumdan talepler var. Emeklilikte yaşa takılanlar diyor ki: “Arkadaş, benim derdim var, ben işsizim, işim yok, maaşım da yok, emeklilikte yaşa takılmış durumdayım.” Maliyeti ne? 20 Milyar TL. Diyoruz ki: “Para yok.” 200 bin öğretmen atama bekliyor, Eğitim Bakanımız da diyor ki: “Arkadaş, benim öğretime ihtiyacım var, öğretmen atayamıyorum.” diyor. Maliyeti ne? 20 milyar TL. Arkadaş, para yok. Kredi ve Yurtlar Kurumuna borçlu milyonlarca öğrenci diyor ki: “Arkadaş, benim borcum var, ödeyemiyorum, haciz geliyor.” Gelin, bunu silelim, yoksul öğrenciler, hepimiz öğrenci olduk, hepimiz burs aldık ve bunların nasıl ödendiğini çok iyi biliyoruz. Bunlara sosyal politikalar yapalım. Yok.

Bakın, vatandaşlarımız intihar ediyor, elektrik faturasını ödeyemediği için, bankaya borcu olduğu için, borç krizi altında olduğu için, işsiz olduğu için intihar ediyor. Onlara dönük sosyal politikaları genişletemiyoruz. Ne yapıyoruz? Vallahi, Sayın Bakan çok iyi çalışmış. Eğitim Bakanımız çalışmamış, etkin lobi yapmamış, Sağlık Bakanımız yapamamış, Sosyal Politikalar Bakanımız yapamamış ama İçişleri Bakanımız ve Millî Savunma Bakanımız çok iyi çalışmışlar, son yıllarda bütün bütçeler güvenlikçi kalemlere doğru akıyor. Bu bütçede EYT yok, öğretmen ataması yok maalesef ama İHA’lar var, SİHA’lar var, füzeler var, S-400’ler var, tanklar, toplar var.

Değerli arkadaşlar, bir ülkenin güvenliği elbette olmalı. Güvenlik olmazsa olmazdır ama güvenlik-özgürlük dengesini sağlayamayan ülkeler istedikleri kadar silaha yatırım yaparlar...

Sayın Bakanım, bilirsiniz, Saddam bütün kaynaklarını silaha ayırdı, abat oldu mu; hayır, ülkesi yangın yeri oldu, bütün kaynaklarını silaha ayırdı, bütün kaynaklarını istibdat kurmak için ayırdı, abat olmadı. Kaddafi, bütün kaynaklarını silaha ayırdı, ne Kaddafi abat oldu ne Libya abat oldu, hepsi berbat oldu. Yani ülkede bu güvenlik-özgürlük dengesini kuramayan ülkeler bütün kaynaklarını da silaha ayırsalar ne huzur bulabiliyorlar ne refah bulabiliyorlar.

Sayın Bakanım, siz bir askersiniz, geçen yılda aynı eleştiriyi yapmıştım, ama bir takım elbise giyiyorsunuz yani üniformanızı çıkarmış durumdasınız. Artık bir siyasetçi olarak görmek isteriz sizi yani asker olarak savaşın ne kadar kötü bir şey olduğunu bilerek, savaşın bir anomali olduğunu bilerek, esas olanın barışı yakalama gerekliliği olduğu konusunda bir pozisyon sergilemeniz gerekiyor. Bazı askerler üniformalarını çıkardığında bunu daha iyi bildikleri için, savaşın nasıl bir yıkım olduğunu daha

iyi bildikleri için daha barışçı politikalar geliştirirler. Mesela Eşref Bitlis Paşa vardı, hatırlar mısınız? Bakın, 90'lı yılların o karanlığında demişti ki: "Arkadaş, bu iş yalnızca silahla çözülmez. Bu iş yalnızca güvenlikçi bakışla çözülmez. Kürt meselesi mutlaka siyasetçiler tarafından konuşulmalı ve siyasi bir çözüme kavuşturulmalı." Çok önemliydi. Ne yapıldı? Bence büyük bir provokasyonla maalesef Eşref Bitlis Paşa –benim görüşüm- öldürüldü. Hâlâ karanlık bir cinayettir maalesef benim gözümde, hâlâ o dosya açılmamıştır çünkü barış isteyenleri sevmez bu ülke yani savaş isteyenler sevmez. Eşref Bitlis Paşa'nın sözü eğer dinlenseydi... Özal'ın da çabaları vardı biliyorsunuz -o da hâlâ pek çok spekülasyon var Özal'ın öldürüldüğüne dair- Kürt meselesinin siyasi çözümü için çabaları vardı; Özal da bir şekilde, bence hâlâ üstü karanlık bir şekilde bu Türkiye siyaset sahnesinden silindi.

Sayın Bakan, bakın, siz tanklardan bahsettiniz, operasyonlardan bahsettiniz, her şeyden bahsettiniz, silahlar, İHA'lar, SİHA'lar... Peki, çözüm ne? Yani her şeye silahla, savaşla bakarsak acaba her şeyi çözebiliyor muyuz? Cumhuriyetin kuruluş yıllarında da Kürt meselesi vardı, o dönemlerde mesela Sayın Bakanın kullandığı retorik çok kullanılmış biliyor musunuz; temizleme. Hani biliyorsunuz, askerler çekiktir, her şeye çivi olarak bakarlar, gidip kafasına vururlar. Yani birisi düşman olarak gösterilir ona, o gidip kafasına vurur, her şeyi çivi görür çünkü.

BAŞKAN – Askerlik yaptınız değil mi?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yaptım yaptım, ben savaş karşıtıyım ama yaptım çünkü zorunlu askerlik var. Keşke kamu hizmeti yapabilsenim, keşke vicdani ret hakkım olsaydı, bir okulda kamu hizmeti yapsaydım, tuvalet temizlesedim keşke, çocuklar için çocukların yanında olabilseydim keşke çünkü ben vicdani retçiyim, savaşa karşıyım ve antimilitaristim.

BAŞKAN – Şirin Paşanın yanında yapmadınız herhâlde.

ŞİRİN ÜNAL (İstanbul) – Hava Kuvvetlerine uğramadı.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Arkadaşlar, bir ülke güvenlikçi bakışa teslim olmamalı ve bunu dengeleyecek olan şey de siyasetçilerdir. Bakın, burada çeşitli görüşlerden, partilerden milletvekilleri var Sayın Bakan, değerli arkadaşlar. Burada, ben inanıyorum ki konuşarak çözemeyeceğimiz hiçbir meselemiz yok, hiçbir meselemiz yok ama konuşamıyoruz. Ne yapıyoruz? Savaş tamamları çalışıyoruz. Ne yapıyoruz? "Hadi ordumuz, yürü, oraya gir, orada çiviler var, onların kafasına vur çekiçlerinle." diyoruz. Çözülüyor mu? Çözülüyor.

Bakın, Suriye'ye 3 tane operasyon yaptınız. Sonuçlarıyla ilgili bir değerlendirme yaptınız mı? Biz sizden duymadık. "Girdik, onu yaptık, bunu yaptık, temizledik, şöyle böyle." Ne oldu? Sonuç ne? Toplumsal barış anlamında... Çünkü sınırın 2 tarafında da halklar var, 2 tarafında da Türkmenler var, Kürtler var, Araplar, Süryaniler, Ermeniler var. 2 tarafta da bu halklar çoğulcu bir demokrasi bekliyor; hem Suriye'de büyük yıkım sonrası demokratik bir çözüm bekliyor hem de Türkiye'de çoğulcu bir demokratik bakışla demokratik bir çözüm bekliyor, demokratik bir anayasa bekliyor. Ekmek kadar, su kadar özgürlüğe ihtiyacımız var ama böyle bir vizyon var mı? Yok, sizin sunumunuzda da yok. Bakın, siyaset devrede değil arkadaşlar. Eğer siyaset devrede değilse, bakın, bu bütçenin tamamını Hulusi Bey'e verin, ülkede huzuru da refahı da sağlayamaz. Siyaset mutlaka devrede olmalı.

Evet, zaman zaman savrulmalar olabilir, ciddi bir türbülans yaşadık, darbe girişimi, darbe dinamiği yaşandı bu ülkede. Birileri nifak soktu, darbeye yürümek için Kürt meselesindeki çözüm sürecini dinamitledi ve ne oldu arkadaşlar? Darbe oldu sonuçta. Aynı 12 Eylül 1980 darbesinde olduğu gibi, önce solcu kahvesini bombalayan el de sağcı kahvesini bombalayan el de aynıydı çünkü darbeye yürümek istiyordu. Ben darbe dinamiklerinin de bittiğini düşünmüyorum. Sayın Bakan bunu diyebilecek mi? 15 Temmuzdan önce de bakanlarımız geliyordu, burada "Darbe dinamiği bitmiştir."

diyordu “Darbe süreçleri tamamlanmıştır.” diyordu; ben asla böyle düşünmüyorum. Eğer her şey güvenlikçilerin elindeyse, her şey silahla çözülmeye çalışılıyorsa bir gün asker şunu yapar: “Arkadaş, her şeyi ben çözüyorsam ülkeyi de ben yöneteyim, bunlar beceremiyor.” der. Yapmışlar bunu “Hiç olmamış.” demeyin. 1913 Babıali Baskını’ndan beri hep bu böyle olmuş. Yapmamız gereken, siyaseti devreye sokmak, demokratik siyasetin devrede olduğunu göstermek, toplumsal meselelerin siyasetçiler tarafından çözülebildiğini göstermek, hem ulusta hem yurttan hem cihanda barışı savunmak, Suriye’de demokratik çözümü savunmak ama maalesef böyle bir vizyonumuz yok.

Bakın, ben savaş karşıtım Sayın Bakan, geçen sene de bunu size söylemiştim, antimilitaristim. Nereden geliyor bu bilincim? Dünya geçen yüzyılda 2 dünya savaşı yaşamış, büyük yıkımlar yaşamış; ülkemiz de büyük yıkım yaşamış, dünya da büyük yıkım yaşamış. İkinci Dünya Savaşı’ndan sonra savaş karşıtı hareketler oluşmuş “Niye savaşıyoruz ki?” demişler. Bundan etkilendim ben. Bakın, Bosna’daki savaşa bu yüzden karşı çıktım. Bosna’daki soykırımında, o öğrenci aklımla harçlığımдан –para biriktirdik okulda- Bosna’daki halkın yardımı için gönderdim. Niye? Çok iyi biliyorum çünkü büyüklerim bana anlattılar, savaşın ne kadar kötü bir şey olduğunu anlattılar. Bosna halkının yanında oldum.

Bakın, Amerika “Irak’ta kimyasal silahlar var.” dedi değil mi? Savaş gerekçesi oluşturdu, işgal gerekçesi oluşturdu; yalandı ama gerekçe oluşturulmuştu. İşte, işgal edildi, Irak’ta 1 milyona yakın insan öldü o günden bugüne. Amerika Afganistan’da gerekçe oluşturdu. Bakın, dünyanın en büyük gücü, en büyük silah harcamasını yapıyor değil mi? Irak abat oldu mu? Barış var mı Irak’ta? Silahla oluyor muymuş? Çekiçle oluyor muymuş? Olmuyormuş. Afganistan abat oldu mu? Olmadı. En büyük bütçeyi harcıyor, olmadı arkadaşlar. İşte, Afganistan işgaline, Irak işgaline karşı da eylemlerin en önünde oldum. Bu Meclisin önüne geldik, şükür ki o zaman Meclis –siz var mıydınız bilmiyorum- o işgale karşı tezkereyi reddetti. İşte o zaman savaş karşıtı mücadelenin sonucudur arkadaşlar bu.

MUSTAFA HİDAYET VAHAPOĞLU (Bursa) – Savaş karşıtlığımızın yanında terör karşıtlığımız da var mı?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bakın Sayın Bakan, ben çocuktum, gerçekten, az önce sizin ettiğiniz cümleleri duyuyordum biliyor musunuz? Çocuktum, anlı şanlı paşalar, çok yıldızları vardı aynen burada böyle olduğu gibi, diyorlardı ki: “Son terörist ölünceye kadar bu mücadele devam edecek.” Bakın, saçlarım bembeyaz oldu, 47 yaşındayım, hâlâ “En son terörist ölünceye kadar bu mücadele devam edecek.” cümlesini duyuyorum.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Terör dünyanın sorunudur, sadece Türkiye’nin değil ki.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Bakan, bakın, bu retoriği kim kullanıyor başka biliyor musunuz? Netanyahu kullanıyor. İsrail’de aynı cümleyi kullanıyor “Hamas var orada.” diyor. “Teröristler” diyor onlara. Filistin meselesini yok sayarak diyor ki: “En son terörist ölünceye kadar bu mesele devam edecek.” Ya, Filistin meselesi bitti mi arkadaşlar ya? Netanyahu bütün kaynaklarını ona ayırıyor, bitmiyor ama İsrail’de çok güçlü bir savaş karşıtı hareket de var. Toplumun en az yarısı savaş karşıtı, bir savaş karşıtı eyleme 1 milyon insan katıldı İsrail’de biliyor musunuz? “Filistin halkının yanındayız.” dediler ama maalesef Netanyahu bir şekilde iktidarını korumaya devam etti çünkü dünyada böyle bir dalga var, her yerde militarizm yükseliyor.

Şimdi şunu diyeceksiniz: Her yerde asker selamları veriliyor, militarizm stadyumlarda, parmak kadar çocuklar okullarda asker selamı veriyor. Ya, militarizmle bu kadar savrulmak iyi bir şey mi diye düşünmemiz lazım. Çocuklarımıza bizim başaramadığımız barışı nasıl ihdas edeceğimizi anlatmak acaba daha kıymetli bir şey değil midir? Çocuklarımız da acaba tek çözümü askerde, Hulusi Paşa da mı görse yoksa demokratik çözümü mü acaba öne alsın? Bunu esas almalıyız.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Allah’ımızı severseniz, Diyarbakır’daki çocuklar niye böyle yapıyor?

BAŞKAN – Lütfen arkadaşlar...

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Niye bu algıyı siz yaratıyorsunuz? Onu söyle yahu!

BAŞKAN – Lütfen arkadaşlar...

Devam edin Sayın Paylan.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bakın arkadaşlar...

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Yani savaşa “hayır” teröre “evet” bu doğru bir şey mi?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Başkanım, müdahale eder misiniz?

BAŞKAN – Lütfen arkadaşlar, lütfen...

Biraz sonra size söz vereceğim, size söz vereceğim, siz de konuşun.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Başkanım, her gün aynı şeyi söylüyor zaten ya.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Savaşlarda ilk önce hakikatler ölür Sayın Bakan, biliyorsunuz, ilk önce hep savaş propagandası yapılır maalesef.

Bakın, ben açıkça söyleyeyim, ben asla burada kimseyi itham ederek bunu söylemeyeceğim ama Ahmet Davutoğlu’nun Başkanlığında bir güvenlik toplantısı yapıldı ve bunun da “tape”leri sızdı ve hâlâ yalanlanmadı. Şöyle diyordu MİT Müsteşarı: “Ya, eğer ki bir şey yapmayı düşünüyorsak Suriye’ye dönük, oraya birkaç adamı göndeririz, oradan birkaç füzeyi buraya göndeririz, öylece operasyona gerekçe yaratılır.” Şimdi, bu 3 operasyonda da ne hikmetse, ne zamanki Tayyip Bey bu operasyonu açıkladı, bir baktık ki Allah Allah, karşı taraftan füze atılıyor. Yani öncesinde yok, tam “Ben böyle bir şeyi düşünüyorum.” dediğinde füzeler gelmeye başlıyor. Burada bunu kuşkuyla karşılamayacak mıyız arkadaşlar? Ya bir gerçekçe yaratılma riskiyle karşı karşıya değil miyiz?

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Böyle bir şey söyleyemezsiniz yahu!

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bakın, Sabri Yirmibeşoğlu Özel Harp Dairesinin Başkanıydı ve dedi ki arkadaşlar...

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Doğru değil, bakın siz cumhuriyetin kürsüsünde oturuyorsunuz, bunu söylemeniz doğru bir şey değildir

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Doğru bir şey söylemiyorsunuz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bakın “Biz Kıbrıs’ta camiye bombaladık.” dedi, kendisi itiraf etti.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Yalan söylüyorsunuz! Hayal görüyorsunuz!

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yani savaş yaratmak isterseniz...

MUSTAFA HİDAYET VAHAPOĞLU (Bursa) – Öyle bir olay yok! Sabri Yirmibeşoğlu...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, aynen böyle söyledi, aynen böyle söyledi.

MUSTAFA HİDAYET VAHAPOĞLU (Bursa) – Öyle bir olay yok!

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bakın arkadaşlar, bu yalanlanmadı. Askerin görevi nedir, siyasetçinin görevi nedir; bunu bileceğiz arkadaşlar.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Doğru söylemiyorsunuz.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Bu doğru değil.

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen...

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Doğru değil, bu söyleminiz kabul edilemez.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bakın Sayın Bakan, bütçenizde -açıkça söyleyeyim- Suriye Millî Ordusunun maaşları var mı bunu merak ediyorum. Yani burada “diğer kalemler” diye bir kalem var. Bunlar örtülü ödenekten mi ödeniyor, sizin bütçenizden mi ödeniyor? Çünkü bunların maaşının Türkiye’den gittiğini biliyoruz yani hepimizin vergilerinden gittiğini biliyoruz. Ama Sayın Bakan, bakın, İŞİD, El Kaide ve Nusra türevleri bunlar, biliyorsunuz. Sakalının şeklini değiştiriyor, bir bakıyorsunuz Suriye Millî Ordusu oluyor, bir bakıyorsunuz ÖSO oluyor ve bununla ilgili de...

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Bir bakıyorsunuz PKK oluyor, YPG oluyor; onları söylesene bir!

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – ...Türkiye’nin millî ordusunun böyle cihatçı türevlerle beraber hareket etmesi dünyada da Türkiye’de de büyük eleştirilere yol açtı. Bunların bakışıyla ilgili bir örnek vereceğim Sayın Başkan.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – YPG’yle, PKK’yla...

BAŞKAN – Bir saniye arkadaşlar...

Lütfen tamamlayınız.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bunlar çoğulcu bir bakışa sahip değiller Sayın Bakan, biliyorsunuz. Yani bir ideolojik yapıları var kafalarında ve çoğulcu bir bakışı asla kabul etmiyorlar. Nereye girseler çoğulculuk bitiyor. Yani orada bir seküler yaşam, Ermeni’si, Süryani’si, Kürt’ü, Arap’ı olsun, birlikte yaşayalım diye bir bakışları yok. İdeolojik yapıları cihatçı bir yapılanma istiyorlar ve oradaki herkes de böyle düşünsün istiyorlar. Bir örnek vereceğim: Cerablus’ta, biliyorsunuz, 100-200 Ermeni vardı, çoğu göçtü. Bir aile kalmış geriye, tek bir Ermeni aile kalmış; adları da Artin ve Sürun.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSİ AKAR – Cerablus’ta.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Evet. Ve bunları baskıyla Müslüman yapmışlar geçenlerde, adlarını Maruf ve Fatma koymuşlar.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSİ AKAR – Doğru değil.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Peki, yalanlayın.

ŞİRİN ÜNAL (İstanbul) – Biz öyle bir şey yapmayız.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yalanlayın.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Yalanlıyoruz, yalan.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yani bu bütün dünya ajanslarında çıktı. Şimdi, şunu söyleyeceğim: Yani düşünün ki herkesi Müslüman yapmak isteyen bir ideoloji olabilir ama çoğulculuk ne olacak?

ŞİRİN ÜNAL (İstanbul) – Yok öyle bir şey.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yani çoğulculuk ne olacak? Bu çoğulculuğu koruyamadığımız zaman, maalesef, El Kaide, İŞİD’cilere “Millî Suriye Ordusu” dediğimiz zaman, Suriye sınırında bir Arap kemerini biz yaratmaya kalksak -baba Esad’ın projesi- doğru bir şey mi yapmış oluruz? Oysa sınırın her iki tarafında da çoğulculuğu savunmalıyız.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkanım, El Kaide ve İŞİD’cilere “Millî Suriye Ordusu” dedi. Müdahale etmek istemiyorum ama bu ağır bir itham.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Son olarak şunu söyleyeceğim: Sayın Bakan, bakın, politikalarımızın sonucunda sınırimıza Rusya ve ABD yerleşti, biliyorsunuz. Şu anda sınırda, Fırat’ın batısındaydı Rusya, Fırat’ın doğusuna da yerleşti. Bu acaba ordunun hafızasında nereye yerleşir?

BAŞKAN – Şimdi, Sayın Paylan, Sayın Aydemir diyor ki...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – El Kaide ve IŞİD’cilere “Milli Suriye Ordusu” dediniz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, “türevleri” dedim, “türevleri” dedim.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ne demek yani?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – “Türevleri” dedim ya.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – “Türevleri” ne demek?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Türevleri, Allah Allah, türevleri, öyle düşünüyorum.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Aynı şey.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Burada, bu yüce Meclis çatısı altında Türkiye’yi ilişkilendiriyor ama, Türkiye’yi El Kaide’yle ilişkilendiriyor.

BAŞKAN – Evet, arkadaşlar...

Lütfen tamamlayınız.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Şimdi, Rusya, ABD sınırimıza yerleşti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen tamamlayalım.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Acaba bu, ordunun ve Türkiye’nin hafızasında nasıl bir yere yerleşiyor? Çünkü benim ortaokulda okuduğum kitaplarda, Türkiye’nin okuttuğu kitaplarda hep Rusya’nın sıcak denizlere inme hayalini ve bütün güney sınırimıza yerleşen Rusya’nın da bizim acaba millî güvenliğimizde nasıl bir yere tekabül ettiğini anlatmanız lazım. Ya, düşünün ki Rusya Ukrayna’yı ne hâle getirdi arkadaşlar, Gürcistan’ı ne hâle getirdi ve tamamen, arkadaşlar, Rusya’ya angaje olmuş bir Türkiye’nin kısa ve orta vadeli riskleri nelerdir? Bununla ilgili bir analiz duyduk mu? Hayır. Ben çok kaygılıyım, bunu söyleyeyim.

Başka ne oldu? ABD yerleşti. ABD gitmedi bir yere, tekrar oralarda arkadaşlar. 2 tane süper güç yerleşti. Ya, yumuşak gücümüzle içerideki Kürt’ün de oradaki Kürt’ün de gönlünü alacağımıza, maalesef Rusya ve ABD’yi oraya yerleştirdik; bu da bizim millî güvenliğimize büyük bir tehdittir arkadaşlar.

BAŞKAN – Sayın Paylan, son sözlerinizi alalım.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, bitiriyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Son olarak şunu söyleyeyim: Bütçe tercihlerden ibaret bakan Sayın Bakan. “S-400 füzesi alacağız.” diyorsunuz, geldi ama ben kuramayacağımızı düşünüyorum çünkü ABD’de bunlar konuşuldu.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Alamayacağımızı da söylüyordunuz ama aldı.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, devreye geçiremeyeceğinizi düşünüyorum. Sebebi şu: Çünkü bununla ilgili bir taahhüt verildiğini düşünüyorum. 2,5 milyar dolarlık büyük bir blöf yapıldı.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Kullandığımızda ne diyeceksiniz?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yalnızca bu 2,5 milyar dolarla 200 bin öğretmen atanabilirdi, bunu tercih edebilirdik ama ne diyorsunuz? “S-400 yanında Patriot da alırız.” “F-35 yanında SU-57 de alırız.” Ya, hepsini toplasanız 40-50 milyar dolar ediyor. Türkiye’nin bu kadar kaynağı var mı ya?

Türkiye'nin bu kadar kaynağı var mı değerli arkadaşlar? “Onu da alırsın, bunu da alırsın.” diyorsunuz ama burada insanlar intihar ediyor. S-400 blöfünden vazgeçelim. Hemen hem içeride hem bölgede barışçı siyaseti savunalım, demokratik siyaseti savunalım.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Aynı şeyleri yapıyoruz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – “Yurtta barış, cihanda barış.”ı savunalım. Bununla ilgili bir vizyonumuz olsun. Her şeyi güvenlikçilere bırakarak hiçbir meselemizi çözemeyiz, ne huzur bulabiliriz ne de refah bulabiliriz arkadaşlar.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkan, belki de Paylan'ın da faydasına, menfaatine, o söylediği sözü geri alsın. Türkiye Cumhuriyeti devleti hiçbir İŞİD'ciyle veya türevleriyle iş birliği yapmamıştır.

BAŞKAN – Arkadaşlar, bunu...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Millî Suriye Ordusu İŞİD'den ibaret değildir, türevlerinden ibaret değildir; bunu düzeltmesini istiyorum. Kendi menfaatine.

BAŞKAN – Ben şu kadarını söyleyeyim, tabii kendi tercihi bu Sayın Paylan'ın ama...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Belki dili sürçmüştür.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, hayır, itiraf ediyorlar.

BAŞKAN – Ama şunu söyleyeyim: Arkadaşlar, yine şu anda Sayın Cumhurbaşkanımız, ilgili bakanlarımız, tüm kamuoyu şunu biliyor ki, tüm dünya şunu biliyor ki: İŞİD'e karşı en fazla mücadele eden, Türkiye'dir, Türkiye Cumhuriyeti devletidir.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ben “İŞİD'ci” demedim, “türevleri” dedim.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Aynı şey.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Aynı şey, aynı şey.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum.

Sayın Kalaycı, buyurun lütfen.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Matematik bilenlere sorun, ne olduğunu anlatsınlar.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Türevin ne olduğunu biz de biliyoruz Sayın Paylan. Siz de bu okullarda eğitim gördünüz, biz de o okullarda eğitim gördük. Türevin ne olduğunu bilmeyecek bir adam değiliz yani.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; Sayın Bakanım, Millî Savunma Bakanlığımızın ve kurumlarımızın kıymetli personeli, sayın basın mensupları; öncelikle hepimizi hürmetle selamlıyorum.

Sözüme başlamadan bir konuyu burada ifade etmek istiyorum. Garo Bey'in her gün yaptığı açıklamalara burada muhatap kalıyoruz. Garo Bey, yani belli cümlelerin tekrarlanması için eğitilmiş papağanlar gibi hep aynı konuları dillendiriyorsunuz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bilmukabele.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Emperyalist güçlere ve onların taşeron terör örgütlerine, PKK'ya, Kandil'e bir çift laf söyleyemeyenlerin hiçbir sözünün itibarı yoktur. Yalan, iftira, ithamla da bir yere varamazsınız.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Başkan, bu hakarettir, “eğitilmiş papağanlar gibi” dedi, bu konuda uyarmanız lazım.

BAŞKAN – Evet, lütfen...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Hakaret değil.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bu hakarettir.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Sen Türkiye’ye hakaret ediyorsun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Temiz bir dille konuşmaya çağırın lütfen.

BAŞKAN – Lütfen devam edin.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bu hakarettir.

BAŞKAN – Efendim, hakaret falan etmedi.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Her gün her gün aynı şeyleri söylüyorsunuz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ben iade ediyorum aynen. Hakaret değilse iade ediyorum.

BAŞKAN – Evet, buyurun.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Türkiye, varlığımızı ve geleceğimizi hedef alan tehdit, tehlike ve tuzaklarla dolu, çok zor ve sancılı bir dönemden geçmektedir. Hain darbe girişimi, terör saldırıları, ekonomik saldırılar, hamdolsun, bertaraf edilmiş ve edilmektedir. Başta FETÖ, PKK/PYD-YPG, DEAŞ olmak üzere, terör örgütlerinin varlığını sonlandırmak üzere operasyonlar kararlılıkla ve başarılı bir şekilde sürdürülmektedir.

Bilindiği üzere, Türkiye, ülke içinde yaşadığımız terörün yanı sıra bölgesel ve uluslararası alanda artan güvenlik riskleri ve tehditleriyle de karşı karşıya kalmıştır. Türkiye, millî güvenliğini ve millî bekasını müdafaa etmek için haklı ve haysiyetli bir mücadelenin tarafıdır. Millî güvenliğimizi hem içte hem de mücavir topraklarda sağlamak, emniyete almak durumundayız. Sınır ötesinden kaynaklanan terör musibetinin kaynağında yok edilmesiyle birlikte teröristlerin etkisiz hâle getirilmesi hedefi ülkemizin takip ve tahkim ettiği millî stratejinin ara etaplarıdır.

Türkiye, terörün belini kırmak; huzuru, barışı ve güvenliği ihya etmek; ülkemizdeki Suriyeli sığınmacıların vatanlarına emniyetle dönüşlerini sağlamak amacıyla sınır ötesi harekâtları devreye koymuştur. Fırat Kalkanı, Zeytin Dalı, Barış Pınarı, hatta Pençe Harekâtları bütünüyle terör örgütlerinin hain emellerine karşı icra edilmiştir. Kaldı ki ülke içinde de Kıran Operasyonlarıyla terörün beli iyice kırılmıştır.

Türkiye’nin barış koridoru tasavvur ve teklifine karşı çıkıp terör koridorunu canlı tutmak isteyen küresel muhasım odakların maskesi düşmüş, foyaları ortaya çıkmıştır. Türkiye güney sınırları boyunca inşa edilmek istenen korsan terör devletine darbe indirmiştir; oyun bozulmuş, şer oyuncular bozguna uğratılmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti devleti uluslararası hukuka, Birleşmiş Milletler Sözleşmesi’ne ve daha önemlisi, insanlık vicdanına bağlı ve saygılı tavrını sonuna kadar muhafaza etmiştir. Türkiye, dünyaya demokrasiyi de insan haklarını da adalet ve hukuku da sahada ve masada tek tek dikte etmiş, deyim yerindeyse hafızalara nakşetmiştir.

Aynı anda hem ABD hem de Rusya’yla uzlaşmaya varıp Barış Pınarı Harekâtı’nın haklılığını ve millî tezlerini kabullendiren Türkiye, bölgesinde ve küresel zeminde parlayan, öne çıkan, sözünü dinleten bir ülke seviyesine bileğinin ve birikiminin yardımıyla ulaşmıştır. Uzlaşmalara riayet edilmemesi hâlinde de gereken cevabın verileceğine inancımız tamdır.

Siyasi ve diplomatik kanallarla beslenen, milletimizin tamamıyla benimseyip arkasında durduğu askerî bir harekâtın nasıl dengeleri değiştirip bekamızı emniyete aldığı son gelişmelerle iyice anlaşılmıştır. Türkiye, ihmal edilmesi, yok sayılması, hafife alınması imkânsız bir ülke olduğunu millî şuur ve ruhuyla teyit ettirmiştir. Bu konuda üstün bir emek ve çalışma sarf eden, sabır ve akılla mücadele gösteren, kararlılığından ödün vermeyen Sayın Cumhurbaşkanımıza içtenlikle teşekkür ediyoruz. Kahraman ordumuzla ve şahsiyetli diplomatlarımızla iftihar ediyoruz.

Türk Silahlı Kuvvetleri Türk milletinin göz bebeği, aziz milletimizin ifadesiyle “Peygamber ocağı”dır. Türk Milleti her daim dualarıyla, desteğiyle Mehmetçiklerimizin yanındadır. Teröre karşı başlayan, moral düzeyi çok yüksek olan mücadele azmi bir bayrak gibi Türk milletinin her ferdinin vicdanında dalgalanmaktadır. Biz tam bağımsız yaşayacağız; Türkiye Cumhuriyeti’nin sonsuza kadar yaşaması için cansa can vereceğiz, fedakârlıksa onun gereğini sonuna kadar da yapacağız.

Millî birlik ve beraberlik güçlü olduğu müddetçe, millî yürekler toplu vurduğu sürece hiçbir müstevlinin, hiçbir zalimin, hiçbir sömürgecinin fermanı okunamayacaktır. Nitekim, tarih, Türk milletinin destanını tekrar okumaya başlamıştır, bu destan bitmeyecektir. Türkiye bölgesinde parlayan yıldız, uyanmış devdir. Küresel ve bölgesel senaryo yazarların karşısında 82 milyon tek bilek, tek yüreklerdir.

Teröristlerin yanında kim duruyorsa Türkiye’nin karşısındadır. Terör örgütlerine kimler yardım ve yataklık yapıyorsa Türkiye’nin azmi ve azametiyle, Allah’ın izniyle, her seviyede tanışacaklardır.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak millî beka mücadelesinde, hainler ve zalimler karşısında devlete ve Hükümetimize desteğimiz tamdır. Hiç kimse Türk milletinin diriliş ve yükseliş ruhunu sekteye uğratamayacak, buna teşebbüs edenler de bedelini ödemekten kurtulamayacaktır.

Sayın Bakanım, askerî savunmada asimetrik, politik ve ekonomik güvenlik anlayışlarını da dikkate alan, ön alıcı bir yaklaşımla millî çıkarlarımızı sınırlarımızın ötesinden başlayarak koruyacak stratejik güvenlik anlayışı devam ettirilmelidir. Üye olunan uluslararası güvenlik ortaklıkları ve müttefik ilişkilerinden bağımsız, ülkemizin kendi dinamiklerinden ve değerlerinden hayat bulan millî bir savunma yapılanması esas olmalıdır.

Türk Silahlı Kuvvetlerinin dünyanın en caydırıcı ordularından biri hâline gelmesi, Türkiye’nin jeopolitik ve jeostratejik konumunun, tarihi ve kültürel mirasının yüklediği sorumluluğun gereğidir. Bu doğrultuda güçlü ve caydırıcı bir savunma sisteminin sürdürülebilir kılınması ve fiziki, teknolojik ve beşerî kapasitenin güçlendirilmesine yönelik gelecek planlamasının sağlıklı bir şekilde yapılması zorunludur. Türk Silahlı Kuvvetlerinin silah ve teçhizat yönünden dışa bağımlılığını daha da azaltarak ihracat kapasitesi yüksek, bağımsız ve yerli bir harp sanayisinin gelişmesi ve yerli müteşebbisin de silah ve askerî teçhizat üretimine daha fazla yatırım yapması teşvik edilmelidir.

Silahlı Kuvvetlerin yurt savunmasında üstlendiği görevin ve oynadığı rolün öncelikli unsuru eğitilmiş, nitelikli, motivasyonu yüksek insan gücüdür. İçinde bulunduğumuz coğrafya ve İslam dünyasına yönelik oynanan küresel oyunlar Türk Silahlı Kuvvetlerinin hiçbir zaman zafiyet göstermeden kendisinden beklenen görevi yapacak şekilde hazır olmasını gerekli kılmaktadır.

Günümüz orduları konvansiyonel silahlardan kimyasal, biyolojik ve nükleer silahlara hatta yakın bir süre içinde akıllı silahlara ve mühimmata geçmiştir. Dolayısıyla, silah gücü, sonucu belirlemede geçmiş yıllardan daha etkin hâle gelmiştir. Bu nedenle, profesyonelleşmiş ve vuruş gücü, tahribat gücü yüksek silahlı kuvvetler daha etkili olma imkânını ele geçirmiştir. Bu gelişmelerin de yakından takip edilmesi ve Silahlı Kuvvetlerimize robot ve akıllı silah, mühimmat dâhil yeni teknolojik imkânların sağlanması özel önem arz etmektedir. Zira, tüm imkânlarla sahip ve dünyanın sayılı, NATO’nun 2’nci güçlü ordusu

olmamıza rağmen, Türk Silahlı Kuvvetlerinin, temininde güçlük çekilen silah ve mühimmat ile yetmişmiş personel sıkıntısı zaman zaman yaşadığı bilinmektedir. Nitekim, F-35 uçaklarının temini ve S-400 hava savunma sisteminin tedariki konusunda yaşananlar ortadadır. Türkiye, ihtiyaç duyduğu silahları üretene kadar, tek tedarikçi ve belirleyici konumunu muhafaza etmek isteyen ülkelerin tahakkümünden kurtulmak zorundadır. Bu nedenle, Sayın Cumhurbaşkanımızın ve Hükûmetin takındığı tavrın yerinde olduğu ve bugüne kadar izlenen politikanın ve tavrın sürdürülmesi gerektiği inancındayız. Bu konuda ortaya konulan iradeyi Milliyetçi Hareket Partisi olarak destekliyoruz ve ısrarla sürdürülmesini bekliyoruz.

Sayın Bakanım, son olarak personelle ilgili bazı konuları gündeme getirmek istiyorum. Subay, astsubay ve uzman erbaşların özlük hakları, özellikle de emekli aylıkları iyileştirilmeli; idari, mali ve sosyal hakları görev ve sorumluluklarıyla uyumlu olmalıdır. Millî Savunma Bakanlığı ve Türk Silahlı Kuvvetleri bünyesinde çalışan sivil memurlar da yaşadıkları sorunlara çözüm arıyorlar. Devlet Memurları Kanunu'nda yer alan kısıtlamaların kaldırılmasını, emsalleri gibi ek gösterge, yıpranma payı ve tazminat haklarından yararlandırılmalarını ve görevde yükselmeyle ilgili düzenleme yapılmasını istiyorlar. Dikkatlerinize sunuyorum.

Bakanlık ve kurumlarımızın bütçelerinin hayırlı ve bereketli olmasını diliyorum. Başarılarınızın devamını diliyorum Sayın Bakanım.

(Oturma Başkanlığına Başkan Vekili İsmail Faruk Aksu geçti)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kalaycı.

Sayın Şirin Ünal, buyurun.

ŞİRİN ÜNAL (İstanbul) – Teşekkür ederim Başkanım.

Sayın Bakanım, Sayın Başkanım, Değerli Bakan Yardımcılarımız, Plan ve Bütçe Komisyonumuzun kıymetli üyeleri, çok kıymetli asker ve sivil bürokratlarımız, basınımızın değerli mensupları; Türkiye Cumhuriyeti devletinin gücünü gösteren, en önemli kurumlardan bir tanesi, ülkemizin göz bebeği Silahlı Kuvvetlerimizin bütçesini görüşmek üzere toplanmış bulunmaktayız. Konuşmama başlamadan önce vatan ve millet savunmasında, terörle mücadelede hayatını kaybeden Türk Silahlı Kuvvetleri mensubu şehitlerimize Allah'tan rahmet, hayatta bulunan gazilerimize şifalar ve sağlıklı ömürler diliyorum.

Kültürümüzde ordumuz için “Peygamber ocağı” ifadesi kullanılmaktadır. Bu ocağın neferleri de Mehmetçiklerimizdir. Mehmetçik, Peygamber Efendimiz'in yolunu izleyen, onun güzelliklerine sahip olan anlamındadır. Milletimizin göz bebeği Türk Silahlı Kuvvetlerimize Mehmetçiklerden oluştuğu için Peygamber ocağı denilmektedir.

Türkiye Cumhuriyeti'nin, her ne kadar doksan altı yıllık bir devlet olsa da Orta Asya'dan başlayarak üç kıtaya yayılan, dünyanın en köklü medeniyetlerinden birine ve kurumsal bir devlet yapısına sahip olduğunu gururla belirtmek istiyorum. İki bin iki yüz yılı aşkın devlet tarihimiz Selçuklu ve Osmanlı başta olmak üzere bizim en büyük gurur ve güven kaynağımızdır. Bu şanlı tarihimizde de Silahlı Kuvvetlerimizin de iki bin iki yüz yılı aşkın şanlı bir mazisi ve tüm dünyaya örnek bir kurum kültürü vardır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye çok uzun yıllardır terörle mücadele etmektedir. Bu süreçte çok sayıda vatandaşımız hain terör eylemleri yüzünden hayatını kaybetmiştir. Türkiye dünya üzerinde terörden en fazla zarar gören ülkeler arasındadır.

Güvenlik güçlerimizin terörle mücadelesinde Silahlı Kuvvetlerimiz önemli rol üstlenmiştir. Bu kapsamda, Silahlı Kuvvetlerimiz, sınır ötesinde 2016-2017 yıllarında Fırat Kalkanı Harekâtı'yla DEAŞ'la, 2018 yılında Zeytin Dalı Harekâtı ve 2019 yılında da Barış Pınarı Harekâtlarıyla PKK/PYD-YPG terör örgütüyle kahramanca ve kararlı bir biçimde mücadele etmiş ve terör örgütleri tarafından oluşturulmak istenen terör koridoru oyununu bozmuştur.

Sayın Cumhurbaşkanımızın da belirttiği gibi, yapılan Barış Pınarı Harekâtı bölgede kalıcı bir barışı amaçlamaktadır. Şunu temin ederiz ki hiç kimsenin toprağında gözümüz yoktur, hiçbir bölge vatandaşıyla da sorunumuz yoktur.

Sayın Millî Savunma Bakanımızı Türk Silahlı Kuvvetlerinin BarışPınarı Harekâtı'ndaki başarısı ve sürecin kamuoyuna en doğru şekilde yansıtılmasındaki çabaları sebebiyle bir kez daha kutluyorum. Harekâtın başladığı 9 Ekim 2019 tarihinden bu yana masada ve sahada gösterilen başarı Türk milletinin gurur kaynağı olmuştur. Türk Silahlı Kuvvetlerimizin yürüttüğü başarılı harekât esnasında, tüm dünyadan gelen görüşme talepleri ve cılız tepkiler de harekâtın meşruiyetini açıkça ortaya koymaktadır. Tıpkı Fırat Kalkanı ve Zeytin Dalı Harekâtlarında olduğu gibi Barış Pınarı Harekâtı da bize bir kez daha göstermiştir ki Türkiye kendi millî güvenliği söz konusu olduğunda hiç kimseden icazet almadan, kendi kararı ve imkânlarıyla gereğini yapmıştır ve yapmaya da devam edecektir.

Ülkemizin terörle mücadele sürecinde gösterdiği bu kararlılığın bir başka önemli sonucu da müttefik olduğumuz ülkeler de dâhil olmak üzere dünyada terör örgütleri karşısında sergilenen ikiyüzlü tutumun ifşa edilmiş olmasıdır.

Yurt dışı temsilciliklerimize yapılan ve büyük bir bölümü şiddet içeren 700'e yakın saldırının önlenmesi konusunda hiçbir çaba sarf etmeyen, sınırın diğer tarafından sivil vatandaşlarımıza yönelik yapılan roket atışlarına sükût eden ülkeler, Barış Pınarı Harekâtı başladığı günden bu yana şehit edilen ve yaralanan vatandaşlarımız için terör örgütünü kınamamış olmasının yanı sıra bize tepki göstermeye kalkarak teröre verdiği desteği açıkça belli etmiştir.

Kıymetli hazırım, Türkiye'nin gücü ve bekası, zor şartlar altında diğer tüm farklılıkları aşarak birlik, beraberlik, kardeşlik içinde hareket edebilme kabiliyetinden gelmektedir. Bunun için de doğrudan ülkemize saldırmakla hedeflerine ulaşamayanlar her fırsatta milletimizin beraberliğini hedef almaktadır ancak Barış Pınarı Harekâtı bir kez daha göstermiştir ki bu çabaların hepsi beyhudedir. Haberlerde görmüşsünüzdür, yaşlı bir teyzemiz harekâta katılan askerlerimize örgü örüp gönderdi. Bu ruh İstiklal Harbi'nde de vardı, Barış Pınarı Harekâtı'nda da var. Bu bağlamda, aziz milletimize, harekâta gösterdiği destek ve inanç için bir kez daha teşekkürü borç biliyor, minnet duygularımı iletiyorum.

Tam da bu noktada, özverili askerlerimizi destekleyecek yerli ve millî savunma sistemlerine ve teçhizata sahip olmanın ne kadar önemli bir husus olduğu bir kez daha ortaya çıkmıştır. Ben, bu konuda, Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde Türk Silahlı Kuvvetlerimizin ihtiyaçlarını yüzde 20'ler düzeyinde karşılayan yerli ve millî sanayimizin yüzde 70'ler seviyesine çıkmış olmasından gurur duyuyorum. Allah inşallah yüzde 100'leri de gösterir. Bu konuda da hükümetlerimiz döneminde gerekli girişimler yapılmış ve Silahlı Kuvvetlerimiz bugün kendi ürettiğimiz silah ve teçhizatlarla sahada yer almıştır. Şunu gururla belirtmek isterim ki son yıllarda yürütülen çalışmalarda kullandığımız silah, teçhizat ve mühimmatın çok önemli bir bölümü artık yerli ve millîdir. Millî ve yerli harp sanayimizin bugünkü seviyesi, ülkemizin menfaatlerinin korunmasında önemli bir kuvvet çarpanıdır. Bu kapsamda hava savunma ihtiyacımızı karşılayacak olan HİSAR Projesi'nin önümüzdeki yıldan itibaren envanterimize girmesini sabırsızlıkla bekliyoruz. Üç tarafı denizlerle çevrili olan bir ülke olarak MİLGEM Projemizin ne kadar önemli olduğunu da kayda geçmek isterim.

Sayın milletvekilleri, Allah müsaade etti, nasip etti, İstanbul Tuzla Tersanemizde 2 tane millî gemimizin Deniz Kuvvetlerimizin envanterine katılma törenlerine ben de katıldım. Gerçekten yeri sanayimizle gurur duydum, Allah yollarını açık etsin.

Değerli hazırun, yine Barış Pınarı Harekâtı sırasında hassasiyetle yaklaştığımız konulardan biri de şudur: Bölgede yaşayan vatandaşlarla hiçbir sorunumuz bulunmamaktadır. Türkiye olarak, Misakımillî sınırlarının dışında bir avuç toprakta gözümüz yoktur. Bizim derdimiz, bölgedeki terörist faaliyetlerin ülkemize ve vatandaşlarımıza zarar vermesidir. Bölgedeki terörist faaliyetleri Kürt kardeşlerimizle hiçbir zaman karıştırmadık, biz her zaman teröriste “terörist” dedik. Teröre teşne beyinleri her zaman kınadık ve terörü destekleyenlere her zaman gereğini yaptık. Buradaki amacımız, başta bölgede yaşayanlar olmak üzere masum halkın daha fazla zarar görmesini önlemektir. Müşfik devletimiz ASALA terör örgütünü bitirdiği gibi, inşallah PKK/PYD terör örgütlerini de tarihten silecektir.

Kararlı bir şekilde yürüttüğümüz Barış Pınarı Harekâtıyla 30 kilometre derinliğindeki güvenli bölgeyi oluşturduktan sonra burada yaşamı yeniden başlatmak istemekteyiz. İlaveten, savaştan dolayı ülkemize sığınan kardeşlerimizi bu bölgelerde güvenli şehirler kurup yeniden vatanlarına kavuşturmak istemekteyiz.

Son dönemde Afganistan’da, Kosova’da, Somali’de, Bosna Hersek’te, askerlerimizin görev yaptığı her yerde insani faaliyetlerimiz güvenlik faaliyetlerimizin üstünde olmuştur.

BAŞKAN – Sayın Ünal, bir saniye lütfen.

Sayın milletvekilleri, salonda bir uğultu var. Lütfen hatibi dinleyelim.

ŞİRİN ÜNAL (İstanbul) – Hamdolsun, niyetimiz, diğer ülkelerin sömürmek için gittiği yerlerde insanların hayatına kalıcı şekilde dokunacak projeleri hayata geçirmek olmuştur. Bu yaptığımız harekâta bizi eleştiren Batı, bugüne kadar insani durumlarda nasıl çelebi bir şekilde tepki verdiğimizi bilmiyormuş gibi abes bir eleştiri içerisindedir. Bu noktada Barış Pınarı Harekâtı’nın insanlığa nasıl bir hizmet ettiği, gelecekte tüm insanlıktarafından takdirle anılacaktır. Diğer yandan, insani anlamda gösterdiğimiz bu çabalara rağmen hükümetlerimiz döneminde sadece güvenlikçi politikalar uygulanyormuş gibi bir algı yaratılmaya çalışılmıştır. Oysa hükümetlerimizin ve Cumhurbaşkanımızın insanlığa bakışı bellidir.

İçinde bulunduğumuz coğrafya ve çevremizde yaşanan durumlar gereği güvenlik harcamalarımıza da gerekli kaynağı ayırmak zorunda olduğumuzu bir kez daha kayda geçirmek istiyorum.

Türkiye olarak Suriye’de icra ettiğimiz harekâtların yanı sıra, Doğu Akdeniz’de de Deniz Kuvvetlerimizin başarıyla yürüttüğü bir süreç vardır. Komşu ve komşu olmayan ülkelerin Doğu Akdeniz ve Ege’deki tacizlerine rağmen bölgede sükûnetimizi korumakta ve araştırmalarımıza odaklanmaktayız. Araştırma gemilerimize eşlik eden ve o bölgelerde petrol arama faaliyetlerini güvenli bir şekilde yürütmemize havadan ve denizden destek olan Türk Silahlı Kuvvetleri unsurlarına da ayrı bir teşekkürü borç bilirim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türk Silahlı Kuvvetlerinin ve güvenlik güçlerimizin yürüttüğü çalışmaları desteklediğimiz, atılan adımları yerinde bulduğumuz, teröre taviz verilmeden, teröristlerle müzakere edilmeden kavi bir şekilde mücadele ettiğimiz herkesin malumudur. İçinde bulunduğumuz bu ortam dolayısıyla güvenliğimizi sağlamak adına attığımız adımları “güvenlikçi politika” olarak yorumlamaktan ziyade “bekamızı korumak” olarak yorumlamak daha doğru olacaktır.

2016 yılından bu yana icra edilen harekâtların devamı olan ve büyük bir insanlık adımı olarak niteleyebileceğimiz Barış Pınarı Harekâtı'ndaki başarılarından dolayı Millî Savunma Bakanımızı ve kahraman askerlerimizi bir kez daha tebrik ediyorum. Yaşadığımız süreçler itibarıyla kendisine verilen bütçeyi çok doğru bir şekilde kullandığını müşahade ettiğim Millî Savunma Bakanlığımızın 2020 yılı bütçesine olumlu bakıyor, bütçemizin hayırlara vesile olmasını diliyor, hepimize saygılarımı sunuyorum.

Sayın Bakanım, Allah bereketini artırsın inşallah.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum Sayın Ünal.

Sayın Sındır, söz sırası sizde.

Buyurun.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Sayın Bakanım, Millî Savunma Bakanlığının çok değerli yetkilileri, bürokratlarımız; öncelikle hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum. Bakanlığımıza çalışmalarında başarı dileklerimi peşinen ifade etmek istiyorum.

Tabii, Bakanlığımızın adı da Millî Savunma Bakanlığı. Bakanlığımız, ülkemizin, milletimizin, devletimizin, vatanımızın güvenliği, huzur ve refah içerisinde yaşayabilmesi ve dışarıdan gelecek her türlü tehdide karşı öncelikle caydırıcılık ve gerektiğinde müdahale gerektiren durumlarda da gereğini yapması adına çok önemli bir görev üstlenmiş durumda.

Tabii, aynı zamanda görüyoruz ki savunma sanayisi, gerek On Birinci Beş Yıllık Kalkınma Planı'nın politika hedefleri içerisinde gerekse Cumhurbaşkanlığımızın 2020 Yıllık Programı'nda "Rekabetçi Üretim ve Verimlilik" başlığı altında öncelikli gelişme alanları içerisinde yer alıyor ve bu 3 alt başlıktan biri tarım, diğeri turizm ve üçüncüsü de -öncelik sırası yok, rastgele bir sıralamayla ifade ediyorum- savunma sanayisi. Savunma sanayisinin öncelikli olarak ele alınmasını da anlaşılır bir politika olarak ifade edebilirim ama dikkatimi çekiyor, gerek Cumhurbaşkanlığının verilerinde gerek ortaya konulan değişik kaynaklardaki verilerin kaynağı şöyle: Öncelikli gelişme alanı olan savunma sanayisinin de bu mevcut durumuyla ilgili Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı'nın ilk cümlesi -ilk cümle Sayın Bakanım- "Savunma ve Havacılık Sanayii İmalatçılar Derneği verilerine göre" diye başlıyor yani savunma sanayisinin verileri bir dernek statüsünde olan bir sivil toplum kuruluşunun çalışmalarından alınmış. Tabii, bu anlaşılabilir. Bu, özel sektörde, özel sektör anlayışıyla iş yapan, kazanç elde eden çeşitli kuruluşların, şirketlerin bir araya gelip oluşturduğu imalatçılar derneği, onların verdiği veriler. Dolayısıyla, savunma sanayimizin aslında bir ölçüde kullandığı verilerin bile dayanağı sivil toplum kuruluşu olan, Savunma Bakanlığımızın himayelerinde kurulmuş bir dernek olduğunu da not düşerek belirtmek istiyorum, böyle.

Tabii, dikkatimi çeken bir başka husus, On Birinci Beş Yıllık Kalkınma Planı'nın 99'uncu sayfasında savunma sanayi hedeflerinin verileri ile 2018 yılı verileri ile -ki 2018 yılı geçtikten sonra bu yılın temmuz ayı içerisinde bu Kalkınma Planı onaylandı, Meclisimizde kabul edildi- Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı'ndaki veriler arasında da bir tutarsızlık görüyorum 2018 yılı verileri açısından. Örneğin, savunma ve havacılık ihracatı On Birinci Kalkınma Planı'nda 2 milyar dolar, Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı'nda 2,2 milyar dolar diyor. Savunma ve havacılık sanayisi istihdamı 44.700 kişi, Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı'nda 67.200 kişi olarak belirtilmiş, 2018 yılı verileri. Yine, savunma sanayisi yerlilik oranında tutarlılık var, aynen yüzde 75 olarak görünüyor. Diğer savunma ve havacılık sanayi cirosu da 6,7 milyar dolar görünüyor ancak Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı'nda 8,8 milyar dolar görünüyor. Verilerde tutarsızlık var. Kaynağını ben bulamadım. Bu konuda mutlaka bir neden vardır Sayın Bakanım, onu dinlemek isterim.

Sayın Bakanım, tabii, aklıma gelen bir başka soru -onu not aldım, şimdiden söyleyeyim- adı “ÖSO” idi “Suriye Millî Ordusu “ oldu yani “Özgür Suriye Ordusu” idi adı “Suriye Millî Ordusu oldu.” Ne oldu, ne değişti? Bu isim değişikliğinin gerekçesi neydi? Kim yaptı bu isim değişikliğini? Nereden kaynaklandı? Bugün “Suriye Millî Ordusu” olarak ifade edilen bu ordunun yapısal bir değişikliği mi oldu da Özgür Suriye Ordusundan bu isme sevk edildi, onu da merak ediyorum.

Sayın Bakanım, bir başka konu, Sayın Genel Başkanımızın da en son dünkü, salı günkü grup konuşmasında da ifade ettiği gibi, “Sakarya ili Arifiye ilçesi Hanlıköy Mahallesi’nde bulunan 1075 ada 5 parsel numaralı, 1 milyon 804 bin 131 metrekare yüzölçümlü -yani 180 hektar civarında- bir alan üzerinde bulunan Millî Savunma Bakanlığı Askerî Fabrikalar Genel Müdürlüğü 1’inci Ana Bakım Fabrika Müdürlüğü işletimindeki mal ve hizmet üretim birimlerinin -yani fabrikanın- özelleştirmeyle hedeflenen genel amaçlarının karşılanmasının yanı sıra...” diye başlayan ve bu amaçla özelleştirme kapsam ve programına alınmasına karar verilmiş olan ve özelleştirme uygulamasının işletme hakkının verilmesi yöntemiyle gerçekleştirilmesi ve işletme hakkı süresinin yirmi beş yıl olarak belirlenmesine de imkân tanıyan ve özelleştirme işlemlerinin 31/12/2019 tarihine kadar tamamlanmasını öngören 481 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi var. Yani burada Sakarya Tank Palet Fabrikasının özelleştirilmesi söz konusu Cumhurbaşkanlığının kararnamesiyle. Bu özelleştirme doğru mudur? Türkiye’nin millî savunması adına, millî ve yerli diyebileceğimiz nitelikte olmasını arzu ettiğimiz savunma sanayimizin, dünyanın en önemli fabrikalarından bir tanesi olan bu fabrikanın Özelleştirme İdaresi Başkanlığınca özelleştirme işlemlerine başlanması ve bunun da Aralık 2019 tarihine kadar tamamlanması öngörülüyor. Bu işlem doğru mudur? Millî Savunma Bakanı olarak, samimi olarak, bunu millî savunma adına, ülkemizin güvenliği adına bir tehdit olarak görüyor musunuz? Yabancı bir şirkete bunun özelleştirilmesi söz konusu olduğunda bu kabul edilebilir mi? Bunun 50 milyon dolara Katarlılara verildiği ifade ediliyor. Bunun ihalesi yapılmış mıdır? İhalesi yapıldıysa biz görebilir miyiz? Ne zaman yapılmıştır? Hangi şartnamede, hangi usulle yapılmıştır? Bu konularda bir başka kararname olduğu da ifade ediliyor ama gizli bir kararname, bizim göremediğimiz. Neden gizlidir? Yani biz burada bunları konuşamayacaksak, görüşemeyeceksek, gizli ve örtülü olarak birtakım işlemler yapıyor ise bunun başta sizin tarafınızdan açıklanması, gerekçelerinin kamuoyuyla, milletimizle paylaşılması gerektiğini düşünüyorum. Yoksa burada millî ve yerli... Bu gerek kalkınma planındaki politikalar, hedefler, amaçlar, tedbirler gerekse Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı’nda gerekse sizin performans programınızda, stratejik planınızda anlamsız bir noktaya gelmiş olacaktır.

Sayın Bakanım, uzman çavuşlarla ilgili bir konu vardı, onu özellikle belirtmek istiyorum. 3269 sayılı Kanun’a tabi olarak hizmet veren uzman çavuşlar gerçekten dertliler, mali sorunları var, özlük haklarına ilişkin sorunları var, eğitimle ilgili, sosyal hizmetlerle ilgili diz boyu sorunları var. Bu uzman çavuşlardan kimisi on yılını doldurup ayrılmış olan, devlet kapısında memuriyet arayışı içerisinde olan, özellikle belediyelerin kapısında yüzlerce, binlerce, on binlerce uzman çavuş var. Ben, belediye başkanlığı yaptığım dönemde bunlardan önemli bir kısmını, 36 uzman çavuşu belediye bünyesine alıp zabıta memuru olarak görev vermiş idim, hepsi de aslan gibiydi, çok iyi de görev yapıyorlar idi ama bunun bir sınırı olması lazım. Yani bu insanlara sahip çıkmak, bu insanları, korumak, kollamak lazım. Bakın, 45 yaş sınırı var uzman çavuşlukta bu kanuna göre.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Sındır, lütfen tamamlayalım.

Buyurun.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Sayın Başkan, biraz daha süre istiyorum.

2010 yılında 6000 sayılı Kanun'un 26'ncı maddesi çerçevesinde sivil memurluktan emekliliğini dolduranların geçmişe yönelik yirmi-yirmi beş yıllık uzman erbaşlık hakları da gasbedilmiş durumda. Yani 3269'a göre yirmi beş yılını doldurup emekli olanlarda bir sorun yok ama onların içerisinde emeklilik hakkını alamadan bu 6000 sayılı Kanun çıktıktan sonra sivil memurluktan emekli olanların uzman çavuşlukla ilgili haklarının tamamı yok sayılıyor yirmi beş yıla yakın hizmet vermiş olmalarına rağmen. Bu konuda dikkatinizi çekmek istiyorum.

Sayın Bakanım, bir başka husus, ben NATO Parlamenter Asamblesi üyesiyim. NATO'nun çeşitli toplantılarına gidiyoruz, geliyoruz. Orada, Bilim ve Teknoloji Komitesinde de aynı zamanda üyeyim. Bilim ve teknoloji konusunda yapılan çalışmalara katkı sunmaya çalışıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Bu çalışmaların içerisinde en önemli iki temel konu var ve ülkelerin millî savunma yatırımları içerisinde önem verdikleri çok temel iki üç araştırma konusu var. Bir tanesi, yapay zekâ; bir diğeri, siber güvenlik ve bir de tabii, siber güvenlik veya siber ortamdaki tehditler. Siz ne kadar gelişmiş teknolojiler, ne kadar yüksek bilişim teknolojileriyle donatılmış savunma araç gereçleri yapsanız da yerli ve millî de yapsanız bu tehditlere karşı eğer önlem alamadığımız sürece bu tehditler sizin o çok yüksek teknolojik ürünlerinizi bile işlevsiz hâle getirebilir, yok edebilir veya sizin bütün mekanizmanızı, bilişim anlamında, harap edebilir bir noktaya gelebilir. Bu siber güvenlik konusu, yapay zekâ konusu ve yalan haberlere karşı savunma mekanizmalarının üretilmesi konusunda milyarlarca dolarlık bütçe ayırıyor çeşitli ülkeler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Sındır, lütfen, 2 defa uzattık.

Buyurun.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Almanya, Çin, Amerika Birleşik Devletleri, Rusya gibi ülkeler. Bizim bütçemize baktığımda, bütçe giderlerine baktığımda AR-GE konusunu görmedim -adı araştırma geliştirme anlamında- veya bu bahsettiğim terimleri, siber güvenlik, yapay zekâ vesaire gibi terminolojiyi de millî savunmanın çalışma alanları içerisinde veya ilgi alanları içerisinde göremedim. Bu konuda bilgilendirseniz ayrıca sevinirim.

Şahsınızda Bakanlığınızın bütün birimlerinin çalışmalarında bütçemizin hayırlı olmasını diliyorum. Ülkemizin huzuru, refahı için ayrıca verilen bütün emeklere teşekkür ediyorum. Bütün şehitlerimizi saygı ve minnetle anarak gazilerimize de acil şifalar diliyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Sındır.

Sayın Yılmazkaya, buyurun.

BAYRAM YILMAZKAYA (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, değerli bürokratlar ve çok değerli komutanlarımız; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Silahlı Kuvvetlerimiz bizler için çok önemli bir kurumdur, adı üstünde “Peygamber ocağı” cumhuriyetin kuruluş aşamasından tutun da bulunduğumuz sıkıntılı coğrafyadaki tüm tehditlere karşı ve terörle mücadeleye kadar çok önemli görevler üstlenmiş en değerli yapımızdır.

Sayın Bakanım, 2018 yılında “Dışa bağımlılığımızın azaltılması için çok ciddi bir çalışma var.” dediniz. Ancak millî ve yerli olan 20 milyar dolarlık, ülkemiz için çok önemli stratejik fabrika olan tank palet fabrikasının gizli bir kararnameyle Katar ortaklı BMC firmasına yirmi beş yıllığına verilmesine

yeterince karşı çıktınız mı ya da bunu engellemek için ne yaptınız veya yapamadınız, doğrusu merak ediyoruz. Bence bizden önce bu ihalesi ve verilmiş şekli belli olmayan yapılan işleme en başta sizin “Dur!” demeniz gerekirdi diye düşünüyorum.

Sayın Bakanım, anlamsız bir Suriye batağında dengeleri kurmak için ya da ABD’ye blöf olsun diye bir S-400 füze savunma sistemi içine attınız ülkeyi. Madem kısa, orta vadede kendi hava savunma sistemlerimiz olan HİSAR ve SİPER yapılacaktı bu S-400 sistemi nereden çıktı? Yok, geldi, gelecek; yok, kuruldu, kurulacak; yok, yeri neresi; yok, aktif edilecek, yok, edilmeyecek; bir sürü karmaşık sorular var önümüzde. Eğer ABD Patriot sistemi vermediyse Avrupa sistemleri acil alınsaydı da bu karmaşaya uğramasaydık. O alım zamanında sizin öneriniz hangisiydi doğrusu merak ediyorum tecrübeli bir komutan olarak.

Bakın, hiç sunumda bahsetmediniz, bu sıkıntı yüzünden F-35 sisteminde dışarıya atıldık. Şimdi, bu eksiklik için Rus yapımı SU-35, SU-57 uçakları alımı konuşuluyor, gittikçe daha karmaşık hâle geliyoruz. Doğrusu neyse bence tam yeri ve zamanı, detayları anlatırsanız sadece biz değil tüm kamuoyu sevinecektir diye düşünüyorum.

Sayın Bakanım, diğer bir konu FETÖ örgütünün ordudan temizlenmesi. “17 bine yakın askerî personel temizlendi.” diyorsunuz. Destek veriyoruz ancak bu temizlik yapılırken başka tarikatlara yol verildiğini duyuyoruz. Uzman onbaşı, uzman çavuşlar Türk Silahlı Kuvvetleri ve Jandarma bünyesinde sözleşmeli olarak göreve alınırken yeni tarikat yapılanmalarına dikkat ediyor musunuz? Ya da bu insanlarımızın referanslarında AK PARTİ referansı şartı olduğu söyleniyor yani bir parti güvenlik kuvvetine gidiş olasılığı takip ediliyor mu? Kara Harp Okulunda cuma namazı öncesinde askerî öğrenciler arasında hangi cemaatin imamının namazı kıldıracağıın kavgası çıkıyormuş, bunları biliyor musunuz, doğrusu merak ediyorum.

Bir diğer konu, Sayın Bakanım, GATA ve askerî hastanelerin durumu. Askerî doktor ve yardımcı personel eğitimi ve ülke için sürekliliği çok önemlidir. Özellikle savaş cerrahisinin eğitimi, bakın, yaralı askerlerimize ilk acil müdahale ve bakımda, devamında benim gibi sivil doktorlar ve personel hiçbir zaman kurtarıcı olmayacaktır, bu konu özel eğitim ve devamlılık ister. Bu duruma özellikle önem vermenizi istiyorum. Askerî hastanelerin düzeni, yeniden organizasyonu, doktor ve yardımcı personel eğitiminin ordumuzun geleceği için yeniden ele alınıp düzeltilmesi çok önemli.

Sayın Bakanım, terör örgütü PKK’nın elinde olan, kaçırılan 12 askerimiz ve polisimiz var. Bu askerlerimizin aileleri perişan durumda, bizlere çeşitli yollarla ve araçlarla ulaşıyorlar. Başvurdukları ilgili kurumlardan istedikleri yeterli cevapları alamadıklarını ve umutlarının tükendiklerini söylüyorlar. Bu ailelerin yanında olmak hepimizin asli görevidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

BAYRAM YILMAZKAYA (Gaziantep) – Milli Savunma Bakanlığı olarak çözüm için en azından bu ailelere gerekli açıklamalarda bulunmanız çok önemli ve hassas bir durumdur diye düşünüyorum.

Sayın Bakanım, 2020 yılı bütçemizin başta ülkemize, siz Silahlı Kuvvetler personelimize ve Mehmetçik’imize hayırlı uğurlu olmasını diliyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Vahapoğlu, buyurun lütfen.

MUSTAFA HİDAYET VAHAPOĞLU (Bursa) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, Plan ve Bütçe Komisyonunun değerli üyeleri, değerli basın mensupları; konuşmama başlamadan, daha önce gündeme getirilen bir iki konuya değinip geçmek istiyorum. Bunlardan birincisi, güvenlik politikalarına karşıtlık diye moda bir akımın etkisinin maalesef Komisyonumuzda da görüldüğüne şahit oldum. Bugün en demokratik kabul edilen ülkeden başlayarak dünyanın bütün ülkelerinde, hatta hatta Vatikan da dâhil, güvenlikle ilgili politikalar mevcuttur, uygulamalar mevcuttur; silahlı, üniformalı personeller de istihdam edilmektedir. Her konuya güvenlikçi olarak yaklaşmanın da bir mantığı bulunmamaktadır, ütopyadır, hayaldir.

Özellikle devletimizin kurulu bulunduğu bu coğrafyada siz Türk’seniz ve İslam’sanız ve Türk ve İslam dünyasının kutbu iseniz Türk ve İslam dünyasına karşı çıkan bütün mihrakların da hedefisinizdir. Dolayısıyla, yaşananları da bir tarafa koyarsak Türkiye’nin güvenlik konusundan taviz verme gibi bir lüksü yoktur. Güvenlikle ilgili tedbirler konusunda taviz veren Hükümetler de bu millete karşı vebal altına girecektir. Öyle efendim, işte “Filanca ülke bütçesinden şu kadar az para ayırıyormuş güvenliğe, bu kadar bilmem ne yapıyormuş.” zihniyetiyle bizim yürümemiz mümkün değil.

Bir diğeri, değerli milletvekili Garo Bey burada yok ama onun dile getirdiği bir konu idi, savaş karşıtlığı konusu. Ben de eski bir askerim. Şunu rahatlıkla söyleyebilirim: Savaşlara en fazla karşı olan askerlerdir, siviller değildir. Hiç kimse hayal dünyasında kulaç atmasın. Şu anda dünya genelinde 32 ülkede iç karışıklık yaşanıyor. Bunlardan 28’i medyaya yansıyor. Sebepler çok değişik. Bu 28 ülkedeki aktif eylemleri, o devletin güvenliğini riske edecek seviyedeki aktif eylemleri yapanları bir kısmının lideri de gözüküyor, dışarıdan hep manipüle ediliyor.

Tabii, bunda değişik etkiler var. Ben ülkemiz açısından konuya şöyle kısaca bir değinecek olursam, mesela yurt içi ve yurt dışında kırsalda kaybedenler -o terminolojiyi zaman zaman kullanacağım- dağda kaybedenler, ovada bunu tatbik edecek yolları arıyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen, tamamlayınız.

Buyurun.

MUSTAFA HİDAYET VAHAPOĞLU (Bursa) – Sineyimillet konusunun dâhil gündeme getirilmesini, bu çerçevede devletin özellikle güvenliğiyle ilgili sorumluluk üstlenmiş olan makamlar ve merciler tarafından mutlak surette dikkate alınarak irdelenmesi gerektiğini düşünüyorum.

Sevinerek görmüş olduğumuz bir konsept değişimine gidiş var, bunların başında da ülkemize yönelik tehdidin ülkemizin sınırlarının dışında karşılanması uygulaması. Evet, biz, savaşmamak zorundayız. Evet, biz, komşularımızla iyi geçirmek zorundayız. Evet, komşularımızın iç işlerine karışmamak zorundayız. Türkiye’nin dış politikasının temel ilkelerinden biri bu. Ancak komşularımızdan, hemen sınırlarımızın ötesinden Türkiye’ye bir tehdit söz konusu ise o tehdidin orada söndürülmesi gerekiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen, son sözlerinizi alalım.

Buyurun.

MUSTAFA HİDAYET VAHAPOĞLU (Bursa) – Başkanım, kaç dakika?

BAŞKAN – Beş dakika efendim sizin süreniz.

MUSTAFA HİDAYET VAHAPOĞLU (Bursa) - O zaman, özet olarak da bir iki hususu Sayın Bakana iletmek istiyorum.

Sayın Bakanım, sözleşmeli subaylar konusu var. Sözleşmeli subaylar çok ciddi sıkıntı içerisinde. Bu arkadaşlar, bu personel on-on beş yıl denenmiş...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA HİDAYET VAHAPOĞLU (Bursa) – Sayın Başkanım, hemen bitiriyorum. Lütfen.

BAŞKAN – Lütfen efendim.

MUSTAFA HİDAYET VAHAPOĞLU (Bursa) – Bu personel denenmiş ancak bir sınav geçemiyor. Bunların mahiyetinde çalışmış insanlar komutanları oluyor bunların ve sözleşmelerinin iptali söz konusu olabiliyor. Lütfen, bu konuya bir el atarsanız sevinirim.

Bir diğeri de -çok önemli Sayın Bakanım- örnek, kıdemli binbaşı ya da binbaşı rütbesinde, değişik sebeplerle Silahlı Kuvvetlerden ayrılmış olan personel var ve bunların emeklilik maaşı uzman çavuşların emeklilik maaşının altında. Örnek vereyim: Maaşının yüzde 49'unu alıyor kıdemli binbaşı, maaşının yüzde 41'ini alıyor binbaşı, uzman çavuşlar yüzde 60'ını alıyor. Uzman çavuşlar almasın demiyorum ama bıraktıkları rütbelerle paralel bir gelire kavuşturulması konusunda desteklerinize ihtiyaç var diye zataalinizin bilgisine sunuyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Ceylan, buyurun lütfen.

ÖZGÜR CEYLAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, kıymetli hazırun; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakan, meşru kamu gücü dışında elinde silah bulunduran ve bu silahlı güçle otorite tesis etmeye çalışan, bu amaçla her türlü şiddeti meşru gören bütün yapıları terör örgütü olarak kabul ediyor ve istisnasız hepsini kınıyorum.

Bugüne kadar yurt savunmasında hayatını kaybeden bütün şehitlerimize rahmet diliyorum.

Bugün, bütçesini gördüğümüz Bakanlığınızı milletimiz için özel kılan, bağrından çıkan Türk Silahlı Kuvvetleridir. TSK, kuruluştan kurtuluşa Türkiye Cumhuriyeti'nin her aşamasında aktif olarak yer almıştır.

Sayın Bakan, geçen yıl bütçe konuşmanızda 15 Temmuz 2016'dan itibaren FETÖ-PDY bağlantısı nedeniyle TSK'den 150'si general ve amiral olmak üzere 15.153 – bu yıl bunu 17.955 olarak açıkladımız- personel ihraç edildiğini, sonrasında ise 49.313 personel temin edildiğini belirttiniz. Komutanız altında gerçekleşen ve en yakınımızdakilerin başrolünde olduğu bu alçak darbe teşebbüsü sonrası personel temininde genel kabul gören kriterlerin esas alındığını varsaymak istiyoruz. Dilerim ki bu defa da başka cemaatlerin referanslarını dikkate almıyorsunuzdur. Zira, bir atasözümüz var: “Ayinesi iştir kişinin lafa bakılmaz.”

Yaptığınızı artan tehdit değerlendirmesinin geldiği boyutta iktidarın aldığı hangi kararların etkili olduğunun konuşulması gerekmektedir. Bugün, güneyimizde yaşanan gelişmeler ve Suriye Arap Cumhuriyeti'nin ülkesinin kuzeyinde asayişin temin edemez noktaya gelmesinde, orayı güvenlik tehdidi sıralamasında “birincil öncelikli bölge” olarak tanımlayan iktidarın katkıları görmezden gelinirse gerçekçi bir değerlendirme yapamayız. Zira, orada istikrarın yeniden tesis edilmesi, sunumunuzdan da anlaşılacağı üzere ülkemizin güvenlikten kaynaklı harcamalarının daha makul seviyelere ineceğini işaret etmektedir.

Hayatınızın uzun bir bölümü TSK'nin çeşitli komuta kademelerinde geçti, bir kurmay subay olarak konuya sebep sonuç ilişkisi içerisinde bakabilecek analitik, diyalektik bir yaklaşıma sahip olduğunuzu varsayıyorum.

Ülkemizi Suriye'deki olayların tarafı ve emperyalizmin yürüttüğü vekâlet savaşının karargâhına dönüştürmeseydik, Suriye'nin kuzeyinde bu denli bir güvenlik zafiyeti yaşanır mıydı? Suriye'de gerçekleştirilen askerî harekâtlara ihtiyaç duyulur muydu? Yastığa başınızı koyunca bu sorulara ne yanıt veriyorsunuz?

Sayın Erdoğan Amerika dönüşü, grup konuşmasında 32-33 bin tır silah, araç ve gerecin Suriye'nin kuzeyine geldiğini ifade etti. Bu silahlar hangi rotayı izleyerek Suriye'nin kuzeyindeki terör unsurlarına teslim edildi.

Ayrıca, kamuoyunu meşgul eden en önemli meselelerden birine yanıt vereceğinizi umuyorum. Sakarya Arifiye'de değeri 20 milyar doları bulan Avrupa'nın en büyük tank silah entegre tesisinin yüzde 49'u Katarlılara ait BMC Grubuna hangi tarihteki ihaleyle devredildi? İhale yapmadan devrettiyseniz bunun yasal dayanağı nedir? Ordusuna ait silah fabrikasını yabancı ortaklı bir şirkete devreden başka bir ülke var mıdır? Yirmi beş yıllığına kiraladığınız Tank Palet Fabrikası için Katar ortaklı BMC'den kaç lira kira bedeli aldınız? Para almadıysanız 20 milyar dolarlık bu fabrikada bu adamların ne işi var? Bunun adı peşkeş değil de nedir?

Sayın Bakan, Cumhurbaşkanının ifadesiyle, anaokulu öğrencisine anlatır gibi anlatın da anlamayan kalmasın.

Bir de tabii bir türlü kurulamayan hava savunma sistemi sorununuz var. Türkiye'nin hava savunma sorunu topraklarında asayışı sağlayamayan Suriye dolayısıyla mı ortaya çıktı? 2002 yılından beri ülkeyi yöneten siyasi iradenin aklına hava savunma sorunu yeni mi gelmiştir? Nedir bu meselenin özü Sayın Bakanım?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen tamamlayalım efendim.

ÖZGÜR CEYLAN (Çanakkale) – Sayın Cumhurbaşkanı “Amerika'dan Patriot sistemi alma talebimizi de tekrarladık.” dedi. Alınabilirse iki sistemi de aktive edecek misiniz? Yoksa S-400'ler hangarlarda çürütülecek mi? Siper envantere girince bunlar ne olacak? “F-35'te Türkiye malum müşteri değil ortaktır, bu projede taahhüt ettiğimiz 2,1 milyar doların 1,4 milyar dolarını ödediğimizi hatırlattık.” diyor Sayın Cumhurbaşkanı.

Sayın Bakan, 1,4 milyar dolar karşılığında Hava Kuvvetlerimizin envanterine kaç adet F-35 girmiştir?

Sayın Bakanım, yurt savunması elbette neye mal olursa olsun yapılmalıdır, yapılacaktır, hiçbir sorun yok ancak bugüne kadar, gerek iç güvenlik kapsamında gerekse yurt dışında yürütülen terörle mücadele faaliyetlerinin ekonomik maliyeti nedir?

Cevap verirseniz memnun olurum.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Gergerlioğlu, buyurun lütfen.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, öncelikle hoş geldiniz.

Size önemli sorularım var. Darbe girişimi sırasında, daha sonra müebbet hapis cezasına çarptırılan 259 Harbiyeli öğrenci var. Şu anda çok zor koşullarda, 7 kişilik koğuşlarda 39-40 kişi kalan ve uzun süre kendilerine eğitim kitapları, üniversite kitapları bile verilmeyen öğrenciler. Bu öğrenciler kamuoyunda çok tartışılıyor ama siz tek bir açıklama bile yapmıyorsunuz.

Bu öğrenciler kamptaydılar ve o gece, aniden, bir emirle o bölgeye götürüldüklerini ifade ediyorlar ve olaydan kesinlikle haberlerinin olmadığını söylüyorlar ama mahkeme onlara müebbet cezalar yağdırdı. “Yaptıkları hayatın olağan akışına aykırıdır.” dendi ama onlar yanlarında cep telefonu bile olmadığını ve emirle oraya gittiklerini söylüyorlar. Bölgeye gittiklerinde halkın arasına inip İstiklal Marşı okuduktan sonra otobüslerine dönüp oturmaktan başka bir şey yapmadıklarını söylüyorlar. Buna rağmen, müebbet hapis cezaları verilmiş durumda.

Tatbikatlar zaten aniden yapılır bildiğimiz kadarıyla, bu da öyle oldu diye düşünüyorum. “Terör saldırısı var.” denilerek o bölgeye götürülmüştü bu gençler ve kurban seçildiler diye düşünüyorum. “Oturmak ve İstiklal Marşı okumaktan başka bir şey yapmadığımız hâlde bize müebbet cezalar yağdırıldı.” diyorlar ve çok haksız, adil olmayan bir yargılamanın kurbanı olduklarını söylüyorlar. Bu konuda yargının bir kararı ve yargı süreci var ama vicdanların da kabul etmeyeceği bir durum var. Bunu vicdanınız kabul ediyor mu? Niye bu konuda bir açıklama yapmıyorsunuz diye soruyorum.

İkincisi, Deniz Kuvvetleri Komutanlığımızdaki çok çok önemli bir yanlışa vurgu yapmak istiyorum. Ne kadar özensiz bir çalışma var. Sanırım, bu konuda bir soruşturma da başlatılmış. Bir personeliniz, bir astsubay, Hasan Çomak, Deniz Kuvvetleri Komutanlığından ihraç edilmiş ve OHAL Komisyonu ona “ret” cevabı vermiş. Belgenin fotokopisi de aslı da yanımda. Bu ret kararında, çok ilginç bir şekilde hiçbir gerekçe belirtilmemiş. Çok acayip bir belge, özensiz bir belge ve kişi bununla mahkemeye başvuruyor. Bakın, hiçbir gerekçe belirtilmeyen bir belgeyle idare mahkemesine başvuruyor ve Tabii orada da bir buçuk yıldır bekliyor. Bu, hukuk devletinde olacak bir şey değil. Biz bunu OHAL Komisyonuna “Nasıl böyle bir belge olur?” diye sorduk, kendileri ilk önce “Belge sahtedir.” diye itiraz ettiler, araştırdılar, aslını da buldular ve daha sonra Deniz Kuvvetleri Komutanlığına bildirdiler; orada bir soruşturma başlatıldığını öğrendik. Soruşturmanın sonucu nedir? Bundan etkilenen birçok kişi olduğumu da biliyorum, bu konudaki cevabınızı bekliyorum.

Yine, KHK’li bir kişi ihraç sonrası askere gidiyor, Zekeriya Altınok; uzun dönem askerlik yapmak zorunda kalıyor ve şehit düşüyor. Kısa dönem yapması gerekirken, cezalandırılmış bir şekilde âdeta, uzun dönem askerlik yapıyor, âdeta terörist muamelesi görüyor, zaten KHK’yle ihraç edildiği için bu damga vurulmuş durumda ama daha sonrasında devlet şehit töreni yapıyor ve şehit payesi veriyor. İnsanlar askerde şehit olarak mı terörist olmadıklarını ispatlayacaklar, bunu size sormak isterim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen tamamlayalım Sayın Gergerlioğlu.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Bu sorular son derece önemli. Müebbet alan askerî okul öğrencilerinin anneleriyle de çok görüştüm. İki gözü iki çeşme ağlayan insanlar adil bir yargılama olmadığını düşünüyorlar. Dosyaları da inceliyorum, gerçekten çok üstünkörü verilmiş cezalar olduğunu düşünüyorum çünkü bu öğrenciler oraya sadece bir emir sonucu gitmişler gördüğümüz kadarıyla ve orada aniden bir kurban olarak seçilmişler ve çok ağır cezalarla cezalandırılmışlar. Siz askersiniz, biliyorsunuz, 19 yaşındaki bir Harbiyeli öğrenci emre uymaktan başka bir şey yapamaz ama bunun sonucunda darbeci ilan ediliyor. Bu, vicdanların kabul edebileceği bir durum değildir. Ben, kamuoyunun, halkımızın da bu konuda vicdanlarının sızladığını düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Şimşek...

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, öncelikle Amerika'ya, Rusya'ya, Avrupa Birliği ülkelerine ve bütün dünyaya rağmen Barış Pınarı Operasyonu'nu başlatıp oradaki mazlumların, mağdurların PYD'nin ve PKK'nın zulmüne uğrayanların yardımına koşup Türk'ün şefkat elini onlara ulaştırdığımız için teşekkür ediyorum. Şehitlerimiz Allah'tan rahmet, gazilerimize şifa diliyorum.

Öncelikle, tabii, bizim S-400 almamızdan, Türk ordusunun kendi silahlarını yapmasından rahatsız olanlar geçmişte olmuştur, bugün de olacaktır çünkü onların ağababaları dışarıdadır, onlara verilen talimat bu şekildedir. Türkiye Cumhuriyeti devleti güçlü olmak mecburiyetindedir çünkü güçlü olmazsak atalarımızdan miras kalan, binlerce yıldır yaşadığımız, dünyanın en güzel coğrafyasında bize bir gün bile hayat hakkı tanımazlar. Onun için, bazıları “güvenlikçi politika” desin, bazıları “Niye savaşıyoruz?” desin; biz savaş ilan etmedik. 4 milyon Suriyeli, biz Suriye'ye girmeden önce Türkiye'ye geldi ama hiç kimse bunu söylemiyor. Bu gelen 4 milyon Suriyelinin hiçbirisine biz “Kürt müsün Türk müsün Arap mısın Türkmen misin? Alevi misin Sünni misin? demedik. Sadece benim kentimde 400-500 bine yakın Suriyeli yaşıyor ama hiçbir vatandaşımız bunlara farklı bir gözle bakmadı, gelen her bir Suriyelinin derdine derman olmaya çalıştı bu ülke ama maalesef bugün demokrasi dersi verenler, insanlıktan bahsedenler, 28 tane Avrupa Birliği ülkesi 30 bin Suriyeliyi kabul etmedi. Türkiye Cumhuriyeti devleti bütün zorluklara rağmen, bütün ekonomik bedellere rağmen bu kadar Suriyelinin tamamını kabul etti ve misafir etti. İnşallah, Suriye'de de bir an önce barışın gelmesiyle bunların yeniden kendi topraklarına döndürülmesiyle, yine Mehmetçik'imizin kontrolü altında bu bölgelerde daha güvenli bir şekilde yaşamalarını temin etmek hepimizi gururlandıracaktır.

Suriye'de Rusya'nın ve ABD'nin bayraklarından rahatsız olmayan belli gruplar “Niye orada Türk Bayrağı asıldı?” diye Türkiye Büyük Millet Meclisinde, yüce Mecliste niye kürsüye çıkıp söz alıyorlar. Ben, buradan bunların tamamını kınıyorum ve lanetliyorum. Elbette orada o kadar şehit verdiksek, orada yaşayan insanların yardımına koşmuşsak, elbette orada o Türk Bayrağı dalgalanacak. Niye çıkıp biriniz “Orada niye Rus Bayrağı dalgalanıyor?” demediniz? Niye çıkıp biriniz “Orada niye Amerikan Bayrağı dalgalanıyor?” demediniz bugüne kadar?

Ben başarılar diliyorum. Allah birliğimizi, dirliğimizi bozmasın.

Tabii, bu arada, bize vatandaşlarımız tarafından aktarılan birtakım problemleri de sizlerle paylaşmak istiyorum. Öncelikle, devletimiz şehitlerimize, şehit yakınlarımıza gerçekten üzerine düşen vazifeyi sonuna kadar yapıyor -ben GATA'da, diğer hastanelerde ziyarete gittiğim zaman- ailelerin misafir edilmesine kadar her türlü ihtiyaçları karşılanıyor, her türlü tedavileri yapıyor gerek fizik tedavi merkezlerinde gerek GATA'da. Yalnız, gazilerimizin özellikle bu protezlerle ilgili bazı şikâyetleri bize aktarılıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen tamamlayınız Sayın Şimşek.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Yani gazi bir kolunu, bacağını kaybetmişse hiçbir şekilde biz şikâyet dahi edeceği bir şeyi duymamalıyız. Devletimiz güçlüdür, bunu temin edebilecek durumdadır.

Sözleşmeli uzman çavuşların da kadroya alınması artık bizlere göre kaçınılmaz olmuştur. Sadece sözleşmeli uzman çavuşlar için demiyoruz, Sağlıkta, Millî Eğitimde, belediyelerde çalışan bütün sözleşmelilerin kadroya alınmasını şahsınızda Sayın Cumhurbaşkanımız ve Bakanlar Kurulundan rica ediyoruz. Bunların devlete de ayrıca bir yükü olmayacaktır, zaten devlette çalışıyorlar. Sağlıkta, Millî

Eğitimde, diğer kurumlarda çalışanlarla ilgili bir sorun da yok, her yıl rutin uzatılıyor ama belediyeler siyasi kurum olduğu için şu anda çok sayıda vatandaşımıza, belediyelerde çalışan insanlarımıza – bunların hepsi üniversite mezunu, mühendis, mimar- tebligat çekilmiş ve belediyeler 31 Aralık itibarıyla bunların sözleşmelerine son vereceklerini söylüyorlar. Bunların kadroya alınmasını talep ediyor, teşekkür ediyor, başarılar diliyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Bahşi, buyurun lütfen.

FERİDUN BAHŞİ (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım, Sayın Bakan, değerli bürokratlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, Türk Silahlı Kuvvetleri ülkemizin savunma ve güvenliğinin temelidir. Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün dediği gibi, ordumuz Türk birliğinin, Türk vatanseverliğinin, Türk kudret ve kabiliyetinin çelikleşmiş bir ifadesidir. Ordumuza ayrılan mali kaynak, temin edilen araç gereç, silah ve mühimmat elbette önemlidir ancak daha önemli olan, insan kaynaklarıdır. Dünyanın en güçlü silahı, ölümü göze almış, akıllı, sağlıklı ve moralli insandır. Askerimizin moralli ve mücadele azminin yüksek olması için maddi ve manevi ihtiyaçlarının karşılanması da son derece önemlidir.

Daha önce defalarca ifade ettik, her defasında birkaç kesime dönük olarak yapılan askeri personelin özlük haklarına yönelik düzenlemeler kısmi iyileşme sağlasa bile adaleti sağlayamamıştır. Askerî personelin özlük haklarına dönük düzenlemelerin yamalı bohça mantığıyla yapılması sorunu içinden çıkılmaz hâle getirmektedir. Bütün subaylarımız mutsuz, astsubaylarımız umutsuzdur. Uzman erbaşlarımızın, uzman jandarmalarımızın, sivil memurlarımızın, muharip gazilerimizin sorunları da dağ gibi biriktirilmiş. Orduevleri ve lojmanlardan yararlanma, izin, tayin, nakille ilgili sorunlar, yapılacak mevzuat düzenlemeleriyle ivedilikle çözülmelidir.

Öte yandan, ordu emeklilerimizin ve muharip gazilerimizin sorunlarını çözmek, insani ve vicdani bir görev olduğu kadar vefanın da bir gereğidir. Şehit ve malul çocuklarına sağlanan kamuda iş imkânının muharip gazilerimizin çocuklarına da sağlanması gerekir diye düşünüyoruz. Gazilerimizin arasındaki maaş adaletsizliği giderilmeli, yurt dışına çıkış sorunları en azından kendileri yeşil pasaport kapsamına alınarak çözülmelidir. Uzman er ve erbaşlarımızın orduevlerine girişi konusundaki engellerin hâlâ kaldırılmamış olması ise en büyük ayıptır. Bu çocuklarımız ülke için canlarını vermektedir. Terörle mücadele öncelikle bunlar tarafından yürütülmektedir ama ordu mensubu bu gençler orduevlerine girememektedir. Akıl alır gibi bir durum değildir.

Değerli arkadaşlar, iktidarın uyguladığı dış politika, savunma ve güvenlik politikaları bugün ülkemizi tabiri caizse bir uçurumun kenarına getirmiştir. Cumhuriyet tarihi boyunca, Türkiye-ABD ilişkileri en kötü dönemi yaşamaktadır. ABD, Suriye'de PKK/PYD örgütüne Türkiye'ye rağmen desteğini sürdürmektedir; Doğu Akdeniz'de Türkiye ve KKTC'nin yetki alanlarını yok sayarak Yunanistan ve Güney Kıbrıs Rum Yönetimi'yle birlikte yer almaktadır. Özetle, Irak-Suriye ve Doğu Akdeniz'de Türkiye'nin ulusal çıkarlarına ve ulusal güvenliğine aykırı politikalar izlemektedir. Ayrıca, en son S-400 Hava Savunma Sistemi Türkiye-ABD arasındaki gerginliği iyice artırmıştır.

Şimdi Sayın Bakana sormak istiyorum: Cumhurbaşkanı, Trump'la görüşmesinden sonra sizi çağırıp "Rusya'dan alınan S-400'leri ambara kaldırın." şeklinde bir talimat verdi mi? Biz bunun cevabını merak ediyoruz ve istiyoruz. Cumhurbaşkanıyla böyle bir diyalogunuz oldu mu? Bunu öğrenmek istiyoruz.

Bir başka konu ise Doğu Akdeniz'de yaşanan gelişmeler. Bildiğiniz gibi, Doğu Akdeniz'de güvenliğin sağlanması için 10 Nisan 2019 tarihinde ABD Kongresinde alınan bir karar var. Bu kararda "Doğu Akdeniz'in güvenliği ABD ve Avrupa'nın güvenliği için kritiktir. Yunanistan, Doğu Akdeniz'in

istikrarı için kilit ülkedir. İsrail, ABD'nin esas stratejik ortağıdır. Güney Kıbrıs Rum Yönetimi, ABD'nin kilit stratejik ortağıdır.” denmektedir. Dikkat ettiniz mi bilmem, ABD, Türkiye’yi Doğu Akdeniz’de müttefik bile kabul etmemektedir. Sayın Cumhurbaşkanını bu konuları da acaba Trump’la olan görüşmesinde dile getirmiş midir?

Ayrıca, 10 Mayıs 2019 tarihli Temsilciler Meclisi kararında “Türkiye’nin Kuzey Kıbrıs’ta askeri işgali” ifadesi yer almaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen tamamlayınız.

FERİDUN BAŞŞİ (Antalya) – Bu kabul edilebilir bir söylem değildir. Ancak Fransa, Güney Kıbrıs Rum Yönetimi’yle Deniz Üssü ve Savunma İşbirliği Anlaşması imzalamıştır. İngiltere ise Güney Kıbrıs Rum Yönetimi’nde çok sayıda F-35 savaş uçağını konuşlandırma çalışması yapmaktadır. ABD, Güney Kıbrıs Rum Yönetimi’nde üs kurma girişimini sürdürmektedir. Sonuç olarak, Doğu Akdeniz’de ABD, İngiltere, Fransa, İsrail, Yunanistan, Güney Kıbrıs Rum Yönetimi ve Mısır, Türkiye’ye karşı bir cephe oluşturmuşlardır. Bu durum için ne yapılmaktadır? Türkiye de Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nde deniz ve hava üssü kurmak için bir çalışma içine girmekte midir?

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Şahin, buyurun.

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Sayın Başkanım, Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, değerli komutanlarımız, bürokratlarımız; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Savunma Bakanlığımızın 2020 yılı bütçesinin ülkemiz ve milletimiz için hayırlı uğurlu olmasını diliyorum.

Sayın Bakanım, uzun yıllardır terörle mücadele eden şanlı ve kahraman Türk ordusunu temsil eden özel bir bakanlığınız ve ülkemizin jeopolitik konumu gereği de her zaman güçlü bir orduya sahip olmamız gerektiğini, hepimiz için hayati bir öneme sahip olduğunu da belirtmek istiyorum. Bu anlamda sizlerin başarısından, Mehmetçik’in başarısından her zaman onur ve gurur duyacağımızı da belirtmek istiyorum.

Efendim, tabii, güçlü bir orduya sahibiz, istiyoruz daha da güçlü olsun ordumuz ama geçtiğimiz yıllarda özellikle bu FETÖ terör örgütünden dolayı ordumuz bir hayli yıprandı ve kendini toplama aşamasındayken, yerel seçim döneminde özellikle teröristbaşının kardeşinin, kırmızı bültenle aranan bir teröristin TRT televizyonlarında seçime yönelik olarak çıkarılmasında ne gibi bir duyguya sahip oldunuz? Bundan rahatsız oldunuz mu? Bunu öğrenmek istiyorum.

Diğer bir nokta: Yine, teröristbaşının mektubunun yerel seçimlere yönelik olarak kullanılmasından mutlaka rahatsızlık duymuşsunuzdur. Buna yönelik ne gibi girişimlerde bulundunuz, bulunacak mısınız? Bunu da öğrenmek isterim.

Yine, Sayın Bakanım, bakınız, devamlı yerli savunma sanayimizi güçlendirdiğimize yönelik olarak konuşuyoruz fakat bir çelişkimiz var. Hem diyoruz ki: “Yerli savunma sanayimizi güçlendirdik.” Ama bir taraftan da -devamlı gündemde- Tank Palet Fabrikasını Katarlılara veriyoruz, verdik. Şimdi, açık konuşmak gerekirse, benim çok zoruma giden bir noktadır. Yani bir silahın başka bir ülkeye teslim edilmesi kabul edilebilir bir şey değildir, mümkün değil yani mantığa aykırı. Bakınız, Genel Başkanımız da daha bu sabah söyledi, 50 milyon dolar için gelin bu fabrikayı Katarlılara teslim etmeyelim çünkü beraberinde askeri sırlarımızı da veriyoruz. Genel Başkanımızın sözü vardır, bakın, bir ay içinde biz bu

parayı temin edeceğiz. Ben de size bir Cumhuriyet Halk Partisi milletvekili olarak sözünü veriyorum: Cumhuriyet Halk Partisi milletvekilleri grubu olarak maaşlarımızı bu fabrikanın millileştirilmesi adına bağışlamaya hepimiz hazırız. Lütfen bu konuyu gündeme getirin. Bakın, bu milli bir konu, bu siyasi bir konu değil. Bu fabrikanın Katarlılarda olması bir Türkiye Cumhuriyeti milletvekili olarak benim zoruma gidiyor. Bunu lütfen önemseyin. Bu siyasi bir konu değil. Gelin, bir kampanya yapalım, bizler Cumhuriyet Halk Partisi milletvekilleri olarak maaşlarımızı vermeye hazırız efendim. Bunun sözünü buradan veriyorum size.

Diğer bir konu ise bakınız, 15 Temmuz şehit ve gazileri için bir vakıf kuruldu, yardım amaçlı ve zamanında 100 milyon dolar civarında bir para birikti yani 390 milyon lira bir para var orada fakat şu anda bu paranın nerede olduğu belli değil. Yani bizim için çok önemli şehit yakınlarımız, gazilerimiz; onlar için toplanan paralar çünkü gelecekte de ihtiyaç olabilir. Bu milletin güveninin sarsılmaması lazım. Buna yardım eden vatandaşın “Ya, ben bu parayı boşuna mı veriyorum? Acaba başkaları bu parayı iç ediyor mu?” düşüncesinde olmaması lazım. Çünkü bizim en güvendiğimiz kurum Silahlı Kuvvetler. Yani lütfen bu konuda da toplumu, kamuoyunu ikna edici bir açıklama getirme konusu çok önemli çünkü güveniniz bizim açımızdan çok çok önemli.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen konuşmanızı tamamlayınız.

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Sayın Başkanım, ben öğleden sonra konuşmaya gelecektim, beni böyle hazırlıksız yakaladınız. O yüzden biraz süre istiyorum.

Efendim, yine, Sayın Bakanım, S-400’ler meselesi. Evet, stratejik olarak bunu aldık ama bir de Amerika gezisinden sonra “Ya, Patriot da alabiliriz.” Ne gerek var ben anlamıyorum. Yani ülkenin her tarafına füze mi dolduracağız? İhtiyaç varsa elbette alalım ama bir S-400 ile Patriot’un yan yana gelmesi mantığa aykırı yani ikisinin sistemleri farklı, biri birini hasım görüyor -yani bunu alacağız, edeceğiz- yani bu çelişkiyen kurtulmanız lazım.

Sözlerimi şöyle tamamlayacağım: Bu topraklar için hayatlarını, canlarını feda eden aziz şehitlerimizi saygı ve minnetle anıyorum. Gazilerimize acil şifalar diliyorum. Sizin nezdinizde, bugün vefat eden Genelkurmay Başkanımız Yaşar Büyükanıt’a da Allah’tan rahmet diliyorum. Sizin başarılarınızla her zaman övünürüz, biz gurur duyuyoruz bundan ve daha da başarılı olmanızı her zaman isteriz ama gelin, şu Tank Fabrikasını yerleştirelim Sayın Bakanım.

Saygılar sunuyorum.

Hayırlı olsun tekrar bütçeniz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Önal, buyurun lütfen.

AHMET ÖNAL (Kırıkkale) – Sayın Bakanım, değerli Komisyon üyeleri, kıymetli basın mensupları; öncelikle hepinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Sayın Bakanım, ben Kırıkkale’den geliyorum. Geçenlerde Kırıkkale’de bulunan Makina ve Kimya fabrikalarını gezdiniz, entegre tesisleri gezdiniz, fabrikalarla ilgili bilgi aldınız. Sizin de bildiğiniz gibi, bu fabrikalar sadece Kırıkkale’de değil, Ankara ve Çankırı’da da faaliyet gösteren fabrikalar. Sayın Bakanım, bu fabrikalar son dönemlerde hızla küçülüyor, üretim yapan bazı bölümleri kapatılıyor. Bunların bazılarını saymak isterim size: MKE’ye bağlı Çelbor daha önce kapatıldı, Top Fabrikasına bağlı dökümhane atölyesi yine kapatıldı, Mühimmat Fabrikasına bağlı sandık atölyesi de kapatıldı. Eğer yerli ve milliyetçi millî savunma sanayimizin göz bebeği olan Makine ve Kimya fabrikalarımızın bu

entegre tesisleri neden kapatılıyor? Ya da bu entegre tesislerin kapatılmasına neden ihtiyaç duyuluyor? Bunu merak ediyoruz. Çünkü bildiğiniz üzere, hem yurt dışı savunmamızda özellikle son dönemlerde yaptığımız Zeytin Dalı, Fırat Kalkanı ve Barış Pınarı Harekâtlarında Türk Silahlı Kuvvetlerimizin kullandığı mühimmatların büyük çoğunluğu bu fabrikalarda üretildi.

Bununla beraber, Sayın Bakanım, Kırıkkale kamuoyunun merakla beklediği başka bir konu daha var. Makine ve Kimya fabrikalarında çalışan taşeron işçilerimiz var. Taşeron işçilerimize 2018 yılında çıkarılan bir kanun hükmünde kararnameyle kadro sözü verildi. Bu, Kırıkkale’de de son derece olumlu karşılandı. Makina ve Kimya fabrikasında çalışan taşeron işçiler de yasa kendilerini kapsadığı için 31/12/2018 tarihi itibarıyla kadroya alınmayı beklediler. Ancak, bunun üzerinden tam iki yıl geçti, MKE’de çalışan taşeron işçi kardeşlerimize kadro verilmedi. Ardından bir şey daha yapıldı Sayın Bakanım, bu da çok enteresan. 16 Ekim 2019 tarihinde 1661 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı yayımlandı. Bu kararnamede 4/12/2017 tarihi itibarıyla en az iki yıl kesintisiz olarak ilgili teşebbüs ve bağlı ortaklarda çalışmış ve çalışmasına devam edeceklerin kadroya alınacağı söylendi. Zaten Makine ve Kimya işçilerinin kadroya alınması gerekiyordu, bu yerine getirilmedi, üzerine bir karar daha yayımlandı. Sayın Bakanım, ben burada suç işlendiğini düşünüyorum yani iki Cumhurbaşkanlığı kararı var ama bu karara uymayan bir Millî Savunma Bakanlığı var diye düşünüyorum. Eğer yanlısımız varsa lütfen, düzeltin. Kırıkkale’de çalışan ve sayısı binleri bulan MKEK işçileri inanın, bugün sizden kaçacak cevabı dört gözle bekliyorlar. İyi bir sonuç çıkar diye umuyorum Sayın Bakanım.

Sayın Bakanım, bir konu daha var: Arkadaşlarımız sıkça zikrettiler, ben bu konuyu yineleyip zamanınızı almak istemiyorum. Tank Palet Fabrikası gerçekten çok değerli bir kurum, TSK’mizin göz bebeği, Avrupa’nın en büyük tank palet fabrikası. Tank Palet Fabrikası “özerkleşme” adı altında... Ne olduğu belli değil, sonucunu bilmiyoruz; hangi hukuki statüye sahip, bununla ilgili bir ihale yapıldı mı, karşılığında bir ücret alındı mı, bunu bilmiyoruz.

Tank Palet Fabrikası kadar önemli olan bir başka fabrika daha zikrettiğim gibi MKEK fabrikaları. Kırıkkale kamuoyu MKEK fabrikalarının özelleşip özelleşmeyeceği konusunda da net bir cevap bekliyor çünkü bu konuda, Bakanlığımızla ilgili ben birkaç defa yazılı soru önergesi verdim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Önal, lütfen tamamlayınız.

AHMET ÖNAL (Kırıkkale) – Son birkaç cümlem...

Birine kısmen cevap verildi ama cevap tam anlamıyla neticeyi karşılamıyor. Buradan, ilk ağızdan Millî Savunma Bakanlığının tepesinde bir kişi, Bakanımız olarak Makine ve Kimya fabrikalarının özelleşmeyeceğini göğsümüzü gere gere söylersek Kırıkkale kamuoyu memnun olacak.

BAŞKAN – Evet...

AHMET ÖNAL (Kırıkkale) – Bitiriyorum Başkanım çünkü söz verdim, dün dernek başkanlarımız geldiler.

Uzman çavuşlarımızın çok ciddi sıkıntıları var, sözleşmeli erlerimiz, erbaşlarımızın çok ciddi sıkıntıları var. Dün dernekler beni ziyaret ettiler, taleplerini sıraladılar. Sadece birkaçına değinmek istiyorum. Bir yıl içerisinde doksan gün istirahat ve hava değişimi alan uzman erbaşların Türk Silahlı Kuvvetlerinden ilişkisi kesiliyor Sayın Bakanım. Bu mağduriyetin giderilmesini, subay ve astsubaylarımızla aynı seviyeye getirilmesini talep ediyorlar. Yine, uzman erbaşlar kendi aralarında astlık ve üstlük münasebetinin olmadığından bahsediyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen, son sözlerinizi alalım.

AHMET ÖNAL (Kırıkkale) – Yirmi yıl önce göreve başlayan uzman erbaş ile yeni göreve başlayan uzman erbaşın arasında hiçbir fark yok ve aynı maaşı alıyorlar. Sayın Bakanım, yine, uzman erbaşların alım amacı devamlılık arz eden teknik ve kritik kadrolarda istihdam yaratılmasına yönelik ama bu uzman erbaşlarımızın bir kısmı çaycılık, kalorifer yakma, yemekhane görevlisi gibi görevlerde değerlendiriliyorlar, bundan da acı duyduklarını söylüyorlar. Yine, atama yönetmelikleri yok, bu konuda bir belirsizlik var. Bu sıkıntıların da çözülmesini istiyorlar.

Ben Millî Savunma Bakanlığımızın bütçesinin hayırlı uğurlu olmasını diliyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum efendim.

AHMET ÖNAL (Kırıkkale) – Kurtuluş Savaşı’ndan bugüne vatan savunmasında vefat eden tüm Mehmetçiklerimizin aziz hatıraları önünde eğiliyorum, gazilerimize acil şifalar diliyorum.

BAŞKAN – Sayın Çakır’a söz veriyorum.

Buyurun Sayın Çakır.

SAMI ÇAKIR (Kocaeli) – Sayın Başkan, Sayın Bakanım, Komisyonumuzun değerli üyeleri, bürokrasimizin sivil ve askerî değerli temsilcileri, kıymetli basın; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Millî Savunma Bakanlığı 2020 yılı bütçesi ve 2018 yılı kesin hesabı üzerinde bugün Komisyonumuzda gerçekleştireceğimiz görüşmelerin ve yapılacak değerlendirmelerin hayırlı olmasını temenni ediyorum.

Bugün burada Millî Savunma Bakanlığı bütçesi üzerine görüş beyan ederken aslında dünya üzerinde varlığını sürdüren devletlerin hayatiyetlerini devam ettirebilmek adına ortaya koydukları, koyacakları bir genel politik duruşu değerlendirmenin yanında, özelde ülkemizle ilgili olarak savunmadan ne anladığımızı, bunun millî bir ifade ve içerikle neyi kastettiğini konuşmuş olacağız. Hele ülkeniz konjonktürel olarak jeopolitik arzu, ihtiras ve hedeflerin konumunda bir bölgeyi ifade ediyorsa, bu durumda bir ülkenin muhafazası, korunması ve kollanması adına yapılan ve yapılabilecek her şeyi konuşuyorsunuz demektir.

Silah ve güç odaklı bir dünyaya hızlı bir şekilde savrulduğumuz inkâr edilemez bir gerçek. Silahlanmanın arttığı ve şeklini yeni yüzyılın vebası olacak gibi değiştirdiği, insanlığın sonunu hazırlamaya gidecek bir hâl almaya aday bir süreç. Hastalık taşıyıcı sinek, böcek, “drone” donörler, felç bırakacak şekilde dizayn edilen yeni nesil mermiler, bulaşıcı, bulaştırıcı virüsler, adını anmaya çekindiğimiz ama bir o kadar yakın gelecek gerçeği biyolojik savaş; bu tür güçleri elinde bulunduran, bu silahlara anında ulaşabilecek altyapıya sahip ülkeler, karşı üretim arayışı içinde olan ülkeler; klasik savaş silahlarının artan teknoloji desteğiyle üretimi, satışı, pazarlanması; dünyanın başına bela bir süreç. İşte bu ahval ve şerait “dün, düne göre bugün ve yarın için gerektiği gibi hazırlanmak, olması gerektiği gibi olması gerektiği zamanda hazır olmak” bugün bütçesini görüştüğümüz Millî Savunma Bakanlığının stratejisi olmaya devam edecek.

Hamaset, silahlanmaya yapılan yatırımları gereksiz, lüzumsuz olarak görmeyi öngörebilir. Oysa bugün dünyanın içinden geçmekte olduğu derin karanlıklar, hangi anlamsız savaşı tarif edersek edelim, hepsinden uzak durmak istersek isteyelim bizi bize bırakmadığı gerçeğiyle karşı karşıya olduğumuzu hatırlatıp duracak bir dünya klasiği. Ülkelerin dünya hâkimiyeti hedefi Batı Bloku lehine ve bunun silah/ekonomi gücüyle sabitlenmeye çalışıldığını, “Var olan tüm dünya barış, kardeşlik şarkıları, belki

masalları sadece gücü elinde bulunduran ülkeler için çalınır ve söylenir.” olduğu gerçeğini görmeyelim mi? Ülkemizin de içinde bulunduğu coğrafyaya biçilen rolü anlamayalım mı, düşünmeyelim mi? Vermemiz gereken karar bu.

Bu bölgeyi kurt ile kuzu hikâyesi ancak bu kadar güzel tarif eder. Kurt kuzuya “Suyu niçin bulandırdın?” der. Kuzu: “Suyu nasıl bulandırabilirim ki sen yukarıdasın, ben aşağıdayım. Su da aşağıya doğru akıyor.” Kurt “Sen geçen yıl bulandırmıştın.” derken kuzu: “Ben 6 aylığım, geçen sene yoktum bile.” der, der ama kurt kuzuyu yemeye niyetlenmiştir bile. İşte, tam da böyle en iyi zamanda bile kafayı takmak için bir bahane olacaktır.

Emperyalist mağrur kafa yapılarının Afganistan, Libya, Irak, Suriye üzerinde uyguladıkları politikada hiçbir farklılık göremeyeceğimiz şekilde devam eden saldırılarına yeni hedefler bulmakta da zorlanmayacaklardır. Yüz yıl önce bölgenin geçtiği o karanlık savaş yıllarının hazmı bitmiş, yılanın yeni yemini yutma süreci pususuna yatmış bir dünyayı müşahade ediyoruz. Bu korku psikolojisiyle ifade edilen bir husus olmayıp sözde yeni, yepyeni, çağdaş medeni dünyanın tek gerçeği.

Komşu ülkelerde yaşanan ağır savaş şartlarının oluşturduğu göç hareketliliğinin yanı sıra ekonomik sıkıntıların da benzer hareketliliği yaşatabilecek günler, önümüze çıkabilecek handikaplar olarak ortada duruyor.

Uzun yıllardır terörün en pis organizasyonlarıyla mücadele etmekten çekinmemiş bu örgütlerin bilinen ve hedeflerine ulaşmak için dışarıdan müttefiklerimizce bile bire bir desteklenmiş olması gerçeği sadece savaş taktiği, stratejisi ve gücüyle üstesinden gelinmesi gereken bir hâl olmaktan çıkmış, aynı zamanda ekonomik, dış politika, performans ve gerçeğiyle de üstüne gitmemiz gereken bir durumu anlatıyor olduğumuz aşikârdır.

“Hazır ol cenge ister isen sulhusalah” denilmiştir, terim olarak sadece bu cümle bile savunma, taarruz, silah, teçhizat yapmanız ve sahip olmanız gereken hem anlayış hem de alet edevat mevcuduyla, durmanız gereken yeri göstermesi bakımından son derece önemlidir. Özellikle silah sanayimizde, savunma sanayimizde son yıllarda yapılan, gerçekleştirilen güzel gelişmeleri ve değişimleri dikkatlice ve yakından sevinerek takip ediyoruz. 1111 sayılı Askerlik Kanunu değişikliği ve 1076 sayılı Yedek Subay ve Yedek Askerî Memurlar Kanunu değişikliğiyle beraber aslında Millî Savunma Bakanlığının geçirmekte olduğu değişim devrinin son uygulamalarından biri olarak dikkat çekmiş, profesyonel ordu anlayışı ve hareket kabiliyeti kazanma adına yeni bir adım olmuştur.

Sayın Bakanımızın sunumundan da anlaşılacağı gibi yerlilik ve milliliğin özellikle savunma sanayisinde son derece önemli olduğu aşikârdır. Silahlı Kuvvetlerin etkinliğinin, caydırıcılığının, saygınlığının artması ülkenin geleceği ve nesillerin güvenliği için ülke ekonomisinde oluşturacağı katkıyla inkâr edilemez bir payı olacaktır. Güçlü olmak sadece ordunun sayısal gücüyle, silahıyla, teçhizatıyla olmaktan çıkmış ekonominizle, dış dünyayı tanımakla, caydırıcı kabiliyetinizle her alanda, her anlamdaki varlığınıza mümkün olabilecektir. Sadece S-400 alımı ve F-35 uçaklarla ilgili olarak odak hâline gelmenizin bile izah edilmesi gereken bir yanı olmayacak mıdır? Yüksek etkili koruma için tasarlanan S-400 siyasi, ekonomi, askerî hedef olmasıyla dikkat çekmektedir, hayalet uçak ve balistik füzeleri yok edebilmesi özelliği oldukça önemlidir.

Dünyadaki en iyi hava savunma sistemlerinden biri olarak nitelendirilen sistem savaş uçakları, radar tespit ve kontrol uçakları, keşif uçakları, stratejik taktik, operasyonel taktik balistik füzeler, hipersonik hedefler ve diğer gelişmiş hava saldırısı araçlarını imha etmek üzere tasarlanmış uzun “alırdınız, alamazdınız” tartışmalarından sonra mezkûr silahın tamamen savunma amaçlı, savunma ihtiyacı had safhada bir ülkenin envanterinde olması kadar doğal bir şey olamaz diye düşünüyorum. Savaştaki her amaç için farklı uçak geliştirmenin masraflı olmasından dolayı tek bir uçağın tüm

görevleri yerine getirmesi amacıyla tasarlanan, savaş uçağı olan F-35, geleneksel kalkma ve inme, kısa kalkış, dikey iniş, uçak gemilerine iniş için tasarlanmış versiyonuyla dikkat çekmektedir. Türk Silahlı Kuvvetlerinin çağın modernize yapılanmasından etkilenmemesi düşünülemez elbette. Bu çerçevede, caydırıcılık gücüne katkı sağlayacağı aşikâr bu alım sürecinin gerektiği gibi sonuçlanması önemlidir; milletin bu süreci yakından takip ettiğini biliyoruz.

Bütün bu söylediklerimiz; soğuk savaş döneminden sonra Türkiye'nin güvenliğine yönelik tehdit ve risklerin geçmiş dönemlere göre çok daha değişiklik, farklılık göstermesinden kaynaklanan yeni arayışlar ve değişikliklere gitmesini gerekli kılmıştır, kılmaktadır da. Bloklar arası mücadelenin sona ermiş olmasıyla birlikte, sona ermiş gibi lanse edilmesine bağlı olarak çok daha farklı, çok boyutlu belirsizlikler ortama hâkim olmuştur.

Son birkaç yılın özellikle zorluluktan kaynaklanan sınır ötesi harekâtlarıyla terörü kaynağında yok etme eylem ve başarısının bu güven ve dayanışmayı, desteği artırarak devam ettireceğini öngörmekteyiz.

İnanç dünyamız “Savaşı arzulamayın, istemeyin ama savaşmak zorunda kalırsanız kaçmayın.” anlayışını üzerimize yüklemiştir. “Yurtta sulh ve cihanda sulh” barışı tesis etmeye yöneltse bile yeterli olmamaktadır. Güçler savaşı ortasında kalakalmış bir dünyada yaşıyoruz. Balkanlar, Kafkaslar, Orta Doğu denkleminin merkezinde global güç ve oluşumların, menfaatlerin, kaynak kapışmalarının kesişme noktasında yer alan Türkiye'nin jeostratejik mevkisinden kaynaklanan güç ve imkânlarının oluşturacağı ağırlığının bilinmesi, bugüne kadar olduğu gibi yarınlarda da değişmeyeceğini belirtiyor ve ister dost, ister düşman olsun bunun bilinciyle hareket etmeye devam edilecektir diye inanıyorum.

İşte, bu durumda üstlendiğiniz sorumluluk alanı içerisinde Bakanlığınızın, Türkiye Cumhuriyeti devletinin bekası için atılacak her adımın bir karşılığı olacağı bilinciyle bugüne kadar olduğu gibi bugünden sonra da çalışmaya devam edeceğine milletimizin inancının tam olduğunu ifade etmek istiyorum ve dosta vereceği güven kadar düşmana vereceği korkunun temelinde bu anlayış ve kabul yatmaktadır. Keşke tüm iyi niyetlere bağlı olarak silahlanmayı azaltabilecek bir barış dünyası inşa edebilsen; gerçek ile hayal arasında gelen gidip bir dünyada siz gerçekleri yaşamaya devam edeceksiniz.

2 Mayıs 2018 tarihli Stockholm Uluslararası Barış Araştırmaları Enstitüsünün (SIPRI) yıllık raporuna göre, dünyada savunma harcamalarının soğuk savaş sonrasının en yüksek seviyesine, yaklaşık 2 trilyon dolara çıktığı belirtilmektedir ve bu, gayrisafi hasılanın yüzde 2,2'sine tekabül etmektedir. Dünyanın bu görüntüsüne rağmen görmezlikten gelmek, tedbir almamak, kendi güvenliğinizi için yapmanız gerekenleri yapmamak gibi bir lüksünüz olamaz.

Fırat Kalkanı, Zeytin Dalı, Barış Pınarı Harekâtları, Doğu Akdeniz'de petrol arama çalışmaları için söylenecek tek ve kesin cümle, müdafaa hattının ülkenin bütünlüğünün, menfaatinin ve geleceğinin teminat altına alınması noktasında gereken her yer olduğudur.

Bu duygu ve düşüncelerle, bu vatanını bekası için canını feda eden tüm şehitlerimizi rahmetle anıyorum, gazilerimize Allah'tan acil şifalar diliyorum.

Başarılarınızın devamı temennisiyle bütçemizin hayırlı uğurlu olmasını temenni ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Çakır'a çok teşekkür ediyoruz.

Değerli arkadaşlar, saat 14.30'a kadar ara veriyorum.

Kapanma Saati: 13.43

ÜÇÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 14.39****BAŞKAN: Lütfi ELVAN (Mersin)****BAŞKAN VEKİLİ: İsmail Faruk AKSU (İstanbul)****SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)****KÂTİP: Şirin ÜNAL (İstanbul)**

BAŞKAN – Komisyonumuzun değerli üyeleri, 19’uncu Birleşimin Üçüncü Oturumunu açıyorum. Görüşmelere devam ediyoruz.

Sayın Karakaya, buyurun lütfen.

MEVLÜT KARAKAYA (Ankara) – Sayın Başkan, Plan ve Bütçe Komisyonunun değerli üyeleri, Sayın Bakan, Millî Savunma Bakanlığımızın çok değerli üst düzey yöneticileri, kamu kurumlarından katılan değerli misafirler; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, Millî Savunma Bakanlığımızın 2020 yılı bütçesinin hayırlara vesile olmasını diliyorum.

Tabii, yine, sözlerime başlamadan önce, özellikle Millî Savunma Bakanlığımızın, Türk Silahlı Kuvvetlerimizin terörle mücadele konusunda gösterdiği başarılı harekâtlardan dolayı hepsini tebrik ediyorum. Şehitlerimize Allah’tan rahmet diliyorum, gazilerimize şifalar diliyorum. Çok başarılı operasyonlar yapıldı hem ülke içinde hem ülke dışında. Özellikle Fırat Kalkanı, Zeytin Dalı, Barış Pınarı Harekâtı gerçekten Türkiye’nin bekası açısından mutlaka yapılması gereken harekâtları ve son derece de sıfır hatayla yapılan başarılı operasyonlar oldu. Bundan dolayı ben hem partim Milliyetçi Hareket Partisi adına hem de şahsım adına tekrar bunda emeği geçen herkese teşekkürlerimi sunuyorum ve biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak terörle mücadelede, millî güvenlikte, ülke savunmasında her zaman askerimizin, ordumuzun yanında olduğumuzu defalarca söyledik, bir kez daha kayıtlara geçmesi açısından ifade etmek istiyorum.

Değerli katılımcılar, tabii, zor bir coğrafyada yaşıyoruz yani bu coğrafyada yaşamın bir bedeli var, biz de bu coğrafyaya geldiğimiz günden beri bu bedeli hep ödüyoruz madden, manen. Bunun içinde hep birlikte yaşıyoruz ki burada, bu salonun içerisinde birçok insan da doğrudan bu bedele muhatap kaldı ve kalıyor, daha da kalacağız. O anlamda bakıldığında, bu zor coğrafyada kalmanın tek bir şartı var, güçlü olmak zorundasınız. İşte, o gücü sağlamak için de kaynaklarımızın bir kısmını da buraya ayırmak zorundasınız.

Şimdi, bazı arkadaşlar, milletvekili arkadaşlar, tabii ki diğer bakanlıkların bütçelerinin görüşülmesi sırasında hep kaynakların kıtlığından bahsettiler. Elbette kaynaklar kıt, ihtiyaçlar sonsuz ama bizim bu kaynakları artırmamızın yolu da öncelikle millî güvenliğimizi, becamızı garanti altına almamızdan kaynaklanıyor, daha doğrusu, bunları garanti altına almadan bizim ne kaynakları artırmamız mümkün olabilir ne de refaha erişmemiz. Dolayısıyla biz diğer alanlara daha fazla kaynak aktarılmasını, daha refah içerisinde insanlarımızı yaşatmamızı istiyorsak öncelikle ülkenin bekasına musallat olan terör örgütleri belasından kurtulmamız lazım ve millî güvenliğimizi garanti altına almamız lazım yani burada kalkınma ile millî güvenlik arasında da kalkınma ile güvenlik arasında da doğrudan bir ilişki olduğunu ifade etmek istiyorum.

Yine, dün İçişleri Bakanlığı bütçesinde de ifade etmeye çalıştım dar zaman içerisinde, tabii, soğuk savaşla birlikte güvenlik anlayışında da çok ciddi değişimler söz konusu oldu. Bu değişim içerisinde daha çok devlet odaklı güvenlik anlayışından...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – İlave süre veriyorum.

Lütfen tamamlayın.

MEVLÜT KARAKAYA (Ankara) – Tamamlıyorum Başkanım.

...güvenliğin öznesi devlet olmaktan çıkarılıp insan odaklı bir güvenlik anlayışı son yıllardaki güvenlik kavramsallaştırmasının temelini oluşturmaya başladı ama sahadaki hareket böyle değil, sahadaki uygulama tamamen kuramsal olarak söylenenlerin dışında. Bu noktada da gerçekten Türk Silahlı Kuvvetlerimiz, Milli Savunma Bakanlığımız, bu oyunlara gelmeden, kararlılıkla, bu son dönemlerde soğuk savaştan sonra gittikçe karmaşık hâle gelen ve Türkiye açısından daha öncekinden daha büyük sorunlar hâline gelen güvenlik konusunda hakikaten bir güven ortaya koydular. Bundan dolayı da tekrar teşekkür ediyorum.

Bütçemizin Türk milletine, Bakanlığımıza hayırlara vesile olmasını dileyerek tekrar saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

Sayın Osmanağaoğlu, buyurun lütfen.

TAMER OSMANAĞAOĞLU (İzmir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, Komisyonumuzun değerli üyeleri, Millî Savunma Bakanlığımızın kıymetli bürokratları, çok güzide basın temsilcileri; hepinizi saygı ve muhabbetle selamlıyorum.

Tarihçilerimizin “Millet olarak medeniyette geldiğimiz en son nokta ordu olmaktadır.” tespitini şairimizin “Ardına çil çil kubbeler serpen ordu.” mısralarında heceleyebiliriz. “Ardına çil çil kubbeler serpen” bu kutlu ordu Türk ordusudur. Bu kutlu ordu, mazisi rezil, geleceği meçhul düşüncesizlerin palavralarında ifade edildiği gibi, tarihin hiçbir devrinde ve dünyanın hiçbir yerinde işgal ve istila ordusu olmamıştır çünkü Türk ordusu gerçekten de fetih ordusudur. Türk ordusu, yeryüzünde nizam ve adalet adına çekilen kılıcın adıdır. İnsanı yaşatmaya memur bir anlayışla kalplere, vicdanlara hükmederek dünyayı değerler dünyası hâline getirmeye çalışan bir zihniyetin üniformalı kimliğidir. Onun içindir ki Türk Silahlı Kuvvetleri Peygamber ocağıdır, bu sebeptedir ki karavanası şifadır. Silahının ucunda adalet ve merhamet taşıyan bu ordu, girdiği her yere çil çil kubbeler serper ek fetih manasının ne idiğini ve nasılını üç kıtada yükselen medeniyet değerlerimizle ortaya koymuştur. Bizans’ın son Grandükü Notaras’a “Şehirlerde Latin külâhı görmektense Türk sarığını yeğlerim.” dedirten gerçek, silahının ucunda merhamet taşıyan şanlı Türk ordusudur.

“Ne zaman ki Vistül Irmağı’ndan bir Türk atı su içecek, işte o zaman özgürlüğümüze ve bağımsızlığımıza kavuşacağız.” diyen Lehistanlılar, Polonyalılar nezdinde bütün mazlum milletlerin sancağını selamladığı şanlı ordu şerefli Türk ordusudur.

Bugün, Suriyeli yetim çocukların rüyalarında Peygamber muştusuyla ve hasretle beklediği ordu, Peygamber ardında çöller aşan kutlu ordu Türk ordusudur.

Bugün, Suriye’de girdiği her yerde okullar, hastaneler, aşevleri yapan ordu, Mohaç’tan dönerken üzüm asmalarına akçeler takan ordudur, büyük Türk milletinin ordusudur.

Sayın Bakanım, kıymetli Komisyon üyeleri; bir damla petrolü bir damla kandan üstün tutan ve onun için Orta Doğu’yu kana bulayan aç, haris, muhteris siyaset emperyalizmine karşı mazlumun gözünden akan bir damla yaşı aziz bilen ve mazlumun yanında saf tutan Türk Ordusu, millet olarak

medeniyette geldiğimiz en son noktayı şerefle temsil ederken, bu temsiliyeti liyakatiyle bir daha tescil ettirmiştir. Biz, evladiosman olarak yıkılmış bir devletin değil, İngiliz Tarihçi Toynbee'nin dediği gibi "Durdurulmuş bir medeniyet" in çocuklarıyız.

İşte, bugün, tarihin önümüze koyduğu engelleri bir bir kaldırarak o ihtişamlı yürüyüşe kaldığımız yerden devam edeceğiz. İşte, Fırat Kalkanı, Zeytin Dalı ve Barış Pınarı Harekâtları bu anlamda bir yürüyüşün yeniden başladığının habercisidir. Batı'nın, içerisindeki ve dışındaki taşeronların endişe ve korkusu bundandır. Emperyalizmin ellerinden kan damlayan baronları ve iplerini ellerinde tuttukları kuklaları bilmelidir ki durdurulan büyük Türk medeniyeti yeniden yürüyüşe geçmiştir.

Bu kutlu yürüyüşü gerçekleştiren, binlerce yıllık şanlı mazisinden aldığı feyzle karanlıkları yaran, ulvi ve asil gayeleriyle Türk milletini "Kızıl elma" sına her gün bir adım daha yaklaştıran, gözlerindeki umutsuzluğu varlığıyla umuda çeviren Türk ordusunun, Mehmetçüğimizin sonuna kadar yanındayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen tamamlayalım.

TAMER OSMANAĞAOĞLU (İzmir) – Toparlıyorum Başkanım.

Sözlerime son verirken liderimiz Sayın Devlet Bahçeli Beyefendi'nin şu ifadelerini de tekrar hatırlatmak istiyorum: "Türk milletinin harcı imanla karılmış, "Kızıl elma" iradesiyle yoğrulmuştur. İnançlı Türk milleti yenilmez, Türkiye eğilmez güçtür. Bekamıza çamur sıçratanın bağına mızrak olur saplanırız. "

Bu duygu ve düşüncelerle, saygı ve muhabbetlerimle tekrar selamlıyorum. 2020 yılı bütçenizin milletimize ve devletimize hayırlar getirmesini diliyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Kuşoğlu, buyurun lütfen.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, Sayın Bakanım, Değerli Bakan Yardımcıları, değerli hocalarım, değerli askerî ve sivil bürokratlar, değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakanım, savaş, askerlik, savunma konularında en önemli unsur insan unsuruydu ama teknolojinin de çok öne geçtiği bir alan oldu. Yani geçmişte de çağımızı teknoloji yönlendirdi, askerlik teknolojisi yönlendirdi, şimdi de benzer şekilde öncü görevi görüyor. Bunu kabul etmemiz lazım. Bizim sıkıntımız olan alanlardan bir tanesi Hava Kuvvetleri konusunda. F-16'lar bildiğim kadarıyla 2027'den itibaren envanterden çıkmaya başlayacak. Yani bizim hazırlıklı olmamız lazım. F-4 uçakları da 2018-2020 döneminde envanterden çıkıyor, çıkmaya başladı, 80 adet uçağımız vardı bildiğim kadarıyla, onlar artık envanterden çıkıyor, düşmeye başladı. Dolayısıyla, uçaklarla ilgili sıkıntımız var.

Bu F-35 konusu çok istismar ediliyor, siz daha iyi biliyorsunuz. F-35 gibi muharip uçaklar, savaş uçakları konusu basit bir şey değil. Yani bu savaş uçakları birdenbire yapılıp aynısının sürekli olarak uçurulduğu uçaklar değil, bunlar sürekli olarak gelişen uçaklar. Savaş uçakları sürekli gelişir, ilk versiyonu ile son versiyonu arasında çok büyük farklar vardır, her ikisi de aynı isimle adlandırılır ama çok gelişmiştir, mümkün olduğunca sıfır hataya doğru giderler, geliştirilirler. Onun için tutup da işte F-35 yerine şunu alalım, bu kadar basit bir olay değil, keşke o kadar basit olabilse de gidip onun yerine ikame edebileceğimiz bir başka uçağı alabilsek ama bu konularda çok önceden olayı görüp, geleceği görüp yatırım yapmamız lazım. Önemli ölçüde sıkıntılarımız var şu anda ama yine de geleceğe bu açıdan yatırımlar yapabilmemiz lazım. F-35 Projesi'ni kolaylıkla terk etmememiz lazım çünkü orada büyük haklarımız var. Bizim TUSAŞ, TEİ ve TAI'de çok büyük yatırımlarımız var; F-16 uçağının

her biri 15-20 milyon dolarken biz ona çok daha üstünde yatırım yaptık, tedarik ederken çok daha büyük yatırım yaparak Türkiye’de ortak üretime zorladık Amerikalıları. Onun üzerine Türkiye’de -çok maliyetli olabilir, yanlış bulanlar olabilir, maliyetini yüksek bulanlar olabilir ama- yaptık ve şu anda F-16 uçaklarının Türkiye’de üretilmesinin çok büyük kazanımları söz konusu oldu bizim için, mühendisliğimiz için, savunma sanayimiz için; bunları kaybetmememiz lazım. Yani sadece F-35’ten vazgeçmek bir uçaktan vazgeçmek değil, bir sektörde, önemli bir yeri olan bu sektörde, işçiliğimizden, geldiğimiz mühendislik birikiminden de vazgeçmemiz anlamına gelir. Bunu kolay kolay bitirmememiz gerekir diye düşünüyorum.

Bu yerde konuşlu hava savunma sistemleri artık demode olmaya başladı tabii. Sizin de bildiğiniz gibi uzun menzilli hava füze savunma sistemleri ortaya çıktı. Biz de bu ihtiyaç dolayısıyla S-400’e talip olduk. S-400 çok önemli bir alternatif. Bu saatten sonra, aldıktan sonra bu kadar ödeme yaptıktan sonra bundan vazgeçmemiz Türkiye için çok büyük bir itibar kaybı olur. Yani onu aldık madem, kullanmamız gerekir. Bu aşamadan sonra geri dönüşünün olmaması lazım ama uzun menzilli hava savunma sistemlerine çok ihtiyacımız var, bunu çeşitlendirmek lazım. Önce tedarik etmek lazım ondan sonra da mümkün olduğunca, F-16’larda olduğu gibi ortak üretime gitmemiz lazım bu konuda, geleceği de düşünmek lazım.

Uçak konusunda da özellikle muharip uçak konusunda 2027’den sonra –biraz önce söylediğim gibi- F-16’lar envanter dışına çıkmaya başlayacaklar yavaş yavaş, o dönem için de hazırlık yapmamız lazım. Yine ilk adımda tedarik, sonrası için de ortak üretime, millî muharip uçağı imal etmeye, üretmeye gitmemiz lazım muhakkak. Bunun çok ciddi olarak ele alınması lazım. Bu konuda ciddi yatırımlar lazım. Bu basit bir olay değil -demin de söylediğim gibi- belki Avrupa Birliğiyle böyle bir ortak üretime gidebilmek lazım, bunu başarabilmek lazım çünkü ölçek sorunu da var aynı zamanda bu uçakların üretilmesiyle ilgili olarak. Sizin geçen yılki konuşmanızın son bölümünde -akşamüzeri olan bölümde- benim yargı ve sağlık sistemiyle ilgili sorularına cevaplarınız vardı. O konularla ilgili haklı görmüştünüz, adımlar atıldığını söylemişsiniz. Hem askerî yargı sistemiyle hem de askerî sağlık sistemiyle ilgili olarak çünkü o konularda yanlışlıklar vardı, düzeltme yoluna gidileceğini söylemişsiniz. Ne aşamaya geldik? Bilgi verebilirseniz çok memnun olurum.

Bir de bedelli askerlik uygulaması başladı, epeyden beri yürüyor. Uygulamayla ilgili bir şey söylemediniz. Nasıl, istediğimiz gibi oldu mu? Memnun muyuz, değiştirilmesi gereken tarafları var mı? Muhakkak eksiklikleri vardır ama uygulamayla ilgili parasal veya kurumsal sorunlar var mı? Bilgi verebilirseniz çok memnun olurum.

Bizim arkadaşlarımızın da söylediği, bundan sonraki konuşmacıların da söyleyeceği bir konu var: Tank Palet Fabrikası. Tank Palet Fabrikasında sorun şu: Özelleştirme değil, özelleştirilmesiyle ilgili önemli bir sorun görmüyoruz. Tabii ki savunma sanayidir, siz de uygun gördükten sonra özelleştirilebilir de ama orada bir, gelen sermaye yok, 50 milyon dolar para değil. İki, sermaye olmadığı gibi gelen bir teknoloji de yok. Yani bize katacağı bir teknoloji yok, sermaye de yok, işi büyütüyoruz. Bunu yapabilmek lazım. Bu ikisi yoksa bir anlamı da yok bizim orayı özelleştirmemizin.

Diğer bir konu, Sayıştay raporlarına değindiniz. Sayıştay raporlarında en önemli -geçen yıl da, bu yıl da- eleştiri askerî kantinlerin –sizin de dediğiniz gibi- elektrik, su ve yakacak giderlerinin kurum bütçesinden ödenmesi. Bu bir taraftan zorunluluk, özellikle dağ başındaki askerî kışlada bu ayrımı yapmak mümkün değil. Fakat bununla ilgili bir mevzuat değişikliği yapabilirsiniz, hazırlayabilirsiniz. En azından mevzuata uygun olması lazım, buradan hep beraber geçirebiliriz. Yani böyle bir hazırlığınız

olursa -Sayın Başkan alışıktır torba kanuna ilave eder, biz de oylarız, hallederiz diye düşünüyorum. Yani mevzuatta en azından bir problem olmaması lazım. Uygun bir şekilde hukukun tamamlanması lazım. Her sene, her sene hukukla ilgili bir sorunumuzun olmaması lazım.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, siz uygun görüyorsanız, böyle bir şeyi bize aktarırsanız, biz de değerlendiririz.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSİ AKAR – Çalışıp aktarıyoruz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bir de 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'yla ilgili mevzuata da uyulmuyor, onunla ilgili de dikkat edilmesi lazım. Yani onunla ilgili yapılacak bir şey yok, ona uyulması gerekiyor. Sayıştayın böyle bir eleştirisi de var, yerinde bir eleştiri o da.

Sayın Bakanım, geçen sene yine konuşmanızın son bölümünde “mükemmeliyet merkezleri” demişsiniz. “Polatlı’da -benim memleket- bir ‘mükemmeliyet merkezi’ diye tabir edilen her sınıfın, her branşın okulunun orada toplanacağı ve dolayısıyla bir sinerji de sağlanacak, müşterek hizmetler olacak, daha ekonomik olacak, daha etkin olacak, bu noktada bir çalışmaya devam ediyoruz.” dediniz. Devam ediyor mu bu çalışma, var mı böyle bir çalışma acaba?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSİ AKAR – Var, devam ediyor.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bilgi verebilirsiniz memnun olurum.

Bir de Ay Yıldız Projesi vardı Genelkurmayın Etimesgut tarafına taşınmasıyla ilgili o da...

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSİ AKAR – Devam ediyor.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) - ...devam ediyor, çok iyi.

Bir diğer konu da İdlib, sizin de gündeminizdedir. İdlib bizim için çok önemli; ekonomik açıdan önemli, sosyal açıdan önemli, dış politika açısından çok önemli ama askerî açıdan da tabii ki önemli, sıkıntıları olan bir yer. İdlib’le ilgili senelerden beri sorun var ve devam ediyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, ilave süre veriyorum.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Siz geçen sene “Hayati bir sorun.” diye tanımlamıştınız siz geçen sefer, öyle hakikaten. İdlib’le ilgili bu ara birçok şey ihmal edilmeye başlandı. Yani Barış Pınarı Harekâtı bize göre amacına ulaşmadı. 30’a 480 kilometrelik bir güvenli bölge, YPG’nin yok edilmesi ve Suriyelilerin o güvenli bölgeye taşınması amacı katıyen olmadı. Bu, askerinin değil de siyasetin, dış politikanın ya da siyasetlerin bir başarısızlığı maalesef, burada askerinin bir kabahati yok ama İdlib orada sorun olmaya devam ediyor ve gündemden de düşmeye başladı sanki. Hâlbuki, dediğiniz gibi hayati bir konu, ele alınması lazım, en azından kamuoyunun bilgisi dâhilinde olması lazım.

Bir de siz terörün maliyetiyle ilgili çalışma yaptıracağınızı söylemişsiniz, o çalışma yapıldı mı acaba? O da ekonomik açıdan da önemli, yararlanacağımız bir çalışma olur çünkü çok farklı rakamlar telaffuz ediliyor, öyle bir çalışma olursa herkesin referans gösterebileceği, kullanabileceği bir rakam söz konusu olmuş olacak.

Çok teşekkür ederim, hayırlı olmasını diliyorum bütçelerinizin.

Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kuşoğlu.

Sayın Bekaroğlu, buyurun lütfen.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli arkadaşlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakanım, tabii, Millî Savunma Bakanlığı bütçesini konuşuyoruz, uzmanlık isteyen, bilgi isteyen, hassas konuların da içinde olduğu bir bütçeyi konuşuyoruz ama burası Plan ve Bütçe Komisyonu, dolayısıyla aklımızın takıldığı her şeyi soracağız.

Şimdi, öncelikle, belki de usulde bunu tartışmamız gerekirdi. Millî Savunma Bakanlığı bütçesini konuşuyoruz ama Millî Savunma Bakanlığına, ordumuza silah temin eden Savunma Sanayii Başkanlığının bütçesini konuşmuyoruz, onu Cumhurbaşkanlığı bütçesiyle birlikte konuşacağız. Yöntem olarak bu yanlıştır diye düşünüyorum ben çünkü Millî Savunma Bakanlığıyla ilgili birçok yatırımları, bütçeyi Savunma Sanayii Başkanlığı kullanıyor; bunu ifade etmek isterim.

Şimdi, Millî Savunma Bakanlığının harcamaları üzerine şöyle bir tabloya baktığımız zaman, en çok harcama personel –bütün bakanlıklarda az çok- ve mal ve hizmet alımıyla ilgili. Millî Savunma Bakanlığında mal ve hizmet alımı dediğimiz zaman, tabii, silah, mühimmat akla geliyor ama bakıyorum şimdi ayrılan paraya, 2018’de 20 milyar ayrılmış, 16 milyar harcanmış; 2019’da 18 milyar ayrılmış, 9 milyar harcanmış; 2020 için de 18 milyar teklif ediliyor. Burada yani Millî Savunma Bakanlığıyla ilgili ordumuzun ihtiyaçları, silahları, mühimmatları başka bir kalemlle mi... Çünkü Savunma Sanayii Destekleme Fonu’na baktım, oradan mı diye, onun bilanço büyüklüğü 45 milyar TL, oradan da çok olmuyor. Savunma Sanayii Başkanlığının bütçesinde 83 milyon TL diyor. Nereden, hangi kalemden harcanıyor, nerelere yazılıyor? Özellikle de niye böyle giderek düşüyor? Başka bir kalemden mi oluyor? Bunu Plan ve Bütçe Komisyonu üyeleri olarak merak ederiz, öğrenmek isteriz.

Değerli arkadaşlar, şimdi, en çok konuştuğumuz konu, Türk Silahlı Kuvvetlerinin Barış Pınarı Harekâtı ve ondan sonra gelişen –aslında sadece bir askerî olay değil bu, hepimiz biliyoruz- Amerika’yla yapılan mutabakat, Rusya’yla yapılan mutabakat, Amerika Birleşik Devletleri gezisi, Sayın Cumhurbaşkanının “kısmen başarı” diye tanımlamış olduğu siyasi yönü, hatta polemikleri falan öne çıkan bir konu. Buradan hareketle Türkiye’nin en temel soruları da insanın aklına geliyor.

Şimdi, S-400 F-35 tartışması, Patriot’lar tartışması “Amerika mı, Rusya mı, Türkiye’nin ekseni, nereye gidiyoruz, ne oluyoruz?” gibi dünya kadar soruyu akla getiriyor.

Şimdi, biraz evvel “siyaseten” diye ifade etti grup sözcümüz Sayın Kuşoğlu. Bize göre, bu harekât sonrasında, başta planlandığı şekilde beklenen bir başarı ortaya çıkmamıştır ama yani netice itibarıyla bu iş bitmiş değil, devam eden bir süreç ve siyasi yönü yani masanın çok daha önde bulunduğu bir süreç gibi geliyor bana.

Şimdi, Amerika gezisine Türkiye-Amerika ilişkileri açısından bakıyoruz. Gazetelerde çok şeyler yazıldı, çizildi “Ne oldu, sonuç nereye geldi, ne gibi başarılar elde edildi?” diye baktığımızda Türkiye’nin en temel problemi, bu S-400’ler üzerinde yaptığımız F-35, S-400 tartışması, güvenlik, YPG, bu dolaylı olarak güvenli bölge. Bu çerçevede Amerika’yla son zamanlarımızdaki tartışmalara, Ermeni tasarısına, yaptırımlara, bütün bunlara baktığımız zaman, Amerika ile Türkiye ilişkilerinde her şey, geliyor, S-400’lere dükümleniyor. Bu, sadece Türkiye-Amerika ilişkileri değil, Türkiye-NATO ilişkileri... Yani S-400, bana göre, yaptığım okumalarda, araştırmalarda bir askerî kavram olmaktan çok daha öteye geçti yani siyasi bir kavram oldu, Türkiye’nin geleceğiyle ilgili önemli kavramlardan biri hâline geldi.

Amerika gezisini bir cümleyle özetlersek, Amerikalılar dediler ki: “Gidin, S-400’le ilgili meseleleri çözün, ondan sonra gelin, diğer konuları konuşalım.” Sayın Cumhurbaşkanının açıklamalarından, Dışişleri Bakanımızın açıklamalarından, yazılan yorumlardan benim anladığım şey bu. Öyle laflar geldi ki buralara –ne kadar doğru, ne kadar yanlış bilemiyorum ama bunu gazeteciler aktardılar, Sayın Cumhurbaşkanı uçakta gelirken söylemiş- “Amerikalı senatör ‘Traktörle ezin.’ diyor. Biz de dedik

ki: ‘Kabul edemeyiz.’” Yani diyorlar ki Amerikalılar: “S-400 varsa bizim ilişkilerimiz olmayacak, yaptırımlar da tekrar gelecek, Ermeni tasarısı, bütün süreçler işleyecek.” Zaten yaptırımların gelmeme şansı da yok, zaten kanunlar da bu şekilde.

Şimdi, bakın, yıllardan beri, Sayın Cumhurbaşkanı da dile getirdi, “Biz uçak yaptık da filan tarihte, bu uçağı uçurmadı, İnönü Kayseri’ye gömdü. Toprağın altında şu kadar uçağımız var.” Bunu Sayın Cumhurbaşkanı da dile getirdi ve bildiğim kadarıyla Millî Savunma Bakanlığı ya da Genelkurmaydan bir açıklama oldu “Böyle bir şey yok.” diye.

Şimdi, bize diyorlar ki: “Bunları ambalajından çıkarmayın.” Bu da kabul edilemez diyoruz ama öbür taraftan da netice itibarıyla politika, diplomasi güç oranında yapılan işlerdir. Netice itibarıyla da Türkiye’nin gücü, elbette, Türkiye... Hamaset konuşurken tabii konuşuruz, bir sürü şeyler anlatırız, kahramanlıklar anlatırız ama neticede siyaset, uluslararası ilişkiler, diplomasi rasyonalitenin üzerinde yürüyor. Baktığımız zaman bu rasyonaliteyle olmuyor. Yani bu S-400’ler siyasi bir konu hâline geldi, Türkiye ile Amerika ilişkilerinin, Türkiye ile Batı ilişkilerinin, Türkiye ile NATO ilişkilerinin, Türkiye’nin savunmasının geleceği hâline geldi.

Şimdi, Rusya’ya yöneliyoruz. Daha evvel de burada ifade ettim, elbette bir ülke birtakım pazarlıklar yapar, değişik alternatifler kullanır eder, doğrudur ama yani bu konu öyle basit bir konu değil. Siz uzmanısınız bu işin, bizden çok daha iyi biliyorsunuz. Türkiye’nin silah sisteminde yıllardan beri olup bitenlerle bir anda başka bir sisteme geçmek o kadar kolay şeyler değil.

Öyle yazılar çıktı ki ne kadarı doğru bilmiyorum. İşte, “F-35’lere alternatif olarak SU-35’ler olacak ve bunları da boş olarak getirip biz kendi yazılımlarımızı koyacağız.” filan. Yani bunlar ne kadar gerçekçi şeyler? Bu kadar basit mi bu işler? Eğer, gerçekten, S-400’ler ambalajlarından çıkmayacaksa 2,5 milyar dolar bütçeleri falan görüyoruz, paralardan biraz haberimiz var, bu ülkenin bu paralarının nasıl toplandığını biliyoruz. Tabii, savunmamız her şeyden önemlidir ama biz bu parayı, 2,5 milyarı Hükûmete veriyoruz, size veriyoruz ve bu para çok acayip önemli. 7,5 milyon çocuk aç yatıyor bu ülkede, 7,5 milyon yoksul çocuk var Sayın Bakanım. Bu, TÜİK’in araştırmalarında da var; 7,5 milyon yoksul. Bu çocuklara rağmen biz savunmamız için –tabii, savunmamız için vereceğiz- bu parayı veriyoruz. O hâlde bu paranın nasıl kullanıldığını sormak da bizim görevimizdir. 2,5 milyar dolar... Yani gerçekten ambalajları açılmayacaksa çok vahim bir durumla karşı karşıyayız. Niye böyle yaptık?

Şimdi, Sayın Cumhurbaşkanımız diyor ki: “Biz Patriot’ları da alırız, Amerika’yla da dost oluruz, Rusya’yla da dost oluruz.” Ne güzel, olalım filan. Burada AK PARTİ’li arkadaşlar kızacaklar yine ama Sayın Cumhurbaşkanı dışarıda böyle derken içeride de sürekli gerilim yapıyor, sanki muhalefet düşmanmış gibi de davranıyor. Elbette kimseyle kavga etmeyelim, sıfır sorun filan.

Ama Sayın Bakanım, biz bir iş yaptık, Barış Pınarı’nda şu kadar insanımız öldü; ölenlere, şehitlerimize Allah rahmet eyesin. Güzel, bu gerekliydi, tamam ama dünyaya bunu anlatamadık. Daha dün, Türkiye Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyine aday oluyor, işte 160 küsur ülkenin oyunu alarak seçiliyor. Şimdi ne oldu da böylesine, bizim için hayati olan bir konuda nasıl, nerede bir hata yapıldı da işte Kuveyt şöyle böyle, Pakistan, Azerbaycan; başka bir tek ülke, bir tek yapıdan destek alamıyor Türkiye. Gerçekten bu nasıl bir şey, ne oldu nerede eksik yaptık? Bunu, bütün platformlarda, Türkiye Büyük Millet Meclisi ve hepimizin tartışması gerekiyor. Nerede eksik yaptık? Gerçekten, bir taraftan işte Abdülhamit politikası yani “Değişik güçleri dengeleyerek biz bizim için çıkarımıza en uygun olan şeyi ortaya çıkaracağız.” derken...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Biraz daha...

BAŞKAN – Lütfen tamamlayalım efendim.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Hakikaten yani II. Abdülhamit’in olduğu gibi, işte otuz üç sene iktidarda kalıyor ama arkasından da koca bir imparatorluk gümbür gümbür gidiyor. Endişe ediyoruz. Burada yanlış politikalar var. Elbette bunların siyasi bir karşılığı olacaktır.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – İmparatorluk hangi dönemde gitti?

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sayın Bakanım, bu yerlilik ve millilikle ilgili gerçekten biz takip ediyoruz, görüyoruz, uzmanlara soruyoruz...

(Uğultular)

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) - ... savunma sanayisinde yani yerli olan, milli olan, Türkiye’de yapılan silah ve mühimmat konusunda çok büyük gelişmeler filan var ama ben merak ediyorum, bunlar nasıl hesaplanıyor? Bizim firmalarımız yaptığı zaman mı yerli, milli oluyor? Bunun bir standardı var mı? Yani bir silah imal edilirken ne kadar, nasıl... Mesela Türkiye’nin ihracatı şey yapılıyor, birinci sırada otomobil ihracatı var ama öbür taraftan da “yerli, milli otomobil yapacağız” diye işte kahramanlar filan arıyoruz. Böyle bir durum mu var savunma sanayisinde de? Bu konuyla ilgili de...

Birkaç cümleyle, bir konum kaldı, onu da söyleyeyim madem hemen, zorluyorsunuz.

BAŞKAN – Rahat olun.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sayın Bakanım, çok merak ediyorum. Bu konuda çok da yazılar yazıldı, takip ettim. Şimdi sürem olmadığı için uzatamayacağım. Orduda orgeneralliğe, generalliğe yükselen subayların arasında kurmay neredeyse kalmadı, çok az sayıda kurmay albay var; sınıf subaylarından yükseliyor; bu, sadece Kara Kuvvetlerinde değil, Deniz ve Hava Kuvvetlerinde. Bunu anlıyoruz, 15 Temmuzla ilgili bir hadise yani bu çok açık, net bir şekilde görülüyor ama bu bir politika hâline mi geldi, bu ne zaman düzelecek, nasıl düzelecek?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – İki tane küçük sorum var, bitiriyorum .

BAŞKAN – Buyurun efendim.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bir tane küçük soru.

Suriye Millî Ordusu... Şimdi İdlib’de netice itibarıyla biz de Suriye’nin toprak bütünlüğünü savunuyoruz, bunu sık şekilde tekrar ediyoruz, doğru yapıyoruz, güvenliğimiz için de doğru olan budur ama netice itibarıyla ne olacak? Neticede orası Suriye’nin toprağı ve Suriye ordusu. Oradaki yabancı savaşçılar, teröristler, cihatçılar, bir sürü isimleri var yani orada Doğu Türkistanlıdan işte Türkmenlere kadar çok farklı kesimlerden, hakikaten herkesin terörist olarak kabul ettiği gruplar olduğu gibi, işte sizin “Suriye Millî Ordusu” dediğiniz ya da “Özgür Suriye Ordusu” dediğiniz elemanlar var. Bunlar ne olacak? Suriye ordusuna katılmaları çok şey gözüküyor. Ne olacak bunlar yani? Biz bu meseleyi nasıl çözeceğiz, oradan ne kadar insan Türkiye’ye gelecek? “50 bin kişi” deniliyor savaşçı orada. Hatta daha da yukarıya çıkarımlar var. Bunlarla nasıl baş edeceğimizle ilgili bir cevabınız var mı?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, şimdi Sayın Emecan'a söz vereceğim, daha sonra Sayın Sancaklı'ya, Sayın Sancaklı'dan sonra Sayın Arı'ya, Sayın Girgin'e, sonra Sayın Çelebi'ye söz vereceğim.

Sayın Ersoy, biraz daha bekleteceğim sizi.

Sayın Emecan, buyurun lütfen.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli bürokratlar, değerli arkadaşlar, basınımızın değerli emekçileri; öncelikle herkesi selamlıyorum. Bütçenizin hayırlı olmasını diliyorum.

Sayın Bakanım, Türk Silahlı Kuvvetleri, tabii bizlerin her zaman güçlü olarak görmek istediğimiz kurumlarımızdan bir tanesi. Dışarıdan gelecek olan, gelen -terör dâhil- her türlü tehdide karşı önemli bir görev üstlenmiş Türk Silahlı Kuvvetlerimizi güçlendirmek de aslında hepimizin, iktidarıyla muhalefetiyle ortak sorumluluğumuzdur. Tabii, bu noktada, iktidarın da “Yurtta sulh, cihanda sulh” ilkemizi her zaman öncelikli politikası olarak, ilkesi olarak belirlemesi gerekmektedir.

Sizin de konuşmanızda belirttiğiniz gibi, dışa bağımlılığımızın azaltılması için Türk Silahlı Kuvvetlerinin muharip yapısı, insan gücü, teknolojisi ve organizasyonu açısından daha da güçlendirilerek caydırıcılığının artırılması gerekmektedir.

Komşularımızla barışçıl politikalar geliştirmek, askerî harcamalardaki gereksiz birçok harcama kaleminin de azalmasına sebep olacaktır, bunun altını çizmek istiyorum. Buradan elde edeceğimiz tasarruflar da tabii bizim millî savunma alanında gerekli yatırımları çok daha rahat yapabilmemizi sağlayacaktır. Buraya kadar herhâlde anlaşıyoruz ancak Suriye savaşında “Yurtta barış, dünyada barış” ilkesi unutulur iktidarınız tarafından, maalesef, Emevi Camisi'nde yirmi dört saat içerisinde namaz kılma hayalleri kurulduğu için, işte biraz önce çizdiğim çerçevede tamamen yıkılmış ve bozulmuş oldu. Kendimizi bir anda bir savaşın içerisinde bulduk. O zaman bu siyasi yanlış kararlar alınmasaydı, hayaller kurulmasaydı, farklı bir mücadeleyle belki komşumuzla birlikte hareket edecektik ve Türk Silahlı Kuvvetleri de bu kadar fazla harekât yapmak zorunda kalmayacaktı. Kaldı ki Türk Silahlı Kuvvetlerimizin bu arada bu harekâtlardan kendi adına elinden gelen mücadeleyi verdiğini ve kendi adına başarılı çıktığının da altını çizmek istiyorum.

Ancak, son Barış Pınarı Harekâtı, bizim, Amerika Birleşik Devletleri ile Rusya arasına sıkışmamıza da neden oldu. Ben bunu Dışişleri Bakanlığı bütçesinde de ifade ettim. Politik olarak sıkışmış durumdayız. Tabii, bu politik olarak sıkışmış olmamız yani işin siyasi kararlar kısmını bırakırsak ben burada şunun altını da çizmek istiyorum: Türk Silahlı Kuvvetlerimize emeklerinden dolayı çok teşekkür etmek istiyorum ve tüm şehitlerimize de Allah'tan rahmet diliyorum. Askerlerimizi, Silahlı Kuvvetlerimizi burada konuştuğumuz bazı şeyler ve eleştirilerin de dışında tuttuğumu belirtmek istiyorum. Bizim için değerlidir, önemlidir, hiçbir zaman yıpranmasını da istemeyiz.

Ancak şu anda içinde bulunduğumuz durumdan gerçekten çıkışımız çok da kolay olmayacak. Bundan sonraki alınacak olan politik kararların çok daha temkinli olması gerekiyor. Şu anda hava savunma sanayisine yapacağımız yatırımların da önümüzdeki süreçte çok daha önemli olduğu ortada görünüyor ve biz S-400, F-35 krizinin ortasındayız. Bunun nasıl çözüleceğini bir türlü bilemiyoruz. Diğer bakanlık görüşmelerinde de gündeme getirdik, siyasi sıkıntılarımız var. Cumhurbaşkanı'nın mal varlığıyla tehdidi, Rusya ile Amerika'nın bizimle yürütmüş olduğu politika, son Barış Pınarı Harekâtı'nda işte “Harekâta ara mı verildi, ne oldu?” bunların tartışılması, aslında bizi hem dış politikada hem de Silahlı Kuvvetlerimiz nezdinde yıpratın tartışmalar. Bu tartışmaların da aslında bize zarar verdiğini

görmek gerekiyor. Burada bundan sonraki tartışmalar, sizin atacağınız adımlar ve hamlelerle tabii ki gelişecek. Umarım bu krizin içinden kolay bir şekilde çıkarız ama şunun da altını çizeyim: Madem alıyoruz S-400'leri, hakikaten de ambalajların içinde kalmaması gerekiyor, kullanmamız gerekiyor.

Buradan diğer arkadaşlarımın da değindiği bir konuya değinmek istiyorum. Bizim için gerçekten millî bir mesele, önemli Tank Palet Fabrikası. Ülkemizde tank üreten, F-16 camlarını yapabilen, optik cihazlar üreten tek fabrika, çok önemli ve bir özelleştirme kararı alınarak Katar ortaklığı bir hülle yoluyla BMC firmasına şu anda kiralanıyor.

Şimdi ben şunu sormak istiyorum size: 2020 yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı'na baktığımız zaman savunma sanayisi yerlilik oranı 2018'de yüzde 61, 2019 yüzde 67, 2020 yüzde 69 olarak hedeflenmiş, belirtilmiş. Böyle bir hedef var ve bununla övünüyor. Böyle bir hedef varken ve övünüldükçe değeri 20 milyar doları bulan bir fabrika, 50 milyon dolarlık bir yatırım bahane edilerek neden Katarlılara veriliyor, bir yabancı şirkete? Yani hangi ülke bunu yapar Sayın Bakan? Kendisi için stratejik öneme sahip bir savunma sanayisindeki bir fabrikasını başka ülkeye nasıl teslim eder?

Bir şeyin daha altını çizmek istiyorum. Aynı zamanda Katar, Doğu Akdeniz'de de bizim çıkarlarımıza aykırı petrol ve doğal gaz araması anlaşmalarının içinde, bu da bir çelişki değil midir?

Benim bir önerim olacak size bu noktada: Sebep sadece 50 milyon dolarlık bir yatırımı bizim yapamıyor olmamız ise –ki ben buna inanmıyorum aslında ama bu söylendiği için- bugünkü kurla Millî Savunma Bakanlığının 2020 yılı bütçesinin binde 5'i civarına tekabül ediyor, biz bu bütçeyi verelim size Komisyonda, -daha önce de ifade ettim size- artıralım bütçenizi ve bu fabrikayı lütfen siz yapın. Bakın, bu fabrikayı vermeyelim. Bizim için stratejik önemde, millî bir değerimiz ve bu fabrikanın bizim tarafımızdan, kendi ulusumuz tarafından işletilmesi gerekiyor. Bunun da altını çizmek istiyorum.

Şimdi, bir başka konuya değineceğim. Sayın Bakan, başka arkadaşlarımız da değindi tabii bu konuya. Türk Silahlı Kuvvetlerinde çalışan er, erbaşlarımızla ilgili konular. Bunu soru olarak soruyorum size: Türk Silahlı Kuvvetlerinde bir er şehit olduğunda ailesine 5.600 TL, sözleşmeli er şehit olduğunda ise 4.200 lira verildiğiyle ilgili bir açıklamanız olacak mı? Yani bu adil bir şey değil. Adil bir uygulama değil şehitler arasında böyle bir ayırım yapmak. Bu konuda bir açıklama rica edeceğim sizden.

Yine, uzman erbaşların özlük haklarının yetersizliğiyle ilgili, görevde yükselme, orduvelelerinden yararlanma gibi, bir de terörle mücadele bölgesine gönderilirken aldıkları eğitimin yeterli olup olmadığıyla ilgili talepleri var. Bu konuda da bizi aydınlatırsanız... Çok kısa bir eğitim alarak, aldırılarak o bölgelere gönderildikleri doğru mudur?

Yine, subayların, astsubayların emeklilikleriyle ilgili bir konu. 2019 başında sanırım bununla ilgili bir çalışma yaptığınızı açıklamıştınız, böyle bir açıklamanız vardı emekliliklerinin düzeltilmesiyle ilgili bir çalışma. Çünkü subayların emeklilerinde çalışırken aldıkları maaşın yüzde 85'i oranında emekli maaşı, astsubayların yüzde 45'i oranında bir emekli maaşı aldıkları. Bu konuda bir çalışmanız, sonuca ulaşan bir çalışma var mı? Ne düşünüyorsunuz? Onu da sormak istiyorum.

Son olarak bütçeyle ilgili bir iki şeye ben de değineceğim. Tabii, Sayın Bekaroğlu'nun dediği gibi özel bir alan millî savunma alanı fakat bütçeye baktığımız zaman, diğer bakanlıkların bütçelerinden de farklı olarak 2018 bütçesinde 40 milyar 402 milyon 239 bin TL bütçe başlangıç ödeneği varken, genelde birçok bakanlıkta bu aşılırken sizde yüzde 1,9 oranında bu ödeneğin altında kalmış bu harcama. 2019 henüz bitmedi ama toplam bütçe harcamaları başlangıç ödeneklerinin yüzde 62,6'sı olarak gerçekleşmiş. 2019'a göre 2020 yılı bütçesinin de genel toplamda yüzde 15,9 artış teklif edilmiş.

2018 yılı bütçesinin detaylarına baktığım zaman, geçen yıldan, 2017'den de yaklaşık bir 10 milyar TL'nin artarak yeni bütçeye eklendiğini, burada da aynı şeyi gördüğümüzü... Yani bu bütçeyi siz ne şekilde gerçekten harcıyorsunuz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

(Oturum Başkanlığına Başkan Vekili İsmail Faruk Aksu geçti)

BAŞKAN – Tamamlayınız lütfen.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Başlangıç ödeneğinin altında kalmasının harcamalarınızın nedeni nedir? Bu kadar çok yatırım yapılıyor iken bu alanda, bu konuda da bizi aydınlatırsanız sevinirim.

Bütçenizin hayırlı olmasını diliyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Emecan.

Sayın Sancaklı, buyurun lütfen.

SAFFET SANCAKLI (Kocaeli) - Sayın Başkanım, Sayın Bakanım, Değerli milletvekili arkadaşlarım, kıymetli bürokrat arkadaşlar, Türk Silahlı Kuvvetlerinin şerefli, onurlu komutanları; öncelikle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Türk ordusu, milattan önce 209 yılından bu tarafa adaleti yeryüzüne hâkim kılma adına misyon üstlenmiş, o tarihten bugüne kadar zalimlerin karşısında mazlumun yanında yer almıştır. Öyle ki bu inanç şairlere ilham kaynağı olmuştur.

Yahya Kemal'in,

“Şu kopan fırtına Türk ordusudur yâ Rabbi.

Senin uğrunda ölen ordu, budur yâ Rabbi.

Tâ ki yükselsin ezanlarla müeyyed nâmın,

Galib et, çünkü bu son ordusudur İslâm'ın.”

şirinde bu durum tam manasıyla anlamını bulmuştur.

Yine, Nuri Paşa komutasındaki Türk ordusunun kardeş ülke Azerbaycan'ı Ermeni ve Rus zulmünden kurtarmak için yaptığı fedakârlığa atfen bestelenen “Çırpınırdın Karadeniz Bakıp Türk'ün Bayrağına” şiiri ve türküsü, yine, Türk askerinin sözünü ettiğimiz misyonunun sonucu dillerden dökülmüştür.

Burada sizlere yaşanmış bir olayı anlatmak istiyorum. Millî Savunma Üniversitemizin Sayın Dekanı Prof. Dr. Tufan Gündüz Hoca bir televizyon programında çok güzel bir şekilde anlatmıştı bu olayı. Bahsettiğimiz konuların popülist bir yaklaşım olmadığını belirtmesi açısından önemli olduğu için anlatmak istiyorum;

Bosna'da görev yapan Türk askerleri köylerde yardıma muhtaç aileleri tespit edip Türkiye'den yardım sağlayarak ihtiyaç sahibi Bosnalıların evlerine erzak dağıtmaktadırlar. Köyün birinde ihtiyaç sahiplerine yardım dağıtılırken yetkili kişi askerlerimize listeye yazmayı unuttukları bir teyzeden bahseder, evinin de tepelik bir alanda olduğunu söyleyip “Yardım edebilir miyiz?” diye sorar. Askerlerimiz “Elbette” deyip yardım kolilerini omuzlanır, diz boyu karda teyzenin evine doğru yürüyüşe geçerler ve varırlar. Kapıyı çalarlar, yaşlı teyze kapıyı açar açmaz ilk sözü “Türk müsünüz?” diye sorar. Bizimkiler “Türk'üz” deyince yaşlı teyzenin cevabı “Geleceğinizi biliyordum.” olur.

Evet, değerli arkadaşlar, Türk Bayrağı'nın gölgesi o kadar kuvvetli ve kapsayıcı ki bizim geleceğimizi bekleyen milyonlar var. Bir gün geleceğimizi biliyorlar. Mazlumların gözü kulağı bizde. Fırat Kalkanı, Zeytin Dalı ve Barış Pınarı Harekâtları sırasında da bu hikâyenin farklı versiyonlarını gördük. Bu sebeple Türk askeri her zaman "beklenendir" ve elbet gelecektir! Bizim sancağımızın gölgesi çok büyüktür ve hâlâ insanları serinletmektedir.

Sayın Bakanım, değerli milletvekilleri; tarihi nice şanlı zaferlerle dolu Türk devleti, Tuna'yı yitirince Avrupa'dan çekildi, Nil'i yitirince de Afrika'dan çekildi. Ama bugün Dicle'den, Fırat'tan çekilmeyip Fırat'ın, Dicle'nin kuzularını çakallara yedirmeyeceğimizi bir kez daha göstermiştir.

Emperyalist devletlerin küresel projeleri mesafe tanımayan sömürü anlayışı üzerine kuruludur. Bugün Orta Doğu'da akan kanın en büyük sorumluları orali olmayanlardır. Dünyanın bir ucundan gelip daha yakın tarihte sınırlarımız içerisinde yer alan, Misakımillî sınırlarımızın içindeki gönül coğrafyamızın parçası, burnumuzun dibindeki, şanlı askerimizin terörist temizliğine karşı çıkanları iyi niyetli görmek de mümkün değildir.

Bu konuyla ilgili, Türk askerinin terörle mücadelesini başka bir devletle savaşıyor algısı yaratmaya çalışanların ısrarla "savaş" tabirini kullanmalarını da şiddetle kınıyorum. Türk askeri, bölgedeki emperyalizmin taşeronlarını temizlemekte, patronlarına da gönül coğrafyamızda oldubittiye izin yok demektedir. Misakımillî sınırlarımızı hatırlatıp bize rağmen plan yapamazsınız demektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Sancaklı, tamamlayalım lütfen.

SAFFET SANCAKLI (Kocaeli) - Buna ısrarla "savaş" diyenlere şunu söylemek istiyorum: Evet, savaş var. O savaş da binlerce yıldır bitmeyen Alparslan ile Romen Diyojen'in, Fatih'in Konstantinopolis'i İstanbul yapmasının, yedi düvele karşı "Geldikleri gibi giderler." diyen Atatürk'ün savaşıdır. Yani hilal ile haç savaşıdır. Ve bu savaş bitmemiş, farklı şekillerde devam etmektedir.

Daha yakın tarihte maruz kaldığımız 15 Temmuz darbe girişiminde asker kılığına girmiş teröristler kimlerin kuklasıydı? Emirleri nereden alıyorlardı? Milletın tankını, silahını yine millete çevirmiş ve hiç çekinmeden ateş etme cüretini nereden almışlardı? 12 Eylül darbesini gerçekleştirenlere "bizim çocuklar" diyen kimlerdi? Bu açıdan bakıldığında, binlerce yıllık Türk düşmanlığı savaşının bitmediği görülecektir.

15 Temmuz demişken, burada bir konunun altını çizmek isterim: O kara ve kanlı gecenin aydınlığa kavuşmasında en önemli ve birinci faktör, asker ocağını Peygamber ocağı bilip giydiği üniformanın ne anlama geldiğinin idrakindeki darbe karşıtı Türk Silahlı Kuvvetleri mensuplarımızın kritik müdahaleleridir. Onların kritik müdahaleleri ve sonrasında milletimizin azim ve kararlılığı karanlık ve kanlı geceyi aydınlığa çıkarmıştır.

Son yıllarda savunma sanayimizdeki "yerli ve millî" anlayışı tebrik ve takdir etmemek mümkün değil. Karada, denizde ve havada yerli ve millî araçlarımız, silahlarımız özellikle terörle mücadelede etkin rol üstlenmektedir.

Şunu kabul etmemiz gerekir ki insanoğlu öncelikle güvenliğini sağlamak, daha sonra diğer hayati şartları bir araya getirmek durumundadır; ülkeler de böyledir. Birçok coğrafyada insanlık iç ve dış savaşlarla, çatışmalarla, darbelerle karşı karşıya kalmaktadır. "Üçüncü dünya savaşı" lafları ortalıkta zikredilmektedir. İnsan nüfusu gittikçe artmakta, kaynaklar tükenmekte buna bağlı sorunlar ülkeleri karşı karşıya getirmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SAFFET SANCAKLI (Kocaeli) - Tamamlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Son sözleriniz lütfen.

SAFFET SANCAKLI (Kocaeli) - Böyle bir dünya tablosu karşısında binlerce yıllık devlet geleneğine sahip Türkiye de güvenliğini önceleyerek dışa bağımlı savunma sanayisi yerine yerli ve millî akılla güçlü devletler arasında yerini almalıdır; dileğimiz ve temennimiz budur.

Bu vesileyle, sınır içi ve dışında güvenliğimiz için mücadele veren kahraman Mehmetçiklerimize başarılar diliyorum, Barış Pınarı Harekâtı'nda üstün başarı gösteren şerefli Türk ordusunu tebrik ediyor, bir kez daha kendileriyle gurur duyduğumuzu belirtmek istiyorum.

2020 yılı bütçesi de hayırlı uğurlu olsun.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Sancaklı.

Sayın Arı, buyurun.

CAVİT ARI (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarımı, Sayın Bakan, bakan yardımcıları, değerli komutanlar, bürokratlar, basın mensupları; hepinizi saygıyla, sevgiyle selamlıyorum.

Hepimizin bildiği gibi, Türkiye'miz çok önemli bir coğrafya üzerinde ve stratejik konuma haiz ve yıllardır Türkiye olarak önemli müdahalelere hep açık olarak bulunmuş bir ülkede bulunmaktayız.

O nedenle de esasen ordu olarak, savunma olarak güçlü olmamız tabii ki beklenen bir sonuçtur ancak bu coğrafyada yurttaşlarımızın adalet, güvenlik, huzur ve refahını gözetken bir dış politikanın da izlenmesi en esaslı temel öğelerden birisi olmalı. Uluslararası hukuka saygılı ve değerlere dayalı bir dış politika, tarihi birikim, coğrafi konum ve kültürel çeşitliliğin zenginliğiyle donanmış, çoğulculuğa dayalı bir dış politika, tüm dünyayla bütünleşen, bölgesel ve küresel iş birliğini güçlendiren katılımcı bir dış politika izlemek durumundayız. Türkiye, dünyada ve bölgesinde millî gücü ve etkinliği, barış ve istikrarın güvencesi olan dostluğu ve iş birliğiyle aranan bir ülke konumunda olmalı. “Yurtta sulh, cihanda sulh” ilkemiz de esasen bunun bir gereğidir.

Sayın Bakan, yani bizler, hepimiz ülkemizin savunmasının güçlü olması gerektiğini savunuyoruz; bu konuda bir görüş ayrılığı içerisinde kesinlikle değiliz. O anlamda da ordumuzun şanlı tarihiyle her zaman gurur duyduk ve duymaya da devam ediyoruz. Bu nedenle, yapılabilecek olan siyasi eleştiriler çoğunlukla siyasi karar ve tercihlere ilişkindir. Ordunun kurumsal yapısıyla esasen ilgili değildir çünkü ordumuz, siyasetin gereğini yerine getirir ve son dönemlerde de siyasetçilerin almış olduğu kararlarla hareket etmiş ve buna göre de işlemler yapmıştır.

Sayın Bakanım, ben diğer hususlara geçmeden önce birkaç hususu sormak istiyorum, öğrenmek istiyorum. Öncelikle, geçen yıl Plan ve Bütçe görüşmelerine başlamadan önce, ekim ayının son günlerinde 2 askerimiz nöbette maalesef donarak ölmüştü hatırlarsanız. Bununla ilgili ne gibi bir idari işlem yaptınız ve bunun sonucu ne oldu? Bu niye önemli? Yani biz “Bu kadar güçlü bir ordunuz.” derken, 2 askerimizin donarak ölmesinin mutlaka sorumlularının olması gerekir. Bunun ordunun o askerlere bakıp onun sağlığına uygun kıyafet alamayacağından kaynaklanmış bir durum olmadığını hepimiz biliyoruz, bir sevk ve idare sorunu olduğunu düşünmekteyim. Bu anlamda da bu konuyla ilgili ne gibi işlemler yapıldığını da takipçisi olmak adına sormak istiyorum.

Yapmış olduğunuz açıklamada Sayın Bakanım, özellikle Suriye ve Suriyelilerle ilgili yaptığımız açıklamada, Fırat Kalkanı Harekâtı ki 24 Ağustos 2016 tarihinde başlamıştı, yine Zeytin Dalı Harekâtı 20 Ocak 2018 ve bittiği açıklanan tarih, Sayın Bakanım, çok manidar. Yani 18 Mart 2018'te “Afrin

ilçe merkezi kontrol altına alınmıştır.” diye bir açıklamada bulundunuz hâlbuki 18 Mart sonrasında da orada yine askerimizin operasyonda bulunduğunu biliyoruz. Bu 18 Mart 2018 tarihinde “Afrin ilçe merkezi kontrol altına alınmıştır.” açıklamanızın başka bir anlamı var mı? Çünkü o gün şanlı tarihimiz açısından en önemli günlerden biriydi. Acaba, o anlamda farklı bir tarih yaratılma çabası mıydı bu sizin açıklamanız?

Yine, Barış Pınarı Harekâtı 9 Ekim 2019 tarihinde başladı. Öncelikle şunu söyleyelim, bu yapılan harekâta tüm ordumuza ve askerimize başarılar diliyorum ve hiçbirine en küçük bir şekilde zarar gelmeden askerimizin geri dönmesini bekliyoruz ancak Sayın Bakan, gerek sizin açıklamanız gerek bu operasyonlar başlarken Sayın Cumhurbaşkanının açıklamaları bu operasyonların, harekâtın temel hedefinin, temel amacının “Özellikle burada bir barış koridoru tesis ederek Suriyeli kardeşlerimizin kendi evlerine, topraklarına güvenli, gönüllü ve saygın bir biçimde dönüşlerini gerçekleştirmeyi amaçladık.” şeklindeydi ki sunumunuzda geçen cümleyi okuyorum.

Evet, gerçekten Suriyeli konusu çok önemli çünkü Türkiye’de yaşayan 4 milyona yakın Suriyeli var ve her geçen gün de nüfus artmakta ve hatta bunun içerisinde Türk vatandaşlığına alınan ve şu an 100 bine kadar yaklaşmış olan Suriyeli konusu var. Şimdi, ileride bir iç güvenlik sorunu da olabilecek ama bunun ötesinde, hep söylüyoruz bu işin ekonomik boyutu var -ki bu zamana kadar 40 milyar dolar harcandığı söylenmekte- efendim, eğitim boyutu var, sosyoekonomik, kültürel, ahlaki boyutu var yani birçok yönü olan bir konu bu, komple bir konu; dolayısıyla Suriyeli konusunun bu anlamda her harekâtın başlangıcına bir gerekçe yaratılmış olması demek ki önemli.

Şimdi bu açıklamalar sizin de sunumunuzda olmakla beraber Sayın Cumhurbaşkanı bu konuda herhâlde görüş değiştirdi yani iki gün önceki açıklamasında “Biz mültecilere 40 milyar doları aşan destek verdik. Dünyada az gelişmiş ülkelere veya mültecilere en büyük desteği veren ülke Türkiye’dir.” diye devam ediyor ve “Sonuç itibarıyla biz, varil bombalarıyla inleyen yerden kaçan bu insanları asla ve kata teslim etmeyiz.” yani “göndermeyiz” demeye çalışıyor. Yani burada hangisi geçerli? Yani bu kadar harekâta temel dayanak yaptığımız Suriyelilerin gönderilmesi gerekçesi olarak sayılan ve 3 harekâta da temel dayanak teşkil eden Suriyelilerin gönderilmesi meselesi var mı yok mu? Yani şimdi, bu hususları bir kere net ortaya koymak lazım. Yani bugün kalktığımızda ya şöyle olmalı, yarın böyle olmalı gibi bir değerlendirme maalesef ki kafa karışıklığına yol açmakta.

Bunun yanı sıra, sınır fiziki güvenlik sistemiyle alakalı açıklamalarda bulundunuz Sayın Bakanım, ben bu konuları önemseyen birisiyim çünkü sınır boylarında gerçekten büyük sıkıntılar yaşayarak oralarda nöbet tutan askerimiz, gençlerimiz. Dolayısıyla artık günümüz teknolojisinde daha uygun koşullarda ve teknolojik imkânlardan yararlanılarak sınır güvenliğinin korunması, sağlanması öncelik olmalı. Bu anlamda da yapılan çalışmalar yerinde çalışmalar olabilir ama öncelikle Suriye sınırının ele alınmasının ne kadar doğru olduğu da belki tartışılabilir çünkü daha zorlu sınır koşulları olan yerlerin öncelenmesi ele alınabilirdi. Çünkü Suriye sınırının çoğunlukla düz alandan ibaret olduğunu hepimiz biliyoruz ama buna rağmen yine de teknolojik imkânlarla sınır güvenliğinin sağlanması çok önemli.

Ancak bilinen, daha doğrusu, ifade edilen bir husus var, onu da yine paylaşmak istiyorum. 1991 yılı Türkiye’de sayısal anlamda terör olaylarının en yüksek olduğu dönemdir çünkü kontrolsüz bir şekilde ülkeye peşmergeler girmişti. Son dönemlerde de yine terör olaylarının çok yüksek olduğunu biliyoruz ve askerimiz bu anlamda da ciddi mücadeleler verdi ve sonuçta sınır boyunda Mehmetçik’imiz nöbet tutarken kapılardan kontrolsüz giren onlarca, yüzlerce, binlerce yabancı bu terör olaylarına etki yaptığını siz de düşünüyor musunuz?

Sayın Bakan, şunu ifade edeyim: Bu mayınlı sahaların temizlenmesiyle ilgili konuyu geçen yıl da gündeme getirmiştiniz ve geçen yıl 50 milyon 649 bin 734 metrekarelik bir sınır sahasının mayınlı sahadan temizlendiğini ifade etmiştiniz. Bu yıl rakamın aşağıya düştüğünü görüyoruz. Şu açıdan önemlidir: Buralar uzun yıllardır kullanılmayan arazilerdir ve özellikle de tarıma kazandırılması gerektiğini düşündüğümüz alanlardır. Gerçekten yıllardır kullanılmamış olan bu alanların tarıma kavuşturulması özellikle önemli. Neredeyse ülkemiz saman ithal eden bir hâle geldi bu dönemde. Bu açıdan büyük önem taşımaktadır diyorum.

Yine, tabii, en çok gündem taşıyan konulardan birisi Tank Palet Fabrikasıyla ilgili bir konu. Bütün konuşmacı arkadaşlarımızın bu konudaki görüşlerine ben de aynen iştirak ediyorum yani burası bizim için öncelikle millî ama bana göre manevî de bir değeri olduğunu ifade ediyorum yani bizim en önemli fabrikamızı bir anlamda “özelleştirme” adıyla yabancıya devrediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

CAVİT ARI (Antalya) – Bitiriyorum Başkan.

Örneğin, ALTAY Millî Tank Projesi kapsamında üretilecek olan 250 adet tankın paletleri bu anlamda nereden temin edilecek ve ALTAY tankının paletleri hâlihazırda tanklarımız için palet üretimi gerçekleştiren bu fabrikadan mı alınacak ve sonuç itibarıyla da alınacaksa Katarlılara bir para ödeyecek miyiz? Bunlar önemli konular bana göre.

İfade etmek istediğim son husus şu Sayın Bakanım: Bir 15 Temmuz vakası yaşandı bu ülkede yani hepimizin rahatsız olduğu ve bundan ülke olarak büyük zararlar gördüğümüz bir olaydı bu süreç ancak bu olay sadece 15 Temmuz günü olan bir olay değil, yıllara dayalı bir görmezliğin sonucuydu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Arı, tamamlayalım lütfen.

CAVİT ARI (Antalya) – Tamamlıyorum.

Yani bir tarikata, cemaate mensup bu kadar kişilerin orduya ve hatta sizin en yakınınıza kadar sızmasına göz yumuldu, müsaade edildi ve bunun sonrasında da böyle üzücü bir olay meydana geldi ülkemizde. Hiçbirimiz bu olayı kabul etmiyoruz ve sonuç itibarıyla da ülkemize ciddi zararı olan bir konudur. Bir kere, öyle kabul ediyoruz bu konuyu. Ancak yeni süreçte yani bu ve bugünden sonraki süreçte ordumuzun yapılanma sürecinin tarafsız, siyasetin kesinlikle etkisinde kalmayan bir şekilde, hele hele böyle yapıların etkisinde kalmayan bir şekilde, Gazi Mustafa Kemal Atatürk’e yakışır bir ordu hâlinde devam etmesi gerektiğini ifade ediyorum ve hepinize teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben de teşekkür ediyorum.

Sayın Girgin, buyurun.

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Bakan, Değerli Komisyon üyeleri, sevgili bürokratlar, basın emekçileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakan, özelleştirmeler ülkemizde cumhuriyet ekonomisinin kalbine saplanan bir hançer hâline gelmiştir. Hep küçümsediğiniz, siyasi iktidarın hep küçümsediği cumhuriyet ekonomisinin bütün birikimi yağma edilmiştir ve bu yağma da halka “ekonomik büyüme” olarak sunulmaktadır. İktidarınız boyunca 60 milyar dolarlık özelleştirme gerçekleştirdiniz. İddia edildiği gibi, ne sermaye tabana yayıldı ne ekonomimiz gelişip çeşitlendi ne de yeni yatırımlar yapıldı istihdam sağlandı. Peki,

ne yapıldı? Özellikle iktidara yakın üç beş sermaye grubu hiçbir külfet altına girmeden, hiçbir yeni teknoloji geliştirmeden, hiçbir istihdam sağlamadan zengin oldu. Bütün bunlar olurken kamunun borcu içte ve dışta arttı, gelecek kuşaklar bugünden borçlandırıldı, vatandaşsullaştırıldı.

Sayın Bakan, asker kökenli bir Bakan olmanız nedeniyle millî savunma sanayisinin önemini size anlatacak değiliz. Bir ülkenin kendi savunma sanayisini öz kaynaklarıyla, kendi teknolojisile gerçekleştirmesi ordumuzun savunma yetkinliği açısından tartışmasız önemlidir. Bu konuda atılacak her olumlu adımı neden desteklemeyelim.

Peki, siz bütün üretim sürecini kendi yerli kaynaklarımızla gerçekleştirdiğimiz Tank Palet Fabrikasının özel bir sermaye grubuna hem de Katar ortaklığıyla devredilmesinin karşısında niye durmadınız Sayın Bakan?

Peki, Tank Palet Fabrikası neden önemli? Kısaca ona da âcizane değinmek isterim. 1974 Kıbrıs Barış Harekâtı'nda Beşparmak Dağlarında ordumuz, tank paletleriyle ilgili sorun yaşayınca halkımız el ele vererek Tank Palet Fabrikasını kurmuştur. Nasıl mı el ele vermiştir? Hayırsever bir yurttaşımız tarafından tank palet fabrikası kurulması amacıyla arazisi Türk Silahlı Kuvvetlerine bağışlanmıştır. Sakarya halkından da maddî destek toplanmıştır. Sonrasında, Türk Silahlı Kuvvetleri, bu fabrikayı büyütmüş, ordumuz için gerekli tank üretiminin can damarı hâline gelmiştir. Bu kurum 1975 yılında Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk, Başbakan Süleyman Demirel iken Millî Savunma Bakanlığı tarafından kurulan Türkiye'nin önemli bir askerî fabrikasıdır ve bu açıdan manevî bir öneme de sahiptir.

Bugün Tank Paletin peşkeş çekildiği sermaye gruplarına yakın bir medya grubu "Atıl durumdaki fabrika ayağa kaldırılıyor." iddiasıyla bu özelleştirme üzerinden bir algı operasyonu yapmaya çalışsa da kuruluş tarihi 1975'ten bugüne kadar Tank Palet Fabrikası, Türk Silahlı Kuvvetlerimizin zırhlı ve paletli araçlarının üretim, bakım, onarım ve modernizasyonu için en stratejik tesistir. Bu iş yerinin çalışanları da yine Türk Silahlı Kuvvetlerinin gücünü ayakta tutan kişilerdir.

Tank Palet bu zamana kadar Türk Silahlı Kuvvetlerine maliyetine üretim yapan bir kamu değeriydi. Yaptığımız yeni özelleştirmeyle Tank Palet artık BMC ve Katar ortaklığına devredilmiştir. Türk Silahlı Kuvvetlerine sattığı ürün başına yüzde 15 kâr eden yabancı ortaklı özel bir işletmeye dönüşmüştür Tank Palet. Türk Silahlı Kuvvetlerinin bütçesi, bu halkın bütçesidir. Burada BMC ve Katar'a verilen yüzde 15'lik fazla, halkımızın cebinden çıkmaktadır.

Türk Silahlı Kuvvetleri, aynı ürünleri yüzde 15 fazla bütçeyle alıyor; anlayabilen var mıdır? Ek bir teknoloji mi geliştirilmiş, kapsam mı büyütülmüş, istihdam mı artırılmış, maliyet mi düşürülmüş? Hayır. Ne yapılmış? Cumhuriyetin bir kamu değerine daha yazık edilmiş.

Bir söylenti de Sayın Bakan, bu fabrikada ALTAY tankı seri üretimi yapılacak biçimindeydi. Şimdi, aldığımız duyumlara göre motor ve güç grubu sorunu çözülemediği için imalat başlama süresi kırk dört ay ertelenmiş. Soruyorum sizlere: Hazır fabrikayı devralıp üzerine yüzde 15 kârını koyup, hazır alıcısı Türk Silahlı Kuvvetleri olan ve ona ürün satan bu yabancı ortaklı özel sermaye grubu neden yeni tank üretsün ki? Ayrıca nasıl üretecek? Bu konuda nasıl bir yeterliliği, nasıl bir geçmişi, nasıl bir teknoloji yatırımı var bu sermaye grubunun? Bu belli değil. Peki, neyi var? Sermaye grubunun yerli ortağının Sayın Erdoğan'a aşkı var. Hangi aşta bu kadar kâr var Sayın Bakan?

Size bir örnek vereyim: Fırtına 1 obüsleri yurtdışından alınmaya kalkıldığında 9,5 milyon dolar ödeme yaparken, bunu kendimiz Tank Palette ürettiğimizde maliyetini 4,2 milyon dolara kadar düşürüyoruz. Duyumlarımıza göre, 140 adet Fırtına 2 projesi onaylandı. Şimdi, karşımızdaki yabancı

ortaklı bu özel işletme bu projeye ne kadar fiyat biçecek? Dışarıdan aldığımız ürün ile kendi yaptığımız ürün arasında yarı yarıya fark var. Şimdi bu ürünü Katar burada BMC'yle üretince bize kaç satacak bilen var mı?

Bilinmeyenler bununla sınırlı da değil. Daha temelde, bu özelleştirmeyi gerçekleştiren kararname, Sayın Genel Başkanımız Kemal Kılıçdaroğlu'nun ısrarlı çağrılarına rağmen hâlâ herkesten gizleniyor. Fabrika 19 Aralık 2018 tarihinde 481 no.lu Kararname'yle özelleştirme kapsamına alındı. Hepimizden gizlenen başka bir kararnameyle de, 21 Ağustos 2019'da ASFAT AŞ'ye işletme devri yapıldı. Devir işlemine ilişkin Cumhurbaşkanlığı bir kararname çıkardı ancak bu kararname Resmî Gazete'de yayımlanmadı. O kararname neden gizli tutuluyor? Ömer Çelik "Kararnameler kamuoyuna açıklanır ama buradaki Cumhurbaşkanı kararıdır, kararname değildir. Cumhurbaşkanının her kararı kamuoyuna açıklanmak zorunda değildir." dedi. Ülke savunma sanayisiyle ilgili bu kadar hayati bir kararın kamuoyu ve muhalefetten gizlenmesinin nedeni nedir, ısrarla soruyorum?

Fabrika BMC-Katar ortaklığına kaç devredildi? Tutar neden açıklanmıyor? Taraflar arasında imzalanan bir protokol var, protokolda ne yazdığı neden gizli tutuluyor? Fabrikanın devrine ilişkin neden herhangi bir ihale yapılmadı? Fabrikanın işletme hakkının devredilmesine neden gerek duyuldu? Aldığımız duyumlara göre, 1105 sayılı gizlenen Kararname'nin 6'ncı maddesinde tüm işçiler, özlük haklarının korunması kaydıyla ASFAT AŞ'ye devredilmiştir. 7'nci maddede de ASFAT AŞ tarafından fabrikanın üçüncü kişilere devrinin yapılmasına karar verilerek tahmini değeri 20 milyar dolar olan fabrikaya devir bedeli olarak sadece, 25 yılda 50 milyon dolar yatırım yapılması şartı getirilmiştir. Dikkatinizi çekiyorum aylık 166 bin dolar. Bugüne geldiğimizde arazi devletin, makineleri devletin, işçi devletin, tek müşterisi devlet olan Tank Palet Fabrikasının kârı neden BMC'ye verilmiştir Sayın Bakan?

Bütçenizin hayırlı olmasını diliyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Girgin.

Sayın Çelebi...

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Kıymetli hazırım hepinizi saygıyla selamlıyorum. Bağrından çıktığım Türk ordusunun değerli komuta heyetini ayrıca saygıyla selamlamak istiyorum.

Mevzubahis vatansa gerisi teferruatır. Bizim temel anlayışımızdır. Vatan dediğimizde de bunu üç kavramla ben ele alıyorum. Birincisi: Ana vatan Türkiye. İkincisi: Yavru vatan Kıbrıs. Üç: Mavi vatan denizlerimiz. Vatan konseptini aslında bu şekilde de dillendirmek vatandaşın gözünde de dahi iyi bir algı yaratabilecektir. Bu şekilde devam etmemiz gerekir.

Doğruya doğru dedik her zaman. Bu nedenle orduyla ilgili yaşanan bazı sorunları da dile getirmek isterim. Kuvvetler ve Genelkurmayın ayrı ayrı Millî Savunma Bakanlığına bağlanmış olması bence Genelkurmay Başkanının komutanlık vasfını kaldırmış bir durum yaratmaktadır. Şu an sizin eski bir Genelkurmay Başkanı olarak burada bulunuyor olmanız, bu sorunu çözüyor fakat ileride başka bir sivil Millî Savunma Bakanlığına gelirse başka bir sorun yaratabilecektir. Bu bence düzeltilmelidir çünkü birlik ve bütünlüğü de zafiyete uğratmaktadır. Ona birazdan geleceğiz, bir eylem değil o, bilgi amaçlı merak etmeyin.

Askerî mahkemeler, disiplin mahkemeleri kaldırılmıştır. Oysa askerî mahkemeler korunmalı, Askerî Yargıtay Yargıtayın, Askerî Yüksek İdare Mahkemesi de Danıştayın içerisinde birer daireye dönüştürülmeliydi.

Askeri hastanelerin Sağlık Bakanlığına devri yanlış olmuştur. Bazı hastaneler Sağlık Bakanlığına devredilebilirdi ama önemli olanlar Şırnak, Diyarbakır, Ankara gibiler edilmeyebilirdi. Bu da askerî tahliye sistemini ve ilk yaralanma anındaki müdahaleyi olumsuz etkilemiştir, ordunun sağlık sisteminde bazı zafiyetler doğurmuştur.

Harp akademileri teşkilatı sistemi bozulmadan enstitülerle birlikte Millî Savunma Üniversitesine bağlanabilirdi. Askerî liseler içleri temizlenip açık tutulabilirdi. Bu da eğitim sisteminin yaşadığı tahribat.

Yüksek Askerî Şûra, ilgili ilgisiz sivillerle doldurularak siyasi müdahaleye açık hâle getirilmiştir. Bu çok yanlış, en canlı örneği de 2019 YAŞ Kararları olmuştur. FETÖ'yle mücadele eden komutanlar gereksiz maalesef emekli edilmişlerdir.

Öğrenci alım komisyonlarında bazı usulsüzlükler devam ediyor, mülakat komisyonlarının hâli kötü, düzeltilmesi gerekir.

Ayrıca yeni askerlik yasasıyla yüzde 70 seviyesinde olan yükümlü erbaş, er oranı yüzde 30 seviyesine düştü. Biraz zafiyet yaratıldığını görüyoruz, korucular ve uzmanlarla tamamlanmaya çalışılıyor, fark ediyoruz, dilerim bir zafiyet yaşanmaz.

YAŞ'ta özellikle FETÖ'yle mücadelede öne çıkan Cihat Yayıcı, Mehmet Yüzbaşıoğlu neden terfi edemedi? Bunu merak ediyoruz. Afrin kahramanı olarak tanıtılan Mustafa Barut ve Erdal Şener neden YAŞ kararlarıyla emekli edildi? Celalettin Bacanlı, Sırrı Yılmaz gibi generaller kumpas davalarından bildiğimiz, bunlar hepsi emekli edildi. Dolayısıyla, FETÖ, PKK/PYD mücadelesinde bence bu zafiyete düşürüyor ordumuzu.

F-35'lerle ilgili merak ettiğim husus millî harekâtlarda kullanılma durumunda bunun millî gizliliğin sağlanması mümkün olacak mı? F-35'lerle ilgili en çok merak ettiğim konu bu. Gerekirse yani ABD bir müdahale ederek harekâtı engelleyebilecek bir durumu var mı Lockheed Martin üzerinden?

S-400 faal hâle gelecek mi? Önemli konulardan bir tanesi bu. Bugün TAI'deydik, o nedenle buraya geç katıldık. Orada da sordum: "Dost düşman tanım sistemi millî olarak entegre edilecek mi?" Edileceğini söylediler ve faal hâle getirileceğini söylediler, teyidini almak isterim.

Özlük haklarına baktığımızda sözleşmeli erlerle ilgili kanun teklifimiz var. Yiğit ama gariban bir durumdalar. Onlara biraz geliştirme yapmamız lazım özlük haklarıyla ilgili. Uzman erbaşlarla ilgili sizin adınıza Sayın Bakanım, çok açıklama yapılıyor yani siz söylemiş gibi. Yani bu insanlara bir umut tacirliği yapılmasını engellememiz lazım. Bizim kanun teklifimiz zaten marttan beri bekliyor. Bir senedir bekliyor. Herkesin kadrosu vardır Silahlı Kuvvetlerde, kadrolu muvazzaf statüye geçiş olacak mı uzmanlarla ilgili? Bununla ilgili bir müjde verecek misiniz bu bütçede? Astsubaylarımıza zaten önceden söz vermiştiniz; kademe, derece ve görev tazminatı. İki konu var söz verilen. Bunlar çözülecek mi?

Diğer bir konu: İşte binbaşlarımız yani şu an çaycılık yapan binbaşımız var. Yani kötü bir meslek değil çaycılık ama yirmi-yirmi beş sene bu devlete hizmet edip de daha sonra çaycılık, benzinlikte çalışan binbaşlarımız mevcut.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Yani burada bir anomali var, burada bir terslik var.

BAŞKAN – Sayın Çelebi, lütfen, böyle bir usul yok. Onu da kapatalım lütfen, indirelim.

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Bu bilgi amaçlı.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Pazar yerine çevirdiniz.

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Ne alakası var!

BAŞKAN – Arkadaşlar, basın toplantısı yapmıyoruz burada, lütfen kapatalım.

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Niye usule aykırı olsun! Gündeme getiriyoruz burada.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Sayın Başkan, ekrana yansımıyor zaten.

SÜLEYMAN GİRĞİN (Muğla) – Ekrana yansımıyor zaten.

BAŞKAN – Konuşmanızı bitirin lütfen, süreniz doldu, bitirir misiniz lütfen.

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Ya, bilinmedik bir şeyler değil, komutan biliyor zaten, sizler bilin diye size gösteriyoruz.

BAŞKAN – Lütfen sürenizi iyi değerlendirin, buyurun, lütfen sürenizi bitirin.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Böyle bir usul yok.

BAŞKAN - Konuşmanız bittiyse teşekkür ediyorum.

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Zaten bitirdiniz.

Tamam, teşekkürler.

BAŞKAN – Peki.

Değerli milletvekilleri, birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.00

DÖRDÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 16.07****BAŞKAN: Lütfi ELVAN (Mersin)****BAŞKAN VEKİLİ: İsmail Faruk AKSU (İstanbul)****SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)****KÂTİP: Şirin ÜNAL (İstanbul)**

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, 19’uncu Birleşimin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

Görüşmelerimize devam ediyoruz.

Sayın Öztürk, buyurun lütfen.

HALİL ÖZTÜRK (Kırıkkale) – Sayın Başkanım, çok saygıdeğer Bakanım, kıymetli hazırım; geniş bir görev alanı olan Bakanlığımızın bütçesini görüşmek üzere toplanmış bulunmaktayız.

Baktığımızda Millî Savunma Bakanlığımızın bütçesinin bir önceki yıla göre 7,9 milyar TL’lik artışla 54 milyar TL’ye ulaştığını görüyoruz. Bakanlığın misyon ve vizyon hedefinde, Türk savunma gücünün, teknolojisinin ve sanayisinin en önemli unsuru olarak görevini sürdürme gayretinde olduğuna tanık oluyoruz. Bu kapsamda Millî Savunma Bakanımız başta olmak üzere, Bakanlığın tüm kıymetli bürokratlarının, çok şerefli Türk komutanlarının büyük bir özveriyle görev yaptığını yakinen takip ediyor ve kendilerine teşekkür ediyoruz. Mevcut bütçe rakamlarıyla bir yandan olağan işleyişini sürdüren Bakanlık, diğer taraftan zırhlı araç, helikopter, insansız silahlı ve silahsız hava araçları, uçuş simülâtörü, elektronik harp gibi birçok donanımı yerli imkânlarla temin etme gayretindedir. Tam bu noktada, seçim bölgem Kırıkkale’de faaliyetini sürdüren Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumuna ait fabrikalardan kısaca bahsetmek isterim.

Kırıkkale’nin Orta Anadolu’nun parlayan yıldızı olabilmesi adına savunma sanayisini ve teknolojilerini içeren projelerde seçim bölgeme pozitif ayrımcılık yapılması gerektiğini düşünüyorum.

Yine, bu manada Silah İhtisas Organize Sanayi Bölgesi’nin yatırımcılar açısından cazibe merkezi hâline gelebilmesi için Bakanlığımızın yatırım teşvikleriyle vergisel istisna ve muafiyetler getirebilmesi adına girişimlerde bulunması, savunma sanayisi ve AR-GE faaliyetleri projelerinde Kırıkkale’nin önceliklendirilmesi, Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumunun daha etkin kullanılması konularında Kırıkkale Milletvekili olarak yardımlarınızı hassaten beklemekteyiz Sayın Bakanım.

Sayın Bakanım, değerli üyeler; Kırıkkale’nin hem savunma sanayisi sektöründe hem de petrol ürünleri sanayisinde gerekli altyapısı vardır. Şimdi mevcut bu altyapı modernleştiirecek, yatırımlarla geliştirecek projelere ihtiyaç vardır. Bu bakımdan Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu Genel Müdürlüğünün ihtiyacı olan modernizasyon ve geliştirme faaliyetlerine öncelik verilmelidir. Zira Kırıkkale Makina ve Kimyayı gezdiğimizde bazı fabrikalarda bazı teçhizatların çok eski olduğunu, onların günün şartlarına göre modernize edilmesi gerektiğini bizzat müşahade etmiş durumdayım. Eminim ki siz de bu konuyu biliyorsunuz. O bakımdan sizlerin de bu konudaki hassasiyetlerinizi hassaten yine bekliyoruz.

Yine Makina ve Kimya silah fabrikasının, Sayın Bakanım, 2020 yılı için henüz bir sipariş almadığı yönünde bir bilgi var. Bu doğru mudur, değil midir bilemiyorum ama ben yanlış olduğu kanaatini taşımakla beraber zatinalinizin bu konuya açıklık getirmesinin yerinde olacağını düşünüyorum.

Diğer taraftan, Genel Müdürlüğün pazarlama sorumlularının, yeni bir vizyonla -yurt içinde ve yurt dışında- aktif pazarlama yöntemlerini kullanarak, satış rakamlarını yükseltmesi gerektiğine inanıyorum.

Diğer yandan, Makina ve Kimyada çalışan bazı arkadaşlarımızın bazı sorunları var, onlar sizlerden müjde bekliyorlar. Bunların birkaç tanesini söyleyeyim isterseniz.

Yine KİT'ler içerisinde en düşük ücreti Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu işçilerinin aldığını söylüyorlar. Onların diğer KİT'ler seviyelerine getirilmesi gerektiğini arzu ediyorlar.

Diğer taraftan, kadroya geçemeyen çalışanlar mevcut. Bunların kadroya geçmesini bekleyenler var.

Tayin ve ücret skalalarında, terfilerde hakkaniyet, çalışma şartlarının iyileştirilmesi, yıpranma gibi etkiler söz konusu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen tamamlayalım konuşmamızı.

HALİL ÖZTÜRK (Kırıkkale) – Kapatıyorum efendim.

Sayın Bakanım, 15 Temmuz hain darbe girişiminin hemen sonrasında uluslararası birtakım güçler “Müttefiklerimiz tasfiye ediliyor.” diye feryat figan etmiş, kimisi de “Türk ordusu zayıflıyor.” diye timsah gözyaşları dökmüştü. Ama, Türk Silahlı Kuvvetlerinin şerefli subayları ve askerleri, hem Afrin’de hem Zeytin Dalı’nda hem de Barış Pınarı’nda, Peçe ve Kıran operasyonlarıyla bunun böyle olmadığını hem Türkiye’ye hem de bütün dünyaya ispatlamıştır.

Ben kısaca bunları söylüyorum. 2020 yılı bütçesinin tüm ülkemize, Milli Savunma Bakanlığına hayırlı olmasını temenni ediyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Aygün, buyurun lütfen.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli vekiller; burada savunma sanayisine ilişkin bir kaygımı ortaya koymak istiyorum. Türkiye’nin bilim ve sanayinin gelişmesinde anahtar rolü olan kurumlarının yavaş yavaş içinin boşaltıldığını görmekten dolayı çok üzgünüm. Atatürk’ün “Türkiye Cumhuriyeti, şeyhler, dervişler, müritler, mensuplar memleketi olamaz. En doğru, en hakiki tarikat medeniyet tarikatıdır.” sözlerine savaş açılarak Türkiye’nin en stratejik kurumları “vakıf” adı altında örgütlenen yapılara ve tarikatlara teslim edilmektedir. Hayra Davet Vakfı, 15 Temmuz 2016 FETÖ darbesinden tam tamına bir yıl önce, 7 Temmuz 2015 tarihinde İstanbul’da kurulmuş, kuruluş senedi ilanı 10 Eylül 2015 tarihinde Resmî Gazete’de yayınlanmıştır. Vakfın sitesinde vakfin manevi ismi olarak “Molla Muhammed Emin Er” gösterilmektedir. Molla Muhammed Emin Er, Nakşibendi tarikatının son temsilcilerinden gösterilmektedir. Saidi Nursi kendisini “manevi öncüsü” olarak ifade etmiştir.

Savunma sanayisinde ASELSAN, TAI gibi kritik kurumlarımızda maalesef kadrolaşma başlamıştır. Üzgünüm ki bu kadrolaşmada Hayra Davet Vakfı kilit rol oynamaktadır. ASELSAN Yönetim Kurulu Başkanı Profesör Doktor Ali Gürgün, Savunma Sanayii Başkanı Profesör Doktor İsmail Demir, Savunma Sanayii Başkan Yardımcısı Doktor Celal Sami Tüfekçi, İbn Haldun Üniversitesi Rektörü Recep Şentürk, Türk Havacılık ve Uzay Sanayii (TAI) Uzay Sistemleri Genel Müdür Yardımcısı Doktor Selman Nas, TAI Pazarlama ve İletişim Başkanı Serdar Demir, vakfin kurucusu isimler arasında yer almaktadır. Bu isimlerin hep Hayra Davet Vakfından gelmesi tesadüf müdür? Neden yöneticiler hep bu vakıftan tercih edilmiştir?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkan, böyle bir şey olmaması lazım.

BAŞKAN – Şimdi, değerli arkadaşlar...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Neden arkadaşlar?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Böyle bir şey yok Sayın Başkan.

BAŞKAN – Doğru değil.

Bir saniye...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Neden yöneticiler hep bu vakıftan tercih edilmiştir.

BAŞKAN – Bir saniye... Bir şey söyleyeceğim Sayın Aygun. Süre vereceğim.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Böyle bir şey var mı ya?

BAŞKAN – Lütfen Sayın Aydemir.

Bunlar tabii burada bulunmayan isimler.

Burada...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Bitireyim ben Sayın Başkan, Sayın Bakan cevap versin.

BAŞKAN – Bir saniye, bir şey söyleyeceğim.

Diyebilirsiniz ki “Bazı yöneticiler” ama isimleri, şahısları, isimleri bilmiyoruz, o var mıdır, yok mudur...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Çok açık.

BAŞKAN – Yani burada o Savunma Sanayii Başkanının ismini zikrettiniz, TAI'nin başkanının ismini zikrettiniz, vesaire. Bunlar doğru bir şey değil.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Sayın Başkan, bütün isimler Hayra Davet Vakfının sayfasında, kurucu isimler de var. Bu kurumların başındaki yöneticilerin hepsinin tesadüf müdür Hayra Davet Vakfından gelmesi?

BAŞKAN – Bunlar doğru şeyler değil. Doğru şeyler değil.

Buyurun Sayın Aygun.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Bakınız, ASELSAN, TAI ve TÜBİTAK SAGE'deki yapılanmadan bunların 100'ü aşkın personel, bunlar çip uzmanları... Geçtiğimiz yıl da araştırma önergesi vermiştim Sayın Bakan, maalesef araştırma önergesi kale bile alınmadı. Uluslararası geçişle ASELSAN'dan Hollanda ASML firmasına giden o mühendislere göz yumduk, kaçmalarına sebebiyet verdik. Bunlarla beraber şimdi de, yakın zamanda, yönetici, üst durumda olan, üst kademedeki, insansız hava araçları birimlerinin başında olan 20'ye yakın personel de kıyımaya uğradı.

Yine bakınız, ikinci konu olarak da Özgür Suriye Ordusu meselesi var. Bu ordu mensuplarının masraflarını hangi bütçeden karşılıyorsunuz? Ölürlerse şehit mi sayılmaktadır? Zeytin Dalı Harekâtı'nda yaşamını yitiren Özgür Suriye Ordusu mensuplarına “şehitlik” unvanı verilerek -geçen sene- bunların 800'ü aşkın ailesine Türk vatandaşlığı verildiği ve şehit maaşı bağlandığı ve tazminat ödendiği iddiaları bulunmaktadır. Bu konuda verdiğim soru önergesine İçişleri Bakanı Sayın Soylu kaçamak cevaplar vermiş ve net cevap vermemesiyle beraber istisnai hâllerden dolayı, millî güvenlik ve kamu düzeni bakımından engel teşkil etmemek şartıyla Cumhurbaşkanlığı kararıyla bunların Türk vatandaşı da olabileceğini söylemiş ama maaş ve diğer konulara girmemiş. Bu yanıt, yaşamını yitiren Özgür Suriye Ordusu mensuplarının ailelerinin Türk vatandaşlığına alındığını kabul etmektedir. O hâlde sorulmam: Özgür Suriye Ordusu mensuplarının ailelerinden kaç kişi Suriye'den Türkiye'ye getirilerek Türk vatandaşı yapıldı? Ne kadar tazminat ödendi? Kaç aileye şehit maaşı bağlanmıştır?

Sayın Bakanım, bir de kendi bölgemle ilgili size bir konu arz etmek isterim. Tekirdağ Çorlu ilçemiz 5. Kolordu Komutanlığına ev sahipliği yapmaktadır. Çorlu'nun şehir merkezinde bulunan 115 dekarlık alanın 52 dekarının -askeriyeye ait olan bir alan- park yapılmasını talep ediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bir saniye...

Lütfen buyurun.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Şehrin nefes almasını sağlayacak alanı, 52 dönüm araziyi kullanmıyorsunuz ve bu konuda sizden destek istiyoruz, Çevre ve Şehircilik Bakanlığına bunun aktarılması, konusunda.

Diğer bir konu da: Deprem bölgesinde yaşıyoruz. Tekirdağ deprem bölgesi. Çerkezköy’de -geçen yıl bütçe konuşmalarında size dile getirmiştım- askerî konutlarınız var. Geçtiğimiz günlerde deprensellik kontrolleri yapıldı. Bu binalar da şu anda canlı bomba. İçerisinde personelinizden yaşayan 5-6 aile var. Bunları bir an evvel boşaltın. Bunları bugün tutanaklara geçiriyorum. Yarın bir deprem olduğu zaman oranın vebalini ben taşımam çünkü geçen yıl da aktarmıştım, bu yıl da yine bütçede aktarıyorum ve burada yan tarafta Çerkezköy’e Belediyemizin devam eden park alanına bu alanı da bırakırsanız hem Çerkezköy hem Tekirdağ’a, Çorlu’ya nefes aldirmiş olursunuz diyorum.

Teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Sezgin, buyurun lütfen.

Süreniz on dakika.

AYDIN ADNAN SEZGİN (Aydın) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, sayın milletvekilleri, Millî Savunma Bakanlığının değerli mensupları; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Partimizin, Millî Savunmamıza, ulusal güvenlik sorunlarına bakışı malum.

Sayın Bakan, şu anki en önemli millî güvenlik sorunumuz Suriye kaynaklıdır. Suriye’deki krizin bu denli büyümesinde ve Türkiye üzerinde bu denli büyük maliyete ve tehdiye yol açmasında en büyük amil ülkemizi on sekiz yıldır yöneten iktidar olmuştur. İktidarın bu vahim sorumluluğunu her takvim yaprağı itibarıyla tartışabiliriz.

Sayın Bakan, Suriye politikasının mağlubiyetinin ağır sonuçlarıyla mücadelede, siz ve ordumuz, birinci derecede görev yüklenmiş durumdasınız. “Keşke 2011 Martından ve bilhassa Ağustosundan bu yana Türkiye’de iktidar tarafından yapılan hatalar işlenmeseydi; hezeyanlar, hayaller ‘Müslüman Kardeşler’ ideolojisi yönünde hamleler yapılmısaydı da Suriye’den böyle bir maliyete, tehlikeye maruz kalmısaydık.” diyor musunuz? Zira bugün, tüm siyasetimiz, seferberliğimiz, hedefimiz 2011 koşullarına dönmekten ibaret. Maalesef, bu hedef çok uzakta.

“2014’te Ayn el Arap, Kobani’de, ABD’yle YPG-PKK arasında ilk açık iş birliği kurulmadan önce farklı bir siyaset, farklı bir askerî taktik izleseydik daha iyi olurdu.” diyor musunuz? 2015’te Rusya’nın Suriye’ye doğrudan müdahale edeceği nasıl hesaplanamadı? Rus uçağı düşürülmeden, iktidarın en üst düzeyde Moskova’ya karşı gerginliği yükselten söylemleri, uçak düşürüldükten sonra da “Talimatı sen verdin, ben verdim.” çekişmesi hâlâ kulaklarımızda. Gidip soluğu NATO’da aldık. Bir buçuk yıl boyunca Suriye’de kıpırdıyamadık. Sonradan özür dilemeler, diyet ödemeler ve S-400’lerin gündemimizin baş köşesine oturması merhalelerini yaşadık.

Sayın Bakan, sizin yönettiğiniz milletin ordusu, siyaseten yapılan temel hatayı, büyük yanlışları kısmen onarma gayreti için seferber oldu. Keza, Barış Pınarı Harekât'ıyla ilgili görüşlerimizi ve ABD ve Rusya'yla varılan mutabakatlara dair yaklaşımımızı Sayın Çıray biraz önce dile getirdi. Bunları zafer olarak nitelendirmek yanılsamadır, yanılmadır. Hele süreç devam ederken, YPG-PKK tehdidi ortadayken, zafer naraları atmak zararlıdır.

Sayın Bakan, bu naraları durdurmak size düşer diye düşünüyorum.

Sonuçta, Suriye'yle 911 kilometrelik sınırimızın başında, uzaklardan gelmiş ülkelerle ve onlara tabi olarak millî güvenliğimize yönelik tehdit ve tehlikelere çözüm bulmaya çalışıyoruz. Suriye'de bir yandan ABD'ye diğer yandan Rusya'ya tabiyiz. Siz de konuşmanızda Rusya'ya sıkça atıfta bulundunuz. Rusya, Adana Protokolü'nün ve Adana Anlaşması'nın âdeta garantörü.

Diyelim ki siyasi süreç sonuçlandı, PYD-YPG-PKK-SDG ne olacak? Suriye'nin askeri sosyolojisi millî güvenliğimiz açısından son derece sakıncalı şekiller alabilir. Suriye silahlı kuvvetlerinin ana nüvesini oluşturan Baasçı, mezhepçi gruplar, İran yanlısı milisler ve PKK iltisaklı unsurlardan oluşan bir yapı gelecekteki güvenliğimiz açısından çok ciddi sorunlara yol açabilir.

“Suriye Millî Ordusu” olarak adlandırılan yapının, bilhassa Ahrar Şam gibi bazı unsurların akıbetlerinin orta ve uzun vadede ne olacak, bu meçhul. Sayın Bakan, Millî Ordunun kurumsallaşmasından söz ettiniz. Ama onlarla ilgili birçok endişe var. Bir çözüm düşünüldü mü onların akıbeti hakkında?

Sayın Bakan, teşekkürler, konuşmanızda İdlib'e de değindiniz. İdlib'deki 12 gözlem noktasında toplam kaç Mehmetçik'imiz bulunuyor?

Soçi Mutabakatı'ndan beri 1.300'e yakın sivil öldürüldü İdlib'de. Yüz binler sınırimıza doğru hareketlendi. İdlib'den ülkemize, Hatay'a yönelik yeni bir mülteci akımı tehlikesi devam ediyor mu? Sınırimızın hemen civarında yeni bir mülteci cebi oluşturulması söz konusu mu? Veya İdlib sorununun, başarılı sonuç vermesini temenni ettiğimiz anayasa görüşmeleri çerçevesinde eritilmesi mümkün müdür? Böyle bir durumda İdlib'deki veya diğer bölgelerdeki cihatçı grupların sınırimıza mücavir bölgelere yerleştirilmesi hâlinde bu nüfusun topraklarımız üzerinde ciddi bir tehdit yaratması, topraklarımızın “peşaverleşme” tehdidinde maruz kalması gibi son derece ürkütücü bir ihtimal görüyor musunuz? Suriyeli Türkmenler için geliştirilen bir formül var mıdır?

Sayın Bakan, “Türkiye'nin NATO üyeliği ülkemizin uluslararası kimliğinin bir parçasıdır.” cümlesi size ait. Geçtiğimiz ay Brüksel'de icra edilen savunma bakanları toplantısında da “Türkiye, NATO'nun merkezindedir.” dediniz. Bugünkü konuşmanızda NATO'ya biraz çekinceli ama yine önem atfederek değindiniz. Madem NATO'ya bu denli önem atfediyoruz, Türkiye önümüzdeki ay yapılacak zirvede NATO için yeni bir stratejik konsept çalışmasına başlanması fikrini ortaya atabilir mi? On yıldan beri yeni bir stratejik konsept çok çünkü.

NATO içinde bir Türkiye sorunu, Türkiye içinde bir NATO sorunu yaşanıyor. Hem tartışmalarda hem uygulamada teşkilat içinde de bir gerginlik yaşadığımız belli. NATO, bizim de eşit statüde katılmamızla bazı hedefler ve tehditler belirliyor. Bizim bunlarla bağdaşmayan tutumlar içine girmemiz çelişki değil midir?

S-400 alımımız ve ucu gittikçe daha belirginleşen muhtemel CAATSA yaptırımları tedricen Türkiye'nin Batı savunma ekosistemiyle bağlarını koparma olasılığı taşıyor mu? S-400 konusunda genel söylem, Obama yönetiminin Patriot bataryalarını ülkemize satmadığı, onun için S-400 aldığımız yönündedir. Bu karar, bizatihi tarafımızdan belirlenen 6 kriterin ABD tarafından karşılanmamasından mı, yoksa başka tercihler dolayısıyla mı alınmıştır? Örneğin, ekipmanın hazır satın alınmasına tarafımızdan karar verilmiş olması hâlinde Obama yönetimi aynı kararı alacak mıydı? Bu soru önemli

zira Rus tarafıyla S-400'ler konusunda varılan anlaşmada, teknoloji transferinin ve ortak üretimin sonuçlandırılmadığını hem Türk hem Rus yetkililer kamuoyuna açıkladılar. Bu durumda bizim S-400 sistemini hazır olarak aldığımız anlaşılıyor. Burada bir çelişki yok mu?

Ciddi, sözüne güvenilir ve ilişkilerimizi karşılıklı çıkar dengesini gözeterek ileriye götürmemiz gereken bir ülke olan Rusya'nın, bir NATO ülkesiyle bu alanda teknoloji transferi ve ortak üretim ilişkisine girmeyi kabullenmesini şahsen zor görüyorum.

Aktive edilirlerse, S-400'ün "stand-alone" kullanılacağı tarafımızdan açıklanmıştır. Bu durumda, sistemin konuş yerinden bağımsız olarak koruma ve kapsama alanı nedir?

NATO içinde son yedi yıldır hava ve füze savunmasının entegre edilmesiyle ilgili tüm çalışmalarda aktif yer alan ve NATO savunmasının kilit unsuru olan radarın topraklarımızda konuşlandırılmasına onay veren Türkiye, neden füze savunma sisteminde müşterek çalışma yeteneği bulunmayan bir sisteme yönelmiştir? Askeri açıdan bu doğru bir tercih midir?

İktidara yakın çevrelerin katkısıyla S-400'lerin alınması sanki bir egemenlik zaferi olarak ilan edilmiştir. Az önce belirttiğim koşullarda yabancı bir sistemle egemenlik nasıl sağlanacaktır?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen konuşmanızı tamamlayınız.

AYDIN ADNAN SEZGİN (Aydın) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Hafızam beni yanıltmıyorsa, bize ortak üretim önermiş olan EUROSAM'la yürütülen faaliyetler hangi aşamadır?

Sayın Bakan, geçtiğimiz yıl bu Komisyonda F-35'lerle ilgili bir sorun yaşanmayacağını, S-400'lerin bunların teslimine engel olmayacağını ifade etmiştiniz. Bugün durum farklı. Hükûmetiniz olası Rus SU-35 alımından da söz ediyor. SU-57'den hiç bahsetmiyorum. Zira bu şimdilik bir seçenek olmaktan uzaktır.

F-35 projesinden dışlanmanın ya da F-16 envanterini etkileyebilecek olası bir yaptırım karşısında SU-35 bir seçenek olabilir. Ancak, NATO altyapısı ve sistemleri kullanan Türkiye için böyle bir çözüm herhâlde çok maliyetli olacaktır. Kaldı ki az önce söylediğim nedenlerle bunun da ortak üretime konu olması hayli zayıf ihtimaldir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen son sözlerinizi alalım.

AYDIN ADNAN SEZGİN (Aydın) – Peki, Sayın Başkan.

S-400 ve SU-35 alımları nedeniyle ikincil yaptırımlar modeline muhatap ülke Çin'dir. Çin örneğinin Türkiye konusunda takip edilmesi hâlinde Savunma Sanayii Başkanlığımızın yaptırımlara uğraması kaçınılmaz gözükmektedir. Böyle bir gelişme karşısında, krizin Türk-Amerikan savunma ilişkileriyle sınırlı tutulması mümkün olmayacaktır. Avrupalı şirketlerle de geliştirilen kritik iş birliği bundan etkilenecektir. Bu durumda, bizim yetersiz gördüğümüz ancak bazı başarılarını da takdir ettiğimiz savunma sanayimizdeki ilerleme akamete uğramayacak mıdır? İnsansız hava aracı üretimimiz dahi bundan etkilenebilecektir.

Sayın Bakan, yerli ve millî savunma sistem ve ekipmanlarımızın gerçek manada yüzde kaç yerli ve millîdir? Örneğin, Almanya...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum efendim.

Sayın Katırcıoğlu'ndan önce Sayın Paylan, size kısa bir söz vereyim mi?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bir açıklama...

BAŞKAN – Buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar, Sayın Bakan, biliyorsunuz Sayın Başkan, her gün bir bakanlığı görüşüyoruz ve burada akşam onda bitiriyoruz, gece gidip çalışıyoruz bir sonraki günün bakanlığımı ve maalesef ben bugün bir hata yaptım; onu da söyleyeceğim, yapabiliyoruz insanlık hâli. Bugün Suriye Millî Ordusuyla ilgili bir örnek verirken yani çoğulculuğa dair yarattığı handikaplarla ilgili önümde pek çok örnek varken içinden bir tanesini seçtim ve orada bir hata yaptım maalesef; bilgileri teyit edip kullanıyorum ama bu sefer 2'nci kez sabah teyit edemeden bu bilgiyi burada aktardım ve bu konuda bir özür dileyeceğim. Orada, Cerablus'taki bir Ermeni ailenin yakın zamanda Müslümanlaştırıldığına dair bilgi verdim ancak bu bilgi yanlış şimdi yaptığım çalışmaya göre. 2016 yılında İŞİD'in orada hâkimiyet sürdüğü dönemde bu baskı yapılmış, Müslümanlaştırılmış ama şimdi o aile geri, kendi inancına dönebilmiş.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GARO PAYLAN (Diyarbakır) - Bu konuda hatalı bir bilgi verdim ama ben yine de Suriye Millî Ordusunun yarattığı handikaplar konusunda daha titiz olmamız gerektiğini düşünüyorum ve bu konuda hep beraber bu titizliği gösterelim diyorum.

Düzeltilir, özür dilerim.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULİSİ AKAR - Yani bu dosyayı ortadan kaldırmak için, bitirmek için tamamlayalım müsaade ederseniz.

BAŞKAN – Buyurun.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULİSİ AKAR - Burada şimdi, Artin Aduryan ve onun kuzeni, doktor olan bir hanımefendi beraber yaşıyorlar ve Cerablus'ta yaşıyorlar. Bunlara herhangi bir dinî vesaire baskı olmadığı gibi hanımefendi aynı zamanda da mesleğini icra edebilmenin mutluluğunu yaşıyor ve bu konuda hem Türk Silahlı Kuvvetlerine hem de devletimize, milletimize şükranlarını sürekli ifade eden bir aile.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULİSİ AKAR - Fotoğrafları vesaire burada var hepsi.

BAŞKAN – Sayın Katırcıoğlu, yeniden size söz veriyorum.

Buyurun.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli bürokratlar, değerli komutanlar, değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Konumuz, Savunma Bakanlığı bütçesi ve ben başlangıçta hemen söylemiş olayım ki biz parti olarak biliyorsunuz, savaşa karşı bir partiyiz ve Mustafa Kemal'in...

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Savaşa mı karşıyorsunuz?

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – “Savaşa karşıyız.” diyorum.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Teröre demiyorsunuz!

EROL KATIRCIÖĞLU (İstanbul) – Savaşa karşı, her türlü şiddete karşıyız esasında ama savaşa karşı yani “Yurtta sulh, cihanda sulh” ilkesini benimseyen bir siyasi partiyiz ama bu, şu demek değil: Toplumların tabii ki güvenliğe, savunmaya ihtiyacı var ve dolayısıyla da soğukkanlılıkla bunların konuşulması lazım ve nitekim bugün Savunma Bakanlığının bütçesini konuşuyoruz. Savunma Bakanlığı bütçesiyle ilgili olarak benim çok kabaca söyleyeceğim şeylerden bir tanesi şu: Dün de bir vesileyle burada ifade etmiştim, toplumların güvenlik ihtiyacı özgürlük dengesi gerektiren bir ihtiyaçtır yani özgürlüklerle güvenliğin birlikte götürülebilmesi gerekir. Modern toplumlarda, demokrat toplumlarda bu denge çok önemlidir. Yani şimdi, siz çok rahatlıkla güvenliği sağlarsınız fakat bu hangi aletlerle sağlanır? Bazı ülkelerde, bugün İran’da görüyoruz mesela, işte, ne bileyim büyük bir sokak hareketi biçiminde bir sonuç üretmiş vaziyette. Dolayısıyla da burada Savunma Bakanlığının bütçesini konuşurken bence özgürlükler meselesini de dikkate alarak konuşmamız gerektiğini düşünüyorum.

Şimdi, buradan giderek şuraya getirmek istiyorum konuyu. Şimdi, bazı arkadaşların konuşmalarından öyle hissediyorum ki işte, “Bu savunma bütçesinin çok yüksek oluşundan dolayı rahatsızlık duyanlar var.” gibi cümleler duyuyorum, kulağıma geliyor. Yani bu büyük bir haksızlık tabii ki doğrusunu isterseniz. Eğer bir rahatsızlık varsa ki benim var mesela, bu rahatsızlığın temel sebebi, ekonomiktir; yani bugün itibarıyla savunma bütçesi, bana göre Millî Eğitim bütçesi gerçekten her zaman birinci derecede yüksek bütçedir ve onu da aşmış vaziyettedir. Ha, denilebilir ki: “Savaş koşulları var, operasyonlar yapılıyor; onun için yüksek tutuluyor.” Doğrudur, bunları anlıyorum ama şunu gözden kaçırmamak lazımdır: Biz kaynakları kıt olan bir ülkeyiz bütün ülkeler gibi dolayısıyla da bu dengeyi de korumak zorundayız yani gerçekten ne kadar savunmaya ne kadar toplumun refahını ilgilendiren konulara kaynak aktarmamız lazım konusu da ciddi konuşulması ve değerlendirilmesi gereken bir konudur.

İkinci olarak, karşı olduğumuz konulardan bir tanesi de Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemidir değerli arkadaşlar. Biz bu sistemin Türkiye’nin devlet yapısını bozduğu kanaatindeyiz. Ben yine bunu çok sıklıkla söylüyorum, Cumhurbaşkanlığı Hükümet sistemi sistemimizde bir kara delik oluşturdu ve herkesin iradesini yansıtmaması gereken yani tarafsız olması gereken devlet kurumlarını tarafı hâle getirdi, yani Hükümetin parçası hâline getirdi. Bunun doğru olmadığı kanaatindeyiz, bunun yanlış olduğunu düşünüyoruz. Modern devlet teorileri de bu gelişmeyi tehlikeli ve sakıncalı bulan konuları söylüyor.

Şimdi, böyle baktığımız zaman, Sayın Bakanın şahsında da aslında bu böyle gerçekleşti; eski Genelkurmay Başkanımız biliyorsunuz kendisi ve Savunma Bakanı oldu ve Savunma Bakanlığı, Genelkurmay bir anlamda ortak temsil edilir gibi bir görüntü kazandı. Şimdi, bu bana şunu hatırlatıyor: Biliyorsunuz, İkinci Dünya Savaşı’nın öncesinde sivil-asker ilişkileri çerçevesinde baktığımızda ordu modeli esasında kurumsallıktan biraz uzak bir modeldi, Genelkurmay Başkanları ilk zamanlar hatta şeye katılıyordu biliyorsunuz, Bakanlar Kurulu içinde olabiliyordu, daha sonra Fevzi Çakmak üniformasını çıkarmadı, bir bakanlık kuruldu ama bütün kararları da Fevzi Çakmak veriyordu savunmayla ilgili diyebilirim. Yanılmıyorsam, 1944’ten sonra ülkeyi yönetenler bir karar değiştiriyorlar ve asker-sivil ilişkilerini daha kurumsal bir çerçeveye oturtmaya çalışıyorlar.

Şimdi, tabii ben bunları söylerken aslında içinde bir sürü soru var, çok bildiğim konular değil onun için de baştan bunu söylemiş olayım ama şöyle bir intiba uyanıyor. Acaba model eski modele dönüyor mu gibi bir şey var? Yani Bakanlığın önemi şuradan geliyor: Bakanlık denetleyici ve düzenleyici bir kurum olarak çalışır, dolayısıyla da Bakanlığı kaldırdığımız zaman ortada insani yani birebir ilişkiler ortaya çıkmaya başlar ve bu da bir soru olarak sormuş olayım, bizim askerî geleneklerimiz için de uygun mudur diye bir soru sormuş olayım buradan.

Öte yandan, son gelişmeler de beni bu anlamda düşündürüyor. Mesela, eğer yine yanlışsam, Sayın Bakan, sayın komutanlar beni düzeltir ama şöyle söyleyeyim, 2016'dan sonra yanlışlıyorsam orgeneral sayısını 9'a düştü yani 18'di 9'a düştü ve diyebilirim ki benim yine anladığım kadarıyla ordu yönetimi daha çok korgenerallere kalmış oldu. Şimdi, bu bir zaaf getirir mi; bunu da bir soru olarak sormuş olacağım.

Öte yandan, mesela 2017-2018 yılları arasında 20 bin civarında yeni subay ve astsubay alınmış orduya fakat bunlar altı aylık bir kursla galiba...

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULİSİ AKAR – Değil.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) - Değil mi? Peki, ben öyle bir not almışım; diyorum ki, dışarıdan atanan subay ve astsubaylar altı aylık kurs sonrası göreve başladılar. 2018'de Millî Savunma Üniversitesinde 3 bin teğmen, 2 bin astsubay iki yıllık hızlandırılmış eğitimle mezun olmuşlar ve 30 bin civarında da uzman ve sözleşmeli personel alınmış gözüküyor.

Şimdi, bütün bunlar esasında benim ilk başta söylediğim bir model değişikliğine tekabül ediyor mu diye sormuş olayım.

Üç dakikam kaldı ve diğer önemli bir konu, bence bu Tank Palet Fabrikası konusuna ben de girmek istiyorum Sayın Bakan fakat ben arkadaşlarımdan biraz daha değişik bir yerden gireceğim. Benim bildiğim kadarıyla yine Tank Palet Fabrikası dünyada 5 tane var, yani bizdeki Tank Palet Fabrikası dünyadaki 5 palet fabrikasından 1 tanesi; benim bilgilerim bu ve yanlışsam yine düzeltin. Eğer böyleyse ben Genel Kurulda bu mesele konuşulurken okuduğumu hatırlıyorum, bir verimlilik artışı ima edilerek bu mülkiyet değişimi konu ediliyor.

Şimdi, Sayın Bakan, şunu söyleyebilirim: Özelleştirme konusu artık gündemden düşmüş bir konudur, dünyanın gündeminden düşmüştür çünkü 2008 krizi ve sonrası esasında serbest piyasa ekonomisinin çok da öyle beklediği gibi bir verimlilik artışı sağlamadığı ortaya çıktı ve hatta, yine, hepiniz izliyorsunuzdur, İngiltere'de önümüzdeki günlerde yapılacak olan seçimlerde en önemli tartışma konularından bir tanesi de kamusalıktan üzerinden yürüyor yani yeniden bazı hizmetlerin kamusallaştırılması gereği üzerinden yürüyor.

Bunları şunun için söylüyorum: Bakın, Sayın Bakan, bizim 4054 sayılı bir yasamız var. Bu yasa Rekabetin Korunması Yasası. Bu yasaya göre, bu işlem esasında yanlışlır ve iptal edilmesi gereken bir işlemdir. "Neden?" dersiniz, nedeni çok basittir. Şudur: Bir devlet tekeli özel sektör tekeli hâline dönüşmüştür. Şimdi, devlet tekeli olduğu zaman, hükümetler, fiyatlar üzerinde bir kontrol hakkına sahiptirler. Dolayısıyla da örneğin bu özelleştirmeden sonra üretilen paletlerin fiyatları ne olacağı konusunda devlete ait olduğu zamanlarda tabii ki ilgili hükümet kurumları bunu belirliyorlardı fakat şimdi özelleştikten sonra mesela çok açık bir soru var: BMC şirketi satın aldı bunu yirmi beş yıllığına –neyse- fakat üreteceği tank paletlerini devlete kaçta satacak, orduya kaçta satacak, hangi fiyattan satacak? Şimdi, bu, işin bence en önemli noktasıdır çünkü bir tek kuruluş olduğu için istediği fiyatı empoze edebilir. Ne bileyim, siz almazsınız, ithal edersiniz belki ama sonuç olarak ülkenin bir fabrikasının orduya yabancılaşmış olması bence kabul edilebilir değil. Dolayısıyla da benim önerim, diğer özelleştirme formlarında olduğu gibi, en azından düzenleyici bir kurul çerçevesinde bu meseleyi düşünebilmeniz lazımdı diye düşünüyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Şunu da bitireyim.

Yani bu özelleştirme işlemi yapılırken özelleştikten sonra oluşacak olan fiyatları kontrol etmek üzere bir kurul oluşması gerekir diye düşünüyorum. Bu, belki problemi çözebilecek olan bir yaklaşım olabilir.

Evet, galiba benim aldığım notlar bu kadar.

Hayırlı olsun diyorum, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Çelik, buyurun lütfen.

BEHİÇ ÇELİK (Mersin) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Sayın Bakan, Millî Savunma Bakanlığının değerli bürokratları, sayın üyeler; kahraman Türk Silahlı Kuvvetlerinin temsil makamı Millî Savunma Bakanlığının 2020 yılı bütçe sunumunu Sayın Bakan Hulusi Akar’dan dinledik. Bu vesileyle öncelikle bağımsızlığımızın, egemenliğimizin, namus ve şerefimizin, kısaca varlığımızın yegâne garantisi kahraman ordumuzu selamlıyorum.

Dün İçişleri Bakanlığı bütçesi görüşülürken de ifade etmiştim, şehitler yurdu Millî Savunma Bakanlığının ve onun özü Türk Ordusunun rahmete giden tüm şehit ve gazilerini anmak istiyorum. Sağ olanlara sağlık ve uzun ömürler diliyorum.

Millî menfaatlerimize, millî onurumuza ve mukaddesatımıza uzanan her hain eli kıracak olan ordumuz her türlü tartışmanın dışında tutulmalıdır, yüksek moralli olmasını hep birlikte sağlamalıyız. Bu arada, çekirdeği Kuvayimillîye olan, bir halk ordusu olan Türk Ordusu, kurucusu Aziz Atatürk’ün izinde olmalı, özellikle Ulu Önder’in zabitanası yaptığı Afyonkarahisar nutkunu bir hüküm olarak zihnine çakmalıdır.

Sayın Bakan, Türk Silahlı Kuvvetlerinde 15.147 personel, subay -ve generaller dâhil- FETÖ mensubu olduklarından ihraç edilmişlerdir. Bu sayının 150’si general ve amiral olarak gözüküyor. 21’inci yüzyılın en büyük ihanet ve casusluk örgütü olan ve kendi devletini çökertmeye yeminli bir zümrenin mensuplarının ordu bünyesinde sıfırlanması millî güvenliğimiz için şarttır.

Eğer 2004 yılı Millî Güvenlik Kurulu kararı uygulansaydı ordu ve devlette FETÖ’nün varlığı olmazdı. 12 Eylül 2010 referandumuyla Anayasa değişikliği olmasaydı FETÖ yargı üzerinden orduyu tehdit eder hâle gelemezdi. “Ne istediniz de vermedik?” sözü zihinlerden asla silinmeyecek. Ergenekon ve Balyoz kumpasları sonucu Türk Silahlı Kuvvetlerinin en seçkin subayları -165 general, amiral, 350 subay- tutuklanmıştı. Ergenekon kumpası geçen günlerde beraatle sonuçlanmış ve dosya kapatılmıştır. Fakat hayatını kaybedenler, intihar edenler, dağılan yuvalar, yok olan mesleki gelecek nasıl telafi edilecek? Mağdur olan ordu mensuplarımızın dertleriyle ilgilenmek Millî Savunma Bakanlığının en önemli görevi olmalıdır.

Sayın Bakan, günümüz savaş konseptleri değişmiştir. Terör, hibrit savaşlar veya vekâlet savaşları, istihbarat destekli mevzi operasyonlar, suikastlar, hep yeni yıpratıcı ve caydırıcı savaş yöntemleridir. Ordumuzun bu konuda oldukça tecrübeye sahip olduğunu biliyoruz, daha da geliştirilmeli, dış tehdit ve tehlikelere karşı millî güvenliğimiz korunmalıdır.

Diğer bir millî güvenlik meselemiz ise göçtür. Göç, uluslararası istihbarat örgütlerinin yönettiği ve yönlendirdiği demografik bir silahtır. Küresel ölçekte gelecek yirmi yılda 40 milyon insanın bize ve Avrupa’ya doğru akacağı tahmin edilmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Çelik, lütfen tamamlayınız.

BEHİÇ ÇELİK (Mersin) – Teşekkür ederim.

Milli bir devlet olan Türkiye için zorlu bir dönemin başlangıcındayız. Bunun ilk belirtisi ülkede mevcut olan Suriyelilerdir. Yarın, bu yanlış ensar, muhacir saçmalığından dolayı en büyük faturayı Türk Silahlı Kuvvetlerinin ödemesi kaçınılmaz olabilir. Bu konuda Aytun Çıray Bey'in öğleden önce yapmış olduğu konuşmaya da burada atıfla bulunmak istiyorum.

Diğer taraftan, birçok ana başlık altında aslında konuşmak mümkün. Doğu Akdeniz, Mavi Vatan gibi, yurt dışında barışa katkımız gibi, Ege Denizi'ndeki çıkarlarımız, İran'da iç karışıklıklar; bunları özellikle vurgulamak istiyorum. Bunu iyi takip etmemiz gerekiyor.

Ben sözlerimi burada tamamlıyorum.

Bütçenizin hayırlı olmasını yürekten diliyorum.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın İpekyüz, buyurun lütfen.

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli vekiller, basının temsilcileri ve Sayın Bakan ve değerli komutanlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Aslında, tarih, dönem dönem, içinde yaşadığımız gibi, bir dönem geçtikten sonra kendisini farklı yazabiliyor, farklı okunabiliyor. Bugün Yaşar Büyükanıt yaşamını yitirdi ve çok garip, mesela bu toplantıda açılışından bu saate kadar çok sınırlı konuşmuş olduk çünkü kimine göre 28 Şubat, kiminize göre Ergenekon, Balyoz. Benim mesela ilk anımsamam, Şemdinli'deki operasyonda "Ali Kaya'yı tanırım, iyi çocuktur." Ama tarih bugün nereden nereye getirdi.

Bunu niçin söylüyorum? Gerçekten bir ülkede savunma çok önemli ve savunma sadece bir ülke için değil, bir aile için önemli, bir kent için önemli, bir kasaba için önemli, her yer için önemli ama burada dengeyi oluşturmak –dün de biz konuştuğumuzda- en önemli ve dünyada da aslında savunma konusu ele alınırken, birçok harcama yapılırken istikrar bir arada tutulmaya çalışılıyor, özgürlükler bir arada tutulmaya çalışılıyor ve insanların yaşadığı toplumdaki refah düzeyini artırmaya da çalışılıyor çünkü dünya stratejik bir dönemden geçiyor, çok değişik karmaşa içinde. Ona yönelik önlemler de almak lazım ve savunma, bugün biz hâlâ tanklardan filan söz ederken insanlar uzaydan, siber saldırılardan, birçok şeyden de söz edebiliyor. Buna yönelik önlemler de almak lazım. Ama savunma böyle işte -karşımızda Silahlı Kuvvetler mensupları ve siz eski Genelkurmay Başkanı olduğunuz için- sadece silah değil, savunma kimi zaman sözdür, kimi zaman konuşmaktır, kimi zaman da önlemektir sorunları ve çıkartılan derslerden, yaşanmışlıklardan da bir ders çıkarmak lazım, ona yönelik bir çaba harcamak lazım ve nitekim dünyada da mesela savunma harcamaları mukayese edilirken genelde; bir, sivil ölümleri özellikle çocuk ve kadın ölümlerine dikkat edilir, daha sonra göç sayısına dikkat ediyor ve peşinden de çok klasiktir, işte, şu kadar okul yapılırdı, şu kadar hastane yapılırdı, şu kadar öğrenciye harçlık verilir gibi mukayeseler yapılır. Bunu küçümsemek için değil, bunun olması gerektiğini de söylüyorum. Ama bizim, Türkiye'de gerçekten de sorunları önleme konusunda –arkada üniversite rektörümüz de var, komutan olsa bile akademiden yetişmiş birçok yetenekli insanlar var- bu sorunlar neden kaynaklanıyor, ne yapabiliriz? Nitekim, Adalet ve Kalkınma Partisi ilk geldiğinde "komşularımızla sıfır problem" demişti. O konuda girişimler de olmuştu ama bugün geldiğimiz aşamada... Mesela Suriye'den söz ediyoruz ki bugün birçok konuşmada Suriye'den söz ettik. 2011'den bugüne kadar kendi ülkemizde ayırdığımız maddi ve manevi kaynaklara... Sadece Ege'deki, Akdeniz'deki bu boğulmalara bile baksak insani açıdan olmaması gereken şeyler. Yani savaşın neler neler getirdiğini... Orada insanlar

yaşıyordu, birçok problemle karşı karşıya ve kendi içimize de bu sorunları da bir nevi aktarmış olduk. Bu dengeden söz ederken barış, demokrasi, hukuk olduğu sürece daha rahatız. Denge bozulduğunda kargaşa, karmaşa çıkabiliyor ve otorite artabiliyor.

Şimdi, Kürt meselesi konusunda mesela siz konuşmanızda ne güzel söylediniz “Binlerce yıldır aynı coğrafyadayız, ekmeği suyu beraber yiyoruz.” Ben hatırlıyorum, İlker Başbuğ da söylemişti, Necdet Özel de söylemişti, Hilmi Özkök Paşa da söylemişti, dönem dönem söylenmişti. Yani isim olarak belki anımsamasam bile “Biz Silah Kuvvetleriz, kendimize ait kırmızı çizgilerimiz var ama bu iş siyasilere aittir, parlamentonun işidir.” o dönem için, bu konu konuşulması lazım, düzeltilmesi lazım. Nitekim burada da birçok bakanlık, birçok kurum daha önce buna el de attı, konuşmaya çalıştılar. Mesela en iyi anımsamam, hatırlıyorum, o dönem yerel seçimlerden sonra birçok belediye başkanı tutuklandı, elleri kelepçeli bir şekilde fotoğraflar servis edildi. Daha sonra Adalet ve Kalkınma Partisinin o dönem yetkilileri Beşir Atalay, Efkân Ala başta olmak üzere bu elleri kelepçeleme sürecinde FETÖ’cülerin çok büyük bir rolü olduğunu, süreci baltalamak niyetinde olduklarını dile getirmişlerdi ve bugün baktığımızda gerçekten işsizlik artıyor, yoksulluk artıyor ve savunmaya çok para harcanıyor Sayın Bakan. Bu niçin harcanıyor demiyorum. Yani sayıları karşılaştığımızda sizin sunumunuzda ordu bünyesinde er ve erbaş 470 bin civarında bir sayı telaffuz ediliyor yanılmıyorsam. Dün İçişleri Bakanımı burada sunum yaparken 540 bin, 20 bin gönüllü korucuyla beraber 570 bine yakın. Yani bu denge bile ülkedeki durumu sadece savunmaya ayırdığımı gösteriyor.

Bütçeye baktığımda mesela Millî Eğitim Bakanlığı geçen yıl yüzde 8 artırmış, bu dönem yüzde 4. Sağlık Bakanlığının bütçesinin bir kısmı şehir hastanelerine gidiyor, para veriyoruz. Türkiye şu anda aşı yapamıyor, Türkiye’nin ürettiği aşı yok. Sabahleyin arkadaşlarımız söyledi, birçok şeye para harcayabiliriz bunu dengede tutturabilirsek. Bunu tutturmadığımız zaman gerçekten sıkıntılar çıkıyor ve komşularımızla problemler yaşıyoruz. En iyi savunma aslında konuşarak, barışı geliştirerek, söylemi geliştirerek... Dünya da bu yönde ilerliyor. Dünyaya baktığımızda gerek Türkiye’nin içinde rol aldığı ve destek olduğu...

Bu Suriye meselesini mesela sabahtan beri konuşuyoruz; dört yıl önce oradaki Türkmenler çok konuşuluyordu, bugün hiçbir arkadaşımız Türkmenlerden söz etmedi.

AYDIN ADNAN SEZGİN (Aydın) – Söz ettim.

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Söz ettiniz mi? Ben kaçırmışım. Yani demek ki bazı şeyleri konuşmamız lazım, konuşmadığımız zaman olmuyor. O zaman ne oluyor? Doğal gaz zammını da konuşamıyoruz, elektrik zammını da konuşamıyoruz, işsizliği de konuşamıyoruz, yoksulluğu da konuşamıyoruz. Bunları konuşabilmemiz için her şeyi açık ve iyi bir şekilde konuşmamız lazım. Bunları yaptığımız zaman daha ilerleriz, yapmadığımız zaman... Mesela İslam ülkelerinden çok söz ediyoruz, Arap Birliği bile sahip çıkmadı bu Suriye’deki gelişmelere, birçok İslam ülkesi çıkmadı. Yani her tarafta dünyayla ilgili konuşurken... Pakistan, Azerbaycan ve Katar dışında Macaristan bir başta konuştu sonra... Yani bunları konuşmamız lazım.

Şununla bitirmek istiyorum: Suriye’deki yeni yerleşim konusunda 27 milyar dolar, 150 milyar TL’ye eş geliyor, böyle bir paradan söz ediliyor. Bu, birçok bakanlığın bütçesinden büyük bir para. Birçok bakanlığın kendi yapabileceği hizmetlerin en alasını bu parayla, bu ülkede yapabileceğimiz bir para. Bu köylerden söz ediliyor, ilçelerden söz ediliyor. Bunun uluslararası hukukta karşılığı ne, ne yapılacak? Nitekim, bakın, öyle bir aşamaya geldik ki Sayın Cumhurbaşkanı dedi ki: “Araplar çölde yaşamaya uygun, Kürtler uygun değil.” Onların adına karar verecek düzeye geldik yani onlarla konuşarak, oraya yerleşmeleri, barış içinde yaşamaları ve bir arada yaşamaları için çaba harcasak daha iyi olabilir. Bu olmadığı sürece hem içeride hem dışarıda olumsuzluklara neden olmakta, insanlar

birbirinden uzaklaşmakta ve kutuplaşmakta ve belki de Savunma Bakanlığının en büyük görevlerinden birisi... Savunma Bakanlığı ilk defa artık tümüyle böyle bir siyasi yelpazede yer alıyor. Daha önceki dönemlerde bir sembolik tarzı vardı, bu da olumlu bir adım, bunun daha da oturması belki sizin öncülüğünüzde bunu başlatmak lazım. Bakın, en yakın tanıklarından biriyiz Afrin’de Kürtçe tabelalar söküldü. Ya, bu olmasın. Mesela siz başta söylediniz, dediniz ki: “Binlerce yıldır beraber yaşıyoruz.” Bu yaşanırken... Şimdi oraya gidilmiş, hastane kurulmuş, okul kurulmuş, birçok çalışma yapılmış. Bunlar olmadığı sürece içeride ve dışarıda kırılmalara neden oluyor. Hukuka ve barışa daha çok katkı sağlamak lazım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Ersoy, buyurun lütfen.

MUSTAFA BAKİ ERSOY (Kayseri) - Sayın Başkanım, Sayın Bakanım, Plan ve Bütçe Komisyonunun saygıdeğer üyeleri, muhterem milletvekilleri, değerli bürokratlar, basın mensupları; hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Cennet vatanımızın birliği ve toprak bütünlüğü için terörle mücadelede hayatını kaybeden Türk Silahlı Kuvvetleri mensubu şehitlerimize Allah’tan rahmet, gazilerimize şifa ve sağlıklı bir ömür niyaz ediyorum.

Ayrıca şu an askerlik görevini gerek sınırlarımız içerisinde, gerek sınır ötesinde yerine getirmekte olan tüm Mehmetçik kardeşlerime selam ediyor, başarılar diliyorum.

Kültürümüzde “Peygamber ocağı” olarak tanımladığımız, anaların kına yakarak önce Yaradan’a, sonra vatanına kurban gönderdiği evlatlarımızı emanet ettiğimiz kutlu yuvamız, Türk Silahlı Kuvvetlerinin, dolayısıyla da sizlerin çalışmalarına desteğimiz tamdır.

Sayın Bakanım, 15 Temmuz hain darbe girişimi ile bazı çevrelerce ordumuz çökertilmeye çalışılmış olsa da buna imkân ve taviz vermediniz. Bu duruşunuz devletimizin bekası ve yıkılmaz kalemiz olarak gördüğümüz Türk Silahlı Kuvvetleri için çok kıymetlidir. Sizlere teşekkür ediyor, başarılarınızın katlanarak devam etmesini Cenabı-ı Allah’tan diliyorum.

Türk milleti olarak uzun yıllardır terörle mücadele ediyoruz. Bu konuda maddi ve manevi büyük bedeller ödedik. Türkiye üzerinde hesabı olanlar, bu ülkeyi bölmek için planlar yapanlar vazgeçmediği gibi bizim de bu hesaplar, bu planlar karşısında vazgeçmeyeceğimizi tüm dünya görmüştür, görmeye de devam edecektir. 15 Temmuz sonrası artarak devam eden terörle mücadele süreci bize göstermiştir ki; Türkiye, bölgesinde bir güçtür ve bu mücadelesini sadece terör örgütlerine karşı değil, onları besleyip yönlendirenlere karşı da yürütmektedir.

Bir takım mihrakların ülkemizin güney sınırı boyunca bir terör koridoru oluşturulması gayretleri vardır ve Türkiye sınır ötesi harekâtlarla ve çalışmalarıyla buna mâni olmaktadır.

Tüm bunların yanında sınır ötesi operasyonlarımızı eleştirenler, savaş çığırtkanlığı yapanlar oluyor. Türk milleti tarihî boyunca hiçbir zaman savaşmaktan korkmamış ve kaçmamıştır. Fakat bizim burada gayemiz savaş değil, aksine barıştır. Bunun en güzel cevabını da bölge halkı vermektedir. Türk askerlerini görünce gözlerinin içi gülen çocuklar, sevinçten gözyaşlarına boğulan analar, kendi evlatlarını görmüşçesine Mehmetçik’i kucaklayan babalar vermektedir. Bölge halkının sağlık kontrollerini yapan doktorlarımız, yıkılan okulları, hastaneleri onaran Mehmetçğimiz vermektedir.

Cennet mekân Başbuğ'umuzun bir sözü vardı: "Bataklık kurutulmadan sivrisineklerle uğraşılmaz." İnerine girdiğimiz, cephanelerini dağıttığımız, elebaşlarını bir bir toprağa gömdüğümüz Kandil bataklıkları kuruyunca Allah'ın izniyle masabaşı sivrisineklerinin de sesi kesilecektir. Ülkemiz yeniden huzurlu günlerine dönecek, bin yıllık kardeşliğimizi yaşatmaya devam edecektir. Bu tablonun gurur vesikası ise yüce Türk Milleti'nin yiğit evlatları ve siz değerli paşamız olacaksınız. Buna inancımız tamdır.

Sayın Bakanım, Doğu ve Güneydoğu Anadolu'daki terörle mücadelede, sınır ötesi terörle mücadelede Türk devleti gücünü göstermiş, terör örgütlerinin beli kırılmıştır ama unutulmamalıdır ki emperyalist devletlerin varlığı sürdükçe terör örgütlerinin eylemleri de devam edecektir. Amerika Birleşik Devletleri'nin bölgemizde terör örgütlerine tırlar dolusu silah yardımı yaptığı düşünülürse Türkiye'nin millî silah teknolojisine daha çok önem vermesi gerekmektedir. Bu yüzden, son yıllarda yerli üretim yaparak millî silahlar üreten Türkiye'nin bu konuda başarılarını artırarak sürdürmesi gerekmektedir. Bunun için de millî savunma bütçesini millî silahlar üretimi noktasındaki başarıyı kat kat yukarıya yükseltecek ölçüde belirlemek elzemdir. Terörle mücadele konusunda büyük hassasiyeti olan Milliyetçi Hareket Partisi olarak bu konuda atılacak her adımın yanındayız ve destekçisi olacağız. Millî savunma üretimi konusunda altyapısı, teknik imkânı olan bütün illerimize bu bütçenin ayrılması Türk devletinin terörle mücadelesini güçlendirecektir. Başta seçim bölgem olan Kayseri ilimiz millî savunmayı güçlendirecek üretim imkânlarına sahiptir ve daha güçlü hâle getirilmesi en büyük temennimizdir. Kayseri'nin savunma sanayisi geçmişinin cumhuriyetimizin öncesine dayanması bile bu altyapı sağlamlığını göstermektedir.

Sayın Bakanım, millî bekamız için yerli ve millî mühimmat üretiminde Kayseri Organize Sanayi Bölgesi'nin mevcut projeleri hâlihazırda beklemektedir. Tüm yatırımı kendi imkânlarıyla karşılamak suretiyle, üretim sevdaşısı sanayicilerimizin oluşturduğu Kayseri Organize Sanayi Bölgesi olarak dışa bağımlılığı ortadan kaldıracabilecek savunma projeleri üzerinde görüşmelerde bulunulmuştur. Savunma Sanayii Başkanlığımız, mevcutta bulunan iki ayrı yerli mühimmat üretim projesi bulunduğunu, bu projeleri yerli üretim olarak ihale edeceklerini bildirmesi üzerine, Kayseri OSB olarak, bir yıl süresince detaylı idari ve teknik çalışmaların sonucunda ihalelere iştirak edilmiştir.

Birinci proje, 7,62x54 milimetre, 3 farklı nitelikteki çelik çekirdekli, keskin nişancı ve izli fişeklerin yerli imkânlarla üretilmesine yönelik ihale, Savunma Sanayii Başkanlığı Silah ve Mühimmat Daire Başkanlığınca ihale değerlendirme süreci sonuçlandırılarak önümüzdeki günlerde Sayın Cumhurbaşkanımızın Başkanlığında, Savunma Sanayii İcra Komitesi tarafından değerlendirmeye alınacağı bildirilmiştir.

İkinci proje ise 10 farklı nitelikteki bombaatar mühimmatlarının yerli olarak üretilmesi ihalesi olup hâlihazırda Savunma Sanayii Silah ve Mühimmat Daire Başkanlığınca değerlendirme sürecindedir. Kısa bir süre içerisinde Sayın Cumhurbaşkanımızın Başkanlığında, Savunma Sanayii İcra Komitesi tarafından değerlendirilmeye alınacaktır.

Aziz Türk Silahlı Kuvvetlerimizin ve Emniyet güçlerimizin yurt dışına bağlılığı olan bu mühimmatların Kayseri'mizde yüzde 90 oranında millî olarak üretilmesine bizler talibiz. Öncelikle, ülkemizin mühimmat ihtiyacını karşılamak ve İslam coğrafyası başta olmak üzere, dünya ülkelerine ihracat yapabilmeyi de hedeflemekteyiz.

Sayın Bakanım, bu konuda bir hemşehrimiz olarak sizden de şehrimiz adına destek beklediğimizi ifade etmek istiyorum. Bunu bölgesel milliyetçilik olarak görmeyizden ziyade Sayın Bakanım, Kayseri'mizi savunma sanayisi altyapısı açısından Türkiye'nin en önde gelen illerinden biri olarak görmeyizi istiyoruz.

Sözlerime son vermeden önce, Türkiye'nin en hayati bütçesi olan Millî Savunma Bakanlığı için ayrılan her bütçenin, Türkiye'nin varlığını koruma, geleceğini güçlendirme adına önemini herkesin kavraması gerektiğini önemle vurguluyor, bu bütçeden rahatsız olanların önce terör örgütlerinden rahatsız olması gerektiğini düşünüyor, 2020 yılı bütçemizin vatanımıza, milletimize, devletimize hayırlara vesile olmasını Cenab-ı Allah'tan niyaz ediyorum.

Sağ olun.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Ersoy.

Sayın Çelebi, buyurun lütfen.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, Sayın Bakan Yardımcılarım, çok değerli milletvekilleri, Millî Savunma Bakanlığımızın değerli bürokratları ve çok değerli basın mensupları; ben de Millî Savunma Bakanlığımızın 2020 yılı bütçesinin hayırlara vesile olmasını diliyor, bu vesileyle hepinize saygılar sunuyorum.

Değerli milletvekilleri, burada, tabii, yeni Cumhurbaşkanlığı sisteminde Sayın Bakanımızın da ikinci bütçesi, geçen sene de gelmişlerdi. Ben huzurlarınızda gerçekten büyük devlet adamı, büyük asker ve benim ilime de Ağrı'ya da çok büyük katkıları olan Sayın Hulusî Paşa'ma, Sayın Bakanımıza huzurlarınızda çok teşekkür ediyorum. Bu vesileyle özellikle geldiği günden bugüne kadar ki yapmış olduğu operasyonlarda ve daha önce şehit olan bütün şehitlerimize de huzurlarınızda Cenab-ı Allah'tan, Rabb'imden rahmet diliyorum.

“Vatanı imanla sev çünkü burası senden öncekiler onu imanla sevdiği için hâlâ vataandır.” Bunu söyleyen bizim ecdadımızdır. Tabii, bu cümlemizin yanı sıra yine bir cümleyle bu konuşmama bir katkı yapmak istiyorum.

Şimdi, biraz önce, öğleden önce bir milletvekilimiz özellikle Suriye'de bir ailenin dininin değiştirilmesiyle ilgili bir tepkileri oldu. Haklı olarak biz de bunu şey yapıyoruz ama bunu düzelttiler, sıkıntımızı yok. Dolayısıyla bu devletin temel amacı, küresel diktatörleri arkasına alıp da mazlumları ezen değil, gerçekten hem bu devlet hem bu millet Selçuklulardan Osmanlıya kadar ve özellikle AK PARTİ hükümetlerinde, geçmişte de öyle, bu millet, her dönemde mazlumları arkasına alıp küresel güçlere karşı dikilen bir millettir. Bunu hep böyle bilmenizi ve herkesin gerçekten bunu böyle bilmesini de arzu ediyorum. Dolayısıyla biraz önce de Sayın Bakanımız bir cümle söylediler ve Türkiye Cumhuriyeti devletinde yaşayan her fert de bunu çok iyi biliyor. Bu coğrafya bir kaderdir. Bu, Selçuklularda da böyleydi, Osmanlılarda da böyleydi. Bu coğrafyanın ana kaderini bize açan 1453'te Fatih Sultan Mehmet oldu. Dolayısıyla bu ülkenin üzerinde yaşayan her insan ya bu vatanı sevecek ya bu vatan uğruna ölecek. Bundan başka çıkar yol yok.

Ama özellikle sabah yine birkaç tane böyle konu oldu, onlara da biraz değinip de ondan sonra konuşmama geçmek istiyorum. Biraz önce de bazı arkadaşlar söyledi, Kürt meselesinin çözümü olarak... Değerli milletvekilleri, değerli hazırun; ben Ağrı Milletvekiliyim.

BAŞKAN – Konuşmanızın yarısı bitti, “Daha geçmedim.” dediniz de ben beş dakika konuşacaksınız diye düşünmüştüm. Sizin yerinize Sayın Güneş konuşacak.

Hadi buyurun.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Ben affınıza sığınıyorum.

“Çekin.” dediniz, ben çektim. Sayın vekilimiz de çekseydi konuşmayacaktım, sadece Sayın Bakanımıza bir teşekkür edecektim.

Ama şunu arz edeyim, gerçekten bunlara da cevap vermek istiyorum çünkü neden dolayı? Biz burada milletvekiliyiz, burası bir ihtisas komisyonu. Dolayısıyla biz her şeyden önce şu ihtisas komisyonuna gelen, birinci sıra değil ama ikinci sıranın bütünü Türkiye Cumhuriyeti devletine hizmet eden, şerefle hizmet eden bürokratlardır. Bu bürokratlar da tabii ki... Millî Savunma Bakanlığının bütçesi üzerinde gerçekten çok da güzel konuşmalar oldu yani ona da bir şey söyleyemiyorum. Herkesin söylediği, görmek istediği “Biz Meclise geliyoruz, Parlamentaoya geliyoruz. Acaba bu Parlamentaodaki yetkin Komisyon bize ne önerir, ne söyler, devletimizin önünü nasıl açar?” Hepsinin de ortak kanaati buydu ama bunların yanı sıra, elbette ki herkes burada milletvekili, özellikle bu karşılıklı olan sıralarda hem siyaset yapacak ama hem de devletin önünü açması lazım.

Şimdi, birinci mesele, Kürt meselesi. Ben Ağrı Milletvekiliyim, benim yaşım şu anda 55. Ben bunu dün de söyledim, daha önceki dönemlerde... Bakın, ben Ankara bürokratıydım. Siz kendi aracınızla –ki bu ülkede çok meşhur Toroslar vardı, hatırlarsanız, biraz sonra oraya da geleceğim-gittiğinizde eğer gerçekten bir polis sizi durdursaydı ve Kürtçe bir kasetiniz olsaydı, inanın, “O kaseti nasıl dışarı atarım?” diye düşünürdünüz. Bırakın kendi çoluk çocuğunuza Kürtçe bir isim koymayı, siz dergiyi okuyamıyordunuz, dergi basamıyordunuz ama bakın, bugün hem herkes konuşuyor hem herkes televizyon izliyor ve zerre kadar bir sıkıntı yok.

Bazı Avrupa ve Orta Doğu ülkelerine gittiğiniz zaman bakın, internet yok, siz kendinizi ifade edemiyorsunuz, devletle ilgili bir şey söyleyemiyorsunuz.

Bakın, biz burada -ben bunu yermiyorum, sakın kimse yanlış anlamasın- Diyarbakır Milletvekilimizden her gün aynı şeyi dinleriz; bilgili, kapasiteli, donanımlı, kişiliğine hiçbir şeyimiz yok ama algısı doğru değil. Her gün ya bir farklı dinî mezhep üzerine bir algı açar veya gerçekten kafasının arka lobunda “Savaşa hayır ama teröre evet.” dercesine bir ikilem ortaya sokar.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ayıp yani yuh! Söylemiş olduklarınızı aynen iade ediyorum.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Şunu söyleyeyim; bu ülke toprakları üzerinde yaşayan herkesin şunu yapması lazım: Ben bu devletin ekmeğini yiyorsam, ben bu devletin havasını teneffüs ediyorsam, ben bu devletin al bayrağının altında gerçekten sabah-akşam kalkıyorsam benim bu devlete inanmam lazım. Benim genlerimde bu devlet, bu devletin geçmişteki insanları, Osmanlısı bize “sadıkayıl millet” unvanını verdi. Dedi ki: “Kardeşim, sen benim milletimdensin. Sen benim canımdansın. Benim senden başka bir sıkıntım yok.” Ve hatta belli olaylarda geçen dedi ki: “Benim babaannem -veya anneannem mi- gittiğinde 2 tane çocuğunu bıraktı.” Bu millet şudur değerli kardeşlerim: Mazlumun hakkını her zaman için savunmuştur, kim olursa olsun. Bakın, Türkiye Cumhuriyeti devleti son üç dört senedir, asrın göçünü idare etti. Avrupalı 100 tane adam alamıyor ama 82 milyon insanımız şunu söyledi, dedi ki: “Bunlar ensar kardeşlerimdir.” Kürt’ü, Türk’ü her neyse fark etmez, Alevi’si, Türkmen’i fark etmiyor bu konuda. Kim gelirse gelsin, bu devletin geninde insanları demografik yapı anlamında kesinlikle ayırmamıştır ve ayırmaz da. Bu -demin de arz ettim- Osmanlı’da da böyleydi, Selçuklu’da da böyleydi, Türkiye Cumhuriyeti devletinin döneminde de böyleydi ve böyle de gidecek çünkü bizim yetiştirme tarzımız bu. Dolayısıyla biz burada bir konuşma yaptığımız zaman aynı şekilde başka bir tarafa da bizim bir mesaj vermemiz lazım. Sabahtan beri burada oturuyoruz. Bakın, sadece ve sadece HDP’nin dışında bir ayrışma veya bizi öteleme... Ya, kimse bir kavram kullanmadı.

AK PARTİ hükümetleri döneminde -ben demin de arz ettim- benim sadece ilime yapılan yatırım 17 katrilyon. Eğer bunda devlette bir ayırım olsaydı derdi, ya, biz bu bölgeye götürmeyelim. Biraz önce de arz ettim. Bakın, burada Hulusi Paşam. Bizde okul yer sıkıntısı vardı, gittim kendisine arz ettim, dedim ki: Sayın Paşam, biz burada gerçekten kamulaştırma yapmak istemiyoruz ama askeriyenin bir arazisi var, biz burada çocuklarımıza İstiklal Marşı’mızı okutmak istiyoruz; okula ihtiyacımız var, okul

yerine ihtiyacımız var. “Ne demek ya. Ben sorayım, eğer burada bizim açımızdan, güvenlik açısından bir sıkıntı yoksa arazi devletin arazisi, bizim milletimizin arazisi, bizim çocuklarımızın geleceği için.” dedi. Talimat verdiler, bir hafta sonra arazimiz tahsis edildi.

BAŞKAN – Sayın Çelebi, lütfen tamamlayınız.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Dolayısıyla şunu arz edeyim: Bizim her şeyden önce düşündüğümüz siyasetçi olarak... Çünkü biz rol modeliz ve biz konuştuğumuzda bizim ikinci cümlelerimizin, cümle yapılarımızın hangi benlikleri ne şekilde evirebileceğini bizim düşünmemiz lazım.

Yine bir şeyi daha arz edip de öyle, izin verirseniz Başkanım.

BAŞKAN – Lütfen... Lütfen...

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Değerli milletvekillerimiz, AK PARTİ hükümetlerinin hiçbir dönemde özellikle Suriye rejimine, Suriye'nin iç işlerine karşıma gibi bir meselesi olmamıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bir saniye...

Lütfen tamamlayınız.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Yani “Suriye'nin biz iç işlerine karışalım da Suriye'yi handikaba sokalım.” Böyle bir şey yok. Suriye'deki insanlar bizim kardeşimiz. Dolayısıyla biz bunları dediğimiz zaman sanki Türkiye, Arap Baharı'yla birlikte o bölgelere bir tetikleme yapmıştır. Bizim kendi içimizde Gezi olaylarını çıkardılar. Eğer Sayın Cumhurbaşkanımız gerçekten aynı gün -yurt dışındaydı, çok iyi hatırlıyorum- gelip de aynı şekilde sertlikle veya şey yapmasaydı olaylar daha farklı yere giderdi ama şu var...

BAŞKAN – Sayın Çelebi, lütfen.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Her devlet kendisini korumakla mükelleftir. Eğer devletler kendilerini koruyamazsa o devletlerin, o milletlerin yaşama imkânları olmaz.

Ben bu vesileyle, Millî Savunma Bakanlığımızın 2020 yılı bütçesinin hayırlara vesile olmasını diliyor, hepimize saygılar sunuyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, benimle ilgili, şahsımla ilgili “Teröre ‘evet’ diyor.” diye bir ifade kullandı. Bunu reddediyorum ve düzeltmesini talep ediyorum.

BAŞKAN – Evet, bakın, teröre yönelik...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Her türlü terörü reddediyorum, her türlü.

BAŞKAN – Bir saniye arkadaşlar...

“Terörün her türlüünü reddediyoruz.” diyor Sayın Paylan.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Şöyle...

BAŞKAN – Arkadaşlar, böyle bir şeyi uzatmayalım, böyle bir şey söylediyse zaten...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Söylediğini düzeltsin.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Sayın Çelebi, düzeltiverin.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Çelebi, düzelt lütfen. Böyle bir şey olmaz. Düzeltin lütfen.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

OLCAY KILAVUZ (Mersin) – PKK'ya terörist diyor musunuz? PKK'yı kınıyor musunuz?

BAŞKAN – Arkadaşlar...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, düzeltsin lütfen.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, düzeltmedi.

BAŞKAN – Kayıtlara geçti efendim, ben ifade ettim Sayın Paylan'ın söylediğini.

Sayın Ataş, buyurun lütfen.

DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli Bakanım, değerli Bakan yardımcılarım, kıymetli milletvekillerim, değerli bürokratlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, Millî Savunma Bakanlığının bütçesini görüşürken, Atatürk ve silah arkadaşları başta olmak üzere, Silahlı Kuvvetlerimizin, ordumuzun bugüne kadar bütün şehitlerini rahmetle, minnetle yâd ediyorum ve bugün Silahlı Kuvvetlerimizde sınır içinde ve sınır dışında fedakârca görev yapan tüm silah arkadaşlarıma da canıgönülden, tırnaklarına taş değmeden üstün başarılar dileyerek sözlerime başlamak istiyorum.

Tabii ki 2020 yılı Millî Savunma bütçesini görüşüyoruz ve bu bütçemizin Türkiye'mize, Türk milletine, vatanımıza hayırlı, uğurlu olmasını dileyerek başlıyorum. Ülkemiz çok zor bir coğrafyada yer alan bir ülke ve güçlü bir Silahlı Kuvvetlere ihtiyacı var ve her zaman güçlü olmaktan öte bunun da sürdürülebilir olması gereken bir Silahlı Kuvvetlere ihtiyacımız var. İnşallah, ömür boyu da dünya durdukça duracağına ben kaniyim ve inanıyorum güçlü olacağına.

Bugün Millî Savunma Komisyonu olarak biz sabah 10.00'da burada bulunduktan sonra tabii ki Savunma Sanayimizi, TAI'yi incelemeye gittik, orada bazı görüşmeler yaptık, görüşmeler yaptık, görüştük; arkadaşlarımız Savunma Sanayimizi gezdirdi. Orada tabii ki şu anda yerli üretimleri inceledik. Ben, 1987'den bu yana oradaki çalışmalarını biliyorum, defalarca gittim, geldim ama bugün gittiğimizde gördüğüm manzara beni biraz daha gururlandırdı, onurlandırdı. Türk milleti adına, Türk savunması adına güzel şeylerin yapıldığını gördüm. Orada gördüğüm helikopterlerden İHA'lara, mühimmatlardan çeşitli teçhizatları, millî uçakların yapımı için yapılan hazırlıklar gibi 700 projeye şahitlik ettik ve 700 projenin değeri 70 milyar gibi bir rakamdan bahsedildi ki oraya giden bütün arkadaşlarımız bunu gerçekten bunu gururlanarak gördük ve sevindik. İnşallah, çok daha ileri gideceğine inanıyorum. Tabii, bu yeterli mi? Yeterli değil. Burada karşılaştırma yaparken hep kendi ülkemizi kendi içerisinde bir önceki yıllarla, 40'larla, 50'lerle, 70'lerle, 80'lerle karşılaştırmak yerine, bizim seviyemizde olan diğer ülkelerle karşılaştırarak çok daha ileriye gitmemiz mümkün. Bugün bizim yarıştığımız ülkeler çok daha ileride ve onları yakalamak için bizim birkaç kat daha çalışmamız gerekiyor. Keşke mümkün olabilse de bu millî savunmayı daha da geliştirmek ve bu ihracatlarımızı da daha yukarıya çekebilmek için çok daha fazla bütçeler ayırabilsek. Oradaki çalışmalar gururlandırdı ama yeterli mi? Değil Bakanım. Oraya bizim yeterli desteği vermediğimize inanıyorum ve biz parti olarak da her zaman yanınızda olduğumuzu, Millî Savunmamızın yanında olduğumuzu, yeterli desteği vereceğimizi her zaman ifade ettik, ifade etmeye de devam ediyoruz. O konuda da sizlere bir teşekkürü bir borç biliyorum ve teşekkür ediyoruz.

Diğer taraftan, Sayın Bakanım, tabii ki Silahlı Kuvvetlerin içerisinde 15 Temmuzdan sonra birçok sorunlar yaşandı, birçok insan ihraç edildi ve bir şekilde temizlenmeye, arınmaya başladı ve personelle ilgili birçok konular da bu süreç içerisinde dile getirilemedi ve bunlarla ilgili çalışma yapılamadı. Türk Silahlı Kuvvetleri içerisinde birçok personelin talepleri var, istekleri var. Bu taleplerden birisi de

astsubayların talepleri, sizlere ulaştı ve bu arkadaşlarımızın haklı talepleri var. Çok talep var ama iki tanesini ben dile getirmek istiyorum. Bir tanesi, astsubaylar 2003'ten itibaren meslek yüksekokullarından mezun...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Başkanım, çok az kaldı.

BAŞKAN – Sayın Ataş, lütfen tamamlayınız.

Buyurun.

DURSUN ATAŞ (Kayseri) – 2003'ten itibaren meslek yüksekokullarından ön lisansla mezun olmaya başladılar. Kendi denkleri göreve başlarken 9'un 2'sinden başlıyor; bunlar 9'un 1'inde. Bu taleplerini yeniliyorlar ve bu talebin yerine gelmesini bekliyorlar.

Yine ikincisi, astsubay emeklileri ve astsubaylara görev tazminatı sözleri verildi ve gerçekten emekli olurken en yüksek dereceden bile olsalar çalıştıkları maaşın yüzde 55'iyle en fazla emekli olabiliyorlar Bu, uzun zamandır gündemde. Sayın Cumhurbaşkanımız 8 Haziran 2018'de ve AK PARTİ hükümetlerinin 63 ve 64'üncü dönemde de bu sözleri verildi. Bunları bekliyorlar. Ne şartlarla olduklarını, ben içlerinden gelen biri olarak çok iyi biliyorum. Bunların yerine gelmesi bekliyorlar.

“Bu yerine gelecek mi?” diye bir soru var. Onu sormak istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Bütçenizin hayırlı olmasını diliyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum efendim.

Sayın Şaroğlu, buyurun.

POLAT ŞAROĞLU (Tunceli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, değerli milletvekilleri ve kıymetli misafirler; hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Ülkemizin güvenliği konusunda büyük bir öneme sahip olan Türk Silahlı Kuvvetleri ve Jandarma bünyesinde sözleşmeli olarak fedakârca görev yapan uzman erbaşların yaşadıkları sorunlar her geçen gün artmakta ve bunların çözümüne dönük talepleri bulunmaktadır.

Bunların başlıcaları: Uzman Erbaş Kanunu'nun düzenlenmesi ve kadro ile tayin sorununun çözülmesi, 3600 ek gösterge verilmesi, bedelsiz olarak zati tabanca edinmeleri, hava değişimi ve istirahat sürelerinin uzatılması, astsubay alımlarında öncelik tanınması, rütbe işaretleri ve kıdem çalışmalarının tamamlanması, orduevlerinden faydalanmaları ve yeni uzman erbaş orduevlerinin açılmasıdır.

Aynı şekilde sözleşmeli erlerin de refakat izni, meyil izni, yol harcırahı, asgari geçim indirimi, aile ve çocuk yardımı gibi hak talepleri vardır.

Ayrıca, şehit yakınları ve gazilere yapılan kira yardımı, şehit sözleşmeli er ve erbaşların ailelerine yapılmamaktadır. Bakanlığımızın bu konuda bir çalışması var mıdır?

7/24 birlik içinde iskân edilen sözleşmeli erler aile bütünlüğü olmadan görev yapmaktadır. Evli sözleşmeli erlerin aile bütünlüğünün bozulmaması amacıyla evci izninin artırılması ya da güvenlik imkânları elverdikçe durumlarının vardiya sistemine çevrilmesi için bir çalışma yapılmakta mıdır?

Sayın Bakanım, Sayıştay raporları incelendiğinde, atık motor yağlarının ekonomik olarak değerlendirilmemesinin denetim görüşünü etkileyen bir bulgu olarak saptanmıştır. Buna göre, Bakanlığınız bünyesindeki kurumlarda atık motor yağ miktarı yıllık ne kadardır? Hâlihazırda atık motor yağları nasıl değerlendirilmektedir? Çevre ve Şehircilik Bakanlığının yetkilendirdiği hangi kurumlara teslim edilmektedir?

2018 Millî Savunma Bakanlığı Sayıştay raporunda, taşınmazların fiilî envanterinin çıkarılmaması ve muhasebe kayıtlarının gerçeği yansıtmaması bulgusu oluşmuştur. Taşınmaz fiilî envanterlerinin çıkarılması ve icmallarının düzenlenmesi işlemleri 10 ilde tamamlanmamış, bu durum Bakanlığın yönetiminde veya kullanımında bulunan taşınmazların tespit ve takibini zorlaştırmıştır. Ayrıca taşınmazların tam ve doğru olarak muhasebe kayıtları ile mali tablolara yansıtılmasını engellediği ifade edilmiştir.

Bahsi geçen 10 il hangileridir? Bu işlemler 10 ilde neden tamamlanmamıştır?

Sayın Bakanım, son olarak, sivil terör mağduru ailelerin taleplerini iletme istiyorum.

Malumunuz, 15 Temmuz sivil şehit yakınlarına kamuda 2 kişilik istihdam hakkı tanınmaktadır. Terör eylemleri nedeniyle hayatını kaybetmiş diğer sivil terör mağduru ailelerin de 1 kişilik olan kamuda istihdam hakkının 2 olması yönünde talepleri var. Aynı acıyı yaşayan, aynı mağduriyet sahibi insanlar bu eşitsizliğin giderilmesini talep ediyor.

Benim de konuyla ilgili değişiklik öngören kanun teklifim komisyonunda beklemekte ve bu aileler tarafından şahsımıza yoğun bir talep başvurusu yapılmaktadır.

Teşekkür ediyor, bütçenin hayırlı olmasını diliyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Gürer, buyurun.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Başta Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere vatan için can veren tüm şehitlerimizi ve gazilerimizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakan, samimiyetle öğrenmek istediğim bir şey var. AKP döneminde atanan bir bürokrat Makine Kimya Kurumu Millî Piyade Tüfeği'ni satarken suçüstü yakalandı, casusluktan yirmi dokuz yıl yargılandı. Şimdi, Tank Palet Fabrikasında -Altay tankları dâhil- üretimi yapılan tüm bilgilerin Katar ordusuna geçeceği konuşulup duruyor. Aynı kategoride baktığımız zaman bir memur dışarıya bilgileri verdi diye casusluktan yargılanıyor da bu kadar dokümanın el değiştirmesi ne tanıma geliyor? Bunu öğrenmek istiyorum.

İkincisi: Bizim Niğde ilimizin Bor ilçesine -Sayın Bakan Yardımcımız iyi bilir- bir söz verilmişti askerî fabrikanın geliştirileceğine dair. Bu konuda Bakan Yardımcımız varken...

BAŞKAN – Bak, Sayın Gürses, hem Bakanımız hem Bakan Yardımcımız hemşehri.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Geriye doğru atım atılmış oldu.

Ayrıca, bizim oraya Fikri Bey'in zamanında acemi birliği gelecekti. Siz onun da gelmeyeceğini söylüyorsunuz. Oysa bizim bölgemizde, bu askerî fabrikanın olduğu yerde yapılacak yatırımın bölgeye büyük katkısı da olacak. Bir acemi birliği ya da usta birliği ya da bedelliler için bizim bölgeyi de değerlendirirseniz memnun oluruz.

Bir de Sayın Bakanım, 15 Temmuzdan sonra sizde olan bazı araziler, Millî Savunma Bakanlığında olan araziler el değiştirdi. Bu taşınmazların adedi kaç, ne kadar metrekaare alan? Çünkü bazı yerlerde gidiyorum bakıyorum, daha önce Millî Savunma Bakanlığında ait olan hazinenin taşınmazlarında başka tabelalara rastlıyoruz. Bunlar metrekaare olarak ne kadar boşaldı, nerelerde boşaldı? Bu konularda bilgilendirirseniz memnun olurum.

Onun ötesinde, tabii, ordumuza Allah zeval vermesin, her zaman yanındayız, destekçiyiz ama dediğim gibi, bizim bölgemizdeki yatırımın geliştirilmesi yönünde sizin desteğinizi bekliyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Evet, çok teşekkür ediyorum Sayın Gürer.

Sayın Güneş, buyurun.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Teşekkür ederim Başkanım.

Sayın Başkanım, çok Değerli Bakanımız, değerli milletvekillerimiz ve çok değerli bürokratlarımız ve basın mensuplarımız; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle 2020 yılı Millî Savunma Bakanlığımızın bütçesinin hayırlara vesile olmasını temenni ediyorum.

Tabii ki ordumuzun bizim için gerçekten de ülkemizde çok farklı yeri vardır. Peygamber ocağı olarak bilinmektedir. Gerçekten de ordumuzun savunmasında şehit olan kardeşlerimize Allah'tan rahmet diliyorum, gazilerimize acil şifalar diliyorum.

Sayın Bakanım, tabii ki pek çok nadir ordunun karşılaşılabileceği 15 Temmuz darbesi gibi bir darbeye karşılaştınız ve bunun neticesinde 17.995 hain ordudan temizlendi ve bunların arasında da çok sayıda pilot olmasına rağmen gerçekten de hemen arkasından Fırat Kalkanı'nı ve diğer taraftan 2018'de Zeytin Dalı Operasyonu'nu ve son dönemde de Barış Harekâtı'nı yapmanız takdire şayandır. Bunu takdirle karşılıyoruz. Allah daima ordumuzun ve sizlerin yanında olsun diyorum.

Diğer taraftan, sabahki konuşmalarda bizim dış politikayla ilgili muhalefet partilerinden bazı eleştiriler geldi. Tabii bu Suriye'de yaşanan olaylar neticesinde Türkiye'ye büyük bir külfet gelmiş midir? Gelmiştir fakat şunu da ifade etmek lazım: Suriye'de yaşanan olayları Türkiye çıkarmamıştır. Türkiye'nin politikaları neticesinde böyle bir şey olmuş da değildir.

Neden Suriye'yle Türkiye ilgileniyor diye soruyorlar. Arkadaşlara şunu sormak lazım bunu sormadan önce: Neden İran Suriye'yle ilgileniyor? Neden Rusya Suriye'yle ilgileniyor? Neden Fransa Suriye'yle ilgileniyor? Niye Amerika taa binlerce kilometre uzaktan Suriye'yle ilgileniyor diye sormuyorlar da Türkiye, Suriye'yle niye ilgileniyor diye soruyorlar.

Şimdi, neden ilgileniyor Suriye'yle? Türkiye'nin amacı herhangi bir ülkenin toprağını elde etmek değil. Türkiye'nin esas amacı, ileride Türkiye'nin egemenliğini risk altına atabilecek birtakım yapılaşmaları önlemek için burayla ilgileniyor.

Şimdi, diyebilirsiniz ki: Mesela 1991 yılında birinci Körfez krizi çıktığında diyelim ki bizim orada hiçbir etkimiz olmadı, yurttan sulh cihanda sulh dedik tamam mı? Gelen 500 bin Kürt'ü kabul etmek zorunda kaldık mı? Kaldık. Orada bir diyelim ki Kürt devleti kuruldu mu? Kuruldu. Yani neticede...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Hayır.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Kurulmasa bile temelleri atıldı. Neticede bunun için çok büyük...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Özerk bölge.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – “Özerk bölge oldu.” diyorsunuz.

AYDIN ADNAN SEZGİN (Aydın) – 74'te özerk bölge oldu, 74'te.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Neticede şöyle bir şey: Demek ki sadece pasif bir politika uygulamak, hiçbir şeye karışmamak, birtakım tehlikeleri önlemiyor arkadaşlar. Dolayısıyla da Türkiye burada kendisine göre uygun politikalar izledi fakat orada dışardan gelen devletler, Türkiye'nin politikalarının başarıya ulaşmasını engelledi. Esas problem bu. Yani biz orada pasif politika izlese de...

Sabah dedi ki Şener Bey: “Kapıları kapatırdık.”

Sayın Şener, biz şimdiye kadar hangi bize gelene kapıyı kapattık? Yahudilere mi kapattık? Diğer taraftan Kürtlere mi kapattık? Boşnaklara mı kapattık?

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Sen Suriye’yi hiç anlamamışsın, hiç.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Yok, siz hiç anlamamışsınız.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Anlattıklarının hepsi palavra.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Siz bizim dinimizin emrettiği şeyleri anlamamışsınız. Biz o pencereden bakıyoruz.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Ne alakası var şimdi dinle?

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Diğer taraftan, gerçekten eğer bunu anlamış olsaydınız kapatamazdınız. Sizin kapınıza gelen birisine kapatamazdınız.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Ya, bu nasıl bir üslup? Bakın, dini karıştırıyorlar!

BAŞKAN – Sayın Güneş, lütfen....

AYDIN ADNAN SEZGİN (Aydın) – Tarihimizi öğrenin.

BAŞKAN – Sayın Sezgin...

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Türkiye kendi geleceğini tehlikeye atabilecek her türlü sorunla mücadele edecektir. Buna dönük politikalarını da mutlaka uygulayacaktır. Biz bugün pasif politika uygulaysaydık şimdi orada oyuncu olamazdık ve bugün biz burada, beğenelim veya beğenmeyelim, en azından oyuncuyuz yani oyunun içindeyiz arkadaşlar, bunu çok önemli buluyorum. Diğer taraftan, Türkiye, savunma sanayisinde, birtakım ürünlerini Millî Savunma Bakanlığımızın fabrikalarında yapıyor, birtakım ürünleri de dışarıda yaptırıyor. İşte bunların içinde ASELSAN da var, özel firmalar da var.

Şimdi, bizi işte tank palet fabrikasını birilerine peşkeş çekmekle suçluyorsunuz.

Şimdi, diğer taraftan biz gerçekten de geriye dönüp baktığımızda işte Türkiye’deki savunma sanayisindeki millilik ve yerlilik oranına baktığımız zaman yüzde 20’lerden yüzde 60’lara gelmişiz. İşte Hürkuşlar, Atak Helikopteri, İHA’lar, SİHA’lar, denizaltılar, MİLGEM’ler, Altay Tankı, bu gibi şeyler var.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Siz bunları da satarsınız.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Şimdi, ben şunu söylüyorum size: Türkiye’de daha önce bu tank palet fabrikasında tank mı yapıyorduk biz? Tank yapmıyorduk arkadaşlar, tankları biz nereden alıyorduk? Bir kısmı Amerika’dan alınan tanklar, bir kısmı da diyelim ki Almanya’dan alınan Leopard tankları. Biz bunların sadece tamirlerini yapıyorduk. Son dönemde burada ne yaptık? Obüsler yaptık.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Tank fabrikasıyla ilgili...

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Bir dakika, dinle. Obüsler yaptık, tamam mı? Bu obüslerin de biz motorunu nereden alıyoruz? Yine Kore’den alıyoruz. Nere malı? Alman malı. Yine bunların birtakım malzemelerini nereden alıyoruz? Yine onlardan alıyoruz. Peki, bunlar bize motoru ve diğer malzemeleri vermezse ne yapacağız? Yine ortada kalacağız. Hani bir zamanlar terörle mücadele ederken Almanya bize “Şu silahları kullanamazsınız.” demişti ya, hatırlıyorsunuz, buradan da amaç şu arkadaşlar: Hem tankımızı hem de obüslerin motorlarını millî yapmak adına Hükümetin attığı bir adım. Yani “Niye bunu kendisi yapmamıştır?” diyebilirsiniz, bu, tercih meselesidir. Ama burada şu var arkadaşlar, burada hazır bir altyapı var. Bunun üzerine bu işlemi yapacak olan şirket ek yatırımlar yapacak ve dolayısıyla da bizi dışa bağımlılıktan kurtaracak. Yani bu pencereden bakmak lazım olaya. Yani sadece işte birilerine

peşkeş çekiyor anlamında değil. Bunu biz başarısak arkadaşlar, tankımızı da kendimiz yapacağız, diğer taraftan obüslerimizi de kendimiz yapacağız ve dışa bağımlılıktan pek çok alanda kurtulacağız diyorum.

Ben, 2020 yılı Millî Savunma bütçemizin hayırlara vesile olmasını temenni ediyorum, hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Arkadaşlar, uygulamada şöyle bir değişiklik yapıyorum: Bugün “Son söz milletvekilindedir.” hususunu erken uygulamaya koyuyorum. Onun için Sayın Aydemir’e dört dakikalık bir süre veriyorum.

Buyurun.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Başkanım çok teşekkür ediyorum.

Şimdi, efendim bir defa bir müdara yaparak başlayacağım, bu kavramı özellikle kullanıyorum, “müdara yapmak” müdara, muhatabınıza hakkını teslim etmek, muhatabınıza teşekkür etmek, muhatabınızı taltif etmek, çok mühimdir bu. Selamlamadan önce onu yapacağım çünkü arka planda başka bir ifade gelecek.

Sabahleyin, Sayın Kuşoğlu, Bakanlığın bütçesine dair çok özel, çok güzel bir değerlendirme yaptı, geçtiğimiz yıl söylediklerini, düştüğü notları o kadar net, o kadar mütebariz hâle getirdi ki benim de hafızam tazelendi, müthiş istifade ettim, dolayısıyla size minnettarım.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Rica ediyorum, estağfurullah.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Öğreten kıvamınız hakikaten burada bulunan herkes için örnek oluyor.

“Müdara”yı şunu için söyledim: Efendim, birinin yüzüne karşı methiye ifadesi müdahane içeriyorsa -bu da bize ait bir kavramdır- yani yaltaklanmak, ondan bir çıkar elde etmek gayesiyle yapılıyorsa müdahanedir ve onun yüzüne toprak saçacağız biz, bunu yapanın. Ama müdara öyle değil, tam tersi, hak teslimidir. Hakkını teslim etmezseniz size kimse hak vermez, bu bağlamda özellikle yapıyoruz.

Bir başka hak teslimi, burada, bir bayrak şahsiyet -ben özellikle bu kavramları kullanıyorum- Değerli Bakanımız ve onun bulunduğu, başında bulunduğu Bakanlık, onun daha önce vazife yaptığı kurumlar bizim şeref levhalarımız. Bunları burada kayda geçmek benim zaten, millet adına pozisyon almışsam, vazifem, bunu yapmak durumundayım, teşekkür etmek durumundayım. Değerli Bakanım, size teşekkür ediyorum, kadronuza teşekkür ediyorum. Yaptığınız işlerle iftihar ediyoruz. Bu milletin bir parçası olarak söylüyorum bunu. Daha önce de burada bir vesile söylemişim, “Bizim üç ordumuz var.” diyor bir mütefekkir. Millî ordumuz; işte, burada ordumuzu ifade eden isimler var, o kadar mühim ki milletin bizatihi kendisi, ordu-milletiz çünkü biz. Bir başka ordumuz irfan ordumuz; münevverlerimiz, aydınlarımız, öğretmenlerimiz, öğretenlerimiz o kadar mühim. Bir başkası ruh ordumuz. Bunu da özellikle söylüyorum. Dün burada, efendim, bir “taklit” kavramı geçti ve ondan önce şöyle bir şey söyledim İçişleri Bakanlığı bütçesinde: “Biz bulunduğumuz her mahalde ruhumuza özel bir yüklenme yapıyoruz, bunun için gidip şehitlikleri ziyaret ediyoruz, şehitlerimizin ruhaniyetinden enerji devşiriyoruz, bunu taklit etmek lazım.” dedim.

Kaldı ki bizim kültürümüzde “örnek almak” diye bir kavram var. Onun içindir ki efendiler efendisini örnek alıyoruz. Ama bilmeyenler, işin nadanı olanlar, sathi bakanlar başka türlü değerlendiriyorlar, özellikle haktan, adaletten bihaber olanlar. Buradaki insanları tenzih ediyorum, yanlış anlamayın, bir genel tespit yapmaya çalışıyorum.

BAŞKAN – Fethi Bey, sizi filan kastetmiyorum yani.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) - Tabii ki, elbette, olur mu?

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Zaten beni kastetmez, sever beni.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Zinhar, öyle değil. Ben sadece genel bir tespit yapıyorum.

BAŞKAN – Tamamlayalım efendim.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) - Biz bunları yaparken...

BAŞKAN - Teşekkür ederim efendim.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) - Şimdi, Değerli Bakanım, bir şey söyleyeceğim: Ben tabii ki buradaki değerlendirmelerden istifade ettim ama o tank palet fabrikasıyla ilgili sabah buraya girdiğimde bir tartışma vardı, onun için özellikle o tartışmaya vuzuh, açıklık kazandırma adına söyleyeceğim. Daha önce DOSİAD'ın üç dönem başkanlığını yaptım, sanayici iş adamları pozisyonundan gelen bir kardeşinizim, iş âlemini biliyorum ve özellikle bir işletmenin devrinin ne anlama geldiğini biliyorum. Altını hususen hep çizdik, yerli millî olana yönelmek lazım. Biraz önce İsmail Bey aslında bahsetti. Burada tank palet fabrikasıyla ilgili tasarrufta ilerleyen zamanda herkes hak verecek ki çok yüksek bir hedefe ulaşmanın yoluna girmişiz. Yoksa bir yerleri peşkeş çekmek, daha önce söylendi burada...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Birilerine...

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Birilerine... Oysa bir de o birileri yani o karşı tarafa gidilse, o iş âlemini ifade eden insanlara gidilse belki de onlar acaba bu işten çok mu mutlular? Böyle bakmak lazım.

Kaldı ki bir şey daha söylüyorum: Bizim millî anlayışı ifade eden, dirayeti temsil eden yüksek bir liderimiz var. Sadece ve sadece milleti düşünen, sadece ve sadece ülkesini düşünen; yarın adına, milletin yarını adına gaille çeken bir liderimiz var, o asla bu işlerde faullü bir girişimde bulunmaz, bulunmamıştır; Allah'ın izniyle göreceğiz, çok kısa zamanda oradan çok özel, güzel hadiseler, efendim, neşvünema olacak ve biz de mutlu olacağız.

Değerli Bakanım, bütçemiz hayır, uğur getirsin inşallah. Tebrik ediyorum, saygı sunuyorum efendim.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum değerli arkadaşlar.

Müzakereler tamamlanmıştır. Soru-cevap bölümüne geçiyorum. Soru sormak isteyen arkadaşlar lütfen sisteme girsinler.

Sayın Paylan, sizinle başlayalım.

Buyurun lütfen.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, net bir soru: Nisan ayında S-400 çalışacak mı? Net bir soru soru, net bir cevap; merak ediyorum.

Diğer mesele, Suriye'de kontrolünüzde olan bölgelerle ilgili Uluslararası Af Örgütünün raporlarına yansıyan insan hakları ihlalleri var, Uluslararası Af Örgütü raporlarına yansıyan hak ihlalleri var. Bununla ilgili mahkemeler kurulacağını söylediniz veya kurulduğunu söylediniz. Bu mahkemeleri Türkiye mi kurdu, biz mi kurduk? Orada kim kurdu bu mahkemeleri ve hangi hukuk uygulanıyor? Yani Türk Ceza Kanunu mu uygulanıyor, hangi hukuka göre yargılanıyor bu hak ihlalleri? Bu da net bir soru.

Üçüncü olarak, İncirlik'te nükleer silah var mı Sayın Bakan? Çünkü ABD'li çeşitli yetkililer İncirlik'teki nükleer silahların çekileceğine dair ifadelerde bulundular, bu konuda bilgi rica ediyorum.

Sayın Bakan, bu yeni hak ihlalleriyle ilgili nasıl tedbirler alıyorsunuz yani müfettişler mi görevlendiriyorsunuz bu bölgelerde? Bu konuda rahatlatıcı bir bilgi vermenizi rica ediyorum.

Askerliği “Peygamber ocağı” olarak tanımlıyorsunuz. Hristiyan ve Musevi askerleriniz de var yani daha çoğul, “peygamberler ocağı” veya başka bir ifade kullanarak tanımlamanız daha doğru olmaz mı? Bununla ilgili bir düşünceniz var mı? Ben de askerlik yaptım.

Sayın Bakan, son olarak, İzak Rabin İsrail’de bir askerdi. Biliyorsunuz, İzak Rabin bir askerdi ama kendisi üniformasını çıkarınca kendisini barışa adadı ve sonuçta Nobel Barış Ödülü aldı. Barış konusunda böyle bir iddianız var mı?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Keşir...

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Sayın Bakanım, öncelikle, temmuz ayında yaşadığımız sel felaketinde özellikle Kara Kuvvetleri Havacılık personelinizin, pilotlarınızın gece uçuşlarıyla bize gösterdiği, verdiği destekten dolayı bir teşekkür etmek istiyorum.

Hemen hızlıca şunu söyleyeyim: Dün Dünya Çocuk Hakları Günü’yü, 25 Kasım da Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Günü. İnsan Hakları İzleme Örgütünün 2014 ve 2019 raporlarında PKK ve YPG’nin Suriye’de ve Türkiye’de özellikle kız çocukları ve 15 yaş altı çocuklarla ilgili veriler var. 2017 raporunda aşağı yukarı 224 çocuğa zorla silah kullandırıldığı, çatışmaya zorlandığı, tecavüze uğradığıyla ilgili veriler var. Ben bu iki gün vesilesiyle Türk ordusuna teşekkür etmek istiyorum, aynı zamanda bu Barış Harekâtı bu çocukların dağdan kurtarılma harekâtıdır, bu kadınların bu örgütün elinden kurtarılma harekâtıdır. Bu anlamda teşekkür etmek istiyorum. Sizin envanterinizde, bilgilerinizde bu konuyla ilgili bir kayıt var mı?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Çelebi...

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, biraz önce konuşmuştuk, bu emekli binbaşılarımız sadece 2.400 kişi; zaten yeni binbaşı olanları da kapsamıyor. Bununla ilgili bir çözüm olacak mı?

Bir de şehit ve gazilerimizle ilgili müdürlüğün Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığından alınıp Millî Savunma Bakanlığına geçmesi gibi bir durum var mı?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Bekaroğlu...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Bakanım, bu DEAŞ lideri Bağdadi Türkiye sınırına 5 kilometre yakın bir yerde öldürüldü ve ondan sonra Türkiye’nin içinde -belki Suriye’de de- bu Bağdadi’nin çok sayıda akrabası yakalandı; eşi, çocukları Kırşehir’de... Yani bunlar daha evvel Türkiye’de değiller miydi? Nedir, bunu nasıl izah ediyorsunuz?

İkinci sorum da bu S-400’lerle ilgili ödemelerin nasıl yapıldığıyla ilgili. Şöyle haberler çıktı “Ruslardan kredi alınarak temin edildi.” diye bir şey var, doğru mu bu? Nasıl ödendi, bunu merak ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Sezgin...

AYDIN ADNAN SEZGİN (Aydın) – Çok teşekkürler efendim.

ALTAY tanklarından bahsedecektim Sayın Bakanım. Almanya ve Avusturya'nın ALTAY tanklarının motorlarıyla ilgili kilit bileşenleri satmaması hâlinde ALTAY Tank Projesi'nin akıbeti ne olur?

Doğu Akdeniz'le ilgili son gelişmeler hakkında, bize takdiminiz sırasında verdiğiniz değerli bilgiler ötesinde malumat verebilir misiniz?

Bir de Türkiye'nin yeni bir nükleer tehdit oluşturacağına dair son dönemde bolca spekülasyon yapılıyor. Bu iddialara cevabınız ne olacaktır?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Önal...

AHMET ÖNAL (Kırıkkale) – Sayın Bakanım, biraz önce Makina ve Kimya fabrikalarının önemini anlattık. Makina ve Kimya fabrikaları, millî savunma için gerçekten son derece kıymetli, birçok entegre tesisi ve bağlı fabrikaları var. Makina ve Kimya fabrikalarının eski görkemli günlerine ulaşması için, tezgâhlarının modernize edilmesi için yatırım yapmayı düşünüyor musunuz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Sındır, buyurun.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Sayın Bakanım, gerçi konuşma içeriğimde sorularımı yöneltmiştim ama belki not alamamış olabilirsiniz diye bir ikisini tekrarlamak istiyorum.

Uzman er ve erbaşlarla ilgili, uzman çavuşların özlük hakları ve diğer iyileştirmelerle ilgili taleplerine yönelik bir çalışma yapıyor musunuz?

Bir de bu siber güvenlik ve yapay zekâ konusunda Millî Savunma Bakanlığı bünyesinde araştırma geliştirme faaliyetleri ve buna ayrılan bütçe konusunda bilgi verirseniz memnun olurum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Şahin...

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Sayın Bakan, Tank Palet Fabrikasına ortak yapılan Katarlıların teknolojik olarak veya diğer anlamda ne kattığını merak ediyorum. Bunu açıklarsanız memnun olacağım. Yani Katarlıların bize nasıl bir katkısı var?

Bir de bu fabrikayı tamamen yerleştirmek konusunda bir çalışmanız olacak mı?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Şimşek...

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, şehit yakınlarıyla ilgili yapılan atamalarda bazen orman mühendisi olanın Millî Eğitime ya da öğretmen olanın başka bir bakanlığa atamasının yapıldığını görmekteyiz. Bunlar da daha sonradan kurum değişikliklerinde çok sıkıntı yaşıyorlar. Ben şehit yakınlarının atamasında direkt kendi branşlarında... Kadro var ya da yok, şehit yakınlarına böyle bir ayrıcalık tanınmasını ve direkt kendi uzmanlık alanında bir göreve atanmalarını talep ediyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Ataş...

DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanım, biraz önce konuşma yetmedi, söyleyemedim. Bu millî savunmayla alakalı yerli üretimleri sadece burada değil de Türkiye'nin çeşitli yerlerine yaymayı düşünüyor musunuz? Bu konuda Kayseri'nin ne kadar ileride olduğunu... Siz Kayserilisiniz diye çekinerek söylüyorum ama gerçekten 1926'dan bu yana altyapısı çok uygun olan bir şehir, coğrafi olarak da çok uygun, hem Ana Tamirle hem Hava İkmalle yetişmiş elemanların da çok fazla olduğu bir bölge. Bu bölgeye de yatırım yapmayı düşünüyor musunuz?

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Gürer...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Sayın Bakan, KİT Alt Komisyonunda bulunduğum dönemde Makina ve Kimya Endüstrisinin çoğunlukla hurda gelirleriyle kârlı görüldüğünü, kendi yapısından kâr etmediğini saptamıştık. Bu arada, yurt dışına gönderilen bazı ürünlerin de geri döndüğü görülmüştü. Bunların bir kısmının da kurum dışına yaptırıldığı ve zararının Makina ve Kimyaya kaldığı ortadaydı. Buna benzer düzenlemelerle Makina ve Kimyayı daha verimli kılacak ve bu zararların oluşmamasını sağlayacak bir düzenleme düşünülüyor mu?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Bakan, zorunlu askerlik yasal düzenlemesi yapıldı ancak orada pek çok ileri demokraside olan vicdani ret hakkı tanınmadı yani onlara kamu hizmeti imkânı da sağlayacak bir düzenleme yapılmadı. Bu konudaki görüşünüzü merak ediyorum.

Son olarak da bu Patriot ile S-400 bir arada çalışabilir mi? İkisini de almaya talipsiniz. Bu konuda da net bir bilgi verirseniz seviniriz. Patriot ve S-400'ün ikisini de almaya talipsiniz, bunları bir arada nasıl çalıştıracaksınız?

BAŞKAN – Sayın Katircioğlu, buyurun.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Sayın Bakan, ben duyduğum bir şeyi paylaşmak istiyorum. Türkiye'de “nükleer silah üretme projesi” diye bir proje var mı? Öyle sözler söyleniyor da onu merak ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Şimdi soru, görüş ve eleştirilere cevap vermek üzere Sayın Bakana söz veriyorum.

Buyurun Sayın Bakan.

Süreniz kırk dakika efendim.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSİ AKAR – Efendim, ben öncelikle görüşlerini, değerlendirmelerini bizlerle paylaştıkları için tüm milletvekili arkadaşlarımıza teşekkür ediyorum.

Sorular için teşekkür ediyorum. Tabii, bazılarının cevabını hemen vereceğiz, bazılarınınkini çalışarak vereceğiz, bazı konularda çalışmalarımız var, bazı konulardaki çalışmalarımızı buradaki görüşmelerden, konuşmalardan ilham alarak geliştireceğiz.

Ben önce, hemen şunun cevabını vereyim, sonra diğerlerine geçeyim. Şimdi, birincisi -akıllarda yanlış kalsın- şu anda 2019-2020 itibarıyla Millî Savunma Bakanlığı bütçe sıralamasında 5'inci sırada. Hani “birinci” “ikinci” gibi ifadeler geçti...

Bir arkadaşımızın “Doğu Akdeniz’de ne oluyor? Biz soyutlanıyoruz.” şeklinde bir konuşmaları vardı. Daha dün tamamlanan, 9-20 Kasım arasında 14 ülkenin katılımıyla -Amerika, Bulgaristan, İspanya, İtalya, Kanada, Pakistan, Romanya, Yunanistan, Azerbaycan, Bangladeş, Brezilya, Gürcistan, Katar, Ürdün- Türk Silahlı Kuvvetlerinin de 4.300 kişi ve 31 gemiyle katıldığı bir tatbikat yapıldı ve bitti. Dolayısıyla bizim herhangi bir şekilde Doğu Akdeniz’de bir güç boşluğu bırakmamız yahut da orada soyutlanmış olmamız veyahut da NATO’nun dışına itilmiş olmamız... Bizimle beraber iş yapılıyor, yapılmıyor değil; tam tersine, bu pik yapan, ortaya çıkan işte S-400 konusu, Barış Pınarı Harekâtı gibi üç beş konunun dışında diğer faaliyetlerimiz gayet normal bir şekilde devam etmekte NATO ve diğer ülkelerle ilişkilerimiz çerçevesinde.

Şimdi, belki de burada en zorundan başlamak ama... Tank Paleti en sonuna bırakalım, sonunda nereye varacağımız belli değil.

Ben şimdi burada aldığım notlarda... İşte arkadaşlarımız bazı notlar hazırladılar da onları tam olarak benim kavrayıp söylemem yerine şu içselleştirdiğimiz, konuştuğumuz konulardan başlayayım ben.

Birincisi: Tabii, bizim burada askerlerimizin, Silahlı Kuvvetlerimizin yaptığı faaliyetler var, sadece operasyonlar değil, doğal afetlerde yardım programları var –biraz önce hanımefendinin belirttiği gibi- arama kurtarma faaliyetlerimiz var. Dolayısıyla biz gerçekten bütün zamanlarda, bütün coğrafyada halkımızla beraberiz, yapılabilecek ne varsa selde, seylapta, depremde, yangında gece gündüz oradaki milletimizle elimizdeki imkânları sonuna kadar seferber edip onlarla beraberiz.

Bir başka husus, benim şahsi olarak hiçbir şekilde bir hesabım yok ne “tweet” ne Facebook ne şu ne bu, hiçbir şeyimiz yok. Bizim sadece ve sadece “MSB.gov.tr” neyimiz var neyimiz yok oradan yayımlanıyor, her şeyi de oradan yayımlamaya çalışıyoruz. Olabildiğince aktif, olabildiğince şeffaf bir halkla ilişkiler veyahut da basınla ilişkiler politikası gütmeye çalışıyoruz. Ne duyarsak ne bilirsek ne görürsek, lehte, aleyhte ne varsa ne yoksa bunların hepsini oradan halkımızla paylaşmak suretiyle “Silahlı Kuvvetlerimiz ne yapıyor?” sorusuna cevap vermeye gayret gösteriyoruz.

Diğer taraftan da burada tartışma olsun diye demiyorum, olayı netleştirmek bakımından, akademik anlamda, teorik anlamda, herhangi bir şekilde bizim yaptığımız faaliyetler -ister yurt içinde olsun ister yurt dışında olsun- savaş değil, tamamen terörle mücadele, teröristle mücadele, bunu yapıyoruz çünkü savaş hukuku söz konusu değil.

Diğer taraftan da yine bu, biraz sonraki konuşmalar sırasında gündeme gelecek, onun da temelini teşkil etmesi bakımından... “Onaylı tedarikçi havuzu” diye bir kavramımız var. Bu çerçevede biz, millileşme ve yerleşmeyi kolaylaştırmak için burada bu konuda yetkili, bu konuda yetenekli, bu konuda iddialı, bu konuda girişimci olan bütün Türkiye coğrafyasındaki arkadaşlarımızla, müteşebbislerle konuşmak, görüşmek ve... Tabii, zaman bakımından bazı ihalelerde yetişemiyoruz ama bunu bütün Türkiye sathında yapacağız ve oradaki bütün sanayicimizi, müteşebbis arkadaşlarımızı bu işlere katmak suretiyle ne yapabilirlerse Silahlı Kuvvetlerin ihtiyaçlarını karşılamak yönünden, dışarıdan alacağımız bütün malı, malzemeyi ortaya koyuyoruz, hizmetleri ortaya koyuyoruz “Yapabilenler buyursun, gelsin.” diyoruz. Ayrıca, bunlarla stratejik iş birliği anlaşmaları da yapmak suretiyle meseleyi bir şekilde yönetmeye gayret gösteriyoruz.

Burada, bizim tabii, şunu görmemiz lazım: Biz burada tabii ki ille de “Silahlı Kuvvetleri kurduk, Silahlı Kuvvetlerimiz hazır, eğitimini de aldı, atış, spor vesaire her şeyi yaptı, hemen bir iş bulalım kendimize, gidelim, operasyon yapalım.” Böyle bir şey yok. Yahut da “Gidip filancalara, işte bilmem şu araziye girelim, bu ülkeye çıkalım.” Böyle bir şey yok. Burada tabii ki biz barıştan yanayız, tabii ki Atatürk’ün izindeyiz, tabii ki “Yurtta sulh cihanda sulh.” diyoruz, doğru. Doğru da fakat bir de dünyanın

şartları var, coğrafyanın şartları var, çevredeki şartlar var -biraz önce arkadaşımız gayet güzel belirtti- on binlerce kilometreden gelenler var. Bizim ağzımızın dibinde, burnumuzun dibinde. 1980'li yıllarda Amerika'da, şurada burada toplantıya gittiğimizde, o zaman Sovyetler Birliği var, oradaki Amerikalı arkadaşlarımız diyorlardı ki: "Siz gece nasıl uyuyorsunuz?" yani bu kadar yan yana, bu kadar mesafe yakınken. Dolayısıyla şimdi Suriye'de öyle bir durum var. 2011'i biz getirmedik. 2011 yılı geldiğinde -bütün tutanaklarda var- benim şahsen yaptığım veyahut da diğer arkadaşlarımızın yaptığı görüşmeler var bazı bakanlarla, bazı askerlerle. Dedik ki: "Ey NATO, ey müttefiklerimiz, ey arkadaşlarımız; bakın, 2011 şu anda. Burada marttan itibaren olaylar kötüleşiyor." Gerçekten, 2011'de, 2012'de Allah nasip etti, biz bunları söyledik, tutanaklarda var. İkinci kez geldiklerinde bu tutanakları kendilerine gösterdim "Bakın, böyle giderse burası bataklığa dönüyor, burası sadece birkaç terörist değil, burası artık terör örgütü üretecek hâle gelecek. Dolayısıyla buyurun, gelin, burada yapılması gereken ne varsa hep beraber yapalım." şeklinde konuşmalarımız, görüşmelerimiz... Fakat maalesef, bu mümkün olmadı çeşitli hesaplardan dolayı, çeşitli politikalarından dolayı herkes kendi yoluna gitti. Maalesef, bizim yaptıklarımız hiçbir şekilde "İş birliği yapmayalım, biz Suriye'yi karıştıralım yahut da barışı getirmeyelim yahut da işgal olsun yahut da bir istila olsun." Böyle bir şey yok. Yok ama olaylar öyle bir gelişti ki orada gelişen olaylar, o yangın bir şekilde bizim ülkemize sirayet etme hüviyetine büründü. Orada daha önceden olmayan, PKK'nın yerine YPG çıktı onun ilavesi olarak, devamı olarak. "DEAŞ" diye bir mahluk çıktı ortaya, bir canavar çıktı. Dolayısıyla bütün bunlara karşı bizim seyirci kalmamız mümkün değildi. Biz 2014'ten itibaren, DEAŞ çıktıktan itibaren, 2015 dâhil, bütün müttefiklerimizle konuştuk, görüştük "Bunlara karşı birlikte müdahale edelim." Bu, Fırat Kalkanı Harekâtı'ndan önce de oldu, Afrin'e gidişten önce de oldu, devamlı konuşuldu bunlar. Fakat burada herkesin başka bir hesabı var. Bu böyle olduğu zaman baktık ki biz çirak çıkacağız. Dolayısıyla bizim kendi ülkemizin ve milletimizin güvenliğini esas almak suretiyle yapmamız gereken ne ise bunu yapmaya çalıştık ve bunu yaparken de tabii, sivil, asker ayrımı asla söz konusu değil, herkes bilgisini, görgüsünü masaya koydu, tartışması yapıldı, görüşmesi yapıldı. Bir mühendislik meselesi bu yani sadece bir "girelim, çıkalım" öyle bir duygusallık veyahut da şovenizm değil. Dolayısıyla bunun sonunda geldiğimiz nokta budur sayın milletvekilleri.

Biz burada tabii, egemenliğimiz ve bağımsızlığımızdan bahsediyoruz, 82 milyonun rahatından, huzurundan, güvenliğinden bahsediyoruz. 780 bin kilometrekare vatan toprakları, 462 bin kilometrekarelik mavi vatanımız ve bunların semaları ve buraların korunması ve kollanması söz konusu. Bunları da en son noktaya kadar bekleyip de her şey bitinceye kadar beklemek söz konusu değil. Tabii ki önleyici bazı tedbirlerimiz olacak, başlangıçtan itibaren almamız gereken tedbirler olacak. Bu şekilde olaylara baktık, bu şekilde olayları yönetmeye çalıştık. Burada şunu da bilmemiz lazım ki egemenliğin ve bağımsızlığın bedeli var, tabii ki pahalı bu. Bir şeye karışmazsanız, yönetilmeye razıysanız, itilmeye güdülmeye razıysanız hakikaten problem çıkmıyor. Her denileni yapacaksınız. Fakat biz denilenleri yapmak değil, tamamen ülkemizin ve milletimizin hak ve menfaatleri noktainazarında meseleye yaklaşım ne yapılması lazımsa, ne yapmak lazımsa bunları yapmaya çalıştık, bunları yapmaya çalışıyoruz, bunun gayreti içindeyiz. Yurt içindeki, yurt dışındaki temaslarımızdaki varmaya çalıştığımız, anlatmaya çalıştığımız hususlar bunlardır.

Burada tabii, bir taraftan "Yurtta sulh cihanda sulh." diyoruz ama diğer taraftan da yine bizim literatürümüzde, kültürümüzde olan ve aşağı yukarı bütün ülkelerde de yaptığımız çalışmalarda, temaslarda gördük ki bunun orada da karşılığı var. Neyin? Atalarımızın dediği "Hazır ol cenge istersen sulhusalâh." Bunun benzerleri Amerika'da var, Fransa'da var, Pakistan'da var, hepsinde var buna benzer şeyler. Dolayısıyla biz gerçekten tabii ki barıştan yana olalım, tabii ki rahat olsun, huzur olsun, özgürlükler olsun, herkes rahat, huzur içinde yaşasın, güven içinde yaşasın, doğru. Doğru ama gerçekten

durduğumuz yerde bunun yapılması mümkün değil. Bunun sonu bizi egemenlik ve bağımsızlığımızı kaybetmeye götürür, bunun sonu bizi köleliğe götürür. Dolayısıyla başlangıçtan itibaren bazı konularda bizim mutlaka tedbir almamız lazım, başlangıçtan itibaren mutlaka bizim elimizi taşın altına sokmamız lazım sayın milletvekilleri.

Tabii, burada, kaynaklarımızın kıt olduğu doğru. Artık ekonomi kitaplarındaki birinci madde bu, kıt kaynaklarla sonsuz ihtiyaçların karşılanması meselesi. Bu bir formül meselesi, doğru. Biz de bunları olabildiğince, her anlamda ama zaman dâhil, personel dâhil, para dâhil, diğer elimizdeki assetler dâhil; bunların hepsini değerlendirmek suretiyle bu kıt kaynaklarımızla, sınırlı kaynaklarımızla olabildiğince geniş anlamda yapmamız gereken dengeyi sağlamak, egemenliğimizi ve bağımsızlığımızı korumak, güvenliğimizi sağlamak. 82 milyonun -hiçbir ayırım yapmaksızın- güvenliği bizim onurumuzdur, bizim namusumuzdur, bizim şerefimizdir. Bu çerçevede faaliyetlerimizi yürütüyoruz.

Tabii, burada özgürlük ve güvenlik dengesini... Tabii, formül olarak bu doğru, dengeyi kurmak lazım, doğru, teorik olarak doğru fakat bununla ilgili örnekleri yaparken dikkat etmek lazım. Hatırlarsınız, Aristo mantığında şöyle bir şey var: “Biber acıdır, hayat da acıdır. Dolayısıyla hayat biberdir.” Doğru mu şimdi? Dolayısıyla bu manada bizim mantığımızı kurgularken hesabı kitabı iyi yapmamız lazım; aksi hâlde, doğru gibi görünmekle beraber, sonunda bedeli çok ağır olabilecek acı durumlara düşebiliriz. Meşhur, Shakespeare’in Macbeth’inde -hepiniz hatırlarsınız, hatırlayanlar mutlaka vardır- görkemli bir yemekte, görkemli bir ziyafette, herkes böyle huzur içinde, rahat içinde, zevk ve sefa içinde. Orada kral bağınıyor, Tirad’da, diyor ki: “Güvenlik olmasa bunlar neye yarar?” Dolayısıyla güvenlik meselesini çok isabetli bir şekilde aşağı yukarı bütün milletvekillerimiz ifade ettiler, gerçekten güvenlik müşterek bir sorunumuzdur, ortak sorunumuzdur. Bunu hep birlikte en akılcı şekilde, en mantıklı şekilde, en ekonomik şekilde çözmek durumundayız.

Bir de “Bu yaptığımız faaliyetlerin, yaptığımız harekâtların sonuçları nereye vardı?” Sonuçlarını şöyle özetlemek gerekirse, çok basit şekliyle; Terör koridoru oluşturulması, terör devleti oluşturulması meselesi bitti. Bunu kimler söylüyor? Amerikalılar söylüyor. Bunu kimler söylüyor? Teröristler söylüyor. “Rojova hayali bitti.” diyorlar; birinci sonucu bu.

İkincisi: Şu ana kadar bizim Fırat Kalkanı Harekâtı bölgesi ve Afrin bölgesine 400 binden fazla... Tabii, takdir edersiniz, mevcut düzen içerisinde oradaki her şeyi milimetrik olarak tartmak, ölçmek pek mümkün değil dolayısıyla bazı hatalar olabilir. Bundan fazla olduğunu değerlendiriyoruz, en az 400 bin kişi Afrin’e, Cerablus’a, El Bab’a, Azez’e dönüş yaptı.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Türkiye’den mi?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSİ AKAR – Yok, değişik yerlerden, sadece Türkiye’den değil, her taraftan çünkü diğer taraflardan da göç aldı oralar aşağıdaki sıkışıklıklardan...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Kaçı Türkiye’den, biliyor muyuz?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSİ AKAR – Onu ayırılım, bakalım yani. Türkiye’den de 70 bin civarında bir göç var fakat tabii, bunların bir kısmı Cerablus’ta kaldı, bir kısmı Afrin’e kadar gitti ve dolayısıyla birçok yerden bir dönüş oldu.

Diğer taraftan da bizim şu ana kadar sıkıntılı olan hudutlarımızda güvenlik sağlandı. Şimdi, tabii “Hafızayıbeşer nısyarla maluldür.” Nedir bu? Kilis’i hatırlayın. Nedir bu? Reyhanlı’yı hatırlayın. Buralarda günlük hayat bir anlamda teröze olmuştu, camiler bombalandı, namaz kılarken camide vefat edenler var Kilis’te. Dolayısıyla, kamudan, basından bunun güvenlik sektörüne getirdiği baskıyı

düşünün. Bizim hâlimiz ne olacak? Dolayısıyla, bizim oradaki teröristlerle beraber yaşamamız, onlarla beraber bu hayatı idame ettirmemiz mümkün olmadığı için bunlara gerekli muamelenin yapılması lazımdı, bunlar yapıldı.

Yine, temel tartışma konularından biri de... Ben hafızamdaki kadarıyla söyleyeyim, teferruatını daha sonra size göndeririz, veririz. Suriye Millî Ordusu başıboş bir ordu değil, düzensiz bir ordu değil. Birleşmiş Milletler tarafından tanınan bir geçici hükümet var, bu geçici hükümet Birleşmiş Milletler tarafından tanınmıyor, bunun bir başı var, Mustafa Abdurrahman. Bu temsil ediliyor, bunu kabul ediyorlar, Birleşmiş Milletlerde yeri var bu zatın, konuşuyor, görüşüyor. Bunun altına "Selim İdris" diye birini tayin ettiler, tensip ettiler, seçtiler ve bu zat da hem Millî Savunma Bakanlığı görevini yapıyor hem Genelkurmay Başkanlığı görevini yapıyor. Bunun altında da bizimle beraber çalışmakta olan kolorduları var, Suriye Millî Ordusunun elemanları. Dolayısıyla, bunlar herhangi bir şekilde dağdan bağdan gelmiş yahut da yok, El Kaideci, yok, bilmem neci; böyle bir şey asla söz konusu değil. Bu insanların tamamı Suriye vatandaşı, tamamı Arap, Kürt, ne varsa Suriyeli, onlardan ve bu insanlar kurallar dâhilinde, kurallar çerçevesinde bizimle beraber faaliyetlerini sürdürüyorlar. Bunların motivasyonu, bunların amacı, isteği evlerini, bağlarını, bahçelerini, arazilerini, ülkesini bir şekilde kurtarmak. Çünkü oradaki muhalefet tamamen rejimden ayrılmış bir vaziyette. Rejim de onları öldürdü, katletti, ediyor. Kimine göre 1 milyon, kimine göre 600 bin kişi İdlib'de yahut da Suriye'de öldürüldü. En son, 17 Eylül 2018'den itibaren 1.100 kişi hayatını kaybetti, 600 bin kişi göç eder hâle geldi İdlib'in içinde. Dolayısıyla, böyle bir durumda kendi ülkesine sahip çıkmaya çalışan, kendi ülkesi için savaşmaya, mücadele etmeye çalışan bir gruptan bahsediyorum. Dolayısıyla, Suriye Millî Ordusunu herhangi bir grup olarak, herhangi bir grup olarak görmemek lazım. Gerçekten, vatanına, milletine bağlı, akli fikri yerinde, kendine göre hesabı kitabı olan, ülkesi için, vatani için çalışan insanlar.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Bunların maaşları falan vardı, oraya gelecek misiniz?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSİ AKAR – Türkiye Cumhuriyeti Millî Savunma Bakanlığının bütçesinden bunlara herhangi bir ödeme yapılmamaktadır.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hangi bütçeden yapılmaktadır?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSİ AKAR – Dur, ben bütçeler amiri değilim, ben Millî Savunma Bakanlığının bütçesinden sorumluyum. Millî Savunma Bakanlığının bütçesinden bu arkadaşlarımıza, bu kardeşlerimize herhangi bir ödeme yapmıyoruz, yaptığımız söz konusu değil.

Süratle Makina Kimyaya geçiyorum. Efendim "Makina Kimyanın özelleştirilmesi yapılacak mı?" Hayır, arkadaşlar, böyle bir şey söz konusu değil. Burada biz bunun yerine çok modern yol ve yöntemleri kullanmak suretiyle, yatırım bankaları dâhil, yatırım şirketleri dâhil, bunlarla beraber çalışmak suretiyle çok geniş çaplı birtakım araştırmalar yapıldı, buna göre tespitler yapıldı, buna göre düzenlemeler için şu anda çalışmaktayız ve en kısa zamanda umuyoruz, diliyoruz ki Makina Kimya tanıyamayacağınız bir hâle gelecek. Bu konuda iddialıyız, bu konuda Genel Müdürümüz, ilgili arkadaşlarımız yoğun bir şekilde çalışıyorlar. Daha önceki hantal yapıdan kurtarmak... Modern iş yerlerinde üretim için çalışan fabrikalar nasıl çalışıyorsa, özel sektör nasıl çalışıyorsa ona benzer bir yöntemle Makina Kimyanın fabrikalarının modernize edileceğini ve önümüzdeki günlerde de sorunları çok güzel bir şekilde çözebileceğimizi şimdiden sizlere söyleyebilirim.

Taşeronlarla ilgili yayımlanan Cumhurbaşkanlığı kararı çerçevesinde de çalışmalar sürmekte, bunların da en kısa zamanda sonuçlanması için elimizden gelen gayreti göstereceğiz.

Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu bünyesinde son beş yılda 21 adet AR-GE projesi başarıyla tamamlanarak ürüne dönüştürüldü. Ayrıca, hâlihazırda 91 öz kaynak AR-GE projesi devam etmekte, AR-GE projelerinin artırılması için Savunma Sanayii Başkanlığı, Millî Savunma Bakanlığıyla gerekli koordinasyonu yaparak çalışmalarını aralıksız sürdürmektedir. Silah fabrikasının bugün itibarıyla, 2020 yılı için, 148 milyon Türk lirası kesinleşmiş siparişi bulunmaktadır. Görüşmeleri devam eden, sözleşmesi yapılacak olanlarla beraber bu rakama 300 milyon TL diyebiliriz. Kurumumuzdaki işçi ücretleri toplu sözleşmelerle belirlenmektedir.

Efendim, diğer bir husus da şu: Bizim emekli binbaşlarımız vardı... Aslında bunu arkadaşlar yanlış yapmışlar, şöyle diyebiliriz: Arkadaşlar, bizim personelimizin özlük haklarıyla ilgili olan çalışmalarımız aralıksız yani devamlı çalışılan bir konu bu. Çünkü dünyanın şartları, Türkiye'nin şartları, durumlar devamlı değişmekte, buna göre de personelimizin hayat standartlarını, özlük haklarını uydurmak için ilgili bakanlıklarla, ilgili kurum ve kuruluşlarla konuşmak, görüşmek suretiyle bunları devamlı yapmaktayız. Tabii, başlangıçta, 6000 sayılı Kanun'daki uzmanlarla alakalı bir konu var. Kıdemli başçavuşlarımızın emekli oldukları zaman görev tazminatı alamamalarından dolayı bir sıkıntıları var; aynı şekilde, emekli kıdemli binbaşlarımız var. Bunlar bizim gündemimizde, bunlar bizim önümüzde, bunları ilgili bakanlıklarla, kurumlarla konuşmak suretiyle en iyi şekilde, ülkemizin de bütçe şartlarını düşünerek çözmeye gayreti içindeyiz. Dolayısıyla, bunlar da bir anda olmuyor, bizim biraz zamana ihtiyacımız var bu konuda.

“AR-GE konusunda, yapay zekâ konusunda, siber güvenlikle alakalı Millî Savunmanın yaptığı çalışmalar var mı?” Tabii ki var. Yerlilik ve millîlik kapsamında AR-GE bizim için olmazsa olmaz, bu konuda elimizden geldiğince her türlü fırsatı kullanmak suretiyle, hatta bazı üniversitemizden de yararlanmak suretiyle bu konudaki çalışmalarımızı geliştirmeye çalışıyoruz. Taktik ve teknik ihtiyaçların karşılanmasına yönelik olarak da AR-GE projeleri planlanmakta ve tabii ki bunlar da yürütülmektedir. Bunlardan bazıları: Biyolojik silahlara karşı antiserum, aşı geliştirilmesi, kimyasal silahların tespit ve teşhisine yönelik kimyasal detektörlerin geliştirilmesi, yapay zekâ destekli İHA'lar gibi, yapay zekâ ve siber güvenlik konularında NATO'nun çalışmalarına katılım sağlanmakta, Türk Silahlı Kuvvetleri Siber Savunma Projesi bu konuya verdiğimiz önemi göstermektedir. En son, bundan takriben bir ay kadar önce bizim bazı bilgisayar merkezlerimize, web sayfalarımıza siber saldırı oldu, bunlar yurt dışından yapılan saldırılardı, bunların yerleri tespit edildi, bunlara karşı önlem alındı ve Türkiye'de ne kadar bu işi bilen varsa bunların hepsiyle toplantılar yapıldı ve -arkadaşlarımızın oradaki başarısını sizlere gururla ifade etmek istiyorum- son derece başarıyla karşı konuldu ve çok şükür, hiçbir zarar olmadan bu iş atlatıldı. O konuda da çok ciddi bir mesafe katettiğimizi, ciddi potansiyelimiz olduğunu dikkatlerinize sunuyorum.

Araştırma ve geliştirmeye ilişkin ihtiyaçlarımız “mal ve hizmet giderleri” ekonomik kodu altında “tüketime yönelik mal ve hizmet alım giderleri” ekonomik kodunda bütçelenmekte, merkezî yönetim bütçesinin kanunlaşmasını müteakip 3833 sayılı Kanun gereği Cumhurbaşkanlığı kararıyla onaylanan yıllık program kapsamında AR-GE faaliyetlerimiz sürmektedir. Hani, “Bütçede görülüyor.” denildi, onun cevabı olarak bunu arz ediyorum sizlere. AR-GE için ayırmayı planladığımız bütçe de takriben 75 milyon Türk lirası şu andaki durum itibarıyla.

Kurmaylık sistemi yeniden düzenlenip... “Millî Savunma Üniversitesi ne yapmış?” vesaire gibi... Bunların hepsi eski tabii, o kayıplardan sonra tekrar yerli yerine konuldu, ona göre Millî Savunma Üniversitemiz çalışmalarını aralıksız sürdürmektedir. Bizim buradaki kurmay ihtiyacımız ve diğer

konulardaki subay, astsubay ihtiyacının karşılanması için arkadaşlarımız gece gündüz çalışmalarını sürdürüyorlar. Bu yıl kurmay subay olarak 206 personelimiz, evladımız eğitimini, öğretimini tamamladı ve Silahlı Kuvvetler saflarına katıldı. Bunlara ilave 137 kişi de eğitimlerini şu anda sürdürmektedir.

Bu “‘Yerlilik ve millilik’ nasıl tespit ediliyor?” “Yerlilik ve millilik” denildiği zaman elimizdeki bu aracın –yerli araç diyoruz ama- bazı kilit kritik parçaların dışarıdan gelmesi mecburiyeti var. O manada size bir fikir vermesi bakımından İHA ve SİHA’larda yüzde 90 yerli, zırhlı araçlarda yüzde 60 yerli; gemilerde, alüminyum ve çelik aksamının imalatında yaklaşık yüzde 70 yerli, denizde kullandığımız botlarda yüzde 60 yerli, yazılımlarımızın tamamı, yüzde 100 yerli. Bu çok önemli bir şey yani bu konuda gerçekten Türkiye çok ciddi bir mesafe katetti ve bu konuda özellikle bizim gençlerimiz büyük başarılar elde ediyorlar. Yurt dışındaki toplantılara gittiğimizde, yurt dışından toplantı için buraya geldiklerinde yazılımla alakalı bu konuları, bunları yabancılardan, Avrupalılardan, Amerikalılardan dinlemenin büyük bir keyfini yaşıyoruz, büyük bir onurunu, gururunu yaşıyoruz arkadaşlarımızın, gençlerimizin başarısından dolayı.

Burada tabancalar, mühimmatlar var; burada ciddi şekilde millilik yükseldi. Ben biraz önce burada özetlerken olayı bir şeyi atladım: Bu millileşme nereden başlıyor? Tankla alakalı konuya biraz sonra geleceğim, ona bir altyapı olması bakımından söylüyorum. Tabii, bunlar bir anda olmuyor, “Her şey millî olsun, her şey yerli olsun.” olmuyor, bazı şeyleri zorlamadan, bazı şeylerde risk almadan ilerlemek mümkün değil. 2012’den itibaren bir sıkıntıya girdik biz İHA’larla. O zamana kadar İsrail’le bir anlaşmamız vardı, onların “Heron” dedikleri 10 tane araç vardı, onlar burada kullanılıyorlardı; onların işletilmesi, onların güdümü, onların kullanılması dâhil İsraili personel tarafından yapılıyordu, onların gözetiminde yapılıyordu. Motorların bakımı, onarımı da onlar tarafından yapılacaktı. Bu Mavi Marmara olduktan sonra sözleşme, anlaşma olmasına rağmen İsrail yükümlülüklerini yerine getirmede. İşte, ondan sonra biz “Ne yapacağız?” diye bir gayrete girdik. Bu gayret için de elimizdeki askerî fabrikaları aktive ettik, bunları alarme ettik, bunları ayağa kaldırdık. Bunlar kendi çapında o motorlara bir şeyler yaptılar, yapamadılar, devam ettiler, ondan sonra özel sektörde gayretler sarf edildi ve şu anda çok şükür, Türkiye Cumhuriyeti devleti İHA’ları ve SİHA’ları ihraç edebilecek duruma geldi. Bu neden önemli? Çünkü parasını verdiğimiz hâlde bizim dostumuz, müttefikimiz, stratejik ortağımız Amerikalılar silahlı İHA’lardan bir tanesini dahi bize vermediler, parasını verdiğimiz hâlde arkadaşlar. İşte Kongre kararı, Senato kararı, Beyaz Saray, kırmızı saray derken günler birbirine eklendi gitti ve biz alamadık. Şu anda biz SİHA’ları gerçekten gayet güzel kullanıyoruz, İHA’ları gayet güzel kullanıyoruz ve dost ve müttefik ülkelere bunları da ihraç ediyoruz. Hatırlatmak bakımından bir daha söylüyorum, millilik oranı da bunlarda yüzde 90.

Efendim, bu fiziki güvenlik sistemleriyle alakalı, arkadaşlarımızın bazı değerlendirmeleri, soruları oldu. Burada da çok ciddi mesafe katettik. Bu İran sınırında çok az bir yer kaldı, onları devam ettiriyoruz, işte 137 kilometrelik bir modüler beton duvar ve devriye yolunun imalatı da tamamlanmıştır, kalan bölümleri bitireceğiz. Suriye bölümünde kısa bir mesafe kaldı, bunları da... Ama bu engeller her şeyin bittiği anlamına gelmiyor. Askerlikte bir kural var: “Hiçbir engel gözetlenemediği takdirde, korunamadığı takdirde bir işe yaramaz.” Mutlaka korumanız, kollamanız lazım çünkü özellikle kaçakçılar, özellikle bu teröristler şu veya bu şekilde bir yolunu bulup kimi duvarın altından tünel kazıp geçmeye çalışıyor, kimi merdiven kurup üstünden geçmeye çalışıyor. 911 kilometreden bahsediyoruz, 1.100 kilometreden bahsediyoruz dolayısıyla her yere böyle 1 kişi koymak suretiyle dahi bunları durdurmak mümkün değildir. Bu bir mücadele konusudur. Dolayısıyla biz orada hırsızın işini zorlaştırmak için elimizden gelen gayreti gösterdik, göstermeye devam edeceğiz.

Burada bazı tekil isimler var, bazı isimleri sordu arkadaşlarımız; onları daha sonra yazıyla cevaplandıracağım.

Diğer taraftan, bizim Polatlı'da yapılması planlanan bir Mükemmeliyet Merkezimiz var. Bu da şundan dolayı oldu: Şimdi bizim bu "Mükemmeliyet Merkezi" dediğimiz –adı biraz ithal olduğu için kafalar karışıyor- sizin bildiğiniz, askerlik yapanların bildiği sınıf okulları; piyade okulu, tank okulu, topçu okulu vesaire. Bunları böyle değişik yerlerde yaptığımız zaman ortak hizmetler, tekrerrür olduğundan dolayı orada israf oluyor. "Bunların mesleki kodları farklı olmakla beraber temel ihtiyaçları, temel eğitimleri aynı olduğu için hem bir sinerji sağlarız hem de bir tasarruf sağlarız." noktasından dolayı bunları bir araya toplayalım. Çeşitli merkezler var; biri İzmir, biri Polatlı. Polatlı'da yapılan bu çalışma şu anda devam ediyor, bu Mükemmeliyet Merkezinin zemin etüt çalışmaları tamamlandı, bunun uygulama projelerine geçiliyor. Zemin etüdünde problem çıktı başlangıçta, "Bu –kalker, kil vesaire- yumuşak bir zemin. Bütün bu binaların, tesislerin buraya yapılması mühendislik bakımından mümkün değil veyahut da mümkün olmayabilir, çalışmamız lazım." dediler. Çalıştılar, şimdi oraya tekrar olumlu rapor verdiler, önümüzdeki günlerde oradaki faaliyetlerimizin hızlanacağını şimdiden söyleyebiliriz.

Diğer taraftan, bizim "Ayyıldız Projesi" diye projemiz var, o da şu: Bizim Genelkurmay Başkanlığı, Millî Savunma Bakanlığı, Kara, Deniz Hava Kuvvetleri Komutanlıklarımız burada, şehrin göbeğinde duruyor. Dolayısıyla hem bunları rahatlatmak hem bu şehri rahatlatmak hem de bizim oradaki faaliyetlerimizi, girişleri çıkışları rahatlatmak bakımından Etimesgut bölgesinde bir yer seçimi yapıldı. Bu yer seçiminde de güzel, orijinal bir proje yapıldı, ay yıldız şeklinde dizayn edildi, tasarım yapıldı. O da önümüzdeki günlerde faaliyete başlayacak. Bizim tahminimiz aralıktan itibaren, ocaktan itibaren bir şekilde bu faaliyetin başlamasını bekliyoruz. Projesi yapıldı, çizimler yapıldı, bütün hesap kitaplar yapıldı, şimdi sıra kazmayı vurmaya geldi. Bunun çalışmasını da ilgili arkadaşlarla temas ediyoruz, bunları bir şekilde yapacağız.

Efendim, bu yeni askerlik sisteminden dolayı işte "Miktarlar düştü, zorluklar oldu vesaire." böyle bir şey yok arkadaşlar. Bunu daha önce de Sayın Genel Başkanlarınıza, ziyaretlerimiz sırasında kendilerine de arz etme fırsatı bulduk. Bizim burada bu yeni askerlik sistemiyle ilgili bazı endişeler vardı hem AK PARTİ içinde hem diğer partilerde. Bunları, tahminlerimizi kendileriyle paylaştık, çok şükür o tahminlerimiz şu anda devam ediyor, herhangi bir anormallikle, herhangi bir sürprizle karşılaşmadık. Bizim terörlü mücadele konusunda herhangi bir sorunumuz yok, tamamı profesyonel. Onu çok az destekleyenler var, yükümlüler.

Diğer taraftan, hudut görevlileriyle alakalı... Bu operasyonlardan dolayı hudutlarımıza zaten yeteri kadar askerî personel takviye edilmiş durumda.

Öbür taraftan da Kıbrıs'ta faaliyetlerimiz vardı, "Orada bir sorun olacak mı?" şeklinde bir endişemiz vardı. Çok şükür, arkadaşlarla beraber aldığımız tedbirler sonunda burada herhangi bir sorunumuz yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSİ AKAR – Ben size fikir vermesi bakımından şöyle söyleyeyim: Bu kanun yürürlüğe girmeden önce Türk Silahlı Kuvvetlerinde yükümlü olarak 217.115 erbaş ve er mevcudu vardı. Hâlihazırda 231.921 yükümlü silah altında bulunmaktadır. Dolayısıyla askerlik hizmetinin altı aya düşürülmesinde herhangi bir zafiyet söz konusu değildir ve bu minval üzerine çalışmalarımızı sürdürmeye çalışıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSİ AKAR – “Şimdi, bu S-400 sisteminde dost düşman tanınması olacak mı?” Evet, olacak ve burada mod-1, mod-2, mod-3 üzerinden dost düşman tanınması yapılabilecek ve dolayısıyla burada herhangi bir sorun yaşanmayacak.

“Askerî öğrenci alımları konusunda, herhangi bir tarikatır, şudur, budur vesaire gibi kuruluşlar, görüşler, şunlar, bunlar, bir şey var mı?” Arkadaşlar, bu da çok şeffaf. Zamanı olanlar varsa gelsin, ilgili arkadaşlarımızdan daha teferruatlı bilgi alsınlar. Biz bunu kendi içimizde de çok şeffaf bir hâle getirdik. Komisyonların kuruluşu, komisyonların işleyişi, komisyonların sorusu vesaire -o mülakatlar dâhil- bunların hepsi gayet net bir hâle geldi ve dolayısıyla burada biz herhangi bir sıkıntıya sebebiyet vermeyecek, herhangi bir zanna sebebiyet vermeyecek şekilde bir düzen içinde ilerliyoruz, bunu devamlı takip ediyoruz. Herhangi bir şekilde görüşünüz, öneriniz veyahut da bir duyurunuz varsa bizimle paylaştığınız takdirde almaya hazırız.

Efendim, burada işte “Cuma namazlarında Ahmet efendi, Mehmet efendi...” Böyle bir şey yok. Arkadaşlar, çok çok rivayet böyle bir şey, çok afaki bir şey. Diyanet İşleri Başkanlığından nerede imam lazımsa, nerede bir mescit varsa, nerede bir cami varsa oradaki ildeki müftülükte yahut da Diyanetle arkadaşlarımız, ilgili ve yetkili kişiler konuşuyor, görüşüyor, Diyanetin tefrik ettiği, görevlendirdiği her kimse geliyor, oradaki dinî görevini yapıp ayrılıyor.

Bunun dışında “Bu bedelli askerlik uygulamaları nasıl oldu?” Güzel oldu. Bu yeni kanun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren şu ana kadar 20.725 hükümlü bedelli askerlik için müracaat etmiş bulunuyor ve bunlardan 688 milyon civarında bir bedel tahsil edilmiş bulunuyor. 31 Aralık 2019 tarihine kadar müracaatların alınmasına devam edilecektir, devam ediyor bu süreç. Uygulamaya yönelik herhangi bir sıkıntı yoktur. Ocak 2020 tarihinde yükümlülerin askerlik yapacakları birlik, celp ve sevk dönemleri açıklanacaktır, 2020 Ocaktan itibaren. Özellikle buradan şunu vurgulamak istiyorum: Yedek astsubaylık çok revaçta. Bunun sebebi şu: Zaten yeni askerlik sistemini kurgularken bizim amaçlarımızdan biri buydu, biz Millî Eğitim Bakanlığıyla, Orman Bakanlığıyla, Sanayi Bakanlığıyla bunları konuşup görüşüp koordine ederken dediler ki: “Sizin bir şekilde buna tedbir almanız lazım çünkü hiç kimse er olarak askerlik yapmak istemiyor, yedek subay olmak istiyor.” Yedek subay olmak için de adam kendi sanatını, mesleğini -hakikaten bu işi yapıyor, dış teknisyeni yahut oto teknisyeni yahut da kimyager vesaire, iki yıllık okul mezunu- bunu terk ediyor, bir şekilde dışarıdan içeriden üniversiteyi bitirip dört yıllık üniversite mezunu oluyor. Bu sefer kendi mesleğini de terk ediyor, dolayısıyla hem iş yeri kaybediyor hem çocuk kaybediyor hem mesleksiz gibi kalıyor yeni diplomayla. Dolayısıyla, bu yedek astsubaylık geldi ve herkes bundan mutlu ve bunu bir şekilde devam ettirip sürdürüyoruz.

Bu, vicdani ret konusuna gelince, Anayasa’mızın 10’uncu maddesini hatırlatayım ben müsaade ederseniz. “Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasî düşünce, felsefî inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir.” 72’nci maddesinde ise “Vatan hizmeti, her Türkün hakkı ve ödevidir. Bu hizmetin Silahlı Kuvvetlerde veya kamu kesiminde ne şekilde yerine getirileceği veya getirilmiş sayılacağı kanunla düzenlenir.” deniyor. Hüküm bu. Şimdi, 7179 sayılı Askeralma Kanunu’nun 4’üncü maddesi ise “Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olan her erkek, askerlik hizmeti yapmaya mecburdur.” hükmünü amirdir. Bu kapsamda, yasalarımızda “vicdani ret” kavramıyla ilgili hüküm bulunmamakla birlikte konuya ilişkin herhangi bir çalışma da yoktur.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Olmayacak yani.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSİ AKAR – Şu anda yok.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Kamu hizmeti ya.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI HULUSÎ AKAR – Vicdani ret kapsamında 2017 yılında 28 kişi, 2018 yılında 23 kişi, 2019 yılında bugüne kadar da 18 kişi müracaatta bulunmuştur, 82 milyonluk ülkemizde. Dolayısıyla, bu şu anda bekleyen bir konudur.

Tabii, bir de burada şimdi özgürlükler konusundaki gelişmeleri de görmemiz lazım. Hani, bardak meselesi, hep boşla uğraşmayalım. “Efendim, vicdani ret yok, o zaman bizim demokrasimiz zayıf.” Hayır. Bunun yanı sıra, şimdi, televizyonlar, dil, okullar, yeme içme, gezme, gelme vesaire, sayabileceğimiz onlarca konu var ki bundan beş yıl önce dahi düşünemezsiniz veyahut da düşünemiyorduk fakat bunların hepsi gelişti. E, tabii, zamana göre, duruma göre, şartlara göre bunlar gelişmektedir.

Bu, İdlib’le ilgili, isterseniz, ilave biraz bilgiler daha verelim. Bu, 17 Eylülde, biliyorsunuz, bir de Soçi Mutabakatı yapıldı, buna göre orada bir çerçeve çizildi. Bu çerçeve çerçevesinde gözlem noktaları belirlendi, silahtan arındırılmış bölge belirlendi, buradan ağır silahların çıkarılması, radikallerin çıkarılması için karşılıklı mutabakat sağlandı.

E, tabii, burada “radikaller” dediğimiz zaman, üzerinde böyle bir “radikal” yazısı olan kişilerden bahsetmiyoruz, toplu olarak bekleyen kişilerden bahsetmiyoruz. Bu, hakikaten, böyle, samanlıkta iğne arar gibi bizim oradaki istihbarat personelimizin, Silahlı Kuvvetler personelimizin, özel kuvvetler personelimizin çalışmasıyla alakalı bir şey. Çünkü insanlar köylerinde yaşıyor, evlerinde yaşıyor. Burada ama biz çok samimi bir şekilde, bu radikallerin oradan çıkması için, ağır silahların toplanması için, yaptığımız taahhütlere uyum sağlamak için elimizden gelen her türlü gayreti gösterdik, göstermeye de devam ediyoruz ve bunu da Rus muhataplarımızla devamlı, sürekli konuşuyoruz, çok sıkı bir iş birliğimiz var.

Sayın Putin ile Sayın Cumhurbaşkanımızın yaptığı görüşmeler, konuşmalar sonrasında çok daha rahat bir iletişim düzenine geçtik. Hem buradaki ataşeliklerle hem de Hmeymim’deki generallerle bizim Kilis’teki generalimizle sürekli telefonla vesaireyle görüşmek suretiyle bu ilişkilerimizi sürdürüyoruz. Burada biz orada yaşayan 3,5-4 milyon civarındaki Suriyeli kardeşimizin rahatı için, huzuru için... Gerçekten, burada Türkiye’nin bir alıp veremediği yok. Yani oradaki insanlar rahat etsinler, rejim onları katletmesin. Hâlâ, hâlâ maalesef okullar dâhil, hastaneler dâhil, pazar yerleri dâhil, meskûn mahaller dâhil rejim tarafından -varil bombası dâhil- bombalanmaya devam ediliyor. Biz de burada Ruslarla temasımızı sürdürmek suretiyle -bizim katkımız bu- Ruslara devamlı, tekrar tekrar bunu gündeme getirmek suretiyle “Prestijinizi kullanın, nüfuzunu kullanın, bu rejimi durdurun, buradaki masum insanların katline sebebiyet vermeyin...”

Ve tabii, burada tavuk-yumurta meselesi oluyor. Ateşkesi kim bozdu? Radikaller mi bozdu, rejim mi bozdu? Biz elimizden geldiğince oradaki bizim kontrol ettiğimiz alanda ne kadar ne varsa ağır silah, hafif silah, bunların ateşlenmemesi için, karşı tarafın tahrik edilmemesi için gayret gösteriyoruz. Fakat 6 Mayıs’tan itibaren rejim işin dozunu kaçırdı, bu anlaşmayı tamamen yırtarcasına, bunu çiğnercesine güneyden itibaren ilerlemeye devam etti, kara ve hava saldırılarına başladı ve bu saldırılardan sonra da 48 köyü işgal etti. Bunun karşılığında o 48 köyden çıkan -başka kimseye ihtiyaç yok- sadece oradan çıkanların erkekleri dahi olsa bir karşı koyma başladı, başkaları olmasa bile. İnsanlar köyünü istiyor, insanlar toprağını istiyor. “Bu, ateşkes ihlali değil.” diyoruz Ruslarla konuşurken. Dolayısıyla, yapılacak olan şey, bizim bu “İGAB” dediğimiz -İdlib Gerginliği Azaltma Bölgesi Anlaşması, 17 Eylül-anlaşmaya dönülmesini istiyoruz “Buna dönün.” diyoruz ve bu çerçevede mücadelelerimiz devam ediyor, konuşmalarımız, görüşmelerimiz devam ediyor.

Dün yine Atme Kampı’na, Türkiye sınırına çok yakın olan bir yere füze atıldı. İşte, o üstüne alıyor, üstüne almıyor vesaire. Orada kimine göre 8 kişi, kimine göre 30 kadar kişi hayatını kaybetti. Tamamen, yüzde yüz masum insanlar, gariban insanlar yani yemekten, soğuk ve sıcaktan korunmaktan

başka derdi olmayan insanlar. Yani bu kadar mütevazı bir hayatta dahi böyle bir darbenin yapılması, böyle bir saldırının yapılması tabii ki bizi son derece üzüyor ve bu konuda rejimin akliselimle yahut da artık bu ateşkesle uyarak hareket etmesi için de elimizden gelen gayreti gösteriyoruz. Bunun sonunda radikalleşme artıyor çünkü o köylü evini terk ettiği zaman, evini kaybettiği zaman, çoluğunu çocuğunu kaybettiği zaman ister istemez radikalleşiyor.

Bir diğer husus da şu ana kadar -alınan rakamlar- 600 bin kişi İdlib’de evini terk etmiş vaziyette, İdlib’in içinde. İşte mümkün olduğu kadar Kızılayla, mümkün olduğu kadar AFAD’la onlara yardım, destek sağlamak suretiyle, insani yardım yapmak suretiyle yerlerinde, Suriye’de, İdlib’de kalmalarını sağlamaya çalışıyoruz yeni bir göç dalgasının oluşmaması için. Bu mücadele bu minval üzere devam ediyor.

Tabii, bizim buradaki varmaya çalıştığımız -sadece İdlib’le ilgili değil, bütün Suriye geneliyle alakalı- gerçekten, Türkiye Cumhuriyeti devleti olarak, başta Sayın Cumhurbaşkanımız olmak üzere -bütün sıralı, herkes- Millî Güvenlik Kurulunda, Kabinede konuşulan şey, bizim anayasa çalışması sürecini desteklememiz. Bir an önce Komitenin oluşması idi, Komite oluştu. Bir an önce anayasanın yapılması, bir an önce bu anayasa çerçevesinde seçimlerin gerçekleşmesi, meşru bir hükümetin kurulması ve siyasi birliğin ve toprak bütünlüğünün sağlanmasıyla güneyimizde güvenli, huzurlu bir ülkenin ortaya çıkması. Ki orada bir güven, huzur, ateşkes, istikrar olduğu takdirde zaten tabii olarak Türkiye de kendini güvende hissedecektir, dolayısıyla bizim işimiz kalmayacak orada.

Efendim, F-35 konusu, F-400 konusu...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – S-400.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANİ HULUSİ AKAR – S-400, pardon. F’ler ve S’ler karışıyor bazen.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, toparlayabilirsek...

MİLLÎ SAVUNMA BAKANİ HULUSİ AKAR – Kaç dakikamız kaldı?

BAŞKAN – Yani doldu aslında süremiz. Şöyle bir beş dakikada toparlayabilir miyiz. Kalanı yazılı olarak gönderirsiniz.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANİ HULUSİ AKAR – Şimdi, en sona Paleti koyacağız bir kere, Tank Palet var, çok istek aldı o.

BAŞKAN – Yani şöyle yapalım: İsterseniz bu F-35 ile Paleti bitirelim, S-400, ondan sonra...

MİLLÎ SAVUNMA BAKANİ HULUSİ AKAR – S-400’le ilgili somut sorular var. Çalışacak mı? Çalışacak. Arkadaşlar, lütfen hafızanızı kontrol edin. Bundan üç ay önce, beş ay önce, altı ay önce “Alamazsınız.” “Aldınız, getiremezsiniz.” “Getirdiniz, indiremezsiniz.” “İndirdiniz, paketi açamazsınız.” Şu anda S-400’lerin -onun tabiri o şekilde- 1’inci Filo (2 batarya) Türkiye’ye intikal etmiş bulunuyor ve bu 2 bataryanın kuruluş ve Türk Silahlı Kuvvetleri personelinin eğitim sürecini yaşıyoruz. Planlandığı şekilde bu faaliyetler devam ediyor, bunlar tamamlandığı zaman da planladığımız faaliyet neyse bunu uygulayacağız arkadaşlar. Yani bundan şüpheniz olmasın. Yani bu şeye dönüyor, “Hadi yap bakalım!” “Hadi yap bakalım!” “Hadi yap bakalım!” Ya, yapılıyor işte, normal planlarında gidiyor bu. Şakası yok. Yani Türkiye’nin egemenlik ve bağımsızlığından şüpheniz olmasın. Gerçekten, Türkiye hiç olmadığı kadar egemen ve bağımsız şekilde kararlarını kendisi alıyor ve kendisi uyguluyor, çok şüktür.

Şimdi, S-400’lerin bir de önüne arkasına bakmamız lazım. 1990’lı yıllara kadar bizim hava savunma ve füze savunma sistemimizdeki konseptimiz, Hava Kuvvetlerimizle yapacaktık biz bunu. Herhangi bir muhasamat söz konusu olursa Hava Kuvvetlerimiz kalkacak, muhasım her kimse onun uçaklarını, füzelerini yerinde imha edecek ve dolayısıyla bizim hava savunma ve füze

savunma fonksiyonumuz gerçekleşmiş olacaktı, ülkemizin hava ve füze savunmasını gerçekleştirmiş olacaktık. Şimdi, yeni dönemde bunun bu şekilde olmasının mümkün olmayacağı noktaların hareketle yeni bir sistem ihtiyacı ortaya çıktı. Bu nedenle 1990'lı yılların sonundan itibaren biz çeşitli şekillerde temaslarla Avrupa'yla Amerika'yla yoğun temaslar içinde olduk, ilgililer, ben değil, ilgililer. Konuştular, görüştüler, yaptılar, ettiler fakat bu mümkün olmadı. Neden mümkün olmadı? Ne diyorum: 1 silahlı İHA'yı dahi alamadık maalesef, maalesef alamadık, verilmedi, silahsız da verilmedi. İşte, biraz önce İsrail örneğinde anlattım. Dolayısıyla 1990'dan itibaren bu süreç başladı, bunu nereden temin edebileceğiz? Kim yapıyor bunu? Hava savunma sistemi, hava ve füze savunma sistemi bunun adı. "Uzun menzilli bölge hava ve füze savunma sistemi" adı bu. Bunu kimler yapıyor? Çin yapıyor, Ruslar yapıyor, Avrupalılar yapıyor, işte EUROSAM dediğimiz Fransız-İtalyan ortaklığı ve Amerikalılar yapıyor. Bunların hepsiyle temas hâlindeydik.

Tabii, temasın önceliği, doğal olarak Amerikalılar ve Avrupa oldu fakat bir sonuç alınmadı. Ve bu, bu şekilde giderken, faaliyetler bu şekilde giderken 2011'e geldik. 2011'de bu gelişmelerden sonra, tabii ki ciddi bir hava ve füze tehdidi başladı, işte, uçaklar düşürülüyor, uçaklarımız düşüyor, biz uçak düşürüyoruz vesaire. Dolayısıyla bu hava ve füze savunma sistemini bizim edinmemiz lazım, NATO'yla konuştuk ve NATO bunun üzerine, hatırlayın, 1 Amerikan bataryası gönderdi, 1 Alman bataryası geldi, 1 Hollanda bataryası geldi. Bunlar bir yıl, bir buçuk yıl kaldılar, dediler: "Biz dönüyoruz." "Ya, yapmayın, etmeyin, NATO savunma, işte, 5'inci madde..." filan dedik, biz dönüyoruz dediler, döndüler.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hep burada var mıydı? Hiç kesinti olmadı mı?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSİ AKAR – Hayır, hayır, yok.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, hiç kesinti oldu mu?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSİ AKAR – Oldu tabii.

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – İspanya'nın bataryası.

AYDIN ADNAN SEZGİN (Aydın) - İspanya, İtalya bataryalarında...

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSİ AKAR – 3'ü gitti, 2'si geldi. İtalyan ve İspanyol geldi.

Dolayısıyla biz bunu gördüğümüz zaman devleti yönetenler bunun münazarasını yapınca... O zaman bizim bunu tedarik etmemiz lazım, kendi malımız olması lazım. Tamam, biz yapalım da bu, "Hadi!" deyince olmuyor, işte, biraz önce bahsedildi işte o SİPER dâhil çeşitli çalışmalar yapılıyor. Fakat o oluncaya kadar bizim acil ihtiyacımız oldu, ortaya çıktı. Tekrar biz bir kez daha canhıraş bir şekilde bu bahsettiğimiz adresleri dolaştık ve bunu yaparken de tabii "Pazar olmayacağız. Artık Türkiye pazar değil." dedik. Biz bunu alırken anlaşma, sözleşme kriterleri arasında "Bunu alacağız, teknoloji transferi olacak, bunun finansmanında bize şunları şunları sağlayacaksınız, ortak üretim olacak, ihracatı şu şekilde yapacağız, bizim yaptıklarımız..." vesaire bunlar konuşuldu. Bu kriterlere maalesef Avrupa ve Amerika olumlu cevap vermedi, yine istememize rağmen. Sonunda Ruslardan bu S-400 alımına karar verildi ve bu süreç gelişti. Bu hususu Sayın Trump Osaka'da bizzat önce, bizimle heyetler arası görüşme sırasında gazeteciler vardı, onların huzurunda söyledi, sanki biraz kapalıymış gibi. Fakat daha sonra da genel basın toplantısında söyledi, "Ya, insanlar size gelmiş –Obama'yı suçluyor o- sizden bir malzeme istiyorlar, siz vermiyorsunuz ve alamayınca tabii gidiyor, doğal olarak o da Rusya'dan alıyor, burada nerede yanlış var?" dedi. Aynı Trump F35'le alakalı da... Ya, siz niye F35'i vermiyorsunuz? Siz bir ortaklık kurdunuz, şartlarımız şu, şunu şunu yap; bunların hepsini yaptı mı? Yaptılar. Parasını verdi mi? Verdiler. Ee, niye vermiyorsunuz şimdi? Çünkü oradaki ortaklık maddesinde "S-400 alırsanız vermeyiz." diye bir şey yok. Yani biz bir anda millet olarak, kusura bakmayın, o tarafa teslim oluyoruz. Hayır, biz haklıyız, haklıyız, haklıyız ve güçlüyüz, söyleyeceğiz bunu. Her ortamda söylüyoruz,

“Biz ortağız.” diyoruz. Yani normal F35 projesi neyse bunu sürdürün. Biz bunun parasını ödedik mi? Ödedik. En üst düzeyde en son bir açıklama, o zatın ismini söylemiyorum ki hani ne bileyim bir sıkıntıya girmesinler vesaire diye, çok açık ve net bir şekilde konuştu hanımefendi, dedi ki: “Türkiye F35 ortaklarımız arasında görevlerini, sorumluluklarını eksiksiz aksaksız yerine getiren en iyilerden biri.” Paramızı zamanında ödedik. Bizim burada bin değişik parça var F35’in, bizim burada ürettiğimiz. Bunları zamanında siparişi aldık, zamanında üretilip teslim ettik. Dolayısıyla bizim burada gerçekten Türkiye olarak herhangi bir sıkıntımız yok ve bunlardan da şu anda 5’i, 5 tane F35, 4’ü fiilen bize teslim edildi, 1’i garajda bekliyor bizim için ayrılmış vaziyette. Ve bununla ilgili eğitimler başlamıştı hatırlayın geçen yıllarda, pilotlarımız gitti, teknik personelimiz gitti, bütün çalışmalar yapıldı. Artı, biz Malatya’da da bunların geldiği zaman konuşulacağı üssün birtakım ihtiyaçları vardı, özellikleri vardı, ona göre de inşaatımızı tamamladık. Dolayısıyla bunun karşı taraftan anlaşılmasını bekliyoruz, buna uyulmasını bekliyoruz.

BAŞKAN – Son olarak palete girelim ve bitirelim Sayın Bakan.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANİ HULUSİ AKAR – Efendim, paleti geçelim.

BAŞKAN – Çünkü elli dakika oldu.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – 6’sı da uyuyor mu? 6’sı da beraber çalışıyor mu?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANİ HULUSİ AKAR – Uyuyor, tabii. Evet, taahhüt bu.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Patriot’la beraber bu çalışmıyor herhâlde.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANİ HULUSİ AKAR – Onun da cevabını verelim. Burada arkadaşlar, bu savunma sistemin, savunma sistemlerinin bir kapasitesi var. Şimdi isim vermeyeyim, başkalarının hangisi saklı, hangisi gizli bilmiyorum, birçok ülke var bizden çok daha küçük, efendim, tehdit ve risk durumu bizden çok daha az, 10 bataryası var, 12 bataryası var. Dolayısıyla bu “hava savunma sistemi” dediğimiz, “füze savunma sistemi” dediğimiz, bunları absorbe edebilecek bir iş yüküne sahip. Dolayısıyla biz aldığımız zaman onu öyle kullanacağız, bunu böyle kullanacağız.

Ha, en son söyleyeceğimizi atladık, kusura bakmayın. Bu en son Sayın Cumhurbaşkanımızın ziyareti sırasında Sayın Trump’la birebir görüşme, senatörlerle görüşme, heyetler arası görüşme, bu safhalarda da bunların her biriyle ayrı ayrı görüşüldü, konuşuldu ve bizim başlangıçtan itibaren tezimiz vardı, biz bunu NATO Genel Sekreteriyle konuştuk, anlattık, izah ettik, söyledik vesaire, Cumhurbaşkanımızın talimatları oldu, diğer arkadaşlarımız gitti, geldi, konuştular, görüştüler. Biz şunu iddia ediyoruz hâlâ: Bizim ikili görüşmelerimiz sırasında Amerika’ya gittiğimizde, Amerikalılar bize geldiğinde dedik ki: “Arkadaşlar, bakın, bu bir sistem, S-400; bu da bir sistem, F35; gelin, buraya oturalım, bunlar mekanik şeyler, elektronik şeyler, bir konuşalım, görüşelim, danışalım, bakalım, ölçelim, biçelim, ne oluyor ne bitiyor.” Ee, bir taraftan şimdi Litvanya’da orada S-400’leri var, efendim, F35’leri uçuyor. Suriye’de S-400 var, F35’ler uçuyor. Nerede, kim kimin kodunu alıyor? Buyurun bunu deneyelim, çalışalım. “Efendim, işte biz şunu yapacağız...” Hayır, bunu yapmayız, S-400 varsa F35 olmaz, böyle direkt bir kanaat var, karar var.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) - Bunu neye bağlıyorsunuz Sayın Bakan?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANİ HULUSİ AKAR – Onunla alakalı Amerikalıların böyle bir kararı var. Çeşitli şeyler söylenebilir de böyle kesinleşmiş bir şey yok, bu söylenen, bize söylenen bu. Sonunda bu Amerika’da yapılan en son gezi sırasında da 2 başkan, Cumhurbaşkanımız ve Sayın Trump mutabık kaldılar, Türkiye’yle Amerika arasında bir heyet kurulacak, bu heyet bu F35’le S-400 beraber çalışabilir mi, bunun birbirine olumsuz etkisi nedir, bunlar önlenebilir mi, herhangi bir zarar vermeden biz bunu

nasıl kullanabiliriz, sorumuz bu. Bunun üzerinde çalışma başladı, gelir gelmez çalışmaya başladık, çalışacağız ve umuyoruz, diliyoruz bunun sonunda iyi bir netice, hayırlı bir netice çıkacak ve biz bu şekilde bu engeli de inşallah aşacağız.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Olamadı, tercihiniz ne olacak? Çalışmadı tercihiniz ne olacak, S-400 mü F35 mi?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANİ HULUSÎ AKAR – Biz şu andaki ilk yaptığımız...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Tercihiniz ne olacak?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANİ HULUSÎ AKAR – Hayır, şöyle diyorum, tercih diye bir şey yok. Yani diyelim ki çalışmadı, bunun bir formülünü bulacağız biz, var bizim kafamızda formüller var, “S-400 burada çalışacak, Patriot burada çalışacak.” filan gibi bir çözüm mutlaka bulunacak, mutlaka bulunacak, bulunmaması mümkün değil, mümkün değil.

BAŞKAN – Lütfen, tamamlayalım efendim, elli dakikayı geçti.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANİ HULUSÎ AKAR – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bu noktaya geldiğimizde, bu tank palet konusuyla alakalı konuya girmeden önce şöyle genel bir ön durumu, çerçeveyi çizmekte yarar var. Yani biz bu noktaya gelinceye kadar, biraz önceden itibaren başka şeylerden bahsediyoruz, İHA yaptık, SİHA yapıyoruz çok şükür, millî gemi yapıyoruz. “Millî gemi” deyip geçmeyin, üzerinde pek durulmuyor ama bunun tasarımını da biz yapıyoruz, üretimini de biz yapıyoruz.

Tabii ki, Amerika bile dışarıdan parça alıyor, biz de alıyoruz. Ama biz tek başımıza bunu yapabiliyoruz ve bu konuda bunun Pakistan’a ihracı için anlaşmamızı yapmış bulunuyoruz.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Uçak gemisi...

MİLLÎ SAVUNMA BAKANİ HULUSÎ AKAR – Uçak gemisi, helikopter gemisi yapma çalışmalarımız da özel sektörde devam ediyor. Dolayısıyla burada özel sektör, kamu sektörü, yerli sermaye, dış sermaye değil, burada çalışmalar gerçekten yoğun bir şekilde devam ediyor ve bunlarla alakalı toplar öyle, tanklar öyle, elektronik malzemelerimiz böyle, helikopterler böyle, ATAK yapıyoruz.

Şimdi, gemi var mı? Var. Top var mı? Var. Silahlı Kuvvetlerin ihtiyacı olan, bizim kendimize ait, kendi şeyimizde tescilli marka piyade tüfeğimiz bugüne kadar yoktu arkadaşlar. Bunu yapıyoruz şimdi, MPT-76 o. Başkalarının lisansında biz burada üretim yaptık. Bunların hepsi yapıldı, sıra geldi tanka. Şimdi, uçak yapılması için girişimde bulunuldu, Millî Muharip Uçak, biraz önce bahsedildi, bu çalışma devam ediyor. Bütün bunlar devam ederken bu yelpaze içinde tank boşta kaldı. Yeteri kadar zaten bu sektörde, özel sektörde özellikle zırhlı araçlar yapılıyor. Tankı nasıl yapacağız? E bununla ilgili çalışmalarını hepimiz bir şekilde takip ettiniz. Bu konuda, hatırladığım kadarıyla, 2008’den itibaren bu çalışma başlatıldı. Bunu da Otokar çalıştı, Otokar 5 prototip yapmak için görevlendirildi ve Otokar bunun prototipini yaptı. Bunu yapınca kadar da 2012-2015 tarihleri arasında, biraz önce işte konuşulan bu BMC’nin yaptığına benzer şekilde, arkadaşlar, bu fabrikanın imkânlarından faydalandı, bu şekilde yapıldı. Dolayısıyla biz şimdi artık burada, böyle birtakım ayrıntılarla uğraşmak suretiyle tank imalatından, tank üreten bir ülke olmak durumundan geri kalmak durumunda değiliz. Burada yapacağımız çalışmaların bazıları sizin kafanıza uymuyor olabilir ama gerçekten yapılması gereken buydu, şu anda da yapılmakta olan bu.

Bu ALTAY tankının seri üretim ihalesi de 2018 yılında Savunma Sanayii Başkanlığı tarafından gerçekleştirildi. Önce bir prototip yapıldı, Otokar yaptı, bu bitti. Bu bittikten sonra bu tankı kim yapacak diye ihale yapıldı. İhale yapıldığında da buna BMC, Otokar ve FNSS girdiler ve bu ihaleyi BMC

kazandı. Şimdi, BMC bunu kazandı ama BMC nerede yapacak bunu? Efendim, bekleyelim, Karasu’da tank fabrikasını yapsın -iki senede, beş senede, neyse- ondan sonra üretime başlayalım. Hayır, bizim elimizde bu tank yapmaya en müsait olan fabrika Tank Palet Fabrikası. Dolayısıyla...

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Olmaz, yapamaz ki.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANİ HULUSÎ AKAR – Ya boş ver, sen kendine sakla, olur ya da olmaz, ben sana anlatıyorum. Olursa olur, olmazsa olmaz.

Dolayısıyla bu tankın bir an önce üretilmesi lazım çünkü bunun planları yapıldı, programları yapıldı, tasarımları yapıldı. Eğer bu tank bir anda üretime konulmazsa yarın bir gün bunun eldeki mevcut bilgileri eskiyor, dizaynı eskiyor. Bunun halledilmesi lazım.

Arkadaşlar, bu çerçevede benim özetleyeceğim, tıpkı bu tankın prototip üretim aşamasında Tank Palet Fabrikamızın belirli alanlarda Otokar’a tahsisinde olduğu gibi, 250 adet tankın seri üretim aşamasında da fabrikanın işletme hakkının BMC’ye devri gündeme geldi. Burada yapılan işlemin asıl amacı, ALTAY tankının -biraz önce izah etmeye çalıştığım şekilde- en hızlı şekilde Türk Silahlı Kuvvetlerine kazandırılması. Bunun sonunda düşene kalkana bakmadan arkadaşlar bunu görmemiz lazım. Nasıl ki İHA sahibi olduk, nasıl ki SİHA sahibi olduk, nasıl ki ATAK helikopteri sahibi olduk, nasıl ki Fırtına sahibi olduk... Bunlar yapılırken bu kapsamda “Tank Palet Fabrikası” olarak da anılan Birinci Ana Bakım Fabrikamız 20 Aralık tarihinde Cumhurbaşkanlığı kararıyla özelleştirme programına alındı -bahsedildi- ardından 14 Mart 2019 tarihli Cumhurbaşkanlığı kararıyla fabrikanın mülkiyeti Millî Savunma Bakanlığında kalmak üzere, işletmesinin Askerî Fabrika ve Tersane İşletme Anonim Şirketine (ASFAT) -bizim bir şirketimiz- devredilmesine, fabrikada çalışan askerî personel ile memurların ilgili mevzuat çerçevesinde Millî Savunma Bakanlığı bünyesinde çalışmaya devam etmesine -askerî personel var, memurlar var, bunlar Millî Savunma Bakanlığı bünyesinde çalışmaya devam edecekler; kontrol, koordinasyon, nezaret, teftiş gibi- fabrikadaki işçi statüsündeki personelin ise her türlü özlük hakları korunmak kaydıyla ASFAT AŞ’ye devredilmesine karar verilmiştir, uygulama başlamıştır. Sonrasında yapılan değerlendirme neticesinde Millî Savunma Bakanlığı, ASFAT AŞ ve BMC arasında imzalanan protokolle fabrikanın mülkiyeti MSB’de olacak şekilde ve işçilerin tüm özlük hakları korunacak şekilde ASFAT AŞ’de kalması kaydıyla fabrikanın işletme hakkı yirmi beş yıl süreyle BMC’ye verilmiştir ancak fabrikayla ilgili her türlü denetim yetkisi hâlâ Bakanlığımıza aittir. Bu protokolle ülke kaynaklarının...

BAŞKAN – Sayın Bakan, size bir şey soracağım. İhaleyi başka bir firma kazansaydı yine orası verilecekti o zaman, öyle mi?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANİ HULUSÎ AKAR – Mecburen vereceksiniz, mecburen. (CHP sıralarından gürültüler)

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Kendiniz niye yapmıyorsunuz?

ÖZGÜR CEYLAN (Çanakkale) – Bedeli ne, bedeli?

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Hayır, neden ihale yapıyor? Türk ordusu bunu yapamıyor mu?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANİ HULUSÎ AKAR – Nasıl?

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Neden ihale açıyorsunuz? Bu fabrikayı kuranlar...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakan, siz devam edin.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANİ HULUSÎ AKAR – Şimdi, tam anlatamadım mı ben? 3 firma tank ihalesine girdi arkadaşlar ve bu ihaledeki...

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Yapamayacağı bir ürünün ihalesine neden giriyor?

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Efendim, bu fabrika yirmi beş yıldır çalışıyor, topu yapmış, tankı yapmak üzere gelmiş. Siz neden bu ihaleyi özel sektöre açtınız? Onların kapasitesi yetmiyormuş. Fabrikada askerler, Millî Savunma Bakanlığı askerî personeli üretmeye devam etsin.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANİ HULUSİ AKAR – Tankı mı?

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Evet.

BAŞKAN – Tank yok.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANİ HULUSİ AKAR – Efendim, o tank yapma kapasitesi ayrı bir olay. Otokarın...

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Katar dediğimiz devlet, şunun şurasında 1970’li yıllarda kurulmuş, 3-4 milyon nüfusu olan bir devlet.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANİ HULUSİ AKAR – Ya, Katar’ı bırakın, o ayrı bir konu.

BAŞKAN – Sayın Bakan, lütfen siz tamamlayın.

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Anlaşıldı Sayın Bakanım, anlaşıldı.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANİ HULUSİ AKAR – Arkadaşlar, tankı yapabilmek için bazı riskleri, bazı denenmemiş yöntemleri kullanmamız lazım, özel sektörün kabiliyetinden yararlanmamız lazım. Bunu sadece kamu olarak, Türk Silahlı Kuvvetleri olarak yapmaya kalkarsak çok ciddi zaman kaybederiz.

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Hemfikiriz, hemfikiriz.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANİ HULUSİ AKAR – Bunun için 2008’den itibaren prototip yapılması konusunda ilgili çalışmalar yapıldı, bunu Otokar aldı, 5 prototipini oradaki fabrika imkânlarını kullanmak suretiyle gerçekleştirdi. Bu prototip bittikten sonra bunun ihalesine çıkıldı. Gelin arkadaşlar dedik, Türkiye’deki kapasiteye... Geldiler ve bu kapasite çerçevesinde BMC, FNSS ve Otokar girdiler. Verdikleri fiyatlar, verdikleri zaman, verdikleri vesaire oradaki ihale grubu tarafından...

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen sessiz olun.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANİ HULUSİ AKAR – Bunun sonucunda bu protokolle ülke kaynaklarının savunma sanayisinde etkin ve verimli kullanılmasının sağlanması, fabrikada mevcut atıl kapasitenin en aza indirilmesi, fabrika işletme veriminin artırılması, yeni iş üretim imkânlarının oluşturulması ve ihracatın artırılması doğrultusunda tamamen Millî Savunma Bakanlığı kontrolünde yatırımlar yapılması, özel sektörün iş yapma hızından ve yüksek teknolojiye erişim imkânlarından faydalanılması amaçlanmıştır. Bu kapsamda MSB’ye herhangi bir ek yük getirmeden -maddi/manevi, ne varsa- BMC fabrikayı çağın gereklerine uygun şekilde modernize edecek -sadece 50 milyon değil, modernizasyon devam edecek- yirmi beş yıl boyunca fabrikada ihtiyaç olacak bütün yenileme yatırımlarını gerçekleştirecek ve kapasiteyi geliştirmeye dönük belirlenecek alanlarda makine, teçhizat, inşaat vesaire ilk aşamada da en az 50 milyon ABD doları düzeyinde yatırım yapılacak. Sadece başlangıcı bu, bunun devamında kaç milyon gideceği belli değil, ihtiyaca göre bunlar yapılacak.

Sonuç olarak, hâlihazırda fabrikada yürütülen bakım, onarım, palet ve optik üretim gibi hiçbir faaliyet aksatılmayacak. Bizim oradaki heyetimiz denetleyecek bunu.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Fiyat dâhil mi?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANİ HULUSİ AKAR – Fiyat dâhil.

Ve devlete ilave hiçbir maliyet getirilmeksizin Türk Silahlı Kuvvetlerinin ihtiyaçlarının karşılanmasına devam edilecek. İşçi personelin her türlü özlük ve toplu sözleşmeden kaynaklı diğer sosyoekonomik hakları korunacak, korundu. Bu sayede fabrikamız özel sektör ve kamu iş birliğiyle çağın gereklerine uygun bir şekilde modernize edilerek Türk Silahlı Kuvvetlerine hizmet etmeye ve ülke ekonomisine daha fazla katkı sağlamaya devam edecek.

Her seferinde bir iddia çıkıyor; mesela, bundan üç ay önce, beş ay önce de işçiler kovulacaktı; ne işçi kovuldu ne işçi çıktı, hepsi mutlu. Konuşuldu, görüşüldü, edildi. Bir başka seferinde işte “50 milyona satılıyor.” Hayır, 50 milyona satılmıyor. “Efendim, bunlara zam yapılacak.” Zam yapılmayacak, böyle bir şey yok. Bizim oradaki asker ve memur, 150 kişilik bir grup burayı sevk ve idare edecek.

Tank Palet Fabrikasıyla ilgili Cumhurbaşkanlığı kararının iptali istemiyle açılmış olan bir dava var. Bu davanın Danıştay tarafından 2 Ekim 2019’da reddedildiğini biliyorsunuz. Bilmeyenler de öğrenir, bu bitti.

Efendim, bunun dışında, Resmî Gazete’de bu Tank Palet Fabrikasıyla ilgili bir yönetmelik yayımlandı. Bu yönetmeliğin 8’inci maddesine göre, Ana Bakım Fabrika Müdürlüğü’nün işletme hakkının devredilmesine ilişkin, 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun’un 2’nci maddesi kapsamında tesis edilen 14 Mayıs 2019 tarihli Cumhurbaşkanlığı kararı, iddia edildiği gibi bir gizli kararname değildir, karardır bu. Birçok Cumhurbaşkanlığı kararında olduğu gibi, ilgili mevzuat hükümleri uyarınca Resmî Gazete’de yayımlanma zorunluluğu da bulunmamaktadır. Kaldı ki bu kararın içeriğine ilişkin de tüm bilgiler kamuoyuyla paylaşıldı, bilmeyen yok.

Ben dikkatlerinize, sabırlarınıza teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

Arz ederim.

BAŞKAN – Sayın Bakanımıza bu kapsamlı açıklamalarından dolayı çok teşekkür ediyoruz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, bir hatırlatma yapın cevaplar için.

BAŞKAN – Bir saniye... Bir hatırlatma yapacağım.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Sayın Bakan, Kore de böyle gitti, Kore.

BAŞKAN – Arkadaşlar, böyle bir usul yok.

Sayın Gürer...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Kore vardı ya Tuzla’da, tank palet... Böyle anlatımlarla gitti o da.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, 28 Kasım 2019 tarihine kadar, burada cevaplandırılmayan soruların Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığımıza gönderilmesini rica ediyoruz.

Değerli arkadaşlar, oylamaya geçiyorum.

Şimdi sırasıyla bütçe ve kesin hesapları okutuyorum.

Millî Savunma Bakanlığının bütçesini okutuyorum.

Millî Savunma Bakanlığının bütçesinde 1 adet önerge var, önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Cetvelde gösterilen değişikliğin aşağıdaki gerekçeyle kabulünü arz ve teklif ederiz.

Kurum: Milli Savunma Bakanlığı

Yıl:2020

Ödenek (A) Cetveli

KURUMSAL					FONKSİYONEL				FİN	EKONOMİK		ÖNERİLEN MİKTAR(TL)
EKLENEN	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	I	II	
	09	01	30	00	02	1	0	00	1	06	1	75.000.000
	09	01	30	00	02	1	0	00	1	06	2	75.000.000
	09	01	30	00	02	1	0	00	1	06	3	75.000.000
	09	01	30	00	02	1	0	00	1	06	5	75.000.000
TOPLAM											300.000.000	

Abdüllatif Şener

Konya

Kamil Okyay Sındır

İzmir

Emine Gülizar Emecan

İstanbul

Bülent Kuşoğlu

Ankara

Mehmet Bekaroğlu

İstanbul

BAŞKAN – Sayın Kuşoğlu, buyurun.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri...

Sayın Bakanım, verdiğimiz önerge sizin bütçenizin binde 5'ine tekabül ediyor yani sizin bütçenizi binde 5 oranında artırıyoruz. Bu, aynı zamanda bu Tank Palet Fabrikasıyla ilgili 50 milyon dolarlık sermayenin çok daha fazlası, 300 milyon liraya tekabül ediyor aynı zamanda, 50 milyon doların çok daha fazlası, 300 milyon lira.

Biz hepimiz milliyetçi insanlarız, vatansever insanlarız. Milliyetçiliğimizin, vatanseverliğimizin ekonomik anlamda da olması lazım. Çağımızda bu böyle. Burada biraz önce izah ettiniz. Millî Savunma Bakanlığından çıkan bir para yok ama gelen bir para da yok. Gelen bir sermaye olmadığı gibi, ilave bir teknoloji de söz konusu değil, ilave bir teknoloji de kazanmıyoruz; tam tersine, prototipi Tank Palet Fabrikası seçmiş, beğenmiş, takdir etmiş, bundan sonraki aşamaları da orası yapacak yani imalatı, üretimi de orası yapacak, aynı şekilde bu imalata, üretime devam edebilir. Dolayısıyla da bu sermaye artırımını yaptığımız zaman hiçbir sorun olmadan bu işi devam ettirmek mümkün.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSİ AKAR – Bir dakika... Müsaade edin.

BAŞKAN – Size söz vereceğim Sayın Bakanım.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSİ AKAR – Bir cümle, bir cümle... Olayın devamının, muhakemenin doğru gitmesi için...

BAŞKAN – Buyurun.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSİ AKAR – Tank Palet Fabrikası 5 prototipi yapmadı.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Kamu yapmadı mı?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSİ AKAR – Tank Palet Fabrikasından yararlanarak Otokar yaptı, biz yapmadık.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yaptırdınız ama onların...

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Prototipi elimizde, yapalım.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSİ AKAR – Ya, o öyle kolay değil.

BAŞKAN – Bir saniye... Arkadaşlar...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Bakanım, dediğiniz gibi...

BAŞKAN - Sayın Kuşoğlu...

Bir saniye... Arkadaşlar...

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – İlave mühendis alalım.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI HULUSİ AKAR – Adana kebab değil öyle.

BAŞKAN - Sayın Şahin, lütfen...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Dediğiniz gibi, prototip Tank Palet Fabrikasının imkânlarıyla yapıldı Otokar tarafından dolayısıyla aynı yerde üretilecek, üretim de orada mümkün. Biz de onu söylüyoruz zaten. Yani “İlave bir teknoloji gelmiyorsa, ilave sermaye gelmiyorsa neden bu riske girelim ki?” diyoruz biz de. Zaten söylediğimiz de budur. Yani bu şekilde yapılması... Sizin de takdirlerinize sunuyoruz, arkadaşlarımızın da aynı şekilde gerçekten...

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) - İlave maliyet olacak Bülent Bey.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Hiç ilave maliyet yok.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Neyle yapacaksınız?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – İşte koyuyoruz. Millî Savunma bütçesinin binde 5’ini koyduğumuz zaman hallediyoruz. Hiç problem değil. Millî Savunma bütçesinin binde 5’i bu, bizim genel bütçenin de binde 1’i.

BAŞKAN – Sayın Kuşoğlu, teşekkür ediyorum.

Arkadaşlar, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Millî Savunma Bakanlığının bütçesini okutuyorum:

(Millî Savunma Bakanlığı 2020 yılı bütçesi okundu, oylandı, kabul edildi.)

BAŞKAN – Millî Savunma Bakanlığının kesin hesabını okutuyorum:

(Millî Savunma Bakanlığının 2018 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, böylece gündemimizdeki kurumların bütçe ve kesin hesapları kabul edilmiştir.

Hayırlı uğurlu olsun.

Sayın Bakana, milletvekillerimize, bürokratlara ve bütün katılımcılara katkıları için çok teşekkür ediyoruz.

Değerli arkadaşlar, 22 Kasım Cuma günü saat 10.00’da toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 18.57